ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΙΛΚΙΣ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Δ.νση: Στενημάχου 2
Τ.Κ.: 61100
Πληροφορίες: Θανάσης Γ. Μάντζαρης
Τηλέφωνο: 2341024580
Fax: 2341020924
E-mail: mantzaris@ccikilkis.gr

Κιλκίς, 09/09/2019
Αριθ. Πρωτ.: 1678908

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - (KLEEMANN HELLAS) ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.».**

Στις **09/09/2019** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - (KLEEMANN HELLAS) ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.,** το διακριτικό τίτλο ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ (KLEEMANN HELLAS) ΑΒΕΕ και αριθμό ΓΕΜΗ **14486435000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1845645 οι εγκεκριμένες από την 06/09/2019 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2018 έως 31/12/2018.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1845646 η από 06/09/2019 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2019 έως 31/12/2019:

Η ελεγκτική εταιρεία **«GRANT THORNTON Α.Ε.»**, Α.Φ.Μ. 094399329-Δ.Ο.Υ. , Αρ. ΓΕΜΗ 121548701000, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 127.

Για την Υπηρεσία ΓΕΜΗ
του ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΚΙΛΚΙΣ
Ο Διοικητικός Προϊστάμενος

Γεώργιος Ηλιάδης

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS
ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.)
ΩΣ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
Αρ. Μητρώου 10920/06/Β/86/40
Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 14486435000
Έδρα: ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχώρι Κιλκίς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 3
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 4
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ 25
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 28
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 29
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 30
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 31
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 32
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 34
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 35
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 87

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Οι κάτωθι υπογεγραμμένοι με την παρούσα δηλώνουμε υπεύθυνα, ότι, εξ όσων γνωρίζουμε:

- οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, Ατομικές και Ενοποιημένες, της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS Ανώνυμος Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» για την χρήση από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσης της Εταιρείας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο,
- η συνημμένη Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν,
- οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» στις 28/06/2019 και πρόκειται να δημοσιοποιηθούν με την ανάρτηση τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση https://kleemannlifts.com.

Κιλκίς, 28 Ιουνίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454713	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454710	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΕ 171629

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση (η «Έκθεση») του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και του Ομίλου KLEEMANN της χρήσης 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018, είναι εναρμονισμένη με τις διατάξεις του Ν.2190/1920 όπως έχουν αντικατασταθεί, από 1-1-2019, από τα άρθρα 150-154 του Νόμου 4548/2018, του νόμου 3556/2007 (Φ.Ε.Κ. 91Α/30.4.2007).

Η Έκθεση απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση για την δραστηριότητα της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την εν λόγω χρήση και περιλαμβάνεται αυτούσια στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018 μαζί με τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και τις δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι αναγνώστες που ενδιαφέρονται για περισσότερες πληροφορίες μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα της Μητρικής Εταιρείας στο https://kleemannlifts.com ή να απευθυνθούν κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες στα κεντρικά γραφεία της Εταιρείας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. (η «Μητρική» ή η «Εταιρεία») συστάθηκε νομότυπα τον Ιούνιο του 1983 (ΦΕΚ 2308/27.07.1983) και έχει αριθμό μητρώου Α.Ε. 10920/06/Β/86/40. Η διάρκεια λειτουργίας της έχει ορισθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2050, ενώ έδρα της είναι η ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχωρίου, Κιλκίς.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Οι θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες ενοποιούνται με την μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποίησης, είναι οι εξής:

		Συμμετοχή	
Εταιρεία	**Έδρα**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
KLEFER A.E. (2)	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	50%	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S. (2)	Κωνσταντινούπολη, Τουρκία	70%	70%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O (1)	Βελιγράδι, Σερβία	100%	100%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L. (1)	Βουκουρέστι, Ρουμανία	100%	100%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED (1)	Χονγκ-Κονγκ	100%	100%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD (2)	Οξφόρδη, Ηνωμένο Βασίλειο	100%	100%
KLEEMANN SERVICES LTD (1)	Λευκωσία, Κύπρος	100%	100%
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD (3)	Κουνσάν, Κίνα	100%	100%
KUNSHAN KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD (3)	Κουνσάν, Κίνα	100%	100%
KLEEMANN LIFTS RUS (1)	Μόσχα, Ρωσία	99,5%	99,5%
KLEEMANN DIZALA D.o.o. (1)	Ζάγκρεμπ, Κροατία	100%	100%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY (1)	Σύδνεϋ, Αυστραλία	100%	80,09%
KLEEMANN AUFZUGE GmbH (1)	Ντίσελντορφ, Γερμανία	100%	100%
KLEEMANN ASCENSEURS SARL (1)	Παρίσι, Γαλλία	100%	100%
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ (4)	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	100%	-

(1) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN LIFTS UK LTD
(2) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
(3) Είναι θυγατρική εταιρεία της HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED
(4) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN SERVICES LTD

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Κύρια δραστηριότητα των εταιρειών του Ομίλου είναι η παραγωγή και εμπορία συστημάτων ανελκυστήρων, όπως: Υδραυλικοί ανυψωτικοί μηχανισμοί (έμβολα, μονάδες ισχύος, σασί), ηλεκτρομηχανικοί ανυψωτικοί μηχανισμοί (μηχανές, σασί, αντίβαρα), θάλαμοι (επιβατικοί, φορτηγοί, πανοραμικοί), ηλεκτρονικοί πίνακες, ηλεκτρονικά συστήματα και ανελκυστήρες ανύψωσης φορτίων τύπου Compact. Η ανάγκη για άμεση προσαρμοστικότητα του Ομίλου στις απαιτήσεις των πελατών και τις τάσεις του κλάδου, δημιούργησε μία νέα επιχειρηματική δραστηριότητα που είναι η προσφορά του «Ολοκληρωμένου Πακέτου Ανελκυστήρα».

Νέα προϊόντα καλύπτουν όλες τις πιθανές ανάγκες κάθε κατασκευής, όπως: Υδραυλικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο (ARION Hydro MRL), ηλεκτρομηχανικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο (APOLLO Traction MRL και ATLAS Traction MRL), υδραυλικός ανελκυστήρας Maison Lift, ανελκυστήρας για μικρότερα φορτία DUMBWAITER και αντισεισμικός ανελκυστήρας.

Τα κυριότερα εξαρτήματα που εμπορεύονται, τα οποία προορίζονται για ανελκυστήρες κατοικιών και γραφείων, πανοραμικούς ανελκυστήρες εμπορικών κέντρων και ξενοδοχείων και ανελκυστήρες φορτίων βιομηχανικών χώρων, είναι τα εξής: Ηλεκτρομηχανικοί κινητήρες, οδηγοί (ράγες), λάδια, καλώδια, επικαθίσεις, συρματόσχοινα και λοιπά μηχανολογικά εξαρτήματα.

Τα προϊόντα και εμπορεύματα προορίζονται για ανελκυστήρες κατοικιών, γραφείων, εμπορικών κέντρων, ξενοδοχείων, βιομηχανικών χώρων, αεροδρομίων και λοιπών. Ο στόχος της KLEEMANN είναι να ικανοποιεί τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε πελάτη αυξάνοντας παράλληλα το μερίδιο αγοράς που κατέχει και την αναγνωρισιμότητα διεθνώς.

ΠΆΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΆ ΣΤΟΙΧΕΊΑ ΟΜΊΛΟΥ

ΓΗΠΕΔΑ – ΟΙΚΟΠΕΔΑ	ΚΤΙΡΙΑ
KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.	
Οικόπεδα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς συνολικής έκτασης 53.632 τμ.	Ενιαίο κεντρικό κτίριο παραγωγής και αποθήκης επιφάνειας 21.242 τμ.
	Κτίριο πύργου δοκιμών ανελκυστήρων μεγάλων ταχυτήτων με γραφεία επιφάνειας 5.274 τμ.
	Κτίριο παραγωγής-αποθήκευσης (ηλεκτρονικά) και γραφείων απέναντι από τις κεντρικές εγκαταστάσεις στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς επιφάνειας 2.301 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης (θάλαμοι) κοντά στο κύριο συγκρότημα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς επιφάνειας 9.329 τμ μαζί με κτίριο γραφείων επιφάνειας 1.000 τμ.
Αγροτεμάχια εφαπτόμενα στα όρια της ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς και των οικοπέδων της Εταιρείας συνολικής έκτασης 118.716 τμ.	Κτίριο logistics με γραφεία επιφάνειας 15.511 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης με γραφεία επιφάνειας 3.952 τμ.
	Κτίριο αποθήκης ανακύκλωσης επιφάνειας 485,05 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης με γραφεία επιφάνειας 3.431 τμ.
Αγροτεμάχια στον Ασπρόπυργο Αττικής, στον οδικό άξονα της Αττικής Οδού συνολικής έκτασης 12.882 τμ.	Κέντρο διανομής στο αγροτεμάχιο επιφάνειας 3.642 τμ.
Αγροτεμάχιο στην Ιαλυσό Ρόδου συνολικής έκτασης 2.580 τμ.	
Οικόπεδο- Αγρός στην Πολίχνη συνολικής έκτασης 2.483 τμ.	Κτίρια με γραφεία επιφάνειας 1.160 τμ (υπόγειο 435 τμ, αποθήκη 435 τμ, ισόγειο 145 τμ και 1ος όροφος 145 τμ).

Διαμερίσματα	Ισόγειο κατάστημα στις οδούς Νέστωρος 23 και Ακροπόλεως 52 στην Νίκαια Πειραιά επιφάνειας 122 τμ, το οποίο εκμισθώνεται.
	Ημιυπόγειος αποθήκη στην οδό Λέσβου 13 στο Γαλάτσι Αθηνών επιφάνειας 174 τμ, η οποία εκμισθώνεται.
	Διαμέρισμα στο Κιλκίς στην οδό Π. Μελά 19, επιφάνειας 81 τμ. το οποίο εκμισθώνεται.
	Διαμέρισμα στο Κιλκίς στην οδό 21ης Ιουνίου & Γρεβενών, επιφάνειας, 93 τμ., το οποίο ιδιοχρησιμοποιείται παρέχοντάς το ως κατοικία σε εργαζόμενους και συνεργάτες.
	Τετραόροφο κτίριο γραφείων & καταστημάτων στην οδό Δημοκρατίας 2 (πρώην Λυκόβρυσης), Αθήνα, συνολικής επιφάνειας 1.015,05 τμ (υπόγειο 262,60 τμ, ισόγειο 197,54 τμ, 1ος όροφος 197,54 τμ, 2ος όροφος 181,09 τμ, 3ος όροφος 153,52 τμ, δώμα & βοηθητικούς 22,76 τμ). Απο όλο το κτίριο η εταιρεία εκμισθώνει το υπόγειο & ισόγειο και το υπόλοιπο παραμένει κενό.
KLEFER A.E.	
Οικόπεδα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς συνολικής έκτασης 19.561 τμ.	Κτίρια παραγωγής και αποθήκης (πορτών) επιφάνειας 11.731 τμ (1.736 τμ αφορούν κτίρια Διοίκησης).
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	
Οικόπεδο στο Simanovci Δήμου Pecinci στο Βελιγράδι συνολικής έκτασης 30.859 τμ.	Κτίρια παραγωγής, αποθήκης και γραφείων, συνολικής επιφάνειας 8.282 τμ.

Μηχανολογικός εξοπλισμός

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός του Ομίλου είναι τελευταίας τεχνολογίας, μεγάλου βαθμού αυτοματοποίησης και υψηλής παραγωγικής ικανότητας.

Μεταφορικά μέσα

Ο ιδιόκτητος μεταφορικός στόλος του Ομίλου αποτελείται από εβδομήντα ένα φορτηγά αυτοκίνητα μεταφοράς εμπορευμάτων και επαγγελματικά φορτηγάκια για το service, έξι λεωφορεία, είκοσι ένα αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, δώδεκα μοτοσικλέτες για την μεταφορά του προσωπικού, ογδοντά επτά κλαρκ εσωτερικής μεταφοράς (αυτοκινούμενα και χειροκίνητα) και δύο ανοιχτά αμαξίδια για μεταφορά επισκεπτών εντός των εγκαταστάσεων.

Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός

Τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός του Ομίλου περιλαμβάνουν: Έπιπλα, σκεύη, μηχανές γραφείων, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και συστήματα υπολογιστών, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό και κατασκευασμένα εκθέματα προβολής στις εγκαταστάσεις του και τις εγκαταστάσεις τρίτων-πελατών.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ – ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει συνάψει σειρά από ασφαλιστήρια συμβόλαια όπως, πυρός, απώλειας κερδών και πιστώσεων και αστικής ευθύνης προϊόντος και μεταφερόμενων φορτίων, ενώ από τις εγγυήσεις ύψους Ευρώ 3.000.000, που έχουν δοθεί για δανεισμό της θυγατρικής KLEEMANN ASANSOR S.A., αυτή έχει κάνει χρήση ποσού Ευρώ 2.200.000.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το στελεχιακό δυναμικό του Ομίλου είναι άριστα εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο, ενώ προκειμένου να ανταποκριθεί με επιτυχία στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της αγοράς, ο Όμιλος επενδύει στην διαρκή

εκπαίδευση και ενημέρωσή του. Επιπρόσθετα, η Διοίκηση έχει καταφέρει να διατηρεί άριστες σχέσεις με το προσωπικό, γεγονός που βοηθάει στην αρμονική λειτουργία του Ομίλου.

Η εξέλιξη του μέσου όρου προσωπικού του Ομίλου καθώς και του συνολικού αριθμού προσωπικού της εταιρείας και του Ομίλου αντίστοιχα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Μέσος όρος Ομίλου	**2018**	**2017**	**Συν. Αριθμός στη λήξη της περιόδου**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μισθωτοί	982	934	Μητρική	838	854
Ημερομίσθιοι	446	448	Όμιλος	1.391	1.382
ΣΥΝΟΛΟ	**1.428**	**1.382**			

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΑΔΟΥ

Γενικά στοιχεία κλάδου

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στο βιομηχανικό κλάδο παραγωγής και εμπορίας εξαρτημάτων ανελκυστήρων, των οποίων η ζήτηση κατά κύριο λόγο σχετίζεται με την οικοδομική δραστηριότητα και τον αριθμό και το είδος των κατοικιών και οικοδομών που κατασκευάζονται. Επηρεάζεται επίσης από γενικότερες τάσεις όπως η εξοικονόμηση ενέργειας, νέες τεχνολογίες, ανάγκη για καλύτερες υπηρεσίες και αυστηρότερους κανονισμούς ασφαλείας.

Ανάλογα με την δραστηριότητά τους, οι εταιρείες του κλάδου μπορούν να διαχωριστούν σε τέσσερις κατηγορίες:

- Παραγωγής εξαρτημάτων: Βιομηχανίες και βιοτεχνίες, οι οποίες παράγουν εξαρτήματα ανελκυστήρων.
- Εγκαταστάσεων και συντηρήσεων: Προμηθεύουν τον ανελκυστήρα στον κατασκευαστή του κτιρίου και αναλαμβάνουν την συντήρησή του.
- Εμπορίας εξαρτημάτων ανελκυστήρων: Δραστηριοποιούνται μεταξύ των δυο ανωτέρω αλλά αναπτύσσονται έχοντας διαφορετική λειτουργική δομή.
- Προμήθειας ολοκληρωμένων ανελκυστήρων: Εξελιγμένη μορφή εταιρειών εμπορίας εξαρτημάτων, αφού είναι σε θέση να προμηθεύσουν τις εταιρείες εγκατάστασης με ένα πλήρες πακέτο εξαρτημάτων.

Τα όρια ανάμεσα στις κατηγορίες δεν είναι ευδιάκριτα με συνέπεια να υπάρχουν εταιρείες οι οποίες συνδυάζουν τις ανωτέρω δραστηριότητες. Για παράδειγμα, στον κλάδο των ανελκυστήρων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο δραστηριοποιούνται αρκετές πολυεθνικές επιχειρήσεις, οι οποίες εκτός από παραγωγή συγκεκριμένων εξαρτημάτων, πραγματοποιούν την εγκατάσταση και την συντήρηση των ανελκυστήρων. Οι συγκεκριμένες εταιρείες έχουν δώσει τα τελευταία έτη, μεγαλύτερη βαρύτητα στην αγορά της συντήρησης, στην οποία δεν δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ο ανταγωνισμός του Ομίλου προέρχεται κατά κύριο λόγο από μικρές και μεσαίες βιοτεχνίες παραγωγής εξατομικευμένων εξαρτημάτων ανελκυστήρων, από ομοειδείς επιχειρήσεις αλλά και από εταιρείες ανταγωνιστές ως προς την παραγωγή και διάθεση εξαρτημάτων ανελκυστήρων, οι οποίες δύνανται να είναι και πελάτες του Ομίλου στις περιπτώσεις που λειτουργούν ως εγκαταστάτες και δεν δύνανται να προμηθευτούν εσωτερικά για δικούς τους λόγους τα εξαρτήματα του ανελκυστήρα.

Προοπτικές της παγκόσμιας αγοράς

Οι προοπτικές ανάπτυξης που παρουσιάζονται στο εμπόριο του ανελκυστήρα στα πλαίσια της διεθνούς αγοράς φαίνονται ευοίωνες. Αναμένεται αύξηση των πωλήσεων του κλάδου, γεγονός που έγκειται στην ανάκαμψη οικονομιών αναπτυσσόμενων χωρών όπως η Ινδία και η Κίνα και δεν είναι τυχαίο ότι αναμένεται να δημιουργήσει σχεδόν τη μισή από την παγκόσμια ζήτηση σε συνάρτηση με τα ποσοστά του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης και του κύματος αστυφιλίας λαμβάνοντας υπόψη πως αναφερόμαστε στις πλέον πυκνοκατοικημένες χώρες του πλανήτη.

Επιπλέον εκτιμάται ότι έως το 2030 τα 2/3 του πληθυσμού της γης θα ζουν σε πόλεις, ποσοστό πολύ αξιόλογο και ελπιδοφόρο για τον τομέα του ανελκυστήρα. Ακόμη όμως και στις αγορές της Ευρώπης, των Η.Π.Α. και της Ιαπωνίας όπου δεν αναμένεται σημαντική αύξηση ζήτησης νέων προϊόντων, εκτιμάται πως η αύξηση της ζήτησης σε προϊόντα ανακαίνισης θα είναι ισχυρή λόγω της ανάγκης συμμόρφωσης στην επιβολή νέων κανονισμών ασφαλείας. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί πως στην παρούσα περίοδο στην παγκόσμια αγορά υπάρχει μια τάση υπεροχής προϊόντων που έχουν καλύτερη ενεργειακή αποδοτικότητα, είναι φιλικά προς το περιβάλλον και έχουν

βελτιωμένα χαρακτηριστικά ασφάλειας, άνεσης και αποδοτικότητας γεγονός που εκτιμάται ότι θα συμβάλλει στην αύξηση της ζήτησής τους.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2018

Τα σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2018 και η επίδρασή τους στην Οικονομική Έκθεση είναι τα ακόλουθα:

ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΑΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η κυπριακή εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD ολοκλήρωσε τον Σεπτέμβριο την ίδρυση νέας θυγατρικής στην Ελλάδα, με την επωνυμία KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ. Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της νέας θυγατρικής ανέρχεται σε Ευρώ 100 χιλ με συμμετοχή 100% της KLEEMANN SERVICES LTD. Αντικείμενο της επιχείρησης είναι η εγκατάσταση ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Τον Οκτώβριο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 202,6 χιλ. στη θυγατρική εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Τον Φεβρουάριο του 2018 αποφασίστηκε από την Kleemann Hellas ABEE αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 2,8 εκ. στη θυγατρική εταιρεία στην Αγγλία, Kleemann Lifts UK Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα. Τον Ιούλιο του 2018 αποφασίστηκε από την Kleemann Hellas ABEE αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 1,0 εκ. στη θυγατρική εταιρεία στην Αγγλία, Kleemann Lifts UK Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΣΤΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ

Τον Απρίλιο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 2,1 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων στη Κίνα. Τον Ιούλιο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 5,1 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί αντίστοιχα με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Η HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED προχώρησε κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2018 σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ συνολικού ύψους 5,9 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία της στη Κίνα, KLEEMANN LIFTS (CHINA) Co. Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων.

ΕΞΑΓΟΡΑ ΜΗ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Τον Οκτώβριο του 2018 η KLEEMANN LIFTS UK Ltd προχώρησε σε εξαγορά του υπολοίπου 20% της θυγατρικής της στην Αυστραλία, KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY. Ως αποτέλεσμα, το ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής ανέρχεται πλέον σε 100%.

Μεταγενέστερα Γεγονότα

Δεν υπάρχουν λοιπά σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα μετά την λήξη της χρήσης 2018 έως σήμερα, τα οποία να χρήζουν ειδικής αναφοράς κατά τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

Με μείωση κύκλου εργασιών σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, έκλεισε το έτος για τον Όμιλο Kleemann.

Συγκεκριμένα, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου το 2018 ανέρχεται σε 126,8 εκ. ευρώ έναντι 134,7 εκ. ευρώ παρουσιάζοντας μείωση 5,8%, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017.

Τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου το 2018 ανήλθαν σε 4,2 εκ. € από 13,0 εκ. € το 2017 ενώ το EBITDA διαμορφώθηκε σε 7,5 εκ. € από 17,0 εκ. €. Το αντίστοιχο περιθώριο για τα κέρδη προ φόρων ανέρχεται σε 3,3% από 9,7% ενώ το EBITDA 5,9% από 12,6% το 2017.

Τέλος, τα κέρδη μετά από φόρους και μη ελεγχόμενα δικαιώματα διαμορφώθηκαν σε 3,0 εκ. ευρώ από 9,9 εκ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2017, με το περιθώριο να ανέρχεται σε 2,4% από 7,4%.

Παρά τις συνεχιζόμενες προκλήσεις το 2018 σε σημαντικές διεθνείς αγορές όπως η Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο, η Διοίκηση για το 2019 αναμένει τη διατήρηση της υγιούς ρευστότητας του Ομίλου, ενώ συνεχίζει την περαιτέρω διείσδυσή του σε αγορές που εμφανίζουν προοπτικές ανάπτυξης.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΜΕΓΕΘΩΝ

Η θετική πορεία του Ομίλου αποτυπώνεται στα οικονομικά αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης:

Κύκλος εργασιών: Ο κύκλος εργασιών Ομίλου ανήλθε σε Ευρώ 126,8 εκατ. (μείωση 5,8%), ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 80,1 εκατ. (μείωση 13,7%) σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Ο Όμιλος παράλληλα με την εξωστρεφή στρατηγική του πέτυχε την περαιτέρω εξάπλωσή του διεθνώς και δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 100 χώρες, με το ποσοστό των διεθνών πωλήσεών του να ανέρχεται στο 91% όσο και πέρσι.

Μικτά κέρδη: Το μικτό περιθώριο του Ομίλου (31,8% το 2018 έναντι 34,6% το 2017) εμφανίζεται μειωμένο, όπως μειωμένο εμφανίζεται της Εταιρείας (28,5% έναντι 30,2% το 2017).

Αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA): Τα αποτελέσματα του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 7,5 εκατ. (2017: Ευρώ 17,0 εκατ.) και το περιθώριο EBITDA σε 5,9% (2017: 12,6%), ενώ της Εταιρείας ανήλθαν σε Ευρώ 2,2 εκατ. (2017: Ευρώ 8,5εκατ.) και το περιθώριο EBITDA σε 2,7% (2017: 9,2%).

Καθαρά κέρδη μετά φόρων: Το αποτέλεσμα μετά φόρων του Ομίλου διαμορφώθηκε σε Ευρώ 3,0 εκατ. (2017: Ευρώ 9,9 εκατ.), ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 1,2 εκατ. (2017: Ευρώ 5,7 εκατ.).

Ταμειακές ροές: Οι ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες Ομίλου διαμορφώθηκαν σε εισροή Ευρώ 11,6 εκατ. (2017: εισροή Ευρώ 20,6 εκατ.) και της Εταιρείας σε εισροή Ευρώ 3,2 εκατ. (2017: εισροή Ευρώ 11,0 εκατ.).

Αποθέματα: Τα αποθέματα του Ομίλου ανέρχονται σε Ευρώ 29,0 εκατ. ή 20,9% του συνολικού Ενεργητικού (2017: Ευρώ 28,6 εκατ. ή 20,2% του συνολικού Ενεργητικού) και της Εταιρείας Ευρώ 17,1 εκατ. και 16,3% επί του συνολικού Ενεργητικού (2017: Ευρώ 17,4 εκατ. και 16,1% επί του συνολικού Ενεργητικού αντίστοιχα).

Απαιτήσεις από πελάτες: Οι απαιτήσεις από πελάτες για τον Όμιλο ύψους Ευρώ 26,2 εκατ. (2017: Ευρώ 30,4 εκατ.) ή 18,9% του συνόλου του Ενεργητικού του (2017: 21,5%) και για την Εταιρεία Ευρώ 21,7 εκατ. (2017: Ευρώ 25,0 εκατ.) ή 20,7% του συνόλου Ενεργητικού της (2017: 23,1%).

Προμηθευτές: Το υπόλοιπο των προμηθευτών του Ομίλου διαμορφώθηκε σε Ευρώ 12,7 εκατ. (2017: Ευρώ 15,7 εκατ.) ή 20,5% (2017: 24,3%) του συνόλου των υποχρεώσεων, ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 11,1 εκατ. (2017: Ευρώ 16,2 εκατ.) ή 24,1% (2017: 31,8%) του συνόλου των υποχρεώσεων.

Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις: Για τον Όμιλο ανήλθαν σε Ευρώ 18,7 εκατ. (2017: Ευρώ 18,8 εκατ.) και για την Εταιρεία ανήλθαν σε Ευρώ 18,7 εκατ. (2017: Ευρώ 18,7 εκατ.).

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις: Για τον Όμιλο ανήλθαν σε Ευρώ 10,3 εκατ. (2017: Ευρώ 7,2 εκατ.) και για την Εταιρεία ανήλθαν σε Ευρώ 8,1 εκατ. (2017: Ευρώ 4,6 εκατ.).

Οι παρακάτω πίνακες παρέχουν ποσοστιαία ενημέρωση για τις μεταβολές των λογαριασμών της Κατάστασης Αποτελεσμάτων και Χρηματοοικονομικής Θέσης.

	Όμιλος		Εταιρεία	
Ενεργητικό	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	14,9%	6,3%	2,5%	(1,2%)
Αποθέματα	1,3%	3,7%	(1,8%)	(9,0%)
Απαιτήσεις από πελάτες	(13,7%)	2,2%	(13,5%)	6,2%
Συμμετοχές σε θυγατρικές	-	-	19,7%	0,0%
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	(6,3%)	10,5%	(2,1%)	11,5%
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0,2%	11,5%	(0,4%)	9,4%
Διαθέσιμα	(19,8%)	(31,5%)	(41,5%)	(55,3%)
Υποχρεώσεις				
Προμηθευτές	(18,6%)	27,4%	(31,4%)	7,4%
Τραπεζικές υποχρεώσεις	11,7%	9,9%	15,0%	13,4%
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	9,7%	62,6%	-	-
Ίδια κεφάλαια	(0,4%)	(15,4%)	2,4%	(20,7%)

Επί της Κατάστασης Αποτελεσμάτων παραθέτεται ο ακόλουθος πίνακας (ποσά σε εκατ. Ευρώ).

	Όμιλος			Εταιρεία		
	Από 1 Ιανουαρίου έως			Από 1 Ιανουαρίου έως		
(Ποσά σε εκατ. Ευρώ)	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**%**	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**%**
Πωλήσεις	**126,78**	**134,65**	**(5,8%)**	**80,07**	**92,76**	**(13,7%)**
Κόστος πωληθέντων	(86,42)	(88,02)	(1,8%)	(57,25)	(64,73)	(11,6%)
Μικτά κέρδη	**40,35**	**46,64**	**(13,5%)**	**22,83**	**28,02**	**(18,5%)**
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	0,56	2,49	(77,5%)	2,89	3,15	(8,3%)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(14,08)	(14,44)	(2,5%)	(10,22)	(9,97)	2,5%
Έξοδα ερευνών & ανάπτυξης	(1,85)	(1,44)	28,5%	(1,64)	(1,26)	30,2%
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	(19,85)	(18,51)	7,2%	(13,30)	(12,96)	2,6%
Έσοδα χρεογράφων και συμμετοχών	-	-	-	1,65	2,00	(17,5%)
Κέρδος /(Ζημία) αποτίμησης χρεογράφων	-	0,04	(100,0%)	-	0,04	(100,0%)
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	(0,92)	(1,74)	(47,1%)	(0,87)	(1,49)	(41,6%)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	**4,21**	**13,04**	**(67,7%)**	**1,35**	**7,52**	**(82,0%)**
Φόροι εισοδήματος	(1,22)	(3,10)	(60,6%)	(0,15)	(1,78)	(91,6%)
Κέρδος/ (ζημίες) μετά από φόρους	**2,98**	**9,95**	**(70,1%)**	**1,20**	**5,74**	**(79,1%)**

Για την καλύτερη κατανόηση των Οικονομικών Καταστάσεων, παρατίθενται οι ακόλουθοι οικονομικοί δείκτες για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	Όμιλος		Εταιρεία	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
ΕΞΕΛΙΞΗΣ (%)				
Μεταβολής Κύκλου Εργασιών	(5,84%)	16,22%	(13,68%)	14,35%
Μεταβολής καθαρών κερδών μετά φόρων	(70,02%)	149,34%	(79,02%)	182,00%
Μεταβολής παγίων	12,92%	8,45%	1,97%	(1,36%)
Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων	(0,36%)	(15,42%)	2,37%	(20,74%)
ΑΠΟΔΟΣΗΣ (σε χιλιάδες Ευρώ)				
Κέρδη μετά φόρων (ΕΑΤ)	2.982	9.945	1.204	5.740
Κέρδη προ φόρων (ΕΒΤ)	4.209	13.043	1.354	7.524
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)	7.526	16.997	2.152	8.521

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ (ημέρες)				
Μέση διάρκεια παραμονής απαιτήσεων (Πελ.+ Γραμ.+ Επιτ.)	77	80	98	93
Μέση διάρκεια παραμονής υποχρεώσεων (Προμηθ.+ Γραμ. + Επιτ.)	55	55	77	81
Μέση διάρκεια παραμονής αποθεμάτων	122	116	110	103
Μέση διάρκεια λειτουργικού κύκλου	199	196	208	196
Μέση διάρκεια εμπορικού κύκλου	144	142	131	114
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
Ίδια προς συνολικά κεφάλαια	0,55	0,54	0,56	0,53
Ίδια κεφάλαια προς συνολικές υποχρεώσεις	1,23	1,19	1,26	1,12
Τραπεζικά δάνεια προς ίδια κεφάλαια	0,38	0,34	0,46	0,41
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ				
Ολικής ρευστότητας	2,14	2,22	1,95	1,88
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς κέρδη μετά φόρων	15,76	4,61	19,59	4,99
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς ίδια κεφάλαια	0,50	0,53	0,40	0,50

Δεν προέκυψαν γεγονότα από την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης έως και το χρόνο υποβολής αυτής της Έκθεσης που να είναι ζημιογόνα και να υποδηλώνουν την ανάγκη προσαρμογών των στοιχείων Ενεργητικού και Ιδίων Κεφαλαίων-Υποχρεώσεων της δημοσιευμένης Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ή να απαιτούν αποκάλυψή τους στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της κλειόμενης χρήσης, κατά τη διάρκεια της οποίας, οι δραστηριότητες της Εταιρείας ήταν σύμφωνες με την ισχύουσα νομοθεσία και τους σκοπούς της, όπως ορίζονται στο Καταστατικό της.

Σχετικά με την διανομή μερίσματος, η Διοίκηση της Εταιρείας αναφέρει ότι η μερισματική πολιτική της είναι άμεσα συνδεμένη με την κεφαλαιουχική της διάρθρωση, την αποδοτικότητα της, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και την αυτοχρηματοδότηση των επενδύσεων της, με κύριο γνώμονα το μακροπρόθεσμο συμφέρον της Εταιρείας και των μετόχων της.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ

Η διείσδυση σε ακόμα περισσότερες νέες αγορές του εξωτερικού θα συνεχίσει να είναι βασικός στόχος του Ομίλου και το 2019. Στο πλαίσιο αυτό, το στρατηγικό πλάνο περιλαμβάνει προωθητικές ενέργειες, όπως είναι η δημιουργία νέων γραφείων αντιπροσώπευσης στο εξωτερικό καθώς επίσης και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Φυσικά, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται συνεχώς σε project που περιλαμβάνουν την εύρεση και υλοποίηση ενεργειών περαιτέρω μείωσης κόστους για προσαρμογή στα νέα οικονομικά δεδομένα αλλά και για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών, κυρίως στα παραγωγικά και διοικητικά τμήματα. Η Διοίκηση με γνώμονα την ικανότητα ανάπτυξης του Ομίλου, ο όποιος σε λίγα χρόνια άλλαξε επιτυχώς το πεδίο δραστηριότητας του από την εγχώρια στη παγκόσμια αγορά, εκτιμά ότι ο Όμιλος θα συνεχίσει την επιτυχημένη πορεία του και το 2019.

Παράλληλα, η ρευστότητα εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να διατηρείται σε υψηλά επίπεδα και να δίνει στον Όμιλο την απαιτούμενη ευελιξία και τη δυνατότητα να προχωράει σε νέες επενδύσεις. Ο Όμιλος είναι σε θέση να καλύπτει τις λειτουργικές του ανάγκες και επιπλέον να χρηματοδοτεί την γεωγραφική αλλά και προϊοντική του ανάπτυξη.

Τονίζεται ότι οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων στηρίζονται σε παραμέτρους των οποίων η θετική ή αρνητική μεταβολή δε μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια από τη Διοίκηση, οι κυριότερες των οποίων είναι η εξέλιξη της αγοράς της πρώτης ύλης, το κόστος ενέργειας, η πορεία της οικοδομικής δραστηριότητας, το ύψος των επιτοκίων, η πιστωτική επέκταση των τραπεζών, η τρέχουσα πορεία της Ελληνικής οικονομίας, ο πληθωρισμός και η αγοραστική δύναμη του καταναλωτικού κοινού.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η Εταιρεία και ο Όμιλος προβαίνουν στις απαιτούμενες ενέργειες περιορισμού της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα από τη διακύμανση στις μεταβλητές κόστους και πωλήσεων και την αδυναμία πρόβλεψης χρηματοοικονομικών αγορών, καθώς εκτίθενται στους κάτωθι χρηματοοικονομικούς κινδύνους:

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου, καθώς οι πωλήσεις πραγματοποιούνται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο εισπρακτικό ρίσκο, έχει συναφθεί ασφάλιση πιστώσεων για πωλήσεις στο εξωτερικό και υπάρχει μεγάλη διασπορά των υπολοίπων, καθώς δεν υπάρχει πελάτης με ποσοστό άνω του 5% των συνολικών εσόδων του Ομίλου. Επίσης, γεωγραφικά δεν παρατηρείται συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, πλην της Ελλάδος στην οποία δημιουργούνται και λογίζονται προβλέψεις για επισφάλειες απαιτήσεων.

Η πρόβλεψη επισφάλειας αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της Εταιρείας για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες της και αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων σημαντικού ρίσκου και συγκεντρωτικές ζημίες για κατηγορίες ομοειδών απαιτήσεων που εκτιμώνται ότι έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα γίνει γνωστές. Υπάρχει συνεχής έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των μεγάλων πελατών και έτσι περιορίζεται η έκθεση σε κίνδυνο, φροντίζοντας να υπάρχουν επαρκή ασφαλιστικά όρια σε αυτούς.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαίτησης.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν τα άμεσα ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία δεν επαρκούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία λήξης τους.

Η προσέγγιση του Ομίλου για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει ότι σε κάθε περίπτωση θα τη διατηρεί σε επαρκές ύψος ώστε να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του όταν λήγουν, κάτω από συνήθεις ή δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίστανται μη αποδεκτές ζημίες ή να διακυβεύεται η φήμη του, μέσω της ύπαρξης του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων, ενώ οι αχρησιμοποίητες πιστώσεις προς τον Όμιλο, είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπισθεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμιακών διαθεσίμων.

Ο Όμιλος εξασφαλίζει ταμιακά διαθέσιμα για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών για τουλάχιστον 30 ημέρες, περιλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του, χωρίς να λαμβάνει υπόψη του την επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν, όπως φυσικές καταστροφές. Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου σε διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος στις 31 Δεκεμβρίου 2018 διατηρεί εγκεκριμένα συνολικά τραπεζικά όρια πίστωσης Ευρώ 64,2 εκατ.

Επιδίωξη του Ομίλου είναι τα εγκεκριμένα τραπεζικά όρια να είναι σημαντικά μεγαλύτερα από τα επίπεδα δανεισμού της, συνθήκη που την παρούσα περίοδο επιτυγχάνεται. Όσον αφορά στην επενδυτική του πολιτική, ο Όμιλος περιορίζει την έκθεση του σε κινδύνους επενδύοντας επί του παρόντος μόνο σε άμεσα ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός κίνδυνος ρευστότητας, που να μην καλύπτεται είτε από τα ταμιακά διαθέσιμα του Ομίλου είτε από εγκεκριμένα τραπεζικά όρια πίστωσης.

Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Συνίσταται στον κίνδυνο μεταβολής στον ρυθμό ανάπτυξης της οικοδομικής δραστηριότητας και μεταβολές τιμών υλικών, συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων και τιμών μετοχών, που επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών του μέσων. Περιλαμβάνει και την τιμή της βασικής πρώτης ύλης (του χάλυβα), η οποία επηρεάζεται από την προσφορά, τη ζήτηση και το ύψος αποθεμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Μεταξύ των ενεργειών στις οποίες προβαίνει η Εταιρεία για να μειώσει την επίπτωσή της στο κόστος παραγωγής είναι η μαζική αγορά πρώτων υλών (οικονομίες κλίμακας) όταν η τιμή τους είναι χαμηλή. Ο σκοπός της διαχείρισης αυτού του κινδύνου είναι να ελέγχει την έκθεση του Ομίλου σε αυτόν, στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

<u>α) Κίνδυνος μείωσης της μικτής κερδοφορίας λόγω ανατίμησης ξένων νομισμάτων</u>:

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από εισαγωγές και εξαγωγές σε ξένο νόμισμα και επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού και αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών. Ο κύριος όγκος των δραστηριοτήτων του πραγματοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς ως επί το πλείστον διεξάγεται

σε Ευρώ, ενώ οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ και ως εκ τούτου ο συναλλαγματικός κίνδυνος περιορίζεται. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών διαφορών του Ομίλου προέρχεται από την Τουρκία, Αγγλία και Ρωσία, λόγω της ισχυρής δραστηριοποίησης του Ομίλου και της έντονης μεταβλητότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας των εν λόγω χωρών. Προκειμένου να μειωθεί περαιτέρω ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο Όμιλος προέβει σε συμβόλαια αντιστάθμισης (hedging currency) με προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), διασφαλίζοντας έτσι σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία.

β) Κίνδυνος από την μετατροπή οικονομικών καταστάσεων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα:

Ο Όμιλος έχει επενδύσεις σε ξένες επιχειρήσεις, των οποίων το λειτουργικό νόμισμα δεν είναι το ευρώ, συνεπώς οι οικονομικές τους καταστάσεις δεν συντάσσονται σε ευρώ. Εξαιτίας αυτού, ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μετατροπή των εν λόγω οικονομικών καταστάσεων σε ευρώ προκειμένου να ενοποιηθούν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος να διακυμαίνεται η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο επιτοκίου, καθώς ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός κατά την 31/12/2018 κυμαίνεται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων στη βάση του διατραπεζικού επιτοκίου Euribor, που ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά, με αποτέλεσμα οι επιπτώσεις των διακυμάνσεών τους στα αποτελέσματα και τις ταμιακές ροές να είναι μικρές. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών αναγκών και ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες να καθορίζει τη σχέση μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων.

Ο Όμιλος δε συνάπτει συμβόλαια αγαθών (commodity contracts) εκτός από αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη εκτιμώμενων αναγκών χρήσης και πώλησης.

Η μητρική δραστηριοποιείται σε επιχειρηματικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από μεταβλητότητα στο ύψος των επιτοκίων, στις τιμές των πρώτων υλών και ενέργειας, η ανάλυση ευαισθησίας των οποίων δείχνει τα εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Κέρδη προ Φόρων	Μεταβολή στα Αποτελέσματα σε χιλ. €	Μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια σε χιλ. €
Δημοσιευμένα κέρδη 2018	1.354		
+5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	205	(1.149)	(1.149)
-0,5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	1.680	326	326
Αύξηση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	(891)	(2.245)	(2.245)
Μείωση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	3.600	2.245	2.245
Αύξηση 10% τιμών ενέργειας	937	(417)	(417)
Μείωση 10% τιμών ενέργειας	1.771	417	417

ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το όραμα της Διοίκησης είναι να γίνει ο Όμιλος πρώτης προτίμησης στη διεθνή αγορά ανελκυστήρων, καθώς αποτελεί μια σύγχρονη βιομηχανία, με ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση, στενή συνεργασία με τους πελάτες της, άριστη φήμη και ισχυρή θέση σε αυτή την αγορά. Προκειμένου να επιτευχθεί το όραμα του Ομίλου, έχουν τεθεί συγκεκριμένοι στρατηγικοί στόχοι, οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι:

- **Υψηλή ποιότητα**: Επιδίωξη του Ομίλου αποτελεί η ποιότητα να είναι το βασικό χαρακτηριστικό των προϊόντων και υπηρεσιών του. Η ποιότητα των προϊόντων πρέπει να ξεπερνάει τις προσδοκίες των πελατών και παράλληλα να υπάρχουν εκείνες οι διαδικασίες οι οποίες διασφαλίζουν τη συνεχή βελτίωσή της.
- **Συνέπεια** – **Εξυπηρετικότητα**: Η συνέπεια και η εξυπηρετικότητα απέναντι στον πελάτη αποτελεί εκ των βασικών στρατηγικών στόχων του Ομίλου. Ο χρόνος παράδοσης των προϊόντων και εξυπηρέτησης των πελατών αποτελούν κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας των στόχων του Ομίλου.

- **Οικονομία – Αποδοτικότητα**: Πρέπει να επιτυγχάνεται το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα με τη χρήση των λιγότερων δυνατών πόρων. Τα οφέλη είναι πολλαπλά και διαχέονται τόσο εντός του Ομίλου (μέτοχοι, Διοίκηση, εργαζόμενοι, κ.α.) όσο και εκτός (πελάτες, προμηθευτές, κοινωνία, κ.α.)
- **Ανάπτυξη:** Η συνεχόμενη μεγέθυνση των εργασιών διασφαλίζει πρωταρχικώς την βιωσιμότητα της Εταιρείας και, στη συνέχεια, την διασφάλιση της ηγετικής της θέσης στην αγορά. Αντίθετα, η στασιμότητα εντός ενός ταχέως αναπτυσσόμενου επιχειρηματικού περιβάλλοντος έχει ως τελικό αποτέλεσμα τη συρρίκνωση των εργασιών και των μεγεθών του Ομίλου.

Για την επίτευξη του οράματος και των στρατηγικών στόχων, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Ομίλου συνοψίζονται στα εξής:

- **Αξιοπιστία** - Ο Όμιλος έχει καταφέρει να συνδέσει το όνομα του με την αξιοπιστία, αφού βασική επιδίωξη είναι η άμεση ανταπόκριση στις προσδοκίες και απαιτήσεις των πελατών, όσον αφορά το προϊόν, την ποιότητα, την ταχύτητα και την τιμή. Η παρουσία του σε σημαντικές διεθνείς εκθέσεις και οι καταχωρήσεις σε διεθνή κλαδικά έντυπα συντελούν ώστε το όνομά του να είναι αναγνωρίσιμο στη διεθνή αγορά ανελκυστήρων. Η διαπραγματευτική ισχύς σε σχέση με τους προμηθευτές και η καθετοποίηση του Ομίλου έχουν ως αποτέλεσμα τον απόλυτο έλεγχο στην ποιότητα και το κόστος παραγωγής του τελικού προϊόντος.

- **Τεχνολογία** - Ο Όμιλος αποτελεί μια βιομηχανία εντάσεως κεφαλαίου και καθίσταται από τους πλέον σύγχρονους τεχνολογικά στην Ευρώπη. Με αιχμή την επένδυση σε μηχανολογικό εξοπλισμό, η στρατηγική στηρίχθηκε στους άξονες της ποιότητας, καινοτομίας, ταχύτητας και ευελιξίας.

- **Λύσεις πακέτου** - Κατέχοντας ηγετική θέση, ο Όμιλος είναι ο μόνος στην Ελλάδα που δύναται να παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις ανελκυστήρων που εξασφαλίζουν συμβατότητα όλων των υλικών, απόλυτη ασφάλεια στον τελικό χρήστη και τον συντηρητή, ολοκληρωμένη και διαρκή τεχνική υποστήριξη πελατών και κάλυψη εξειδικευμένων λύσεων (π.χ. ανακαίνιση).

- **Τεχνογνωσία** – ο Όμιλος κατέχει την απαιτούμενη τεχνογνωσία για την ανάπτυξη καινοτόμων και διαφοροποιημένων προϊόντων που στηρίζεται στη 20ετή παρουσία στη διεθνή αγορά, στις μακροχρόνιες συνεργασίες με πελάτες/εγκαταστάτες, στην ανθρωποκεντρική κουλτούρα και στα 1.391 άτομα ανθρώπινο δυναμικό (542 πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης εκ των οποίων οι 338 είναι Μηχανολόγοι-Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί). Το Τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης υποστηρίζει την ανάπτυξη νέων προϊόντων υψηλής τεχνολογίας που απευθύνονται στις τάσεις της διεθνούς αγοράς, καθώς και στις νέες νομοθετικές απαιτήσεις, ενώ επιπρόσθετα, σχεδιάζονται και εισάγονται στην αγορά καινοτόμα προϊόντα, όπως ο αντισεισμικός ανελκυστήρας, ο υδραυλικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο, καινοτόμες λύσεις ανακαίνισης ανελκυστήρων ανυψωτικά συστήματα, διατάξεις μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης κ.α., για τα οποία ο Όμιλος έχει καταθέσει 23 αιτήσεις, σε Ελλάδα αλλά και διεθνώς, για κατοχύρωση βιομηχανικής πνευματικής ιδιοκτησίας και έχει λάβει τα σχετικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Η ενίσχυση της ηγετικής θέσης του Ομίλου στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή αγορά αποτελεί στρατηγικό στόχο της Διοίκησης, όπως επίσης η περαιτέρω ανάπτυξή του και βελτίωση των παραγόμενων συστημάτων και υπηρεσιών που προσφέρει. Η στρατηγική επίτευξης αυτού του στόχου προσδιορίζεται από την ανάπτυξη συνεργασιών σε εξωτερικό και εσωτερικό, την αναβάθμιση των μηχανογραφικών συστημάτων της Εταιρείας και αναδιάρθρωση της οργάνωσής της, την επέκταση της διεθνούς παρουσίας της Εταιρείας για την εκμετάλλευση ευκαιριών που παρουσιάζονται στο εξωτερικό, την αναβάθμιση των εκπαιδευτικών συστημάτων προσωπικού και συνεργατών της Εταιρείας, την ανάπτυξη νέων στελεχών, την υλοποίηση του σημαντικού επενδυτικού σχεδίου της Εταιρείας, το εκτεταμένο πρόγραμμα επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη και την συνδεόμενη συνεχή ανάπτυξη της τεχνογνωσίας.

Στους άμεσους στόχους της Διοίκησης του Ομίλου εντάσσονται:

- **Η ανάπτυξη στην εγχώρια αγορά**. Ο Όμιλος προσβλέπει στην βελτίωση του μεριδίου της εγχώριας αγοράς ανελκυστήρων, η οποία στηρίζεται στη στρατηγική διείσδυσης σε αυτήν και στην προώθηση του πακέτου, στην ενδυνάμωση του δικτύου συνεργατών, στην ανάπτυξη εκθεσιακών χώρων, στην προώθηση νέων προτάσεων Kleemann Design, στην επικοινωνία με το ευρύ κοινό, καθώς και με το κοινό των μηχανικών / αρχιτεκτόνων και στην ανάπτυξη στις νέες αγορές στάθμευσης, stairlifts και σκαλών.

- **Η ανάπτυξη των εξαγωγών**. Με βάση τα ανωτέρω συγκριτικά του πλεονεκτήματα, ο Όμιλος, αναπτύσσει την στρατηγική του με την διεύρυνση της πελατειακής του βάσης και την επέκταση σε νέες απαιτητικές περιοχές, όπως για παράδειγμα οι ανεπτυγμένες τεχνολογικά χώρες της Ευρώπης με αυστηρότερες προδιαγραφές ποιότητας, υλικών και υπηρεσιών, ενώ παράλληλα πετυχαίνει τη μείωση της εξάρτησής από υπάρχουσες αγορές. Επιπλέον, ο Όμιλος αποσκοπεί στην προώθηση νέων προϊόντων και στην εφαρμογή

ανταγωνιστικότερης τιμολογιακής πολιτικής προκειμένου να αναπτύξει περαιτέρω την παρουσία τους στην διεθνή αγορά.

- **Η διείσδυση στην αγορά αντικατάστασης παλαιών ανελκυστήρων**. Στην Ελλάδα λειτουργούν περισσότεροι από 300.000 ανελκυστήρες άνω των 30 ετών, ένα σημαντικό ποσοστό των οποίων χρήζει μερικής ή ολικής αντικατάστασης. Η σχετική ΚΥΑ που αφορά την ασφάλεια του ανελκυστήρα και δόθηκε στη δημοσιότητα στο τέλος του 2008, μεταφέροντας την αντικατάσταση στα επόμενα έτη, γεγονός που δεν ενισχύει θετικά τη δραστηριότητα του Ομίλου, αλλά ούτε επηρεάζει ουσιωδώς τα μεγέθη του, καθώς η καθημερινή πραγματικότητα υποδεικνύει ότι υπάρχει ικανοποιητική κινητικότητα για επισκευές και συντηρήσεις λόγω παλαιότητας και ανάγκης εκσυγχρονισμού των ανελκυστήρων.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι σημαντικές συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεμένα μέρη, κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24, αφορούν θυγατρικές, συνδεδεμένες επιχειρήσεις, μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικά στελέχη. Παρουσιάζονται συνοπτικά στον επόμενο πίνακα:

2018	**Όμιλος**		**Εταιρεία**	
	Έσοδα/Πωλήσεις	**Έξοδα/Αγορές**	**Έσοδα/Πωλήσεις**	**Έξοδα/Αγορές**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	29.322.770,95	12.683.442,83
Συνδεδεμένες εταιρείες	870.407,41	4.266.534,29	722.719,74	257.648,36
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	552,79	1.122.616,86	552,79	429.280,99
Σύνολο	**870.960,20**	**5.389.151,15**	**30.046.043,48**	**13.390.772,18**
	Απαιτήσεις	**Υποχρεώσεις**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	7.163.209,55	4.099.630,62
Συνδεδεμένες εταιρείες	369.795,68	441.566,43	134.561,08	89.856,08
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	192,91	33.403,19	192,91	33.403,19
Σύνολο	**369.988,59**	**474.969,62**	**7.297.963,54**	**4.222.889,89**

2017	**Όμιλος**		**Εταιρεία**	
	Έσοδα / Πωλήσεις	**Έξοδα / Αγορές**	**Έσοδα / Πωλήσεις**	**Έξοδα / Αγορές**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	27.847.673,78	12.893.494,98
Συνδεδεμένες εταιρείες	848.583,29	3.945.481,90	697.938,00	266.259,26
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	6.937,59	1.043.201,97	6.937,59	474.312,60
Σύνολο	***855.520,88***	***4.988.683,87***	***28.552.549,37***	***13.634.066,84***
	Απαιτήσεις	**Υποχρεώσεις**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	7.690.023,48	6.945.642,16
Συνδεδεμένες εταιρείες	425.924,13	950.063,45	156.334,08	76.940,45
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	89,68	4.688,38	89,68	4.688,38
Σύνολο	***426.013,81***	***954.751,83***	***7.846.447,24***	***7.027.270,99***

Αναλυτικότερα, πωλήσεις και αγορές προς θυγατρικές για τις χρήσεις 2018 και 2017, αναλύονται ως εξής:

Πωλήσεις 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2018	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	-	(938,21)	16.175,26	53.120,00	53.221,95	**121.579,00**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	69.029,40	2.587.853,94	218.742,47	-	13.327,66	**2.888.953,47**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	109.380,92	1.815.963,96	31.820,70	248,00	22.580,71	**1.979.994,29**
KLEEMANN LIFT RO SRL	27.245,47	1.922.018,14	69.206,40	370,00	69.738,53	**2.088.578,54**
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	2.975,28	2.421.411,14	33.474,44	-	165.414,92	**2.623.275,78**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	-	551.938,11	6.143,72	-	37.693,38	**595.775,21**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	45.787,24	5.009.900,28	154.963,06	30,00	464.839,02	**5.675.519,60**
KLEEMANN LIFT RUS	328.341,00	3.287.547,65	50.112,50	-	20.083,79	**3.686.084,94**
KLEEMANN DIZALA	-	14.403,14	9.233,30	-	1.709,59	**25.346,03**
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	66.074,50	5.593.007,11	71.926,27	-	237.792,49	**5.968.800,37**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	17.640,00	-	-	27.813,07	**45.453,07**
KLEEMANN AUFZUGE	39.715,33	3.272.586,67	56.877,22	-	249.515,13	**3.618.694,35**
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ	-	-	-	-	207,20	**207,20**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	-	-	2.350,91	-	2.158,19	**4.509,10**
Σύνολο	**688.549,14**	**26.493.331,93**	**721.026,25**	**53.768,00**	**1.366.095,63**	**29.322.770,95**

Πωλήσεις 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2017	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	6.480,00	664,49	7.343,63	9.763,00	60.328,01	**84.579,13**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	-	3.424.172,82	233.578,78	1.012,00	12.243,35	**3.671.006,95**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	94.844,66	2.324.946,47	42.890,27	2.287,22	8.039,78	**2.473.008,40**
KLEEMANN LIFT RO SRL	65.680,20	2.173.533,86	49.036,53	2.108,98	84.911,76	**2.375.271,33**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	19.464,88	426.045,98	144.335,26	-	33.317,09	**623.163,21**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	539,03	5.233.397,43	107.477,32	29.256,56	376.879,34	**5.747.549,68**
KLEEMANN LIFT RUS	645.572,46	3.802.897,10	56.639,47	1.804,52	14.917,36	**4.521.830,91**
KLEEMANN DIZALA	-	54.536,85	4.958,92	-	3.325,47	**62.821,24**
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	115.488,90	5.474.390,29	136.857,54	11.110,62	220.896,61	**5.958.743,96**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	-	-	-	4.075,83	**4.075,83**
KLEEMANN AUFZUGE	645,60	2.139.353,75	20.744,98	37.165,76	90.440,42	**2.288.350,51**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	-	30.969,43	1.044,14	-	5.259,06	**37.272,63**
Σύνολο	**948.715,73**	**25.084.908,47**	**804.906,84**	**94.508,66**	**914.634,08**	**27.847.673,78**

Αγορές 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2018	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ.αποθέματακ αιάχρ.υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	885,65	8.830.290,02	537.896,94	77.587,29	28.170,64	**9.474.830,54**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	133.150,00	-	-	-	-	**133.150,00**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	33.710,75	513.173,68	-	20.846,46	-	**567.730,89**
KLEEMANN LIFT RO SRL	-	-	-	-	312.072,00	**312.072,00**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	808.061,49	-	-	-	184.402,48	**992.463,97**
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	-	-	9.527,81	**9.527,81**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	-	-	83,34	-	1.899,49	**1.982,83**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	-	-	-	1.800,00	**1.800,00**
KLEEMANN AUFZUGE	-	-	-	-	3.728,08	**3.728,08**
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	-	-	-	(231,72)	-	**(231,72)**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO.,LTD	1.186.388,43	-	-	-	-	**1.186.388,43**
Σύνολο	**2.162.196,32**	**9.343.463,70**	**537.980,28**	**98.202,03**	**541.600,50**	**12.683.442,83**

Αγορές 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2017	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	74.894,76	9.501.910,74	597.935,39	105.243,29	7.829,10	**10.287.813,28**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	178.000,00	-	5.512,90	30.190,07	-	**213.702,97**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	42.894,39	268.980,00	-	15.030,00	4.530,22	**331.434,61**
KLEEMANN LIFT RO SRL	-	-	-	-	309.317,54	**309.317,54**

KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	387.205,79	271.936,91	20,22	212.281,16	29.911,73	**901.355,81**
KLEEMANN LIFTS U.K.LTD	-	-	-	-	5.299,32	**5.299,32**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	-	-	-	3.980,00	**3.980,00**
KLEEMANN AUFZUGE	-	-	-	73.290,24	-	**73.290,24**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO, LTD	767.301,21	-	-	-	-	**767.301,21**
Σύνολο	**1.450.296,15**	**10.042.827,65**	**603.468,51**	**436.034,76**	**360.867,91**	**12.893.494,98**

Πλην των προαναφερομένων, δεν υπάρχουν λοιπές συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Όσον αφορά απαιτήσεις και υποχρεώσεις της Εταιρείας έναντι των θυγατρικών της εταιρειών, παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας:

	Υποχρεώσεις		**Απαιτήσεις**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
KLEFER A.E.	3.233.385,83	6.255.654,65	14.965,35	14.857,77
KLEEMANN ASANSOR S.A.	81.450,00	30.000,00	288.521,98	165.757,88
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	-	37.279,86	72.057,29	650.733,11
KLEEMANN LIFT RO SRL	121.977,00	309.317,54	799.725,99	993.147,45
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	383.890,08	302.444,13	663.664,70	130.476,02
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	1.885,59	6.324,32	2.038.868,10	1.867.161,88
KLEEMANN SERVICES LTD	-	4.630,66	19.594,25	2.375,04
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	60.195,98	1.080.668,61
KLEEMANN DIZALA	-	-	2.428,60	58.588,50
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	-	-	2.431.023,80	2.528.996,83
KLEEMANN AUFZUGE	3.728,08	(9,00)	567.384,16	114.836,51
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	(231,72)	-	201.658,86	-
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	273.545,76	-	3.068,69	82.423,88
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ	-	-	51,80	-
Σύνολο	**4.099.630,62**	**6.945.642,16**	**7.163.209,55**	**7.690.023,48**

Οι λοιπές συνδεμένες εταιρείες, οι οποίες δεν ενοποιούνται προκειμένου να προκύψουν τα αποτελέσματα του Ομίλου, είναι οι: AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş. (Τουρκία), AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş. (Τουρκία), TECHNOLAMA (Ισπανία), SKYLIFT (Ελλάδα), CITYLIFT (Ελλάδα) και MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD (Κύπρος). Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις Εταιρείας και Ομίλου έναντι αυτών αναλύονται ως εξής:

	Υποχρεώσεις		**Απαιτήσεις**	
Εταιρεία	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.	1.818,76	3.769,93	-	-
MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD	15.000,00	5.000,00	-	-
TECHNOLAMA	73.037,32	65.570,52	-	-
CITY LIFT	-	-	342,74	405,56
SKY LIFT	-	2.600,00	134.218,34	155.928,52
Σύνολο	**89.856**	**76.940**	**134.561**	**156.334**

Όμιλος	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.	1.153,03	-	-	1.323,32
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş	1.818,76	3.769,93	29.064,27	-
MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD	55.000,00	45.000,00	206.000,00	200.000,00
TECHNOLAMA	383.594,64	898.288,44	170,33	170,33
CITY LIFT	-	-	342,74	405,56
SKY LIFT	-	3.005,08	134.218,34	224.025,22
Σύνολο	**441.566**	**950.063,45**	**369.988,59**	**425.924,13**

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην KLEEMANN

Ο Όμιλος KLEEMANN επιδιώκει να αναπτύσσεται μέσα από τη συνεχή επέκταση και βελτίωση των προϊόντων και υπηρεσιών του, με υπεύθυνο τρόπο, συμβάλλοντας στην ευημερία των ανθρώπων του, φροντίζοντας για το περιβάλλον και υποστηρίζοντας την τοπική κοινωνία δίπλα στην οποία δραστηριοποιείται. Οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης αποτελούν οδηγό στη χάραξη της επιχειρηματικής στρατηγικής του Ομίλου, η οποία υλοποιείται στη βάση τεσσάρων αξόνων:

- Οικονομική ανάπτυξη

- Ευημερία εργαζομένων
- Περιβαλλοντική υπευθυνότητα
- Κοινωνική ευαισθησία

Στις αξίες της KLEEMANN αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά στοιχεία της εταιρικής κουλτούρας:

Η Ασφάλεια
Φροντίζουμε για την υγεία και την ασφάλεια τη δική μας και των ανθρώπων μας, των πελατών - χρηστών των προϊόντων μας, καθώς και για την ασφάλεια των εγκαταστάσεών μας.
Η Εμπιστοσύνη
Κάνουμε ό,τι λέμε και λέμε ό,τι κάνουμε. Εμπιστευόμαστε τους ανθρώπους και τις ικανότητές τους και για αυτό μπορούμε να ευθυγραμμιζόμαστε.
Το Πάθος για τον Άνθρωπο
Αγαπάμε και νοιαζόμαστε για το συνάδελφο, τον πελάτη και το συνάνθρωπό μας. Έχουμε άριστες σχέσεις μεταξύ μας. Αγαπάμε τη δουλειά μας και δημιουργούμε ευκαιρίες ανάπτυξης για όλους.
Breakthrough Κουλτούρα
Καινοτομούμε σε όλους τους τομείς, αναπτυσσόμαστε, εξελισσόμαστε διαρκώς και βελτιωνόμαστε. Θέτουμε εξαιρετικούς στόχους, δεσμευόμαστε, αναλαμβάνουμε το ρίσκο και δεν φοβόμαστε να αποτύχουμε.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τα θέματα που εντάσσονται στους άξονες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των συμμετόχων του. Οι συμμέτοχοι ή ενδιαφερόμενα μέρη της KLEEMANN αποτελούν σημαντικό παράγοντα για τη συνεχή ανάπτυξη και βελτίωση της Εταιρίας, καθώς απολαμβάνουν την προστιθέμενη αξία, που δημιουργείται από την επιχειρηματική της δραστηριότητα. Οι συμμέτοχοι της KLEEMANN είναι:

1. Μέτοχοι
2. Εργαζόμενοι
3. Πελάτες
4. Προμηθευτές
5. Κράτος & ρυθμιστικές αρχές
6. Τοπικές κοινωνίες
7. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
8. Επιστημονική κοινότητα

Η επιχειρηματική δράση του Ομίλου KLEEMANN συνδέεται με τη διαρκή επιδίωξη να λειτουργεί, πρώτα και πάνω από όλα, με αίσθημα ευθύνης απέναντι στους πελάτες, το καταναλωτικό κοινό, τους συνεργάτες και τους επενδυτές, που εμπιστεύονται τον Όμιλο, τους εργαζόμενους και την κοινωνία, δίπλα στην οποία λειτουργεί και αναπτύσσεται.

2. Εταιρική διακυβέρνηση και καταπολέμηση της διαφθοράς

Πρωταρχικός στόχος του Ομίλου KLEEMANN είναι η παραγωγή αξίας για τους μετόχους του και για κάθε συνδεδεμένο με αυτή μέρος, συμπεριλαμβανομένων όλων των ενδιαφερόμενων μερών του. Ο Όμιλος KLEEMANN, μέσω της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, συνεισφέρει στην εθνική οικονομία, ενώ παράλληλα, μέσω των επενδύσεων που πραγματοποιεί σε ετήσια βάση, θέτει τις βάσεις για την επίτευξη της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Παράλληλα, οι ορθές πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται στην KLEEMANN αποτελούν παράγοντα σταθερότητας και προοπτικής. Για την αποτελεσματική προστασία των περιουσιακών στοιχείων του ομίλου και για την διαφύλαξη των συμφερόντων των ενδιαφερόμενων μερών, ο όμιλος KLEEMANN διαθέτει ανεξάρτητη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία υπάγεται στο διοικητικό συμβούλιο του ομίλου.
Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, διασφαλίζει την ορθή λειτουργία των πολιτικών που έχουν υιοθετεί από τον Όμιλο, σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων και προστασία απορρήτου, την πολυμορφία και

διαφορετικότητα εντός των εταιριών και την πολιτική για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η οποία επιτυγχάνεται μέσω της Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών (Whistle Blower). Με τη διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων σε όλες τις λειτουργίες της εταιρίας, την παρακολούθηση των εταιριών του ομίλου και τη συνεργασία με τους εξωτερικούς ορκωτούς ελεγκτές, φροντίζει να εφαρμόζονται όλοι οι κανονισμοί και οι διαδικασίες λειτουργίας, που έχουν θεσπιστεί από την Ανώτερη Διοίκηση.
Ο Όμιλος KLEEMANN, δεν δείχνει καμία ανοχή σε οποιαδήποτε περίπτωση παραβατικής συμπεριφοράς, όπως αναφέρεται στον «Κώδικα Δεοντολογίας», ο οποίος ακολουθείται και εφαρμόζεται από όλους τους εργαζόμενους στον Όμιλο.

3. Υπευθυνότητα για τους Ανθρώπους μας

Η KLEEMANN φροντίζει για την ανάπτυξη των ανθρώπων της σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο γι' αυτό και επενδύει στην εκπαίδευση τους, αναγνωρίζει κι επιβραβεύει τις καλές επιδόσεις τους.
Επενδύουμε στο ανθρώπινο δυναμικό, αναγνωρίζοντας ότι οι «άνθρωποί μας» είναι η κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη και την επιτυχημένη πορεία της KLEEMANN.
Ο Όμιλος KLEEMANN αποτελεί σημαντικό εργοδότη, παρέχοντας κατά το 2018 απασχόληση σε 1392 συνολικά άτομα.

Σύνολο ανθρώπινου δυναμικού ανά φύλο				
	2017		2018	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
Όμιλος KLEEMANN	1108	274	1079	313

Ο Όμιλος έχει ενσωματώσει υπεύθυνες εργασιακές πρακτικές στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τα εργασιακά θέματα. Το εργασιακό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από αξιοκρατία και παροχή ίσων ευκαιριών προς όλους τους εργαζόμενους.

Κώδικας Δεοντολογίας

Ο Όμιλος KLEEMANN έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Κώδικα Δεοντολογίας με κύριο στόχο να προάγει τη διαφάνεια, την ακεραιότητα, την αξιοπιστία, τον υγιή ανταγωνισμό εντός της επιχείρησης και ταυτόχρονα να διευρύνει την αλυσίδα της εταιρικής υπευθυνότητας. Ο Κώδικας Δεοντολογίας του Ομίλου KLEEMANN απευθύνεται σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιριών του, σε όλους τους εργαζομένους του, σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του (εξωτερικούς συνεργάτες, συμβούλους, πελάτες, προμηθευτές, μετόχους), καθώς και σε όλους όσους ενεργούν εκπροσωπώντας την εταιρία, ανεξάρτητα από τη χώρα όπου απασχολούνται.

Σύμφωνα με την Πολιτική Διαφορετικότητας του Ομίλου, κανενός είδους διάκριση δεν γίνεται αποδεκτή με βάση το φύλο ή άλλα χαρακτηριστικά. Το κοινωνικό ή εθνικό υπόβαθρο, οι πολιτικές ή οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, η ηλικία, οι σεξουαλικές προτιμήσεις, η φυσική ικανότητα και το φύλο δεν αποτελούν κριτήρια αξιολόγησης των εργαζομένων στην KLEEMANN, αλλά ευκαιρία για νέες καινοτομίες και καλύτερα αποτελέσματα. Η διαφορετικότητα είναι αλληλένδετη με την αξιοκρατία και την παροχή ίσων δυνατοτήτων και ευκαιριών εξέλιξης. Ενδεικτικά αναφέρουμε την πορεία του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών σε όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας:

Έτος	% γυναικών εταιρίας	% γυναικών διοίκησης	% γυναικών πωλήσεις
2004	**12,6%**	**32,0%**	**5,3%**
2018	**20,4%**	**27,7%**	**44,2%**

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης των εργαζομένων, πραγματοποιείται Αξιολόγηση της Απόδοσης του Ανθρώπινου Δυναμικού, η οποία αφορά όλους τους εργαζομένους ανεξαιρέτως και είναι ετήσια.

Η εκπαίδευση των εργαζομένων στον Όμιλο KLEEMANN είναι προτεραιότητα και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ανάπτυξης των ανθρώπων του. Κάθε εργαζόμενος έχει ένα ατομικό Πλάνο Ανάπτυξης, το οποίο συμπληρώνεται κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Αξιολόγησης της Απόδοσης και ανανεώνεται μέσα στο έτος.
Η KLEEMANN προσφέρει μια σειρά από παροχές και προγράμματα στους εργαζόμενους της, πέραν αυτών που ορίζει η νομοθεσία. Σε αυτό το πλαίσιο, εφαρμόζει Πολιτική Αμοιβών και Παροχών. Οι παροχές που προσφέρει η KLEEMANN είναι οι παρακάτω

- Ομαδικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο
- Ιατρείο
- Γυμναστήριο και Playroom
- Happy Benefits
- Παροχή επιδοτούμενου γεύματος σε οργανωμένο εστιατόριο εταιρίας
- Επιδότηση προσωπικής εκπαίδευσης
- Δωρεάν μετακίνηση εργαζομένων με εταιρικά μέσα
- Χορήγηση διατακτικών
- Επιβραβεύσεις για διάφορους λόγους

Οι επιπρόσθετες παροχές της Εταιρίας προς τους εργαζομένους της αποτελούν κίνητρα, τα οποία εκφράζουν μια σύγχρονη και δυναμική φιλοσοφία της Διοίκησης της KLEEMANN, η οποία επιδιώκει τη συνεχή επέκταση των παροχών της.

Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία

Ο Όμιλος KLEEMANN δεσμεύεται για τη διαφύλαξη ενός υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας και υλοποιεί δράσεις πέρα από τις εκάστοτε νομοθετικές απαιτήσεις. Προκειμένου να εξαλειφθούν οι συνθήκες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε κάποιο συμβάν, ο Όμιλος έχει αναπτύξει Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας Προσωπικού και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΣΔΥΑΕ), σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο OHSAS 18001:2007 [OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEM]. Ωστόσο, η διατήρηση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος απαιτεί τη συνεχή συνεργασία όλων των εργαζομένων και σε αυτό το πλαίσιο επενδύει σημαντικά στη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευσης σε θέματα Υγείας & Ασφάλειας.

Ο δείκτης για την απόδοση της προληπτικής δράσης στην Υ&Α είναι ο
AIR = Accident Incident Rate

$$\text{AIR} = \frac{\textit{Αριθμός Ατυχημάτων ή Περιστατικών}}{\textit{Αριθμός εργαζομένων}} \times 1000$$

Η διακύμανση του δείκτη εξαρτάται από τα ατυχήματα - περιστατικά αλλά και από τον αριθμό των εργαζομένων. Καλή απόδοση σημαίνει μείωση του δείκτη.
Ο δείκτης AIR ατυχημάτων για το 2018 είναι 5,88 έναντι 16,6 του 2017.
Ο δείκτης AIR περιστατικών για το 2018 είναι 12,94 έναντι 23,5 του 2017.
Για τον Όμιλο αποτελεί συνεχής και αδιαπραγμάτευτος στόχος τα 0 ατυχήματα στην εργασία.

4. Φροντίδα για το Περιβάλλον

Η περιβαλλοντική διαχείριση για τον Όμιλο KLEEMANN αποτελεί βασικό μέρος της εταιρικής υπευθυνότητας. Ο Όμιλος δεσμεύεται για μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία του, καθώς η προστασία του περιβάλλοντος για τον Όμιλο αποτελεί όχι μόνο ανάγκη, αλλά είναι το μέσο για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης του οργανισμού. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι απόλυτα συνυφασμένη και συνδεδεμένη με τις βασικές μας αξίες του Ομίλου KLEEMANN.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, η Διοίκηση της KLEEMANN αποφάσισε να σχεδιάσει και να εγκαταστήσει ένα Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με το πρότυπο ELOT EN ISO 14001:2015 [ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM]. Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης καλύπτει το σχεδιασμό, την κατασκευή, τη συναρμολόγηση, τις μελέτες εγκαταστάσεων και τις μεθόδους τελικού ελέγχου και δοκιμών ανελκυστήρων και εξαρτημάτων.

Η KLEEMANN έχει επιπλέον λάβει πιστοποίηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του EN ISO 14006:2011 [ECO Design ISO]. Το Eco product design αποτελεί πολύ σημαντικό εργαλείο, που βοηθά την Εταιρία στον υπολογισμό του οικολογικού αποτυπώματος των προϊόντων της σε όλο τον κύκλο ζωής τους από την παραγωγή μέχρι το σημείο της ανακύκλωσης τους. Με τον υπολογισμό του αποτυπώματος ο Όμιλος είναι σε θέση να επανασχεδιάσει τα προϊόντα με τέτοιο τρόπο ώστε να μειωθεί το οικολογικό αποτύπωμα τόσο κατά την παραγωγή τους όσο και κατά την λειτουργία τους.
Ο Όμιλος KLEEMANN με σκοπό τον περιορισμό των επιδράσεών του στο φυσικό περιβάλλον και τη συνακόλουθη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, προγραμματίζει και υλοποιεί σημαντικές επενδύσεις σε ετήσια βάση.
Ο Όμιλος, έχει εντοπίσει και διαχειρίζεται τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά θέματα, τα οποία σχετίζονται με τη λειτουργία του και τα έχει κατανείμει σε 3 βασικές κατηγορίες αναφορικά με τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος:

- Κατανάλωση ενέργειας και εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου
- Χρήση φυσικών πόρων όπως νερό, πρώτες και βοηθητικές ύλες
- Διαχείριση στερεών και υδατικών αποβλήτων

Κατανάλωση ενέργειας εντός του Ομίλου σε MWh	2018
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας	**3.068,90**
Κατανάλωση φυσικού αερίου	**4.184,57**

Ο Όμιλος KLEEMANN αναγνωρίζει τη σημασία της συμβολής του στην προσπάθεια καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, και για το λόγο αυτό καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη μείωση των αέριων εκπομπών του. Ο Όμιλος συμμορφώνεται πλήρως με την ισχύουσα νομοθεσία αναφορικά με τα ανώτατα όρια αέριων εκπομπών που προκύπτουν από τη λειτουργία του.
Από την παραγωγική διαδικασία του Ομίλου προκύπτουν απόβλητα, τα οποία διαχειρίζεται με τρόπο υπεύθυνο σε συνεργασία με αδειοδοτημένους συνεργάτες και πάντα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Διαχείριση αποβλήτων Ομίλου KLEEMAN ανά κατηγορία	2018
Ανακύκλωση	**97,31%**
Διάθεση σε ΧΥΤΑ	**2.69%**

Βασική αρχή του Ομίλου KLEEMANN είναι η πλήρης συμμόρφωση με την κείμενη Εθνική και Ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία. Σε τριμηνιαία βάση πραγματοποιούνται περιβαλλοντικοί έλεγχοι στα εργοστάσια κατά τη διάρκεια των οποίων ελέγχεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία, καθώς και η τήρηση των διαδικασιών και περιβαλλοντικών μέτρων. Τα αποτελέσματα των περιβαλλοντικών ελέγχων αυτών, παρουσιάζονται στη Διοίκηση του Ομίλου και εφόσον απαιτείται λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα.

5. Υπευθυνότητα στην Αγορά

Ο Όμιλος KLEEMANN δραστηριοποιείται στην Ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά και εξειδικεύεται στην κατασκευή και εμπορία κάθε τύπου ανελκυστήρα προσώπων ή φορτίων, για εμπορική ή οικιακή χρήση. Η γκάμα των προϊόντων του Ομίλου περιλαμβάνει, επίσης, κυλιόμενες σκάλες, κυλιόμενους διαδρόμους, συστήματα πρόσβασης, συστήματα στάθμευσης, ανελκυστήρες πλοίων και υποσυστήματα ανελκυστήρα. Ο Όμιλος διατηρεί

παραγωγικές εγκαταστάσεις σε Ελλάδα, Σερβία και Κίνα, καθώς και δύο κέντρα συναρμολόγησης σε Ρωσία και Τουρκία. Με πωλήσεις σε περισσότερες από 100 χώρες, η KLEEMANN εξακολουθεί να αναπτύσσεται, συνεπής στην ιστορία και στις αξίες της.

Ο πελάτης στο επίκεντρο

Στην KLEEMANN οι πελάτες βρίσκονται στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων της. Σταθερά προσανατολισμένη στις αξίες της για καινοτομία και άριστη εξυπηρέτηση, και προκειμένου να διατηρήσει το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα, η KLEEMANN έχει υιοθετήσει ευέλικτες διαδικασίες για τη μεγιστοποίηση της ικανοποίησης του πελάτη.

Προϊόντα υψηλής ποιότητας, με ευέλικτη εξυπηρέτηση και με διαρκή τεχνική υποστήριξη αποτελούν ισχυρή δέσμευση για την εταιρία. Γι' αυτό το σκοπό, η Εταιρία οργανώνει διαρκώς προγράμματα τεχνικής εκπαίδευσης, κατά τα οποία, το τεχνικό προσωπικό των πελατών της Εταιρίας καταρτίζεται πρακτικά και θεωρητικά σε θέματα εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης του ανελκυστήρα. Επίσης, οργανώνει ειδικά ενημερωτικά σεμινάρια σχετικά με την ασφάλεια και τις διεθνείς εξελίξεις στο χώρο. Ειδικότερα:

- Εκπαίδευση πελατών σε σεμινάρια που διοργανώνονται στις εγκαταστάσεις μας 6 φορές το χρόνο με στόχο τη μετάδοση τεχνογνωσίας.
- Ευαισθητοποίηση και ενσωμάτωση οδηγιών για καλύτερη εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρίες και ιδιαίτερες ανάγκες.
- Επένδυση σε έρευνα & ανάπτυξη προκειμένου να προηγούμαστε των εξελίξεων στον τομέα μας.
- Έρευνες με σκοπό τη διερεύνηση των αναγκών των πελατών.

Προμηθευτές - Σχέσεις συνεργασίας & εμπιστοσύνης

Η υψηλή ποιότητα των πρώτων υλών που προμηθεύεται η Εταιρία είναι αδιαπραγμάτευτη για την KLEEMANN και η διαχείριση των προμηθειών γίνεται μέσω συγκεκριμένης διαδικασίας, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και αντικειμενικότητα. Κρίσιμος συντελεστής επιτυχίας για την KLEEMANN αποτελεί η επιλογή και η μακροχρόνια συνεργασία με τους προμηθευτές μας. Ευνοώντας το διάλογο μεταξύ εταιρίας και συνεργατών εδραιώνουμε τη σχέση μας, αναγνωρίζουμε τις ανάγκες που υπάρχουν και αντιμετωπίζουμε την αγορά με συνέπεια σεβασμό, διαφάνεια και δικαιοσύνη.

Διασφάλιση Ποιότητας

Ο Όμιλος KLEEMANN δεσμεύεται να σχεδιάζει, να παράγει και να προσφέρει στους πελάτες της προϊόντα και υπηρεσίες υψηλού επιπέδου. Έτσι το Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας, που εφαρμόζεται, πληρεί όλες τις προδιαγραφές ασφάλειας και ποιότητας, όπως προβλέπονται από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία. Το Σύστημα είναι σύμφωνο με τα παρακάτω:

- Lift Directive 2014/33/EU, Annex XI, Module H1
- EN ISO 9001: 2015 [QUALITY MANAGEMENT SYSTEM]
- EN1090-1:2009+A1:2011[STRUCTURAL STEEL AND ALUMINIOUM COMPONENTS (KIT)]
- EN ISO 10002:2004 [QUALITY MANAGEMENT – CUSTOMER SATISFACTION]
- OHSAS 18001:2007 / ELOT 1801:2008 [OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEM]
- EN ISO 14001:2015 [ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM]
- EN ISO 14006:2011 [ECO Design ISO]

Ο Όμιλος KLEEMANN δίνει ιδιαίτερη αξία στην πιστοποίηση ποιότητας και αξιοπιστίας των ανελκυστήρων και στις υπηρεσίες του. Για το λόγο αυτό ήταν από τους πρώτους στην Ελλάδα που ανέπτυξαν σύστημα διασφάλισης ποιότητας.
Ο ποιοτικός έλεγχος διενεργείται καθ' όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας των προϊόντων, είναι ενταγμένος απόλυτα στο σύστημα που εφαρμόζεται και πραγματοποιείται σε δύο επίπεδα. Το πρώτο, γίνεται από τους τεχνίτες της παραγωγής και το δεύτερο από ανεξάρτητους ελεγκτές. Ο ποιοτικός έλεγχος εφαρμόζεται σε τρεις κατευθύνσεις. Στις εισερχόμενες α' ύλες και εξαρτήματα, στα ενδιάμεσα προϊόντα και στο τελικό προϊόν. Οι προμηθευτές επιλέγονται με αυστηρά κριτήρια και αξιολογούνται κάθε χρόνο. Στα ημιενδιάμεσα και ενδιάμεσα προϊόντα γίνονται δειγματοληπτικοί έλεγχοι, ενώ το τελικό προϊόν ελέγχεται 100%.

Εξυπηρέτηση και Ικανοποίηση Πελατών

Στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των πελατών του, ο Όμιλος KLEEMANN εφαρμόζει συγκεκριμένες διαδικασίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της ικανοποίησης τους. Ειδικότερα καταγράφονται:

- Η ικανοποίηση του πελάτη όπως εκφράζεται μέσα από ένα ερωτηματολόγιο και αποτυπώνεται σε μία βαθμολογία που θα απορρέει από αυτό.

- Η ικανοποίηση του πελάτη από την αξιοπιστία του προϊόντος και τα παράπονα των πελατών.

Η διαδικασία Διαχείρισης Παραπόνων περιγράφει αναλυτικά τον χειρισμό των παραπόνων πελατών σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ISO 10002:2004 και πάντα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 9001:2015.

Έρευνα και ανάπτυξη προϊόντων

Ο Όμιλος KLEEMANN, πιστός στη δέσμευσή του για συνεχή ανάπτυξη και καινοτομία, έχει επενδύσει ιδιαίτερα στην Έρευνα & Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών. Το τμήμα R & D εστιάζει κυρίως στην αναζήτηση νέων τεχνολογιών και τάσεων της αγοράς, προκειμένου να βελτιώσει τα υπάρχοντα προϊόντα και να ενισχύσει, επίσης, το σχεδιασμό νέων, αξιόπιστων και καινοτόμων χαρακτηριστικών. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα KLEEMANN για όλα τα παραγόμενα προϊόντα, ο Όμιλος χρησιμοποιεί state-of-the-art μηχανολογικό εξοπλισμό και απασχολεί ομάδα εξειδικευμένων μηχανικών και τεχνικών. Η συνεργασία μηχανικών υψηλού επιστημονικού επίπεδου που το επανδρώνουν, επιφέρει αξιόπιστα και σύγχρονα τεχνολογικά προϊόντα αλλά και συνεχείς βελτιώσεις σε όλα τα προϊόντα του Ομίλου KLEEMANN.

Μέσα από την κατοχύρωση σειράς διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η KLEEMANN έχει κατοχυρώσει σειρά εφευρέσεων, αποκτώντας το αποκλειστικό δικαίωμα υλοποίησής τους.
Το τμήμα R&D, επίσης, συνεργάζεται στενά με κορυφαία πανεπιστήμια και εξειδικευμένα ινστιτούτα ερευνών με σκοπό την ανάπτυξη μοναδικών, υψηλής ποιότητας και ασφαλείας λύσεων ανελκυστήρων.

6. Υπευθυνότητα για την Κοινωνία

Ο Όμιλος KLEEMANN και οι άνθρωποί του απαρτίζουν ουσιαστικά, μία επιχειρηματική ομάδα η οποία λειτουργεί ως ζωντανό κομμάτι της κοινωνίας. Διαχρονικός στόχος του Ομίλου είναι να αποτελεί έναν οργανισμό που συνεισφέρει στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας για όλους, βελτιώνοντας παράλληλα την ποιότητα ζωής της κοινωνίας. Σε αυτό το πλαίσιο αναπτύσσει προγράμματα και υλοποιεί δράσεις για την υποστήριξης της τοπικής κοινωνίας είτε αυτόνομα ως εταιρεία είτε σε συνεργασία με Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς. Ενδεικτικά κατά τη διάρκεια του 2018 πραγματοποίησε:

- Χορηγίες σε τοπικούς συλλόγους (πχ. Λύκειο Ελληνίδων Κιλκίς)
- Χορηγία σε εκδήλωση του Make a wish
- Χορηγία σε συνέδρια τεχνολογίας (τριήμερο διαγωνισμό ρομποτικής First Lego League Eduact)
- Χορηγία στην φοιτητική εκδήλωση TedexAuth του ΑΠΘ για την προώθηση καινοτόμων ιδεών
- Χορηγία εκδηλώσεων με στόχο την υποστήριξη ευπαθών κοινωνικά ομάδων (πχ. εκδήλωσης του συλλόγου "ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ" - Sail for Pink για τον καρκίνο του μαστού)
- Δωρεά ερμαριών και εξοπλισμού για την παιδιατρική κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Κιλκίς
- Ποικίλες Δωρεές σε Δημοτικά σχολεία του Νομού Κιλκίς
- Δωρεά μέσω του Ελληνικού Δικτύου Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για τους πυρόπληκτους στο Μάτι, Αττικής
- Δωρεά σε Δίκτυο Αρωγής και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για πραγματοποίηση συναυλίας
- Δωρεά σε Ναυτικό σύλλογο Αμμόχωστου
- Δωρεά σε ποδοσφαιρική ομάδα Κιλκισιακού
- Χορηγία Διαγωνισμού Φωτογραφίας στη δράση Open House Thessaloniki
- Συμμετοχή στο Διεθνή Μαραθώνιο Θεσσαλονίκης μέσω του Συλλόγου «ΕΛΕΠΑΠ»

Επιπλέον με την εθελοντική συνεισφορά των εργαζομένων του Ομίλου, παραδόθηκαν συνολικά 500 κιβώτια αλληλεγγύης. Τα πακέτα αλληλεγγύης ετοιμάζονται δύο φορές τον χρόνο από τους εργαζόμενους του Ομίλου

και διανέμονται στις Μητροπόλεις και εκκλησίες τόσο του Κιλκίς αλλά και της Θεσσαλονίκης με στόχο την στήριξη των απόρων οικογενειών τις γιορτές των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

Αναλυτικότερα, οι δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου KLEEMANN περιγράφονται στον Απολογισμό ΕΚΕ 2018, οποίος συντάσσεται με βάση το διεθνές πρότυπο GRI και θα είναι διαθέσιμος το Σεπτέμβριο του 2019 (βλ. www.kleemannlifts.com)

Κιλκίς, 28 Ιούνιου 2019

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Νικόλαος Κ. Κουκούντζος

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.»

Έκθεση ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.
Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και των Θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ευθύνες της διοίκησης επί των επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.
Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει.

Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
β. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 01 Αυγούστου 2019
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Χρήστος Βαργιεμέζης
Α.Μ. ΣΟΕΛ 30891

Grant Thornton
An instinct for growth™
Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.» στις 28/06/2019 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση https://kleemannlifts.com.

Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευθέντα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρείας, αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης, των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμιακών ροών της Εταιρείας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΣΗΜ.	ΟΜΙΛΟΣ 2018	ΟΜΙΛΟΣ 2017	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2018	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	**5**	41.418.039,46	36.054.235,96	24.554.954,18	23.951.175,12
Επενδύσεις σε ακίνητα	**6**	1.364.457,58	1.438.440,19	1.313.777,42	1.369.344,86
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	**7**	2.995.716,33	3.048.999,34	1.875.125,67	1.886.202,86
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	**8**	-	-	23.097.626,00	19.297.626,00
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	**9**	5.744.628,08	6.133.158,18	5.556.925,08	5.676.432,96
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**10**	2.794.903,98	2.789.461,57	2.383.457,75	2.393.228,06
Υπεραξία	**8**	2.166.742,53	1.787.873,86	-	-
		56.484.487,96	**51.252.169,10**	**58.781.866,10**	**54.574.009,86**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	**11**	28.972.249,85	28.600.116,60	17.111.977,02	17.424.763,44
Απαιτήσεις από πελάτες	**12**	26.212.269,27	30.383.418,33	21.665.361,01	25.060.326,06
Λοιπές απαιτήσεις	**13**	12.705.017,86	13.330.479,16	3.929.473,81	5.603.123,57
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και χρεόγραφα	**14**	123.186,00	190.456,00	123.186,00	190.456,00
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	**15**	14.127.385,25	17.611.862,55	3.184.341,10	5.440.443,23
		82.140.108,23	**90.116.332,64**	**46.014.338,94**	**53.719.112,30**
Σύνολο Ενεργητικού		**138.624.596,19**	**141.368.501,74**	**104.796.205,04**	**108.293.122,16**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	**16**	8.277.045,00	8.277.045,00	8.277.045,00	8.277.045,00
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	**16**	-	-	-	-
Λοιπά αποθεματικά	**16**	48.914.803,93	44.174.474,54	46.156.701,30	41.198.095,17
Κέρδη εις νέο		19.018.194,94	21.415.217,36	4.086.890,90	7.690.987,57
Συν/κή διαφορά ενοπ. θυγατρικών εταιρειών		(5.942.226,95)	(5.076.852,36)	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Μετόχων Εταιρείας		**70.267.816,92**	**68.789.884,54**	**58.520.637,20**	**57.166.127,74**
Μη ελεγχόμενα δικαιώματα		6.301.922,90	8.056.195,47	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**76.569.739,82**	**76.846.080,01**	**58.520.637,20**	**57.166.127,74**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	**17**	18.743.965,70	18.827.421,95	18.680.570,90	18.707.145,42
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	**18**	3.477.581,41	3.207.569,69	3.006.366,00	2.764.602,00
Προβλέψεις	**22**	-	29.384,26	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**19**	1.305.932,94	1.617.663,39	990.250,68	1.038.725,25
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**10**	193.404,03	176.329,22	-	-
		23.720.884,08	**23.858.368,51**	**22.677.187,58**	**22.510.472,67**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	**20**	12.746.822,95	15.653.613,14	11.135.342,84	16.233.471,97
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	**28**	863.647,04	3.332.064,82	326.726,06	2.098.992,33
Λοιπές υποχρεώσεις	**21**	13.818.963,97	12.522.195,20	3.851.598,93	4.326.493,54
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	**17**	10.349.203,47	7.212.764,95	8.136.504,52	4.602.854,58
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	**22**	555.334,86	1.943.415,11	148.207,91	1.354.709,33
		38.333.972,29	**40.664.053,22**	**23.598.380,26**	**28.616.521,75**
Σύνολο υποχρεώσεων		**62.054.856,37**	**64.522.421,73**	**46.275.567,84**	**51.126.994,42**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**138.624.596,19**	**141.368.501,74**	**104.796.205,04**	**108.293.122,16**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	ΣΗΜ.	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Πωλήσεις	**23**	**126.783.515,79**	**134.651.623,94**	**80.071.155,25**	**92.755.779,64**
Κόστος πωληθέντων	**24**	(86.429.518,48)	(88.016.211,58)	(57.240.944,67)	(64.732.837,15)
Μικτό κέρδος		**40.353.997,31**	**46.635.412,36**	**22.830.210,58**	**28.022.942,49**
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) (καθαρά)	**26**	557.774,35	2.494.169,03	2.892.595,84	3.154.502,76
Έξοδα Διάθεσης	**24**	(19.851.320,94)	(18.513.208,76)	(13.300.418,70)	(12.962.591,70)
Έξοδα Διοίκησης	**24**	(14.081.742,56)	(14.435.025,86)	(10.215.282,04)	(9.971.561,65)
Έξοδα Ερευνών Αναπτύξεως	**24**	(1.849.484,35)	(1.441.933,38)	(1.638.784,35)	(1.261.254,07)
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων και χρηματοδοτικών αποτελεσμάτων		**5.129.223,81**	**14.739.413,39**	**568.321,33**	**6.982.037,83**
Χρηματοδοτικά έσοδα	**27**	260.955,59	369.028,29	81.653,96	208.001,93
Χρηματοδοτικά έξοδα	**27**	(1.181.115,31)	(2.109.552,00)	(948.008,43)	(1.710.026,54)
Έσοδα από μερίσματα	**27**	-	(242,01)	1.652.408,05	2.000.000,00
Αύξηση (μείωση) αξίας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	**27**	-	44.485,00	-	44.485,00
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων		**4.209.064,09**	**13.043.132,67**	**1.354.374,91**	**7.524.498,22**
Φόρος εισοδήματος	**28**	(1.227.204,20)	(3.098.009,65)	(149.930,47)	(1.784.466,22)
Κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους		**2.981.859,89**	**9.945.123,02**	**1.204.444,44**	**5.740.032,00**
Κατανεμημένα σε:					
-Μετόχους Μητρικής	**31**	2.432.554,31	8.812.987,43	1.204.444,44	5.740.032,00
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα		549.305,58	1.132.135,59	-	-
		2.981.859,89	**9.945.123,02**	**1.204.444,44**	**5.740.032,00**
Βασικά και απομειωμένα καθαρά κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή της Μητρικής Εταιρείας (σε απόλυτα ποσά)	**31**	0,1029	0,3727	0,0509	0,2427
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων		**7.525.701,49**	**16.997.198,80**	**2.152.355,70**	**8.520.728,46**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) χρήσης	**2.981.859,89**	**9.945.123,02**	**1.204.444,44**	**5.740.032,00**
Στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα:				
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(54.203,43)	(306.001,46)	(46.517,60)	(274.064,97)
Κρατικές Επιχορηγήσεις	-	-	-	
Αντιστάθμηση ταμειακών ροών (Hedging)	-	80.406,75	-	80.406,75
Αναπροσαρμογή Παγίων-Λοιπά	(31.576,03)	-	196.582,62	-
Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα:				
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.131.518,46)	(1.027.514,12)	-	-
Σύνολο λοιπών εσόδων	**(1.217.297,92)**	**(1.253.108,83)**	**150.065,02**	**(193.658,22)**
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	**1.764.561,97**	**8.692.014,19**	**1.354.509,46**	**5.546.373,78**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης μετά από φόρους	**1.764.561,97**	**8.692.014,19**	**1.354.509,46**	**5.546.373,78**
Κατανέμονται σε:				
-Μετόχους Μητρικής	1.502.217,50	7.844.173,92	1.354.509,46	5.546.373,78
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	262.344,47	847.840,27	-	-
	1.764.561,97	**8.692.014,19**	**1.354.509,46**	**5.546.373,78**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

ΟΜΙΛΟΣ								
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Αποθεματικο Υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό Αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Υπόλοιπο Κερδών εις νέο**	**Σύνολο**	**Δικαιώματα Μειοψηφίας**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο την 01.01.2017	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.791.393,71**	**37.910.997,77**	**17.381.082,62**	**81.536.991,72**	**9.318.375,62**	**90.855.367,34**
Αναπροσαρμογές κατά την εφαρμοφή του ΔΛΠ 9 και ΔΛΠ 15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 01.01.2017	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.791.393,71**	**37.910.997,77**	**17.381.082,62**	**81.536.991,72**	**9.318.375,62**	**90.855.367,34**
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής								
Διανομή Μερισμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	-3.996.630,30	-3.996.630,30	-2.136.835,04	-6.133.465,34
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	16.500.000,00	-15.176.472,62	0,00	0,00	-1.323.527,38	0,00	0,00	0,00
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	-16.500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-16.500.000,00	0,00	-16.500.000,00
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	0,00	0,00	-823,25	-636.141,48	541.304,99	-95.659,74	27.823,56	-67.836,18
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής	*0,00*	*-15.176.472,62*	*-823,25*	*-636.141,48*	*-4.778.852,69*	*-20.592.290,04*	*-2.109.011,48*	*-22.701.301,52*
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης								
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	8.812.987,43	8.812.987,43	1.132.135,59	9.945.123,02
Λοιπά Συνολικά ¨Εσοδα	0,00	0,00	0,00	-967.804,57	0,00	-967.804,57	-285.304,26	-1.253.108,83
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*-967.804,57*	*8.812.987,43*	*7.845.182,86*	*846.831,33*	*8.692.014,19*
Υπόλοιπο την 31.12.2017	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.790.570,46**	**36.307.051,72**	**21.415.217,36**	**68.789.884,54**	**8.056.195,47**	**76.846.080,01**
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Αποθεματικο Υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό Αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Υπόλοιπο Κερδών εις νέο**	**Σύνολο**	**Δικαιώματα Μειοψηφίας**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο την 01.01.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.790.570,46**	**36.307.051,72**	**21.415.217,36**	**68.789.884,54**	**8.056.195,47**	**76.846.080,01**
Αναπροσαρμογές κατά την εφαρμοφή του ΔΛΠ 9 και ΔΛΠ 15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 01.01.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.790.570,46**	**36.307.051,72**	**21.415.217,36**	**68.789.884,54**	**8.056.195,47**	**76.846.080,01**
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής								
Διανομή Μερισμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	-91.005,77	-91.005,77	-1.762.489,50	-1.853.495,27
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	0,00	0,00	700.928,57	4.036.761,90	-4.670.969,83	66.720,64	-254.127,54	-187.406,90
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής	*0,00*	*0,00*	*700.928,57*	*4.036.761,90*	*-4.761.975,60*	*-24.285,13*	*-2.016.617,04*	*-2.040.902,17*
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης								
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	2.432.554,31	2.432.554,31	549.305,58	2.981.859,89
Λοιπά Συνολικά ¨Εσοδα	0,00	0,00	0,00	-862.735,68	-67.601,13	-930.336,81	-286.961,11	-1.217.297,92
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*-862.735,68*	*2.364.953,18*	*1.502.217,50*	*262.344,47*	*1.764.561,97*
Υπόλοιπο την 31.12.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**3.491.499,03**	**39.481.077,94**	**19.018.194,94**	**70.267.816,91**	**6.301.922,90**	**76.569.739,81**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Αποθεμάτικο Υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό Αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Υπόλοιπο Κερδών εις νέο**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 01.01.2017	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.058.857,03**	**39.975.436,67**	**6.635.129,36**	**72.122.940,68**
Αναπροσαρμογές κατά την εφαρμοφή του ΔΛΠ 9 και ΔΛΠ 15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 01.01.2017	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.058.857,03**	**39.975.436,67**	**6.635.129,36**	**72.122.940,68**
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής						
Διανομή Μερισμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	-3.996.630,30	-3.996.630,30
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	16.500.000,00	-15.176.472,62	0,00	0,00	-1.323.527,38	0,00
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	-16.500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-16.500.000,00
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	0,00	0,00	0,00	-642.540,31	635.983,89	-6.556,42
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής	*0,00*	*-15.176.472,62*	*0,00*	*-642.540,31*	*-4.684.173,79*	*-20.503.186,72*
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης						
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	5.740.032,00	5.740.032,00
Λοιπά Συνολικά ¨Εσοδα	0,00	0,00	0,00	-193.658,22	0,00	-193.658,22
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*-193.658,22*	*5.740.032,00*	*5.546.373,78*
Υπόλοιπο την 31.12.2017	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.058.857,03**	**39.139.238,14**	**7.690.987,57**	**57.166.127,74**
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Αποθεμάτικο Υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό Αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Υπόλοιπο Κερδών εις νέο**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 01.01.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.058.857,03**	**39.139.238,14**	**7.690.987,57**	**57.166.127,74**
Αναπροσαρμογές κατά την εφαρμοφή του ΔΛΠ 9 και ΔΛΠ 15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 01.01.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.058.857,03**	**39.139.238,14**	**7.690.987,57**	**57.166.127,74**
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής						
Διανομή Μερισμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	0,00	0,00	700.157,97	4.040.011,41	-4.740.169,38	0,00
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής	*0,00*	*0,00*	*700.157,97*	*4.040.011,41*	*-4.740.169,38*	*0,00*
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης						
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	1.204.444,44	1.204.444,44
Λοιπά Συνολικά ¨Εσοδα	0,00	0,00	0,00	218.436,75	-68.371,73	150.065,02
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*218.436,75*	*1.136.072,71*	*1.354.509,46*
Υπόλοιπο την 31.12.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.759.015,00**	**43.397.686,30**	**4.086.890,90**	**58.520.637,20**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	ΣΗΜ.	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	29	10.591.396,51	20.647.048,47	3.204.367,09	10.999.563,00
Καταβληθέντες τόκοι		(957.882,79)	(1.162.533,13)	(745.954,94)	(916.196,13)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(6.320.124,04)	(1.351.458,66)	(4.331.777,77)	(102.985,95)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**3.313.389,68**	**18.133.056,68**	**(1.873.365,62)**	**9.980.380,92**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων		(561.020,49)	-	(3.800.000,00)	-
Αγορές ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων		(7.696.129,15)	(5.523.331,70)	(1.824.243,94)	(1.177.871,29)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		8.562,51	49.701,28	370,00	3.500,00
Τόκοι εισπραχθέντες		114.931,85	208.254,07	81.653,96	208.001,93
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	1.652.408,05	2.000.000,00
		(8.133.655,28)	**(5.265.376,35)**	**(3.889.811,93)**	**1.033.630,64**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Πληρωμές για μείωση μετοχικού κεφαλαίου		-	(20.496.630,30)	-	(20.496.630,30)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		7.014.150,84	28.510.000,00	7.014.150,84	28.510.000,00
Εξοφλήσεις δανείων		(4.902.661,11)	(26.742.982,26)	(3.507.075,42)	(25.750.000,00)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		(44.261,56)	(27.763,58)	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.		(1.731.439,87)	(2.219.656,39)	(14.225,27)	(14.225,27)
		1.335.788,30	**(20.977.032,53)**	**3.507.075,42**	**(17.750.855,57)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών		**(3.484.477,30)**	**(8.109.352,20)**	**(2.256.102,13)**	**(6.736.844,01)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στην αρχή της χρήσης		17.611.862,55	25.721.214,75	5.440.443,23	12.177.287,24
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στο τέλος της χρήσης		**14.127.385,25**	**17.611.862,55**	**3.184.341,10**	**5.440.443,23**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. (η «Εταιρεία») ιδρύθηκε το 1983 και είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 10920/06/B/86/40. Η διάρκειά της έχει οριστεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2050, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Κύριο αντικείμενο της Εταιρείας είναι η παραγωγή και εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων, κατέχοντας ηγετική θέση στον κλάδο της. Η έδρα, τα κεντρικά γραφεία και η διεύθυνση επικοινωνίας της είναι στη ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχωρίου Κιλκίς, ενώ η ηλεκτρονική διεύθυνσή της είναι https://kleemannlifts.com/.

Ο μοναδικός μέτοχος που κατέχει το 100% των μετοχών είναι η εταιρεία MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD. Το σύνολο των μετοχών την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε 23.648.700 και είναι όλες κοινές ονομαστικές με ονομαστική αξία 0,35 €/μετοχή.

Το Διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας απαρτίζεται από τους:
1. Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, Πρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
2. Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, Αντιπρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
3. Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
4. Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
5. Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
6. Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος
7. Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1. ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Οι παρούσες ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του Κανονισμού 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Ε.Ε. στις 19 Ιουλίου 2002 και με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας («going concern»).

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του.

2.2. ΒΑΣΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους με εξαίρεση τα Γήπεδα-Οικόπεδα και τα Χρεόγραφα, τα οποία αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία.

2.3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις και όλες οι οικονομικές πληροφορίες απεικονίζονται σε Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά), το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας.

2.4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΩΝ

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων απαιτεί από τη Διοίκηση να παίρνει αποφάσεις και να κάνει εκτιμήσεις και υποθέσεις που επηρεάζουν την εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, καθώς και τα καταχωρημένα ποσά στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, εσόδων και εξόδων. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι αναθεωρήσεις των εκτιμήσεων και των σχετικών με αυτές υποθέσεων γίνονται σε συνεχή βάση και αναγνωρίζονται στην περίοδο που πραγματοποιήθηκαν και στις τυχόν επόμενες. Ιδιαίτερη πληροφόρηση σχετικά με τις περιοχές στις οποίες υπάρχει αβεβαιότητα εκτιμήσεων και κρίσιμες αποφάσεις όσον αφορά στην

εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, με σημαντική επίδραση στα ποσά που καταχωρούνται στις Οικονομικές Καταστάσεις, περιγράφονται στις ακόλουθες σημειώσεις:

- Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία (Σημείωση 5)
- Άυλα περιουσιακά στοιχεία (Σημείωση 7)
- Αποθέματα (Σημείωση 11)
- Απαιτήσεις από πελάτες (Σημείωση 12)
- Προβλέψεις (Σημείωση 22)
- Ενδεχόμενες Δεσμεύσεις, Ενδεχόμενες απαιτήσεις και Υποχρεώσεις (Σημείωση 32)

Οι λογιστικές πολιτικές που παρατίθενται παρακάτω έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται σε αυτές τις Οικονομικές Καταστάσεις και από όλες τις εταιρείες του Ομίλου.

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

3.1 ΒΑΣΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1.1 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Θυγατρικές εταιρείες είναι οι εταιρείες στις οποίες ασκείται έλεγχος από την Μητρική, με την έννοια ότι έχει τη δύναμη να ορίζει αποφάσεις, άμεσα ή έμμεσα, που αφορούν τις χρηματοοικονομικές αρχές διαχείρισης των θυγατρικών εταιρειών με σκοπό να έχει οφέλη από αυτές. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου, τα οποία είναι ασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η άσκηση ελέγχου.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος αυτός δεν υφίσταται. Οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών έχουν αλλάξει όπου αυτό απαιτήθηκε προκειμένου να ευθυγραμμιστούν με αυτές του Ομίλου.

Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μειούμενο με τυχόν απομείωση της αξίας τους.

3.1.2 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΑΛΕΙΦΟΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

Ενδοεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές και κέρδη και ζημιές που προέκυψαν από ενδοεταιρικές συναλλαγές απαλείφονται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, ενώ μη πραγματοποιημένα κέρδη και μη πραγματοποιημένες ζημιές από συναλλαγές με συνδεδεμένες, στην έκταση που δεν υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας, απαλείφονται μέχρι το ύψος της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές.

3.2 ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

Το Δ.Π.Χ.Α. 8 «Λειτουργικοί τομείς», θέτει κριτήρια για τον προσδιορισμό των διακεκριμένων τομέων δραστηριότητας των επιχειρήσεων, οι οποίοι ορίζονται με βάση τη διάρθρωση της Εταιρείας. Οι τομείς που πρέπει να αναφερθούν ξεχωριστά προσδιορίζονται με βάση τα ποσοτικά κριτήρια που θέτει το Πρότυπο.

Από τη χρήση 2017 και έπειτα, οι συμμετοχικοί τίτλοι της Εταιρείας και του Ομίλου έπαψαν να είναι διαπραγματεύσιμοι σε δημόσια αγορά, οπότε δεν υφίσταται η υποχρέωση της σχετικής πληροφόρισης.

3.3 ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

3.3.1 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΞΕΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Η Εταιρεία τηρεί τα λογιστικά της βιβλία σε Ευρώ. Συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα, μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή ξένου νομίσματος της ημέρας της συναλλαγής. Τα κέρδη ή οι ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο

νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

3.3.2 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Η μετατροπή των Οικονομικών Καταστάσεων όσων εταιρειών του Ομίλου δεν έχουν ως λειτουργικό νόμισμα το Ευρώ (καμία Εταιρεία του Ομίλου δεν λειτουργεί σε καθεστώς υπερπληθωριστικής οικονομίας) γίνεται ως εξής:

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των αλλοδαπών δραστηριοτήτων περιλαμβανομένων υπεραξίας και αναπροσαρμογών εύλογης αξίας από την ενοποίηση μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισχύουσα ισοτιμία κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τη μέση τιμή του ξένου νομίσματος κατά τη διάρκεια της χρήσης, η οποία προσεγγίζει την ισχύουσα ισοτιμία κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού και των σχετικών αντισταθμίσεων αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και παρουσιάζονται σε ξεχωριστή γραμμή στην καθαρή θέση.

3.4 ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παρουσιάζονται στο ιστορικό κόστος κτήσης, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις άμεσα σχετιζόμενες δαπάνες για την απόκτησή τους, μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση της αξίας τους, με εξαίρεση τα Γήπεδα-Οικόπεδα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται ως αύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνο αν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Το κόστος κτήσης και οι σωρευμένες αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων που πωλούνται ή αποσύρονται, μεταφέρονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη στιγμή της πώλησης ή της απόσυρσης και οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 16, τα κόστη που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις για απόσυρση ενσώματων ακινητοποιήσεων αναγνωρίζονται στην περίοδο που αυτές δημιουργούνται και στο βαθμό που μπορεί να γίνει μια λογική εκτίμηση της εύλογης αξίας τους. Τα εν λόγω κόστη κεφαλαιοποιούνται, ως μέρος της αξίας των αποκτώμενων ενσώματων ακινητοποιήσεων, και αποσβένονται ανάλογα.

Τα γήπεδα και οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των λοιπών ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους, η οποία έχει ως ακολούθως:

Κτίρια	8-50 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	1-20 έτη
Μέσα μεταφοράς	5-25 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	1-20 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και η ωφέλιμη ζωή των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης αν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο, ενώ οι λογιστικές αξίες τους εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις (βλέπε σχετικά παράγραφο 3.6).

Στην περίπτωση αυτή προσδιορίζονται οι ανακτήσιμες αξίες και αν οι λογιστικές αξίες τις υπερβαίνουν, η διαφορά αναγνωρίζεται ως ζημία απομείωσης στα αποτελέσματα και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις μειώνονται στην ανακτήσιμη αξία τους, η οποία είναι η μεγαλύτερη, μεταξύ της εύλογης αξίας τους, μείον τα απαιτούμενα για την πώληση κόστη, και της αξίας χρήσης αυτών, για την εκτίμηση της οποίας, οι εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους, με ένα προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

3.5 ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις αφορούν άδειες λογισμικού, οι οποίες αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον σωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε σωρευμένη απομείωση. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στο διάστημα της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι έως 15 χρόνια.

Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα στο έτος που προκύπτουν.

Κόστη και δαπάνες αναφορικά με την εσωτερική δημιουργία και ανάπτυξη λογισμικού κεφαλαιοποιούνται στο βαθμό που συντρέχουν οι πρόνοιες του σχετικού Προτύπου.

3.6 ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΑΞΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Οι λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι δεν είναι ανακτήσιμες. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται και καταχωρείται απ' ευθείας στα αποτελέσματα, όταν οι λογιστικές αξίες υπερβαίνουν το εκτιμώμενο ανακτήσιμο ποσό, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας, μείον τα απαιτούμενα για την πώληση κόστη, και της αξίας χρήσης αυτών, για την εκτίμηση της οποίας, οι εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους βάσει ενός προεξοφλητικού επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με τα περιουσιακά στοιχεία. Για ένα περιουσιακό στοιχείο που δεν αποφέρει σημαντικές ανεξάρτητες ταμειακές εισροές, το ανακτήσιμο ποσό καθορίζεται για την μονάδα παραγωγής ταμειακών ροών, στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει.

Μετά την αναγνώριση ζημίας απομείωσης ενός περιουσιακού στοιχείου, σε κάθε ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων εξετάζεται αν οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή της συνεχίζουν να υπάρχουν. Στην περίπτωση αυτή, επαναπροσδιορίζεται το ανακτήσιμο ποσό και η ζημία απομείωσης αντιλογίζεται, επαναφέροντας τη λογιστική αξία στο ανακτήσιμο ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει τη λογιστική αξία (καθαρή από αποσβέσεις) που θα είχε προσδιοριστεί αν δεν είχε καταχωρηθεί η αρχική ζημία απομείωσης.

3.7 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των επενδύσεων, κατά το χρόνο απόκτησής τους με βάση το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν και επανεξετάζει την ταξινόμησή τους σε κάθε ημερομηνία παρουσίασης.

3.7.1 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με σκοπό την πώληση, σε σύντομο χρονικό διάστημα, ταξινομούνται στο Κυκλοφορούν Ενεργητικό εάν κατέχονται για εμπορία ή αναμένεται να πωληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

3.7.2 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΕΣ ΩΣ ΤΗΝ ΛΗΞΗ

Επενδύσεις με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη, τις οποίες ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να κρατήσουν ως την λήξη τους.

3.7.3 ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία ή δεν ταξινομούνται σε μια από τις ανωτέρω κατηγορίες και ταξινομούνται στο μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό, εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Οι αγορές και πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής στην οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να τις αγοράσει. Αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους, πλέον του κόστους συναλλαγής και διαγράφονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από αυτές λήγουν ή μεταβιβάζονται και ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία τους.

3.7.4 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται τα ακίνητα τα οποία κατέχονται είτε για την απόδοση ενοικίων είτε για κεφαλαιουχικό κέρδος είτε και για τα δύο. Ως ακίνητα για επένδυση θεωρούνται μόνο τα γήπεδα και τα κτίρια. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αρχικώς επιμετρούνται στο κόστος. Στο αρχικό κόστος περιλαμβάνονται και τα έξοδα συναλλαγών: επαγγελματικές και νομικές δαπάνες, φόροι μεταβίβασης και άλλα άμεσα κόστη.

Οι αποσβέσεις των επενδυτικών ακινήτων υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους, η οποία είναι 25 έως 42 χρόνια.

3.8 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσης ή κόστους παραγωγής, το οποίο προσδιορίζεται με την μέθοδο FIFO, και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, η οποία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων ολοκλήρωσης και πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση. Το κόστος παραγωγής περιλαμβάνει άμεσα υλικά, άμεσα εργατικά και τα αναλογούντα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα που πραγματοποιούνται προκειμένου να φέρουν τα αποθέματα στην παρούσα κατάσταση. Διαγραφές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν.

3.9 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ

Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και ελέγχονται σε ετήσια βάση για περίπτωση απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλο το ποσό που οφείλεται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Οι διαγραφές απαιτήσεων που κρίνονται ως ανεπίδεκτες είσπραξης πραγματοποιούνται μέσω της σχηματισθείσας πρόβλεψης.

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου, μείον την πρόβλεψη για μείωση της αξίας τους. Στην περίπτωση που η αναπόσβεστη αξία ή το κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου υπερβαίνει την παρούσα αξία, τότε το στοιχείο αυτό αποτιμάται στο ανακτήσιμο ποσό αυτού, δηλαδή στη παρούσα αξία των μελλοντικών ροών του περιουσιακού στοιχείου, η οποία υπολογίζεται με βάση το μέσο επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας.

3.10 ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο καθώς επίσης και τις καταθέσεις όψεως.

3.11 ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους, ενώ μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης παρακολουθούνται στο ανεξόφλητο υπόλοιπό τους. Ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, οπότε ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

3.12 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ

Ο φόρος εισοδήματος χρήσης αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο και καταχωρείται στα αποτελέσματα, εκτός από την περίπτωση που αφορά κονδύλια που καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, οπότε καταχωρείται κατά ανάλογο τρόπο σε αυτά.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος είναι ο αναμενόμενος πληρωτέος φόρος επί του φορολογητέου εισοδήματος χρήσης, βάσει των θεσπισμένων συντελεστών φόρου κατά την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται βάσει του ισολογισμού που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής αξίας και φορολογικής βάσης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Δεν λογίζεται αν προκύπτει από αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία, όταν έγινε η συναλλαγή, δεν επηρέασε το λογιστικό ή το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να ισχύσουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονιστεί η υποχρέωση, οι οποίοι βασίζονται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο στην έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και μειώνονται όταν αυτό υλοποιηθεί.

Όσον αφορά πρόσθετους φόρους, οι οποίοι είναι πιθανόν να προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους, η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες του εσωτερικού χρησιμοποιούν ιστορικά στοιχεία από φορολογικούς ελέγχους παρελθόντων ελεγμένων φορολογικά χρήσεων και μέσω αυτών σχηματίζουν πρόβλεψη

μελλοντικών φορολογικών διαφορών για τις ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που θα προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους των φορολογικά ανέλεγκτων χρήσεων.

Πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων καταχωρούνται στον ίδιο χρόνο με αυτόν της υποχρέωσης καταβολής του σχετικού μερίσματος.

3.13 ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

3.13.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Οι υποχρεώσεις για εισφορές σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται ως έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά το χρόνο πραγματοποίησης τους.

3.13.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2112/1920 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Δ.Λ.Π. 19.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις, για τα προγράμματα παροχών είναι η παρούσα αξία των δουλευμένων παροχών, λαμβάνοντας υπόψη προσαρμογές για τυχόν αναλογιστικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημίες) και κόστος για υπηρεσίες παρελθόντων ετών.

Το ύψος της υποχρέωσης προσδιορίζεται ετησίως βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική Εταιρεία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method).

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές με το επιτόκιο που ισχύει για ομόλογο πιστωτικής διαβάθμισης ΑΑ, που έχει εκδοθεί σε νόμισμα κοινό με αυτό στο οποίο καταβάλλεται η καθορισμένη παροχή και έχει εναπομένουσα διάρκεια που εναρμονίζεται με τη διάρκεια της σχετικής υποχρέωσης.

Τα σωρευμένα αναλογιστικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την απόκλιση μεταξύ εκτιμήσεων και εμπειρίας και από την μεταβολή των χρησιμοποιούμενων αναλογιστικών υποθέσεων, κατά το μέρος που υπερβαίνουν το 10% του μεγαλύτερου μεταξύ των δουλευμένων υποχρεώσεων και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, αποσβένονται σε περίοδο ίση με τη μέση εναπομένουσα εργάσιμη ζωή του προσωπικού.

Το κόστος από την υπηρεσία παρελθόντων ετών αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως, εκτός αν οι μεταβολές στη βάση υπολογισμού της παροχής εξαρτώνται από την παραμονή των εργαζομένων στην υπηρεσία για καθορισμένη χρονική περίοδο, οπότε αποσβένεται με τη γραμμική μέθοδο στη διάρκεια της περιόδου αυτής.

3.14 ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων, με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν, ενώ όσες σχετίζονται με την αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων, περιλαμβάνονται στις Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή αυτών.

3.15 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση, από την οποία είναι πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της, οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, και το ποσό της μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης και αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης, αντιλογίζονται, ενώ χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό για τον οποίο αρχικά δημιουργήθηκαν.

Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημίες. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

Προβλέψεις για αναδιοργάνωση αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει εγκεκριμένο λεπτομερές και επίσημο σχέδιο αναδιοργάνωσης, το οποίο έχει αρχίσει ή έχει ανακοινωθεί δημόσια. Μελλοντικά λειτουργικά κόστη δεν περιλαμβάνονται στην πρόβλεψη.

3.16 Έσοδα

Περιλαμβάνουν την εύλογη αξία πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρή από Φ.Π.Α., εκπτώσεις και επιστροφές, ενώ τα διεταιρικά έσοδα του Ομίλου απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

3.16.1 Πωλησεις αγαθων

Όταν οι κίνδυνοι και οι ανταμοιβές της ιδιοκτησίας έχουν μεταφερθεί στον αγοραστή, η είσπραξη του τιμήματος είναι εύλογα εξασφαλισμένη, οι σχετιζόμενες δαπάνες και πιθανές επιστροφές μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα και δεν υπάρχει συνεχιζόμενη ανάμειξη στη διαχείρισή τους.

3.16.2 Παροχη υπηρεσιων

Στην περίοδο παροχής των υπηρεσιών βάσει του σταδίου ολοκλήρωσης τους σε σχέση με το σύνολό τους.

3.16.3 Έσοδα απο μερισματα

Με την έγκριση της διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των μετόχων των θυγατρικών Εταιρειών.

3.17 Χρηματοδοτικα εσοδα-εξοδα (καθαρα)

Αποτελούνται από τους χρεωστικούς τόκους επί των δανείων, τα συναλλαγματικά κέρδη ή ζημιές από τον δανεισμό των εταιρειών και τα έσοδα από δεδουλευμένους πιστωτικούς τόκους από επενδυθέντα διαθέσιμα και τόκους από τρεχούμενους λογαριασμούς πελατών.

3.18 Μισθωσεις

Κριτήριο για το χαρακτηρισμό μιας μίσθωσης ως χρηματοδοτική ή λειτουργική είναι η ουσία της συναλλαγής και όχι ο τύπος της σύμβασης.

Ενδεικτικές περιπτώσεις κατά τις οποίες η μίσθωση θεωρείται ως χρηματοδοτική, και λογίζεται ως απόκτηση παγίου και ανάληψη μιας υποχρέωσης, είναι οι παρακάτω:

- Μεταφορά της ιδιοκτησίας του μισθωμένου παγίου στον μισθωτή στο τέλος της περιόδου μίσθωσης,
- δικαίωμα αγοράς του μισθωμένου παγίου από το μισθωτή στη λήξη της μίσθωσης με ευνοϊκούς όρους,
- διάρκεια της μίσθωσης μεγαλύτερη ή ίση με το 75% της οικονομικής ζωής του μισθωμένου παγίου,
- παρούσα αξία των ελάχιστων πληρωμών μίσθωσης μεγαλύτερη ή ίση με το 90% της πραγματικής αξίας του μισθωμένου παγίου.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις τα καταβαλλόμενα ενοίκια διαχωρίζονται σε χρηματοοικονομικά έξοδα (τόκους) που καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα και σε μείωση της αναληφθείσας υποχρέωσης.

Όλες οι υπόλοιπες συμβάσεις μίσθωσης χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές, οπότε τα ενοίκια καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα με την πραγματοποίησή τους.

3.19 Μερισματα

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους του Ομίλου αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στις Οικονομικές Καταστάσεις όταν η διανομή τους εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν στους μετόχους τους ως μέρισμα ποσοστό 35% επί των κερδών που προκύπτουν από τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος και του τακτικού αποθεματικού ή μπορούν να μη διανείμουν μέρισμα με τη σύμφωνη γνώμη του συνόλου των μετόχων τους.

Μέρισμα το οποίο είναι μικρότερο από το 35% των κερδών μετά φόρων και τακτικού αποθεματικού μπορεί να αναγγελθεί και να πληρωθεί με έγκριση του 70% των μετόχων. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει αν θα προτείνει ή όχι τη διανομή μερίσματος στη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων δεν προτίθεται να προτείνει την διανομή μερίσματος.

Οι κάτοχοι των μετοχών εισπράττουν μερίσματα, όπως διανέμονται κατά καιρούς, και έχουν δικαίωμα μιας ψήφου, ανά μετοχή, στις συνελεύσεις των μετόχων της Εταιρείας.

3.20 ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά και τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή, υπολογίζονται με τη διαίρεση του αναλογούντος στους μετόχους της Εταιρείας καθαρού κέρδους μετά τους φόρους με το σταθμισμένο μέσο αριθμό των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια της χρήσης.

3.21 ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΥΙΟΘΕΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2018

Α. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Το νέο Πρότυπο δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Το νέο Πρότυπο δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 1:** Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, **ΔΛΠ 28:** Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Β. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Η Διοίκηση προέβη σε ανάλυση της αναμενόμενης επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 την 01/01/2019 καθώς και στην εκτιμώμενη επίπτωση του στις οικονομικές καταστάσεις.
Κατά τη μετάβαση, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις υφιστάμενες λειτουργικές μισθώσεις θα προεξοφληθούν χρησιμοποιώντας το σχετικό επιτόκιο προεξόφλησης. Η παρούσα αξία που θα προκύψει θα αναγνωριστεί ως υποχρέωση από μισθώσεις. Τα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων θα επιμετρηθούν ισόποσα με την υποχρέωση από μισθώσεις, προσαρμοσμένα κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων.
Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης, σύμφωνα με την οποία τα συγκριτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους δεν θα επαναδιατυπωθούν. Παράλληλα, θα παρασχεθούν επεξηγήσεις των λόγων για τις μεταβολές των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 για πρώτη φορά.
Η τελική επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 θα εξαρτηθεί από το επιτόκιο προεξόφλησης κατά την 01/01/2019, τον προσδιορισμό των συμβάσεων μίσθωσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου προτύπου κατά την ημερομηνία αυτή, την τελική αξιολόγηση για τη διάρκεια των μισθώσεων, ιδιαίτερα όσον αφορά την εξάσκηση τυχόν δικαιωμάτων ανανέωσης και τερματισμού, και την ενσωμάτωση νέων αποκτήσεων στην ενοποίηση.
Συνοπτικά, με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της διοίκησης, η επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 αναμένεται να είναι ως εξής:
Στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης κατά την 01/01/2019 αναμένεται αύξηση στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων λόγω κεφαλαιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης και μια αντίστοιχη αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις, ύψους € 2,1 εκ..

Στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων για τη χρήση 2019, οι αποσβέσεις αναμένεται να αυξηθούν κατά € 1,2 εκ. και οι «Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα» αναμένεται να αυξηθούν κατά € 0,04 εκ.. Η μείωση των εξόδων από ενοίκια αναμένεται να οδηγήσει σε βελτίωση των «Λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων».

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11:** Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, **ΔΛΠ 12:** Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, **ΔΛΠ 23:** Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες

στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.22 ΑΡΧΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η Οικονομική Έκθεση του Ομίλου περιλαμβάνει την Μητρική Εταιρεία και τις θυγατρικές στις οποίες αυτή ασκεί έλεγχο, δηλαδή δυνατότητα της Μητρικής να ορίζει τις αποφάσεις που αφορούν τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές διαχείρισης των θυγατρικών, με σκοπό να έχει οφέλη από αυτές.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις των θυγατρικών καταρτίζονται την ίδια ημερομηνία και με τις ίδιες λογιστικές πολιτικές με τις Οικονομικές Καταστάσεις της Μητρικής και διενεργούνται αναγκαίες εγγραφές αναμόρφωσης, για να διασφαλιστεί η συνέπεια των ακολουθούμενων λογιστικών πολιτικών. Οι θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες ενοποιούνται, από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος μεταβιβάζεται εκτός Ομίλου, με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης, είναι οι ακόλουθες:

Επωνυμία	Δραστηριότητα	Έδρα	Συμμετοχή 31.12.18	Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις (*)
KLEFER A.E. (2)	Παραγωγή και εμπορία αυτομάτων θυρών ανελκυστήρων	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	50%	2010
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S. (2)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Κωνσταντινούπολη, Τουρκία	70%	-
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Βελιγράδι, Σερβία	100%	2007-2017
KLEEMANN LIFT RO S.R.L. (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Βουκουρέστι, Ρουμανία	100%	-

Επωνυμία	Δραστηριότητα	Έδρα	Συμμετοχή 31.12.18	Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις (*)
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED (1)	Συμμετοχή σε λοιπές επιχειρήσεις	Χονγκ-Κονγκ	100%	-
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD (2)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Οξφόρδη, Ηνωμένο Βασίλειο	100%	-
KLEEMANN SERVICES LTD (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Λευκωσία, Κύπρος	100%	-
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD (3)	Παραγωγή και εμπορία εξαρτημάτων ανελκυστήρων	Κουνσάν, Κίνα	100%	-
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD (3)	Εμπορία εξαρτημάτων ανελκυστήρων	Κουνσάν, Κίνα	100%	-
KLEEMANN LIFTS RUS (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Μόσχα, Ρωσία	99,5%	-
KLEEMANN DIZALA D.o.o. (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Ζάγκρεμπ, Κροατία	100%	-
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Σύδνεϋ, Αυστραλία	100%	-
KLEEMANN AUFZUGE GmbH (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Ντίσελντορφ, Γερμανία	100%	-
KLEEMANN ASCENSEURS SARL(1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Παρίσι, Γαλλία	100%	-
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ(4)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	ΒΙΠΕ Κιλκις, Ελλάδα	100%	-

(*) Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις γίνεται αναλυτική αναφορά στις παραγράφους 28.1 και 28.2 παρακάτω
(1) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN LIFTS UK LTD
(2) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
(3) Είναι θυγατρική εταιρεία της HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED
(4) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN SERVICES LTD

Ενδοεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές, καθώς και κέρδη ή ζημιές από αυτές, απαλείφονται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, ενώ μη πραγματοποιημένα κέρδη και μη πραγματοποιημένες ζημιές από συναλλαγές με συνδεδεμένες εταιρείες απαλείφονται μέχρι το ύψος της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές.

4. ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΗ ΕΛΕΓΧΟΥΣΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις οικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό. Οι συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες των εν λόγω θυγατρικών παρατίθενται προ εγγραφών απαλοιφής των ενδοομιλικών συναλλαγών.

Συνοπτική Κατάσταση	**KLEFER S.A.**		**KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S.**	
Οικονομικής Θέσης	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Ποσά σε €				
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	3.128.591,05	3.280.959,50	423.491,72	552.900,39
Στοιχεία κυκλοφορούντουν στοιχείων	11.273.715,60	14.365.004,70	5.726.700,54	7.611.747,61
Σύνολο Ενεργητικού	**14.402.306,65**	**17.645.964,20**	**6.150.192,26**	**8.164.648,00**
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	804.908,27	777.225,12	49.858,78	73.889,49
Βραχυπρόοθεσμες Υποχρεώσεις	2.433.261,76	3.657.547,19	3.424.680,49	4.178.151,90
Σύνολο Υποχρεώσεων	**3.238.170,03**	**4.434.772,31**	**3.474.539,27**	**4.252.041,39**
Ίδια Κεφάλαια	**11.164.136,62**	**13.211.191,89**	**2.675.652,99**	**3.912.606,61**
Ποσά που αναλογούν σε:				
Μετόχους της εταιρείας	5.582.068,31	6.605.595,95	1.872.957,09	2.738.824,63
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	5.582.068,31	6.605.595,95	802.695,90	1.173.781,98

Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	**2017**	**2017**	**2017**	**2017**
Κύκλος Εργασιών	18.540.625,41	19.431.987,97	8.515.749,00	9.231.500,00
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	1.263.721,66	1.894.724,04	(297.323,98)	169.635,04
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	(10.776,93)	(30.338,30)	(936.170,15)	(833.453,34)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα	**1.252.944,73**	**1.864.385,74**	**(1.233.494,13)**	**(663.818,30)**
Που αναλογούν σε:				
Μετόχους της εταιρείας	626.472,37	932.192,87	(863.445,89)	(464.672,81)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	626.472,37	932.192,87	(370.048,24)	(199.145,49)

Συνοπτική Κατάσταση Ταμιακών Ροών	**2017**	**2017**	**2017**	**2017**
Ταμιακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων	2.750.306,76	4.414.523,80	254.203,12	231.180,93
Ταμιακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων	(145.844,10)	(309.120,56)	(19.047,10)	(18.663,08)
Ταμιακές Ροές Χρημ/κών Δραστηριοτήτων	(3.300.000,00)	(4.000.000,00)	(303.459,49)	(300.000,00)
Καθαρή μεταβολή στα Χρηματικά Διαθέσιμα	**(695.537,34)**	**105.403,24**	**(68.303,47)**	**(87.482,15)**
Ταμιακά Διαθέσιμα Έναρξης	1.647.791,41	1.542.388,17	1.038.133,09	1.125.615,24
Ταμιακά Διαθέσιμα Λήξης	**952.254,07**	**1.647.791,41**	**969.829,62**	**1.038.133,09**

5. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα γήπεδα και τα οικόπεδα του Ομίλου αποτιμήθηκαν κατά την ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α. (01/01/2004) στην εύλογη αξία (fair value). Ο Όμιλος κατά τακτά χρονικά διαστήματα προβαίνει σε επανεκτίμηση της αξίας των γηπέδων και οικοπέδων του. Η τελευταία αναπροσαρμογή πραγματοποιήθηκε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Από την αποτίμηση στην εύλογη αξία προέκυψε ποσό Ευρώ 302.529,20 για αναπροσαρμογή της αξίας των οικοπέδων και γηπέδων. Τα λοιπά ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια του Ομίλου αποτιμώνται με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους. Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Έπιπλα και Η/Υ	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2017	**5.103.686,18**	**26.232.065,74**	**17.013.061,03**	**3.428.233,82**	**6.370.042,68**	**1.896.243,15**	**60.043.332,60**
Προσθήκες	-	93.863,28	445.982,22	350.869,93	667.987,58	2.863.599,30	**4.422.302,31**
Αναπροσαρμογές	(11.803,37)	-	-	-	-	-	**(11.803,37)**
Μεταφορές	-	180.970,64	16.420,63	13.323,82	17.438,53	(595.737,88)	**(367.584,26)**
Πωλήσεις	-	-	-	(72.518,86)	(13.222,63)	-	**(85.741,49)**
Καταστροφές	-	-	(532,48)	(25.901,99)	(28.801,37)	-	**(55.235,84)**
Συναλλαγματική διαφορά	16.988,90	113.428,86	(18.030,26)	(23.730,29)	(67.948,61)	(68.418,30)	**(47.709,70)**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.108.871,71**	**26.620.328,52**	**17.456.901,14**	**3.670.276,43**	**6.945.496,18**	**4.095.686,27**	**63.897.560,25**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**-**	**6.189.968,64**	**12.824.013,21**	**2.093.131,08**	**5.003.042,18**	**-**	**26.110.155,11**
Αποσβέσεις χρήσης	-	583.577,88	680.578,04	251.396,67	377.645,03	-	**1.893.197,62**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	(55.775,69)	(4.182,68)	-	**(59.958,37)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	(69,44)	(14.949,81)	(28.457,15)	-	**(43.476,40)**
Συναλλαγματική διαφορά	-	7.492,14	(10.662,47)	(9.229,59)	(44.193,75)	-	**(56.593,67)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2017	**-**	**6.781.038,66**	**13.493.859,34**	**2.264.572,66**	**5.303.853,63**	**-**	**27.843.324,29**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.108.871,71**	**19.839.289,86**	**3.963.041,80**	**1.405.703,77**	**1.641.642,55**	**4.095.686,27**	**36.054.235,96**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2018	**5.108.871,71**	**26.620.328,52**	**17.456.901,14**	**3.670.276,43**	**6.945.496,18**	**4.095.686,27**	**63.897.560,25**
Προσθήκες	147.189,73	30.168,11	919.715,05	230.210,42	421.773,90	5.677.661,27	**7.426.718,48**
Αναπροσαρμογές	76.717,87	-	-	-	-	-	**76.717,87**
Μεταφορές	598.961,64	147.375,83	60.350,94	0,61	47.391,44	(937.350,92)	**(83.270,46)**
Πωλήσεις	-	-	-	(2.495,40)	(15.167,27)	-	**(17.662,67)**
Καταστροφές	-	(16.847,10)	(7.687,41)	-	(4.030,88)	-	**(28.565,39)**
Συναλλαγματική διαφορά	987,20	6.594,20	(32.390,91)	(26.960,33)	(89.728,13)	(30.082,03)	**(171.580,00)**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2018	**5.932.728,15**	**26.787.619,56**	**18.396.888,81**	**3.871.031,73**	**7.305.735,24**	**8.805.914,59**	**71.099.918,08**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**-**	**6.781.038,66**	**13.493.859,34**	**2.264.572,66**	**5.303.853,63**	**-**	**27.843.324,29**
Αποσβέσεις χρήσης	-	588.755,47	694.922,67	268.740,64	434.594,30	-	**1.987.013,08**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	(2.495,40)	(8.638,97)	-	**(11.134,37)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	(11.316,08)	(7.692,69)	(24.953,34)	(5.118,51)	-	**(49.080,62)**
Συναλλαγματική διαφορά	-	520,51	(16.238,05)	(10.443,34)	(62.082,88)	-	**(88.243,76)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2018	**-**	**7.358.998,56**	**14.164.851,27**	**2.495.421,22**	**5.662.607,57**	**-**	**29.681.878,62**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**5.932.728,15**	**19.428.621,00**	**4.232.037,54**	**1.375.610,51**	**1.643.127,67**	**8.805.914,59**	**41.418.039,46**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Έπιπλα και Η/Υ	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2017	**4.172.962,73**	**21.036.561,98**	**12.234.612,78**	**2.463.222,35**	**4.612.515,98**	**94.713,45**	**44.614.589,27**
Προσθήκες	-	55.368,05	118.023,81	209.391,26	360.195,47	375.446,63	**1.118.425,22**
Αναπροσαρμογές	(11.803,37)	-	-	-	-	-	**(11.803,37)**
Μεταφορές	-	180.970,64	477,06	-	-	(380.145,45)	**(198.697,75)**
Πωλήσεις	-	-	-	-	(4.451,83)	-	**(4.451,83)**
Καταστροφές	-	-	(532,48)	-	(5.928,63)	-	**(6.461,11)**
Συναλλαγματικές διαφορές							**-**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2017	**4.161.159,36**	**21.272.900,67**	**12.352.581,17**	**2.672.613,61**	**4.962.330,99**	**90.014,63**	**45.511.600,43**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**-**	**5.313.018,85**	**9.562.408,91**	**1.641.272,96**	**3.851.145,81**	**-**	**20.367.846,53**
Αποσβέσεις χρήσης	-	477.723,66	380.826,35	135.809,41	208.002,04	-	**1.202.361,46**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	-	(3.784,71)	-	**(3.784,71)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	(69,44)	-	(5.928,53)	-	**(5.997,97)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2017	**-**	**5.790.742,51**	**9.943.165,82**	**1.777.082,37**	**4.049.434,61**	**-**	**21.560.425,31**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**4.161.159,36**	**15.482.158,16**	**2.409.415,35**	**895.531,24**	**912.896,38**	**90.014,63**	**23.951.175,12**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2018	**4.161.159,36**	**21.272.900,67**	**12.352.581,17**	**2.672.613,61**	**4.962.330,99**	**90.014,63**	**45.511.600,43**
Προσθήκες	147.189,73	21.878,11	765.082,29	70.727,41	264.176,47	346.172,22	**1.615.226,23**
Αναπροσαρμογές	302.529,20	-	-	-	-	-	**302.529,20**
Μεταφορές	0,27	75.255,71	15.217,85	0,61	-	(173.744,90)	**(83.270,46)**
Πωλήσεις	-	-	-	-	(8.639,17)	-	**(8.639,17)**
Καταστροφές	-	(16.847,10)	-	-	(1.462,60)	-	**(18.309,70)**
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2018	**4.610.878,56**	**21.353.187,39**	**13.132.881,31**	**2.743.341,63**	**5.216.405,69**	**262.441,95**	**47.319.136,53**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**-**	**5.790.742,51**	**9.943.165,82**	**1.777.082,37**	**4.049.434,61**	**-**	**21.560.425,31**
Αποσβέσεις χρήσης	-	483.402,75	376.077,90	143.451,15	221.966,55	-	**1.224.898,35**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	-	(8.638,97)	-	**(8.638,97)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	(11.316,08)	-	-	(1.186,26)	-	**(12.502,34)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2018	**-**	**6.262.829,18**	**10.319.243,72**	**1.920.533,52**	**4.261.575,93**	**-**	**22.764.182,35**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**4.610.878,56**	**15.090.358,21**	**2.813.637,59**	**822.808,11**	**954.829,76**	**262.441,95**	**24.554.954,18**

Για τα οικόπεδα και τα κτίρια δεν υφίστανται υποθήκες και εμπράγματα βάρη κατά την 31.12.2018 τόσο για τον Όμιλο όσο και για την Εταιρεία.

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

6. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Οι επενδύσεις σε ακίνητα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2017	**1.708.329,99**	**1.620.726,55**
Προσθήκες	-	-
Πωλήσεις	-	-
Συναλλαγματική διαφορά	(15.629,13)	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2017	**1.692.700,86**	**1.620.726,55**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**197.566,32**	**195.814,25**
Αποσβέσεις χρήσης	57.006,93	55.567,44
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-
Συναλλαγματική διαφορά	(312,58)	-
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2017	**254.260,67**	**251.381,69**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**1.438.440,19**	**1.369.344,86**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2018	**1.692.700,86**	**1.620.726,55**
Συναλλαγματική διαφορά	(18.059,25)	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2018	**1.674.641,61**	**1.620.726,55**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**254.260,67**	**251.381,69**
Αποσβέσεις χρήσης	56.645,74	55.567,44
Συναλλαγματική διαφορά	(722,38)	-
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2018	**310.184,03**	**306.949,13**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**1.364.457,58**	**1.313.777,42**

Ο Όμιλος εφαρμόζει το μοντέλο κόστους για την επιμέτρηση των επενδύσεων σε ακίνητα, τα οποία έχει στην ιδιοκτησία του και δεν τα χρησιμοποιεί για τις συνήθεις παραγωγικές εργασίες τους, αλλά τα εκμισθώνει σε τρίτους. Τα έσοδα από ενοίκια προερχόμενα από επενδυτικά ακίνητα για τη χρήση είναι Ευρώ 63.144 (2017: Ευρώ 62.272).
Επί των ανωτέρω ακινήτων δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη. Επίσης, δεν πραγματοποιήθηκαν έξοδα για τα επενδυτικά ακίνητα εντός της χρήσης και δεν υπάρχουν λοιπές υποχρεώσεις που να προκύπτουν από συμβάσεις μισθώσεων ακινήτων.

Η λογιστική αξία των επενδυτικών ακινήτων της μητρικής εταιρείας την 31/12/2018 δεν απέχει σημαντικά από την εύλογη αξία τους. Ο προσδιορισμός της αξίας τους πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητο εξωτερικό ορκωτό εκτιμητή, μέλος του σώματος ορκωτών εκτιμητών και πιστοποιημένο κατά TEGoVA (The European Group of Valuers' Associations).

Οι αποσβέσεις τους υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους η οποία εκτιμάται στη χρονική διάρκεια 20 έως 50 ετών.

7. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αφορούν άδειες λογισμικών προγραμμάτων και κόστη και δαπάνες αναφορικά με την εσωτερική δημιουργία και ανάπτυξη λογισμικού.

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**3.871.021,17**	**3.268.970,67**
Προσθήκες	1.231.114,41	58.362,80
Μεταφορές	198.696,30	198.696,30
Συναλλαγματική διαφορά	(34.962,53)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.265.869,35**	**3.526.029,77**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**1.932.089,92**	**1.358.418,25**
Αποσβέσεις χρήσης	319.505,11	281.408,66
Αποσβέσεις Καταστροφέντων	(34.725,02)	-
Συναλλαγματική διαφορά	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**2.216.870,01**	**1.639.826,91**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**3.048.999,34**	**1.886.202,86**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**5.265.869,35**	**3.526.029,77**
Προσθήκες	224.133,97	210.594,91
Μεταφορές	81.693,26	81.693,26
Καταστροφές	(4.637,66)	
Συναλλαγματική διαφορά	(23.044,74)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**5.544.014,18**	**3.818.317,94**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**2.216.870,01**	**1.639.826,91**
Αποσβέσεις χρήσης	347.371,52	303.365,36
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	(4.645,77)	
Συναλλαγματική διαφορά	(11.297,91)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**2.548.297,85**	**1.943.192,27**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**2.995.716,33**	**1.875.125,67**

Εσωτερικώς δημιουργούμενα πάγια που συμπεριλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα υπάρχουν μόνο στην μητρική και αφορούν την ανάπτυξη του λογισμικού προγράμματος ΔΙΑΣ. Τα στοιχεία για το πάγιο αυτό παρατίθενται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**410.788,59**	**410.788,59**
Προσθήκες	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**410.788,59**	**410.788,59**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**193.706,65**	**193.706,65**
Αποσβέσεις περιόδου	19.385,00	19.385,00
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**213.091,00**	**213.091,00**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**197.697,00**	**197.697,00**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**410.788,59**	**410.788,59**
Προσθήκες	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**410.788,59**	**410.788,59**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**213.091,00**	**213.091,00**
Αποσβέσεις περιόδου	27.086,16	27.086,16
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**240.177,72**	**240.177,72**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**170.611,28**	**170.611,28**

8. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Η Εταιρεία καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης καθώς και της προηγούμενης χρήσης, αναλύονται ως εξης:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2017	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2017	% Συμμετοχής
KLEFER A.E	ΕΛΛΑΔΑ	1.173.881,21	-	1.173.881,21	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	ΤΟΥΡΚΙΑ	232.206,36	-	232.206,36	70%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	ΑΓΓΛΙΑ	17.891.538,43	-	17.891.538,43	100%
		19.297.626,00	**-**	**19.297.626,00**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2018	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2018	% Συμμετοχής
KLEFER A.E	ΕΛΛΑΔΑ	1.173.881,21	-	1.173.881,21	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	ΤΟΥΡΚΙΑ	232.206,36	-	232.206,36	70%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	ΑΓΓΛΙΑ	17.891.538,43	3.800.000,00	21.691.538,43	100%
		19.297.626,00	**-**	**23.097.626,00**	

Η εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης καθώς και της προηγούμνενης χρήσης, αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2017	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2017	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS DMCC	Ντουμπάι	52.507,00	(52.507,00)	-	100%
		52.507,00	**(52.507,00)**	**-**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2018	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2018	% Συμμετοχής
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ	Ελλάδα	-	100.000,00	100.000,00	100%
		-	**100.000,00**	**100.000,00**	

Η Εταιρεία HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης καθώς και της προηγούμνενης χρήσης, αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2017	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2017	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	Κίνα	5.800.038,78	2.537.063,20	8.337.101,98	100%
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	Κίνα	90.670,00	-	90.670,00	100%
		5.890.708,78	-	**8.427.771,98**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2018	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2018	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	Κίνα	8.337.101,98	5.931.085,34	14.268.187,33	100%
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	Κίνα	90.670,00	-	90.670,00	100%
		8.427.771,98	**5.931.085,34**	**14.358.857,33**	

Η Εταιρεία KLEEMANN LIFTS UK LTD καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης καθώς και της προηγούμνεης χρήσης, αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2017	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2017	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS RUS	Ρωσία	242.780,00	-	242.780,00	99,5%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	Αυστραλία	2.520.598,07	-	2.520.598,07	80,1%
KLEEMANN AUFZUGE	Γερμανία	500.000,00	-	500.000,00	100%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O	Σερβία	3.776.162,00	-	3.776.162,00	100%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	Ρουμανία	300.003,87	-	300.003,87	100%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	Χονγκ-Κονγκ	7.595.376,50	2.000.000,00	9.595.376,50	
KLEEMANN SERVICES LTD	Κύπρος	77.218,00	-	77.218,00	100%
KLEEMANN DIZALA	Κροατία	200.000,00	-	200.000,00	100%
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	Γαλλία	-	100.000,00	100.000,00	100%
		15.212.138,44	**2.100.000,00**	**17.312.138,44**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2018	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2018	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS RUS	Ρωσία	242.780,00		242.780,00	99,5%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	Αυστραλία	2.520.598,07	561.020,49	3.081.618,56	100%
KLEEMANN AUFZUGE	Γερμανία	500.000,00		500.000,00	100%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O	Σερβία	3.776.162,00		3.776.162,00	100%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	Ρουμανία	300.003,87		300.003,87	100%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	Χονγκ-Κονγκ	9.595.376,50	7.200.000,00	16.795.376,50	100%
KLEEMANN SERVICES LTD	Κύπρος	77.218,00	202.625,00	279.843,00	100%
KLEEMANN DIZALA	Κροατία	200.000,00	(200.000,00)	-	100%
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	Γαλλία	100.000,00		100.000,00	100%
		17.312.138,44	**7.763.645,49**	**25.075.783,93**	

Η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι δεν προκύπτουν λόγοι απομείωσης της αξίας των συμμετοχών.

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στην ικανότητα των παραπάνω επιχειρήσεων να μεταφέρουν κεφάλαια στην εταιρεία με τη μορφή ταμειακών μερισμάτων ή αποπληρωμές δανείων ή προκαταβολές. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος δεν έχει συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες δομημένες οντότητες.

Σημαντικές Μεταβολές στη σύνθεση του Ομίλου

Η κυπριακή εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD ολοκλήρωσε τον Σεπτέμβριο την ίδρυση νέας θυγατρικής στην Ελλάδα, με την επωνυμία KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ. Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της νέας θυγατρικής ανέρχεται σε Ευρώ 100 χιλ με συμμετοχή 100% της KLEEMANN SERVICES LTD. Αντικείμενο της επιχείρησης είναι η εγκατάσταση ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων.

Τον Οκτώβριο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 202,6 χιλ. στη θυγατρική εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων.

Τον Φεβρουάριο του 2018 αποφασίστηκε από την Kleemann Hellas ABEE αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 2,8 εκ. στη θυγατρική εταιρεία στην Αγγλία, Kleemann Lifts UK Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα. Τον Ιούλιο του 2018 αποφασίστηκε από την Kleemann Hellas ABEE αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 1,0 εκ. στη θυγατρική εταιρεία στην Αγγλία, Kleemann Lifts UK Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα.

Τον Απρίλιο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 2,1 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων στη Κίνα. Τον Ιούλιο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 5,1 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί αντίστοιχα με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα.

Η HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED προχώρησε κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2018 σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ συνολικού ύψους 5,9 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία της στη Κίνα, KLEEMANN LIFTS (CHINA) Co. Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων.

Τον Οκτώβριο του 2018 η KLEEMANN LIFTS UK Ltd προχώρησε σε εξαγορά του υπολοίπου 20% της θυγατρικής της στην Αυστραλία, KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY. Ως αποτέλεσμα, το ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής ανέρχεται πλέον σε 100%.

Υπεραξία

Η μεταβολή στο κονδύλι της υπεραξίας παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2018	**2017**
Λογιστική Αξία την 1/1	1.787.873,86	1.787.873,86
Προσθήκες	378.868,67	-
Απομειώσεις	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12	**2.166.742,53**	**1.787.873,86**

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, τον Οκτώβριο του 2018 ο Όμιλος εξαγόρασε το υπόλοιπο 20% της εταιρείας KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY, για το ποσό των Ευρώ 561.020,49. Το συνολικό κόστος κτήσης αυτής της εταιρίας ανήλθε σε Ευρώ 3.081.618,56, δηλαδή υψηλότερο από το μετοχικό κεφάλαιο που είχε αποκτήσει και επομένως ο Όμιλος αναγνώρισε υπεραξία.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
Κατά την 31/12/2018 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36. Από τη διενέργεια του εν λόγω ελέγχου δεν ανέκυψε θέμα απομείωσης υπεραξίας κατά την 31/12/2018.

Η ανακτήσιμη αξία προσεγγίσθηκε βάσει αξίας χρήσεως (value in use). Η αξία χρήσεως προκύπτει ως η παρούσα αξία προβλεπόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών των εταιρειών προεξοφλημένες σε επιτόκιο που αντικατοπτρίζει τη χρονική αξία του χρήματος και τον κίνδυνο που σχετίζεται με τις εταιρείες. Ο υπολογισμός αυτός χρησιμοποιεί προβλέψεις ταμειακών ροών που έχουν εγκριθεί από τη διοίκηση και καλύπτουν τετραετή περίοδο με αναγωγή στο διηνεκές. Ο υπολογισμός της αξίας της χρήσης βασίστηκε στις παρακάτω βασικές παραδοχές.

Για τον υπολογισμό των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της και ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις
Αντίστοιχα, πραγματοποιήθηκε έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της αξίας κτήσης θυγατρικών και δεν προέκυψε κάποια διαφορά.

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης
Η ανακτήσιμη αξία κάθε ΜΔΤΡ (Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών) καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας χρήσης της (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών (μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών), όπως αναμένεται να παραχθούν από κάθε Θυγατρική Εταιρεία ως ξεχωριστή/διακριτή ΜΔΤΡ. Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας χρήσης επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών:

- Κατάρτιση 5ετών επιχειρηματικών σχεδίων ανά ΜΔΤΡ:
  - ✓ Μέγιστη περίοδος 5 ετών. Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας εξάγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης που αναφέρονται παρακάτω,
  - ✓ Βάσει πρόσφατα καταρτισμένων προϋπολογισμών και εκτιμήσεων,
  - ✓ Προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA & μελλοντικές εκτιμήσεις με χρήση εύλογων παραδοχών.

Οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των ΜΔΤΡ βασίστηκαν σε 5ετή επιχειρηματικά σχέδια εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, τα οποία έχουν συμπεριλάβει τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία, προβλέψεις κλαδικών μελετών και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

- Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές:

Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας έχουν εξαχθεί συμπερασματικά χρησιμοποιώντας τις εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης στο διηνεκές, όπως αυτές λήφθηκαν από εξωτερικές πηγές (έως 2% ανάλογα τη χώρα δραστηριοποίησης της κάθε ΜΔΤΡ).

Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC):
Η μέθοδος του WACC αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε ΜΔΤΡ, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού και τυχόν επιχορηγήσεις, προκειμένου για να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων της εταιρείας. Για τις χρήσεις 2020 και έπειτα έχει γίνει επαναπροσδιορισμός του μέσου σταθμισμένου κόστος κεφαλαίου (WACC στο διηνεκές) λόγω της προσδοκώμενης βελτίωσης των οικονομικών μεγεθών.

Οι βασικές παράμετροι προσδιορισμού του σταθμισμένου κόστους κεφαλαίου (WACC) περιλαμβάνουν:

- Απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς (risk-free return):

Δεδομένου του προσδιορισμού όλων των ταμειακών ροών των επιχειρηματικών σχεδίων στο νόμισμα του ευρώ, ως απόδοση μηδενικού κινδύνου (risk-free return), χρησιμοποιήθηκε η απόδοση του δεκαετούς Γερμανικού Ομολόγου.

- Ειδικός κίνδυνος της χώρας (country risk premium):

Για τον υπολογισμό του ειδικού κινδύνου της χώρας (country risk premium) λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την δραστηριοποίηση στην κάθε αγορά (Κίνα, Αυστραλία κλπ), όπως αυτό προκύπτει από το προαναφερθέν country risk premium, έχει συμπεριληφθεί στο Κόστος Κεφαλαίου (Cost of Equity) της κάθε εταιρείας.

- Equity risk premium:

Για τον υπολογισμό του equity risk premium λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Οι δείκτες ευαισθησίας beta αξιολογούνται ετήσια με βάση δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς. Εκτός των ανωτέρω εκτιμήσεων σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ, δεν έχουν υποπέσει στην αντίληψη της Διοίκησης, μεταβολές στις συνθήκες που ενδεχομένως να επηρέαζαν τις λοιπές παραδοχές της.

Τα επιτόκια προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκαν στο διηνεκές εκτιμήθηκαν από 5% έως και 15% ανάλογα τη χώρα και γεωγραφική περιοχή (Ευρώπη, Ασία, Αυστραλία) δραστηριοποίησης της κάθε ΜΔΤΡ.

Ανάλυση ευαισθησίας των ανακτήσιμων ποσών:

Η Διοίκηση δεν γνωρίζει επί του παρόντος οποιοδήποτε άλλο γεγονός ή συνθήκη που θα επέφερε λογικά πιθανή μεταβολή σε κάποια από τις βασικές παραδοχές στις οποίες βασίστηκε ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού των ΜΔΤΡ. Παρά ταύτα, την 31/12/2018, ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών ανά ΜΔΤΡ σε σχέση με μία μεταβολή σε κάποιες από τις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται ανωτέρω ενδεικτικά αναφέρεται μία αλλαγή:

(i) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο περιθώριο EBITDA έως το 2020 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο EBITDA έως το διηνεκές,
(ii) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το 2020 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το διηνεκές ή
(iii) μισής εκατοστιαίας μονάδας στον ρυθμό ανάπτυξης έως το διηνεκές.

Από τις σχετικές αναλύσεις ευαισθησίας δεν προκύπτει κάποιο ποσό απομείωσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που αποτιμήθηκαν.

ΟΜΙΛΟΣ KLEEMANN LIFTS UK

Οι παρακάτω πίνακες συνοψίζουν τις οικονομικές πληροφορίες του Ομίλου Kleemann Lifts UK, ο οποίος αποτελείται από τις θυγατρικές της Kleemann Lifts UK Ltd, η οποία ανήκει κατά 100% στην Kleemann Hellas S.A.:

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για τη Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου		
(Ποσά σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)		
	KL. LIFTS UK ΟΜΙΛΟΣ	
	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	**31.12.2017**
Πωλήσεις	**63.335.296,41**	**56.527.491,81**
Κόστος Πωληθέντων	(50.916.052,00)	**(43.673.951,47)**
Μικτά κέρδη	**12.419.244,41**	**12.853.540,34**
Λοιπά έσοδα / (έξοδα)	240.039,74	**431.200,49**
Έξοδα Διάθεσης	(4.835.872,71)	**(3.731.108,03)**
Έξοδα Διοίκησης	(4.549.811,95)	**(4.416.482,59)**
Έξοδα Ερευνών και Ανάπτυξης	-	-
Κέρδη προ φόρων και χρηματοδοτικών αποτελεσμάτων	**3.273.599,49**	**5.137.150,21**
Χρηματοδοτικά έσοδα	25.940,45	**115.102,60**
Χρηματοδοτικά έξοδα	(65.331,64)	**(195.430,50)**
Έσοδα από μερίσματα	-	-
Αύξηση (μείωση) αξιας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	-	-
Κέρδη προ φόρων	**3.234.208,30**	**5.056.822,31**
Φόρος εισοδήματος	(676.091,93)	(692.730,00)
Κέρδη μετά από φόρους	**2.558.116,37**	**4.364.092,31**
Κατανέμονται σε:		
-Ιδιοκτήτες μητρικής	2.554.241,58	4.230.478,18
-Δικαιώματα Μειοψηφίας	3.874,79	133.614,13
	2.558.116,37	**4.364.092,31**
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	**3.738.813,09**	**5.490.140,08**

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης 31 Δεκεμβρίου

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)	KL. LIFTS UK ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2018	**31.12.2017**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Μακροπρόθεσμο ενεργητικό		
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	13.694.986,43	8.729.199,48
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.096.074,18	1.129.742,18
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0,00	0,00
Συμμετοχές σε θυγατρικές	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	177.062,05	376.068,21
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	113.299,91	119.041,62
Υπεραξία	2.166.742,53	1.787.873,86
	17.248.165,10	**12.141.925,34**
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Αποθέματα	6.940.364,19	7.216.058,44
Απαιτήσεις από πελάτες	10.426.322,66	9.022.037,23
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	5.523.233,66	5.135.673,40
Επενδύσεις	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	9.020.960,46	9.485.494,82
	31.910.880,97	**30.859.263,89**
Σύνολο ενεργητικού	**49.159.046,07**	**43.001.189,23**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Καθαρή θέση		
Μετοχικό Κεφάλαιο	21.691.538,73	17.891.538,73
Κέρδη εις νέο	6.295.026,12	4.363.344,47
Σύνολο καθαρής θέσης μετόχων Εταιρείας	**27.986.564,85**	**22.254.883,20**
Δικαιώματα μειοψηφίας	5.239,90	378.330,63
Σύνολο καθαρής θέσης	**27.991.804,75**	**22.633.213,83**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	63.394,80	120.276,53
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	34.352,63	27.560,20
Προβλέψεις	-	29.384,26
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.587,42	238.563,28
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	84.594,60	80.996,96
	188.929,45	**496.781,23**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Προμηθευτές	10.973.444,19	10.932.385,20
Οφειλές από φόρους τέλη	466.659,91	1.144.533,39
Λοιπές υποχρεώσεις	9.213.381,87	7.340.659,44
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	12.698,95	109.910,37
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	312.126,95	343.705,78
	20.978.311,87	**19.871.194,17**
Σύνολο υποχρεώσεων	**21.167.241,32**	**20.367.975,40**
Σύνολο Καθαρής Θέσης και Υποχρεώσεων	**49.159.046,07**	**43.001.189,24**

Κατάσταση Ταμιακών Ροών για τη Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου		
(Ποσά σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)		
	KL. LIFTS UK ΟΜΙΛΟΣ	
	Από 1 Ιανουαρίου εως	
	31.12.2018	**31.12.2017**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	3.217.008,29	4.266.676,60
Καταβληθέντες τόκοι	-4.152,43	-95.817,06
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος	-979.357,44	-731.740,38
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**2.233.498,42**	**3.439.119,16**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	-561.020,49	0,00
Αγορές ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων	-5.701.294,72	-4.011.209,91
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	2.495,40	39.742,36
Τόκοι εισπραχθέντες	33.275,71	244,20
Μερίσματα εισπραχθέντα	145.042,20	68.595,86
Λοιπά	0	52030,33
	-6.081.501,90	**-3.850.597,16**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	3.762.424,77	0,00
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		
Εξοφλήσεις δανείων	-95.585,69	-692.982,26
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	-44.261,56	-27.763,58
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.	-239.108,40	-205.698,44
	3.383.469,12	**-926.444,28**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	**-464.534,36**	**-1.337.922,28**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στην αρχή της χρήσης	9.485.494,82	10.823.417,10
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στο τέλος της χρήσης	**9.020.960,46**	**9.485.494,82**

9. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Γραμμάτια εισπρακτέα μακρ. Λήξης	4.474.390,37	4.762.412,47	4.474.390,37	4.762.412,47
Επιταγές εισπρακτέες μακρ. Λήξης	7.487,33	32.408,17	7.487,33	32.408,17
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	1.262.750,38	1.338.337,53	1.075.047,38	881.612,32
	5.744.628,08	**6.133.158,17**	**5.556.925,08**	**5.676.432,96**

Η Εταιρεία έχει προχωρήσει σε συμφωνίες με ορισμένους πελάτες εσωτερικού, με βάση τις οποίες τα υπόλοιπα αυτών διακανονίζονται σε έντοκες ή άτοκες μηνιαίες δόσεις. Οι μακροπρόθεσμες αυτές απαιτήσεις εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο αναπόσβεστο κόστος. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε είναι το μέσο επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας. Το επιτόκιο αυτό ανέρχεται σε περίπου 3,0% για τις χρήσεις 2018 και 3,7% 2017.

10. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται επί των προσωρινών διαφορών, σύμφωνα με τη μέθοδο της υποχρέωσης, με τη χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες του Ομίλου.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων του Ομίλου επανεξετάζεται σε κάθε χρήση, προκειμένου το υπόλοιπο που εμφανίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης να απεικονίζει τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές.

Ο συντελεστής με τον οποίο υπολογίζεται ο αναβαλλόμενος φόρος είναι ίσος με αυτόν που εκτιμάται ότι θα ισχύει κατά την στιγμή αναστροφής των προσωρινών φορολογικών διαφορών. Ο αναβαλλόμενος φόρος της Εταιρείας έχει υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη τον φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά την ημερομηνία ανάκτησης των σχετικών αξιών.

Για τον υπολογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας της μητρικής, καθώς και των θυγατρικών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα χρησιμοποιήθηκε ο φορολογικός συντελεστής των ετών, όπου αναμένεται να γίνει η διευθέτηση των προσωρινών διαφορών. Ο φορολογικός συντελεστής για τη χρήση 2019 θα ανέλθει σε 28%, τη χρήση 2020 σε 27%, το 2021 σε 26% και από το 2022 σε 25%.

Οι κινήσεις στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2018 και 2017 έχουν ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ	**Υπόλοιπο 1 Ιαν. 17**	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 17**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(2.153.160,46)	(111.034,13)	-	2.967,24	(2.261.227,35)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(36.111,88)	5.997,47	-	(3.013,71)	(33.128,12)
Προβλέψεις για απαξ. αποθέμ.	327.451,07	209.399,68	-	3,21	536.853,96
Απαιτήσεις από πελάτες	3.010.148,75	(349.982,02)	-	(25.863,54)	2.634.303,19
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	727.234,17	80.059,23	-	110.501,85	917.795,25
Άλλες προβλέψεις	364.653,73	183.273,32	-	(11.573,55)	536.353,50
Λοιπά	152.222,13	178.826,19	-	(48.866,39)	282.181,92
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**2.392.437,51**	**196.539,74**	**-**	**24.155,11**	**2.613.132,35**

Κατ/ση Οικονομικής Θέσης					
Αναβ/νες φορ/κές Απαιτ.	**2.500.889,91**				**2.789.461,57**
Αναβ/νες φορ/κές Υποχρ.	108.452,04				176.329,22
Σύνολο	**2.392.437,51**				**2.613.132,35**

	Υπόλοιπο 1 Ιαν. 18	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 18**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(2.261.227,35)	226.828,51	(482,24)	(59.645,79)	(2.094.526,87)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(33.128,12)	10.037,76	378,92	(1.488,00)	(24.199,44)
Προβλέψεις για απαξ. αποθέμ.	536.853,96	259.509,39	-	0,11	796.363,46
Απαιτήσεις από πελάτες	2.634.303,19	(52.328,86)	3.265,46	(25.061,37)	2.560.178,42
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	917.795,25	(46.789,54)	185,36	(13.531,41)	857.659,66
Άλλες προβλέψεις	536.353,50	(390.537,28)	- (24.148,12)	8.347,20	154.163,42
Λοιπά	282.181,92	113.897,57		(20.070,05)	351.861,31
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**2.613.132,35**	**120.617,54**	**(20.800,62)**	**(111.449,31)**	**2.601.499,95**

Κατ/ση Οικονομικής Θέσης					
Αναβ/νες φορ/κές Απαιτ.	2.500.889,91				2.789.461,57
Αναβ/νες φορ/κές Υποχρ.	108.452,04				176.329,22
Σύνολο	**2.392.437,51**				**2.613.132,35**

Τα αντίστοιχα ποσά για την Εταιρεία παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Υπόλοιπο 1 Ιαν. 17**	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 17**
Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	(1.871.342,18)	(97.388,50)	-	-	(1.968.730,68)
Ασώματες Ακινητοποιήσεις	(53.442,93)	12.712,08	-	-	(40.730,85)
Προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα	294.465,71	233.835,90	-	-	528.301,61
Απαιτήσεις από πελάτες	2.846.875,75	(353.045,02)	-	-	2.493.830,73
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	639.928,79	49.863,76	-	111.942,03	801.734,58
Άλλες προβλέψεις	257.507,90	168.200,00	-	(32.842,19)	392.865,71
Λοιπά	73.500,90	112.456,08	-	-	185.956,96
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**2.187.493,94**	**83.134,30**	**-**	**79.099,84**	**2.393.228,06**

	Υπόλοιπο 1 Ιαν. 18	Χρέωση στα Αποτελέσματα	Μεταβολή φορολογικού συντελεστή	Χρέωση στην Καθαρά Θέση	Υπόλοιπο 31 Δεκ. 18
Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	(1.968.730,68)	193.014,56	-	(59.749,56)	(1.835.465,68)
Ασώματες Ακινητοποιήσεις	(40.730,85)	16.689,84	-	-	(24.041,01)
Προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα	528.301,61	261.782,71	-	-	790.084,32
Απαιτήσεις από πελάτες	2.493.830,73	(32.402,64)	-	-	2.461.428,09
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	801.734,58	(40.321,48)	-	(9.821,60)	751.591,50
Άλλες προβλέψεις	392.865,71	(342.200,00)	-	(9.167,50)	41.498,19
Λοιπά	185.956,96	12.405,37	-	-	198.362,35
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**2.393.228,06**	**68.968,36**	**-**	**(78.738,66)**	**2.383.457,76**

11. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα Αποθέματα έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	5.989.080,19	5.929.649,62	3.636.087,65	3.067.289,76
Πρώτες ύλες και λοιπά υλικά παραγωγής	23.784.945,57	23.026.744,06	16.288.891,07	16.099.110,91
Εμπορεύματα	2.811.303,09	2.274.687,25	8.728,00	80.092,47
Μείον: Ενδοεταιρικά αποθέματα	(766.232,74)	(779.490,56)		
Μείον: Πρόβλεψη για υποτίμηση	(2.846.846,26)	(1.851.473,77)	(2.821.729,70)	(1.821.729,70)
Σύνολο	**28.972.249,85**	**28.600.116,60**	**17.111.977,02**	**17.424.763,44**

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη, επί του συνόλου των αποθεμάτων του Ομίλου.

12. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ

Στις απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνονται τα εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Πελάτες	48.083.700,94	54.634.459,82	30.200.884,49	32.766.014,29
Επιταγές εισπρακτέες μεταχρονολογημένες	3.687.543,78	3.947.583,84	3.667.962,40	3.899.288,99
Γραμμάτια εισπρακτέα	10.095.535,75	12.989.908,37	8.773.853,42	9.516.300,97
Μείον: προβλέψεις επισφαλειών	(22.198.534,94)	(24.659.241,76)	(20.977.339,30)	(21.121.278,19)
Ενδοεταιρικές απαιτήσεις	(13.455.976,26)	(16.529.291,94)	-	-
Σύνολο	**26.212.269,27**	**30.383.418,33**	**21.665.361,01**	**25.060.326,06**

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση με την πιστωτική της πολιτική και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

Η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις έχει σχηματιστεί για συγκεκριμένα υπόλοιπα πελατών που έχουν ξεπεράσει την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, για τα περισσότερα από τα οποία ο Όμιλος έχει προσφύγει στα δικαστήρια.

Επί των απαιτήσεων της Εταιρείας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.

13. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Απαιτήσεις έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Χρεώστες διάφοροι	957.544,53	5.812.850,69	2.255.989,49	3.275.253,12
Προκαταβολές προμηθευτών	1.968.355,72	1.143.354,05	497.830,61	794.093,43
Λογ. Διαχ. Προκ/λών & πιστώσεων	65.273,90	68.779,32	25.452,75	51.889,23
Έξοδα επόμενων χρήσεων	448.497,21	442.354,63	281.231,87	144.766,40
Αγορές υπό παραλαβή	968.057,22	323.646,06	866.157,29	1.310.991,37
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	5.393.649,82	4.629.091,31	2.811,80	26.130,02
Λοιπά	2.903.639,46	910.403,10	-	-
Σύνολο	**12.705.017,86**	**13.330.479,16**	**3.929.473,81**	**5.603.123,57**

Στο κονδύλι «Χρεώστες Διάφοροι» της μητρικής περιλαμβάνεται κατά κύριο λόγο απαίτηση Φ.Π.Α. (Ευρω 0,3 εκατ.) και απαίτηση προκαταβολής φόρου προηγούμενων χρήσεων (Ευρώ 1,8 εκ).

14. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ

Οι Βραχυπρόθεσμες Επενδύσεις και Χρεόγραφα κατανέμονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία, μέσω των αποτελεσμάτων	123.186,00	190.456,00	123.186,00	190.456,00

Οι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και χρεόγραφα της Εταιρείας ταξινομούνται στην κατηγορία «Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμημένα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων».

Οι μεταβολές από την επιμέτρηση στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αύξηση / (μείωση) αξίας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα» της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Η κίνηση των βραχυπρόθεσμων επενδύσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία είναι ως εξής:

Πίνακας Κίνησης Αξιογράφων

	Σύνολο Μετοχών Εισηγμένων	**Σύνολο Μετοχών μη Εισηγμένων**	**Σύνολο**
2018			
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	184.450,00	6.006,00	**190.456,00**
Αγορές	-	-	**-**
Πωλήσεις	-	-	**-**
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση ή αποτίμηση	(67.270,00)	-	**(67.270,00)**
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**117.180,00**	**6.006,00**	**123.186,00**

	Σύνολο Μετοχών Εισηγμένων	**Σύνολο Μετοχών μη Εισηγμένων**	**Σύνολο**
2017			
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	139.965,00	6.006,00	**145.971,00**
Αγορές	-	-	**-**
Πωλήσεις	-	-	**-**
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση ή αποτίμηση	44.485,00	-	**44.485,00**
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**184.450,00**	**6.006,00**	**190.456,00**

15. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΑΥΤΩΝ

Τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Αυτών έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Ταμείο	4.668.659,26	4.703.580,39	92.056,82	53.691,71
Τραπεζικές καταθέσεις	9.458.725,99	12.908.282,16	3.092.284,48	5.386.751,52
Σύνολο	**14.127.385,25**	**17.611.862,55**	**3.184.341,10**	**5.440.443,23**

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στα ταμεία του Ομίλου και της Εταιρείας και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση. Κατά τις ανωτέρω ημερομηνίες δεν υπήρχαν υπεραναλήψεις από τραπεζικούς λογαριασμούς.

16. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας αποτελείται από 23.648.700 ονομαστικές μετοχές των Ευρώ 0,35 η κάθε μία, δηλαδή συνολικά Ευρώ 8.277.045 και είναι ολοσχερώς καταβλημένο. Δεν υπάρχουν στο τέλος της τρέχουσας χρήσης, μετοχές της μητρικής Εταιρείας που κατέχονται είτε από την ίδια είτε από θυγατρικές και συγγενείς της επιχειρήσεις.

Τα αποθεματικά διαμορφώθηκαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Λοιπά αποθεματικά:				
Τακτικό αποθεματικό	3.491.499,03	2.790.570,47	2.759.015,00	2.058.857,03
Ειδικά φορολογημένα αποθεματικά	15.693.088,39	12.286.844,98	15.303.088,39	11.896.844,98
Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών	(21.143,63)	(31.190,77)	-	(27.671,43)
Έκτακτο αποθεματικό	65.856,02	65.856,02	65.856,02	65.856,02
Διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	1.551.067,32	1.607.265,25	1.462.027,67	1.288.596,28
Αφορολόγητα αποθ. αναπτυξιακών νόμων	28.046.861,07	27.413.093,07	26.605.173,71	25.971.405,71
Hedging αποτιμηση παραγωγων ΣΜΕ € / TRL	(105.585,63)	(122.919,56)	(106.709,69)	(124.043,62)
Αποθεματικά από έσοδα φορολογ. κατ' ειδικό τρόπο	193.161,35	181.883,90	68.250,20	68.250,20
Σύνολο	**48.914.803,92**	**44.174.474,54**	**46.156.701,30**	**41.198.095,17**

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας, ετησίως παρακρατείται το 5% τουλάχιστον των καθαρών κερδών για τη δημιουργία τακτικού αποθεματικού, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την εξίσωση, πριν τη διανομή μερίσματος, του χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού κερδών και ζημιών και διανέμεται μόνο κατά τη διάλυση της Εταιρείας. Η παρακράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, όταν το υπόλοιπό του φθάσει το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

Ειδικά φορολογημένα αποθεματικά

Τα ειδικά φορολογημένα αποθεματικά της Εταιρείας αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη, από τα οποία, αφορούν κάλυψη της ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενο επενδυτικό πρόγραμμα του Ν.3299/04, κάλυψη της ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενο επενδυτικό πρόγραμμα του Μέτρο 6.5, αναλογία μη διανεμηθέντων κερδών από παρακρατηθέντες φόρους μερισμάτων της θυγατρικής KLEFER A.E. και της θυγατρικής KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As, αποθεματικό φορολογημένο για διανομή βάσει του Ν.4172/2013 και τα υπόλοιπα αφορούν προαιρετικό ειδικό αποθεματικό για την υλοποίηση επενδύσεων που σχηματίστηκε στις χρήσεις 2007, 2008 και 2009.

Αποθεματικά αναλογιστικών κερδών

Αφορά αποθεματικό αναλογιστικών διαφορών το οποίο δημιουργήθηκε μετά την τροποποίηση του Δ.Λ.Π. 19.

Έκτακτο αποθεματικό

Αφορά μη διανεμηθέντα αφορολόγητα κέρδη βάσει των διατάξεων του Ν.1892/90 για την κάλυψη ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενα επενδυτικά προγράμματα ενταγμένα στις διατάξεις του. Σε περίπτωση διανομής, θα φορολογηθούν με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων

Προέκυψε από την αναπροσαρμογή αξίας των Γηπέδων – Οικοπέδων στην εύλογη αξία βάσει του Δ.Λ.Π. 16 και από την διαφορά αναπροσαρμογής αξίας από την απορρόφηση της θυγατρικής Moda Lift ABEE.

Αφορολόγητα αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων

Αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη απαλλασσόμενα της φορολογίας βάσει των αναπτυξιακών νόμων για επενδύσεις Ν.1828/89, Ν.1892/90, Ν.2601/98 και Ν.3299/04, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν επαρκή κέρδη για το σχηματισμό τους από το υπόλοιπο των κερδών που απομένουν μετά την διανομή μερισμάτων και αναλογούντων φόρων αυτών. Σε περίπτωση διανομής, θα φορολογηθούν με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα

Τα αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα αφορούν έσοδα από τόκους τραπεζών και υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο

Τα αποθεματικά φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο αφορούν έσοδα από τόκους. Έγινε παρακράτηση φόρου στην πηγή, ενώ πέρα των προπληρωμένων φόρων υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Λοιπά αποθεματικά
Τα λοιπά αποθεματικά περιλαμβάνουν το αποτέλεσμα της αποτίμησης των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης, τα οποία αποκτήθηκαν από τον όμιλο προκειμένου να αντισταθμιστεί ο κίνδυνος από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Για τα ανωτέρω αφορολόγητα αποθεματικά δεν έχουν λογιστικοποιηθεί αναβαλλόμενοι φόροι σε περίπτωση διανομής τους.

17. ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προσυμφωνημένα και προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων τα οποία, ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς, μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά. Ως αποτέλεσμα, οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων επιτοκίων στα αποτελέσματα χρήσεως και τις ταμειακές ροές των λειτουργικών δραστηριοτήτων του Ομίλου είναι μικρές. Τα κυμαινόμενα επιτόκια υπολογίζονται βάσει του Euribor πλέον spread.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μακροπρόθεσμες				
Ομολογιακά δάνεια	18.743.965,70	18.827.421,95	18.680.570,90	18.707.145,42
Βραχυπρόθεσμες				
Βραχυπρόθεσμοι τραπεζικοί λογ/μοί	10.349.203,47	7.212.764,95	8.136.504,52	4.602.854,58
Σύνολο	**29.093.169,17**	**26.040.186,90**	**26.817.075,42**	**23.310.000,00**

Το σύνολο του τραπεζικού δανεισμού είναι σε Ευρώ. Η λήξη των ομολογιακών δανείων και των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών λογαριασμών παρουσιάζεται στη Σημείωση 34.5.

Τα πραγματικά επιτόκια έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Ομολογιακά δάνεια	2,93%	3,64%	2,94%	3,66%
Βραχυπρόθεσμοι τραπεζικοί λογ/μοί	2,39%	2,94%	3,04%	4,55%

Ο Όμιλος διατηρεί εγκεκριμένα συνολικά τραπεζικά όρια ύψους Ευρώ 64,2 εκατ.. Η Μητρική Εταιρεία στις 31/12/2018 έχει ομολογιακά δάνεια το υπόλοιπο των οποίων ανέρχεται σε Ευρώ 22,8 εκατ. και βραχυπρόθεσμο δανεισμού ύψους Ευρώ 5,0 εκατ. Οι θυγατρικές της Εταιρείας έχουν δανεισμό ύψους Ευρώ 2,2 εκατ.

Η έκθεση των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου σε μεταβολές επιτοκίων και οι συμβατικές ημερομηνίες επαναποτίμησης περιορίζονται σε μια μέγιστη περίοδο 180 ημερών για τα ομολογιακά δάνεια και σε 30-90 ημέρες για τους βραχυπρόθεσμους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Η εύλογη αξία αυτών των δανείων προσέγγιζε την λογιστική τους αξία στις διάφορες ημερομηνίες της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης καθώς η επίδραση προεξόφλησης δεν είναι σημαντική. Η εύλογη αξία έχει υπολογιστεί βάσει χρηματορροών οι οποίες έχουν προεξοφληθεί χρησιμοποιώντας ένα επιτόκιο σύμφωνο με τα τελευταία ισχύοντα κυμαινόμενα επιτόκια στο τέλος της χρήσης.

Η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων για τους τόκους έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	(651.610,50)	(388.587,57)	(673.597,68)	(423.015,41)
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	(227.593,20)	(636.235,78)	(82.693,08)	(479.567,79)
Σύνολο	**(879.203,70)**	**(1.024.823,35)**	**(756.290,76)**	**(902.583,20)**

18. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους, το ύψος της οποίας ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση) του εργαζομένου. Υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Στην Ελλάδα, υπάλληλοι που συνταξιοδοτούνται δικαιούνται το 40% τέτοιας αποζημίωσης σύμφωνα με το Ν.2112/1920. Αυτά τα προγράμματα δεν χρηματοδοτούνται και αποτελούν προγράμματα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19. Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών του Ομίλου σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 υπολογίστηκαν από ανεξάρτητες εταιρίες αναλογιστών.

Οι Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού Λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία είναι οι ακόλουθες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Παρούσα αξία μη χρηματοδ. Υποχρεώσεων	3.427.722,63	3.133.680,20	3.006.366,00	2.764.602,00
Μη καταχωρηθ. αναλ. Ζημίες	49.858,78	73.889,49	-	-
Υποχρέωση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	**3.477.581,41**	**3.207.569,69**	**3.006.366,00**	**2.764.602,00**
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης				
Καθαρή υποχρέωση στην έναρξη του έτους	3.207.569,69	2.545.483,55	2.764.602,00	2.206.651,00
Παροχές που πληρώθηκαν	(375.861,96)	(299.482,25)	(91.074,00)	(55.161,00)
Σύνολο δαπάνης στα Αποτελέσματα	619.911,68	541.869,31	296.142,00	227.105,00
Σύνολο αναλ. (κερδών)/ζημιών σε κατάσταση				

λοιπών εσόδων	25.962,00	419.699,08	36.696,00	386.007,00
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	**3.477.581,41**	**3.207.569,69**	**3.006.366,00**	**2.764.602,00**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	509.641,16	461.843,80	195.353,00	157.077,00
Τόκος στην υποχρέωση	64.418,95	51.033,51	55.099,00	43.913,00
Έξοδα & απόσβεση αναλογιστικής ζημιάς	161,58	2.603,00	-	-
Ζημία διακανονισμού / περικοπής / παύσης	45.690,00	26.389,00	45.690,00	26.115,00
Σύνολο δαπάνης στα αποτελέσματα	**619.911,68**	**541.869,31**	**296.142,00**	**227.105,00**

Οι παραδοχές στις οποίες βασίστηκε η αναλογιστική μελέτη για τον υπολογισμό της πρόβλεψης είναι οι εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,75%	2,75%	2,75%	2,75%
Μέση Μελλοντική Διάρκεια εργάσιμης ζωής	17,99	18,52	17,99	18,52

19. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μακροπρ. γραμμάτια πληρωτέα	-	-	-	-
Επιχορ. επένδ. πάγιου ενεργητ.	245.171,96	257.041,16	-	-
Επιχορηγ. από επιδοτούμενα προγ. παγίων	990.250,68	1.038.725,25	990.250,68	1.038.725,25
Λοιπά	70.510,30	321.896,98	-	-
Σύνολο	**1.305.932,94**	**1.617.663,39**	**990.250,68**	**1.038.725,25**

20. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Οι οφειλές προς τους Προμηθευτές έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προμηθευτές	22.622.294,60	28.040.050,68	8.542.758,30	12.977.299,28
Επιταγές πληρωτέες	3.240.575,97	4.057.501,73	2.592.584,54	3.256.172,69
Γραμμάτια πληρωτέα	339.928,65	85.352,67	-	-
Ενδοεταιρικές υποχρεώσεις	(13.455.976,26)	(16.529.291,94)	-	-
Σύνολο	**12.746.822,96**	**15.653.613,14**	**11.135.342,84**	**16.233.471,97**

Οι εμπορικές υποχρεώσεις δεν φέρουν τόκους και διακανονίζονται κανονικά.

21. ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Αναλύονται ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Πιστωτές διάφοροι	677.971,54	616.193,61	336.140,75	319.729,17
Προκαταβολές πελατών	9.163.986,77	8.139.441,20	1.903.515,12	2.489.785,93
Μερίσματα	107.274,97	-	-	-
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	1.279.045,18	1.212.565,27	1.063.486,20	999.364,52
Λοιπά	3.822.300,24	2.129.303,92	-	-
Ενδοεταιρικές λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(1.987.196,84)	(142.787,92)		-
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	755.582,11	567.479,13	548.456,86	517.613,92
Σύνολο	**13.818.963,97**	**12.522.195,21**	**3.851.598,93**	**4.326.493,54**

22. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προβλέψεις αναλύονται ως εξής:

	Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις		Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	
	ΟΜΙΛΟΣ	**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	**ΟΜΙΛΟΣ**	**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**
01/01/2017	**1.747.057,64**	**1.287.958,27**	**8.720,00**	**-**
Προσθετες Προβλέψεις Χρήσεως	1.309.606,41	1.180.000,00	20.664,26	-
Μεταφορά προβλέψεων από μακροπρόθεσμες σε βραχυπρόθεσμες	-	-	-	-
Μη χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις που αναστράφηκαν	(513.248,94)	(513.248,94)	-	-
Χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις Χρήσεως	(600.000,00)	(600.000,00)	-	-
31/12/2017	**1.943.415,11**	**1.354.709,33**	**29.384,26**	**-**
Προσθετες Προβλέψεις Χρήσεως	-	-		-
Μη χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις που αναστράφηκαν	(26.501,42)	(26.501,42)	-	-
Χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις Χρήσεως	(1.361.578,83)	(1.180.000,00)	(29.384,26)	-
31/12/2018	**555.334,86**	**148.207,91**	**-**	**-**

Οι μακροπρόθεσμες προβλέψεις δεν εμφανίζονται σε προεξοφλημένα ποσά, καθώς δεν υπάρχει ακριβής εκτίμηση του χρόνου καταβολής τους.

23. ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Η ανάλυση του κύκλου εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας για την τρέχουσα και προηγούμενη χρήση εξαιρουμένων των ενδοεταιρικών έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προϊόντων, ετοίμων και ημιτελών	83.238.777,26	87.903.071,44	70.960.068,36	82.290.407,36
Εμπορευμάτων	29.816.020,94	33.013.347,09	5.100.589,70	6.408.339,56
Ά υλών	3.981.628,99	3.584.002,98	3.882.904,09	3.686.258,67
Υπηρεσιών	9.747.088,60	10.151.202,43	127.593,10	370.774,05
Σύνολο	**126.783.515,79**	**134.651.623,94**	**80.071.155,25**	**92.755.779,64**

24. ΕΞΟΔΑ

Τα Έξοδα που περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ 2017	**Κόστος Πωληθέντων**	**Έξοδα Διάθεσης**	**Έξοδα Διοίκησης**	**Έξοδα Έρ. & Αν/ξης**	**Σύνολο**
Παροχές σε εργαζομένους	16.511.003,76	7.675.838,16	7.699.007,74	1.007.911,00	**32.893.760,66**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	112.740.165,40	-	14.395,29	-	**112.754.560,69**
Αποσβέσεις	1.053.204,20	419.828,70	689.450,04	106.122,95	**2.268.605,89**
Λοιπά έξοδα	5.667.398,96	10.417.541,90	7.338.513,82	327.899,43	**23.751.354,11**
Αποκερδοποίηση αποθεμάτων	223.118,37	-	-	-	**223.118,37**
Λ. εγγραφές ενοποίησης/απαλοιφές	(48.178.679,11)	-	(1.306.341,03)	-	**(49.485.020,14)**
Σύνολο	**88.016.211,58**	**18.513.208,76**	**14.435.025,86**	**1.441.933,38**	**122.406.379,58**
ΟΜΙΛΟΣ 2018					
Παροχές σε εργαζομένους	17.084.803,84	9.120.194,04	7.217.675,31	1.455.808,91	**34.878.482,10**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	107.929.178,65	9.574,58	3.166,23	-	**107.941.919,46**
Αποσβέσεις	1.053.356,12	430.077,39	798.155,26	109.350,64	**2.390.939,41**
Λοιπά έξοδα	7.894.977,23	10.291.474,93	8.120.897,74	284.324,80	**26.591.674,70**
Αποκερδοποίηση αποθεμάτων	(13.257,84)	-	-	-	**(13.257,84)**
Λ. εγγραφές ενοποίησης/απαλοιφές	(47.519.539,52)	-	(2.058.151,98)	-	**(49.577.691,50)**
Σύνολο	**86.429.518,48**	**19.851.320,94**	**14.081.742,56**	**1.849.484,35**	**122.212.066,33**
ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2017					
Παροχές σε εργαζομένους	10.349.603,47	4.961.774,52	4.975.782,56	837.810,97	**21.124.971,52**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	52.111.636,57	-	-	-	**52.111.636,57**
Αποσβέσεις	568.390,45	305.153,93	559.834,29	105.312,28	**1.538.690,95**
Λοιπά έξοδα	1.703.206,66	7.695.663,25	4.435.944,80	318.130,82	**14.152.945,53**
Σύνολο	**64.732.837,15**	**12.962.591,70**	**9.971.561,65**	**1.261.254,07**	**88.928.244,57**
ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2018					
Παροχές σε εργαζομένους	10.006.878,37	5.696.297,04	4.386.339,44	1.265.488,33	**21.355.003,18**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	45.151.607,48	-	-	-	**45.151.607,48**
Αποσβέσεις	537.427,69	295.366,79	642.935,74	108.304,15	**1.584.034,37**
Λοιπά έξοδα	1.545.031,13	7.308.754,87	5.186.006,86	264.991,87	**14.304.784,73**
Σύνολο	**57.240.944,67**	**13.300.418,70**	**10.215.282,04**	**1.638.784,35**	**82.395.429,76**

25. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το κόστος μισθοδοσίας που περιλαμβάνεται στις Οικονομικές Καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μισθοί και ημερομίσθια	27.694.072,85	25.195.819,50	16.106.429,71	15.064.787,28
Εργοδοτικές εισφορές	5.752.637,49	5.313.372,77	4.198.391,95	3.933.824,94
Λοιπές παροχές στο προσωπικό	1.340.697,72	2.328.895,20	959.107,48	2.071.198,41
Αποζημιώσεις απόλυσης	91.074,04	55.673,19	91.074,04	55.160,89
Μισθοδοσία	**34.878.482,10**	**32.893.760,66**	**21.355.003,18**	**21.124.971,52**
Πρόβλ. για αποζ. προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	505.433,50	1.052.481,23	241.764,00	557.951,00
Σύνολο Δαπανών Μισθοδοσίας	**35.383.915,60**	**33.946.241,89**	**21.596.767,18**	**21.682.922,52**

26. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ / (ΕΞΟΔΑ)

Τα Λοιπά έσοδα / (έξοδα) είναι τα εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Επιχορηγήσεις & διάφορα έσοδα πωλήσεων	436.284,97	255.470,83	353.465,45	168.524,50
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	3.522.172,64	3.000.378,81	2.973.776,20	2.795.596,97
Έσοδα από προβλέψεις προηγ. χρήσεων	79.148,64	681.335,28	16.278,63	469.684,28
Συναλλαγματικές διαφορές	2.101.046,17	1.536.333,32	-	-
Αποζημιώσεις ασφαλειών	55.047,02	8.867,18	-	-
Άλλα έσοδα	811.753,51	1.656.083,37	331.836,19	928.639,33
Έσοδα/έξοδα προηγούμενων χρήσεων	(87.130,30)	(64.056,72)	(94.229,94)	(74.336,37)
Συνολικά Έσοδα	**6.918.322,65**	**7.074.412,07**	**3.581.126,53**	**4.288.108,71**
Άλλα έξοδα	(983.914,32)	(1.325.229,73)	(688.530,69)	(1.133.605,95)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.210.533,64)	(1.949.245,48)	-	-
Ενδοεταιρικά λοιπά έσοδα / έξοδα	(2.166.100,35)	(1.306.341,04)	-	-
Συνολικά έξοδα	**(6.360.548,31)**	**(4.580.816,25)**	**(688.530,69)**	**(1.133.605,95)**
Σύνολο Άλλων εσόδων / (εξόδων) (καθαρά)	**557.774,34**	**2.493.595,82**	**2.892.595,84**	**3.154.502,76**

27. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ - ΕΣΟΔΑ

Τα Χρηματοοικονομικά Έξοδα - Έσοδα διαμορφώθηκαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Έσοδα από τόκους	174.720,26	233.561,89	81.653,96	208.001,93
Έσοδα από μερίσματα *(*)*	-	-	1.652.408,05	2.000.000,00
Αύξηση (μείωση) αξιας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	-	44.485,00	-	44.485,00
Άλλα χρημ/κά Έσοδα	152.485,68	135.466,40	-	-
Άλλα χρημ/κά Έξοδα	(368.161,96)	(1.084.970,66)	(191.717,67)	(807.443,34)
Έξοδα από τόκους	(879.203,70)	(1.024.823,35)	(756.290,76)	(902.583,20)
Σύνολο	**(920.159,72)**	**(1.696.280,72)**	**786.053,58**	**542.460,39**

(*) Τα έσοδα από μερίσματα της μητρικής στη χρήση 2017 προέρχονται από την θυγατρική Klefer S.A ενώ για το 2018 προέρχονται από τη θυγατρική Εταιρεία Klefer S.A., , KLEEMANN ASANSOR S.A..

28. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

28.1 ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Σύμφωνα με το φορολογικό νόμο 4334/2015 που ψηφίστηκε στις 16/07/2015, ο φορολογικός συντελεστής των νομικών προσώπων που εδρεύουν στην Ελλάδα, ανέρχεται σε 29% για τις χρήσεις που αρχίζουν την 01/01/2015 και έπειτα. Βάσει του νέου φορολογικού νόμου 4579/2018, που ψηφίσθηκε το Δεκέμβριο του 2018, οι φορολογικοί συντελεστές των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων, μειώνονται σταδιακά κατά 1% ανά έτος, ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής. Η Εταιρεία υπολόγισε το φόρο εισοδήματος για την χρήση με συντελεστή 29% (2017 29%) ενώ για τον υπολογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας της μητρικής, καθώς και των θυγατρικών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα χρησιμοποιήθηκε ο φορολογικός συντελεστής των ετών, όπου αναμένεται να γίνει η διευθέτηση των προσωρινών. Για κέρδη τα οποία θα διανεμηθούν από 01/01/2019 ο φόρος ανέρχεται σε 10%.

Σύμφωνα με τον Ν.3842/2010 άρθρο 17 παράγραφος 3 και την ΠΟΛ 1159/2011 που έχουν ισχύ για ισολογισμούς που κλείνουν από 30 Ιουνίου 2011 και μετά, ο φορολογικός έλεγχος των επιχειρήσεων που

ελέγχονται υποχρεωτικά από Νόμιμους Ελεγκτές ή Ελεγκτικά γραφεία που είναι εγγεγραμμένα στο δημόσιο μητρώο του Ν. 3693/2008 (ΦΕΚ 174 Α΄), θα διενεργείται πλέον από αυτούς. Οι νόμιμοι ελεγκτές θα εκδίδουν «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης».

Σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/2016 του Υπουργείου Οικονομικών που αποδέχεται τη γνωμοδότηση υπ' αριθ. 256/2015 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επισημάνσεις για παραβιάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου για την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και προστίμων στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (πέντε χρόνια από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί).

Για τις χρήσεις που αρχίζουν από 01.01.2014 και εφεξής στο νόμο 4174/2013 ορίζεται ως γενικός χρόνος παραγραφής, η 5ετία από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης.

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013, η μητρική εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο από Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο σύμφωνα με την ΠΟΛ 1159/26/7/2011 και έλαβαν Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης με Σύμφωνη Γνώμη χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Εκκρεμεί η οριστικοποίηση των ελέγχων από το Υπουργείο Οικονομικών.

Για τις χρήσεις 2014, 2015, 2016 και 2017 η μητρική Εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. έχουν ελεγχθεί φορολογικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65Α παραγρ. 1 Ν.4174/2013. Εκκρεμεί η οριστικοποίηση των ελέγχων από το Υπουργείο Οικονομικών.

Από τη χρήση 2016 και έπειτα, ο συγκεκριμένος έλεγχος κατέστη πλέον προαιρετικός. Η μητρική Εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. επέλεξαν να συνεχίσουν να λαμβάνουν το Ετήσιο Πιστοποιητικό.

Για τη χρήση 2018, είναι ήδη σε εξέλιξη ο φορολογικός έλεγχος για την έκδοση «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» για τη μητρική Εταιρεία και τη θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. Η Διοίκηση της Ομίλου δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010, για την οποία και σχημάτισε πρόβλεψη για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις Ευρώ 95.000. Κατά συνέπεια, οι φορολογικές της υποχρεώσεις για τις ανέλεγκτες χρήσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι πέρα των σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν, δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας.

28.2 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Οι ισχύοντες εταιρικοί φόροι επί των κερδών και οι φόροι επί των διανεμομένων των θυγατρικών εταιρειών του εξωτερικού, έχουν ως εξής:

	Εταιρικός φόρος	Φόρος σε διανεμόμενα
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	20%	15%
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	15%	5%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	16%	0%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	0%	0%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	20%	0%
KLEEMANN SERVICES LTD	12,5%	0%
KLEEMANN LIFTS (CHINA) Co. Ltd	25%	5%
KUNSHAN KLEEMANN LIFTS TRADING CO. LTD	25%	5%
KLEEMANN LIFTS RUS	20%	15%

KLEEMANN ELEVATOR AUSTRALIA PTY LTD	30%	0%
KLEEMANN AUFZUGE GmbH	31,3%	0%
KLEEMANN DIZALA D.o.o.	20%	0%
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	33%	0%

Επισημαίνεται ότι στην Τουρκία και Ρουμανία αντίστοιχα δεν πραγματοποιείται τακτικός έλεγχος από τις φορολογικές αρχές, οι οποίες έχουν δικαίωμα να ελέγξουν τα βιβλία της Εταιρείας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, μόνο σε περίπτωση όπου συντρέχει λόγος ή δειγματοληπτικά. Βάσει των ανωτέρω η KLEEMANN ASANSOR SAN. VE TIC. A.S. που εδρεύει στην Τουρκία έχει ελεγχθεί για το έτος 2005 δειγματοληπτικά, ενώ για τα έτη 2012 έως 2015 έχει ενταχθεί στο Νόμο 6736 φορολογικής περαίωσης της Τουρκικής Κυβέρνησης πληρώνοντας περίπου 122 χιλ €. Η KLEEMANN LIFT RO S.R.L. που εδρεύει στην Ρουμανία όπως αναφέρθηκε ανωτέρω δεν υπόκειται σε τακτικό έλεγχο λόγω τοπικής νομοθεσίας, συνεπώς, επί της ουσίας δεν νοείται ο όρος «ανέλεγκτη χρήση» για αυτή την θυγατρική. Για την θυγατρική KLEEMANN LIFTOVI D.o.o. οι ανέλεγκτες χρήσεις είναι από το 2007 έως το 2017.

28.3 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ο φόρος εισοδήματος που επιβάρυνε τα αποτελέσματα αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1 Ιανουαρίου έως		**1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Τρέχων φόρος εισοδήματος	1.154.764,86	3.470.518,94	218.898,81	1.911.100,50
Φόρος προηγ. Χρήσεων	193.056,86	(175.969,55)	-	-
Πρόβλεψη φόρων φορολογικού ελέγχου	-	-	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(120.617,52)	(196.539,74)	(68.968,34)	(126.634,28)
Σύνολο	**1.227.204,20**	**3.098.009,65**	**149.930,47**	**1.784.466,22**

Η φορολογητέα βάση έχει προσαυξηθεί με τις μη εκπιπτόμενες δαπάνες και τις προβλεπόμενες λογιστικές διαφορές φορολογικού ελέγχου. Ο φόρος επί των κερδών του Ομίλου και της Εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου, επί των κερδών. Επιπρόσθετα, ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής για τον Όμιλο διαμορφώνεται και από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές στις χώρες που ο Όμιλος δραστηριοποιείται.

Συμφωνία πραγματικού φορολογικού συντελεστή	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδος προ φόρων	13.043.132,67	13.043.132,67	1.354.374,91	7.524.498,22
Συντελεστής φόρου	29,00%	29,00%	29,00%	29,00%
Φόρος θεωρητικός βάσει του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή	**3.782.508,47**	**3.782.508,47**	**392.768,72**	**2.182.104,48**
Πλέον / Μείον:				
Επίδραση φορολογικών συντελεστών εξωτερικού	483.361,81	330.572,76	-	-
Φόρος επί μονίμων φορολογικών διαφορών	317.786,57	655.853,29	408.900,00	798.155,81
Φόρος που αναλογεί σε ζημίες	(75.519,00)	(149.851,98)	-	-
Φόρος που αναλογεί σε αφορολόγητα έσοδα	(478.500,00)	400.517,55	(478.500,00)	(400.517,55)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή και φορολογικής αναπροσαρμογής παγίων	(174,55)	(24.099,31)	-	-
Φόροι έκτακτης εισφοράς επί των κερδών	33,58	-	-	-
Διαφορές φορολογικού ελέγχου και φόρος προηγούμενων χρήσεων	193.056,86	(175.969,55)	218.898,81	-
Φόρος από διαφορά λογιστικής-φορολογικής βάσης	(323.168,72)	(795.276,52)	(323.168,72)	(795.276,52)
Φόροι επί ακινήτων	1.445,03	(120.688,05)	-	-
Λοιπές προσαρμογές σε επίδραση αναβαλ.	(111.745,96)	(4.521,91)	(68.968,34)	-

φορολ. στη καθαρά θέση				
Πραγματική φορολογική επιβάρυνση	**1.227.204,20**	**3.098.009,65**	**149.930,47**	**1.784.466,22**
Συντελεστής πραγματικής φορολ. Επιβάρυνσης	29,2%	23,8%	11,1%	23,7%

28.4 ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1 Ιανουαρίου έως		**1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Φόρος εισοδήματος	1.278.683,09	3.193.357,63	21.809,62	1.923.198,31
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	546.772,68	(277.127,59)	-	-
Φ.Π.Α.	(1.426.947,04)	648.712,63	-	-
Φόροι τέλη αμοιβών προσωπικού	466.752,68	416.371,71	282.409,49	164.978,02
Λοιποί φόροι τέλη	(1.614,38)	(649.249,56)	22.506,95	10.816,00
Σύνολο	**863.647,03**	**3.332.064,82**	**326.726,06**	**2.098.992,33**

29. ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες, που περιλαμβάνονται στην κατάσταση ταμειακών ροών αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	Από 1 Ιανουαρίου έως		**Από 1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδη/ζημίες προ φόρων	**4.209.064,09**	**13.043.132,67**	**1.354.374,91**	**7.524.498,22**
Προσαρμογέγια:				
Αποσβέσεις	2.396.477,69	2.257.785,41	1.584.034,37	1.538.690,63
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(63.530,95)	11.803,37	(63.530,95)	11.803,37
Προβλέψεις	(300.862,75)	1.015.211,62	(364.707,07)	845.256,77
Αύξηση υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης	505.433,50	1.052.481,23	241.764,00	557.951,00
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.294.574,44)	(930.429,86)	-	-
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	(34.745,32)		-	
(Κέρδη)/Ζημιές από πώληση παγίων στοιχείων	4.848,35	(8.744,26)	5.234,34	(2.368,91)
(Κέρδη)/Ζημίες αποτίμησης χρεογράφων	67.270,00	(40.995,77)	67.270,00	(44.485,00)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	984.971,25	1.129.242,02	745.954,94	916.196,13
Έσοδα από μερίσματα και τόκους	(117.124,89)	(276.363,72)	(1.734.062,01)	(2.208.001,93)
Αναλογούσες στην χρήση επιχορηγήσεις παγίων	(11.869,20)	(11.869,20)	-	-
	6.345.357,33	**17.241.253,51**	**1.836.332,53**	**9.139.540,28**
Μεταβολές Λειτουργικών Στοιχείων				
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων	(1.682.675,96)	(1.947.215,21)	(687.213,58)	926.975,00
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων	4.574.223,74	216.667,66	5.336.133,76	(66.868,29)
Αύξηση/(μείωση) υποχρεώσεων	2.354.491,40	5.136.342,51	(3.280.885,62)	999.916,01
	5.246.039,18	**3.405.794,96**	**1.368.034,56**	**1.860.022,72**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**11.591.396,51**	**20.647.048,47**	**3.204.367,09**	**10.999.563,00**

30. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν στους μετόχους τους ως μέρισμα ποσοστό 35% επί των κερδών που προκύπτουν από τις δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος και του τακτικού αποθεματικού ή μπορούν να μη διανείμουν μέρισμα με τη σύμφωνη γνώμη του συνόλου των μετόχων τους.

Μέρισμα το οποίο είναι μικρότερο από το 35% των κερδών μετά φόρων και τακτικού αποθεματικού μπορεί να αναγγελθεί και να πληρωθεί με έγκριση του 70% των μετόχων. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει αν θα προτείνει ή όχι τη διανομή μερίσματος στη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων δεν προτίθεται να προτείνει την διανομή μερίσματος.

31. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν με διαίρεση του καθαρού κέρδους των μετόχων της Εταιρείας, με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία στην διάρκεια τις χρήσης, εξαιρουμένων των ιδίων κοινών μετοχών που τυχόν αγοράσθηκαν από την επιχείρηση.

Τα κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή, τα οποία εμφανίζονται σε απόλυτα ποσά Ευρώ, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδη μετόχων της Μητρικής	**2.432.554,31**	**8.812.987,43**	**1.204.444,44**	**5.740.032,00**
Σταθμισμένος Μ.Ο. αριθμών μετοχών	23.648.700	23.648.700	23.648.700	23.648.700
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	**0,1029**	**0,3727**	**0,0509**	**0,2427**

32. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

32.1 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Οι λειτουργικές μισθώσεις αφορούν ενοίκια κτιρίων και αυτοκινήτων, ενώ ο Όμιλος υποχρεούται να εξαντλήσει τη διάρκεια της μίσθωσης κάθε συμβολαίου, αλλιώς επιβαρύνεται με σχετικές ρήτρες πρόωρης διακοπής.

Οι λειτουργικές μισθώσεις αναλύωνται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μεταξύ ενός και πέντε ετών	1.306.328,31	359.898,89	1.026.842,96	359.898,89
Πάνω από πέντε έτη	10.774,40	-	10.774,40	-
	1.317.102,71	**359.898,89**	**1.037.617,36**	**359.898,89**

32.2 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας. Δεν αναμένονται ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις ούτε πρόσθετες πληρωμές, μετά την ημερομηνία σύνταξης αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Έναντι των τραπεζικών δανείων, που έχουν χορηγηθεί από τα πιστωτικά ιδρύματα στην Εταιρεία, δεν έχουν παραχωρηθεί εμπράγματες ασφάλειες. Η Εταιρεία παρέχει χρηματοοικονομικές εγγυήσεις στις θυγατρικές της για χορήγηση τραπεζικών πιστώσεων και ενίοτε για αγορές παγίων, οι οποίες την 31 Δεκεμβρίου 2018 αφορούν

εγγύηση Ευρώ 3 εκατ. στην θυγατρική KLEEMANN ASANSOR S.A. και 0,4 εκ € στη θυγατρική KLEEMANN LIFTOVI για λήψη δανείου.

Οι δοθείσες εγγυητικές επιστολές του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχονται σε Ευρώ 595,8 χιλ. προς προμηθευτές ενώ τις 31 Δεκεμβρίου 2017 σε Ευρώ 328,3χιλ. σε προμηθευτές, Ευρώ 599,5 χιλ. προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Δεν υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές αποφάσεις ούτε ενδεχόμενες απαιτήσεις, οι οποίες μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική κατάσταση του Ομίλου και τις Εταιρείας.

Επίσης, δεν υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις ή οποιαδήποτε άλλα βάρη, επί των παγίων στοιχείων του ενεργητικού έναντι δανεισμού.

33. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ως συνδεμένα μέρη του Ομίλου, θεωρούνται η Εταιρεία, οι θυγατρικές της εταιρείες, οι συγγενείς επιχειρήσεις, η Διοίκηση και τα ανώτατα στελέχη του και οι άμεσοι συγγενείς τους. Τα συνδεμένα μέρη αφορούν εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς και / ή Διοίκηση με την Εταιρεία και τις συγγενείς τις εταιρείες.

Η Εταιρεία αγοράζει αγαθά (κυρίως θύρες ανελκυστήρα) και υπηρεσίες από συνδεμένα μέρη, ενώ επιπλέον παρέχει και πωλεί υπηρεσίες και αγαθά (κυρίως εμπορεύματα και προϊόντα) σε αυτά. Οι ανωτέρω συναλλαγές γίνονται στη βάση κόστους πλέον κέρδους.Οι συναλλαγές με τα συνδεμένα μέρη παρουσιάζονται ως κάτωθι:

	Αγορές – Έξοδα		**Πωλήσεις – Έσοδα**	
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Εταιρείες του Ομίλου	12.683.442,83	12.893.494,98	29.322.770,95	27.847.673,78
Μέλη Δ.Σ.	20.400,00	20.400,00	-	2.532,72
Διευθυντικά στελέχη	429.280,99	453.912,60	552,79	4.404,87
Συνδεδεμένες εταιρείες	257.648,36	266.259,26	722.719,74	697.938,00
Σύνολο	**13.390.772,18**	**13.634.066,84**	**30.046.043,48**	**28.552.549,37**
ΟΜΙΛΟΣ				
Μέλη Δ.Σ.	159.137,60	63.126,40	-	2.532,72
Διευθυντικά στελέχη	963.479,26	980.075,57	552,79	4.404,87
Συνδεδεμένες εταιρείες	4.266.534,29	3.945.481,90	870.407,41	848.583,29
Σύνολο	**5.389.151,15**	**4.988.683,87**	**870.960,20**	**855.520,88**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Υποχρεώσεις**		**Απαιτήσεις**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Εταιρείες Ομίλου: KLEFER A.E.	3.233.385,83	6.255.654,65	14.965,35	14.857,77
KLEEMANN ASANSOR S.A.	81.450,00	30.000,00	288.521,98	165.757,88
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	-	37.279,86	72.057,29	650.733,11
KLEEMANN LIFT RO SRL	121.977,00	309.317,54	799.725,99	993.147,45
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	(231,72)	-	201.658,86	-
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	383.890,08	302.444,13	663.664,70	130.476,02
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	1.885,59	6.324,32	2.038.868,10	1.867.161,88
KLEEMANN SERVICES LTD	-	4.630,66	19.594,25	2.375,04
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	60.195,98	1.080.668,61
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS	-	-	-	-
KLEEMANN DIZALA	-	-	2.428,60	58.588,50
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	-	-	2.431.023,80	2.528.996,83
KLEEMANN AUFZUGE	3.728,08	(9,00)	567.384,16	114.836,51
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	273.545,76	-	3.068,69	82.423,88
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ	-	-	51,80	-
Μέλη Δ.Σ.	13.643,19	1.291,10	-	-
Διευθυντικά στελέχη	19.760,00	3.397,28	192,91	89,68

Συνδεδεμένες εταιρείες:				
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.	1.818,76	3.769,93	-	-
MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD	15.000,00	5.000,00		-
TECHNOLAMA	73.037,32	65.570,52	-	-
CITY LIFT	-	-	342,74	405,56
SKY LIFT	-	2.600,00	134.218,34	155.928,52
Σύνολο	**4.222.889,89**	**7.027.270,99**	**7.297.963,54**	**7.846.447,24**
ΟΜΙΛΟΣ				
Μέλη Δ.Σ.	13.643,19	1.291,10	-	-
Διευθυντικά στελέχη	19.760,00	3.397,28	192,91	89,68
Συνδεδεμένες εταιρείες:				
AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.	1.153,03	-	-	1.323,02
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT)	1.818,76	3.769,93	29.064,27	-
MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD	55.000,00	45.000,00	206.000,00	200.000,00
TECHNOLAMA	383.594,64	898.288,44	170,33	170,33
CITY LIFT	-	-	342,74	405,56
SKY LIFT	-	3.005,08	134.218,34	224.025,22
Σύνολο	**474.969,62**	**954.751,83**	**369.988,59**	**426.013,81**

Το Διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας απαρτίζεται από τους:

1. Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, Πρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
2. Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, Αντιπρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
3. Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
4. Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
5. Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
6. Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος
7. Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Με απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης την 11η Ιουνίου 2014, τα μέλη του Δ.Σ. επανεκλέχθηκαν και η θητεία των ανωτέρω μελών του Δ.Σ. λήγει την 30 Ιουνίου 2019. Η εκπροσώπηση της εταιρείας παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση που θα ακολουθήσει τη λήξη της θητείας του ΔΣ, σύμφωνα με το αρθρ. 14 παρ.2 του ισχύοντος καταστατικού μας.

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

34.1 ΓΕΝΙΚΑ

Ο Όμιλος εκτίθεται στους παρακάτω κινδύνους από τη χρήση των χρηματοοικονομικών του μέσων:

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Η σημείωση αυτή παρουσιάζει πληροφορίες για την έκθεση του Ομίλου σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, για τους στόχους του Ομίλου, τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζει για την επιμέτρηση και τη διαχείριση του κινδύνου, καθώς και τη διαχείριση του κεφαλαίου του. Περισσότερα ποσοτικά στοιχεία για αυτές τις γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται σε όλο το εύρος των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο φέρει τη συνολική ευθύνη για τη δημιουργία και την εποπτεία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου.

Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου εφαρμόζονται προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου και να εφαρμόζονται έλεγχοι ως προς αυτά. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και τα σχετικά συστήματα εξετάζονται περιοδικά ώστε να ενσωματώνουν τις αλλαγές που παρατηρούνται στις συνθήκες τις αγοράς και τις δραστηριότητες του Ομίλου.

Μέσω προτύπων και διαδικασιών που θέτει η Διοίκηση, ο Όμιλος στοχεύει στην ανάπτυξη του αποτελεσματικού γενικού περιβάλλοντος ελέγχου βάσει συγκεκριμένων αρχών στο οποίο όλοι οι εργαζόμενοι αντιλαμβάνονται το ρόλο και τις υποχρεώσεις τους.

Η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου επιβλέπει τη Διοίκηση στον τρόπο που παρακολουθεί την τήρηση των πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και εξετάζει την επάρκεια του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου σε σχέση με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. Η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου επιβοηθείται στο ρόλο επίβλεψης που έχει αναλάβει από το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο πραγματοποιεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, τα πορίσματα των οποίων γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου.

34.2 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Είναι ο κίνδυνος ζημίας του Ομίλου σε περίπτωση που πελάτης ή τρίτος σε συναλλαγή χρηματοοικονομικού μέσου δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τις απαιτήσεις από πελάτες και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα (investment securities).

Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Η έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη. Τα δημογραφικά στοιχεία της πελατειακής βάσης του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αθέτησης πληρωμών που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη αγορά και τη χώρα στην οποία λειτουργούν οι πελάτες του, επηρεάζουν λιγότερο τον πιστωτικό κίνδυνο. Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου, καθώς οι πωλήσεις πραγματοποιούνται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο εισπρακτικό ρίσκο, έχει συναφθεί ασφάλιση πιστώσεων για πωλήσεις στο εξωτερικό και υπάρχει ευρεία διασπορά του πιστωτικού κινδύνου, καθώς δεν υπάρχει πελάτης με ποσοστό μεγαλύτερο του 5% των συνολικών εσόδων του Ομίλου. Επίσης, γεωγραφικά δεν παρατηρείται συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, πλην τις Ελλάδος που στην παρούσα δυσμενή οικονομική πραγματικότητα δημιουργούνται προβλήματα ρευστότητας με αντίκτυπο στην εξυπηρέτηση των απαιτήσεων των πελατών.

Ο έλεγχος πιστοληπτικής ικανότητας που πραγματοποιεί ο Όμιλος για υπάρχοντες και νέους πελάτες γίνεται από την Εμπορική και Οικονομική Διεύθυνση επιλεκτικά, με κριτήρια το σύνολο των απαιτήσεων και το ύψος του τζίρου, και περιλαμβάνει την εξέταση τραπεζικών και άλλων πηγών πιστοληπτικής βαθμολόγησης, αν υπάρχουν.

Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την γεωγραφική κατανομή των πωλήσεων, τον βαθμό πιστωτικού κινδύνου και το ιστορικό εισπραξιμότητας και επισφάλειας.

Τα εμπορεύματα πωλούνται ως επί το πλείστον (περίπου το 90%) με ρήτρες παρακράτησης της κυριότητας, ώστε ο Όμιλος να έχει εξασφαλίσει την απαίτηση του σε περίπτωση αθέτησης της πληρωμής. Ο Όμιλος δεν απαιτεί εγγυητικές επιστολές για τις απαιτήσεις από πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις.

Ο Όμιλος καταχωρεί πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση του για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων σημαντικού ρίσκου και από συγκεντρωτικές ζημίες για κατηγορίες ομοειδών απαιτήσεων που εκτιμώνται ότι έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα γίνει γνωστές. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχει συνεχής έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των μεγάλων πελατών και με τον τρόπο αυτό περιορίζεται η έκθεση σε κίνδυνο, φροντίζοντας να υπάρχουν επαρκή ασφαλιστικά όρια για τους μεγάλους πελάτες.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαίτησης.

Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου σε διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Χρηματικά Διαθέσιμα

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του με τον Όμιλο. Για την ελαχιστοποίηση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος θέτει όρια στο πόσο θα εκτίθεται σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα. Επίσης, όσον αφορά προϊόντα καταθέσεων, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο. Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	123.186,00	190.456,00	123.186,00	190.456,00
Απαιτήσεις	26.212.269,27	30.383.418,33	21.665.361,01	25.060.326,06
Λοιπές απαιτήσεις	12.705.017,86	13.330.479,16	3.929.473,81	5.603.123,57
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	14.127.385,25	17.611.862,55	3.184.341,10	5.440.443,23
	53.167.858,37	**61.516.216,04**	**28.902.361,92**	**36.294.348,86**

Ενηλικίωση υπολοίπων

Η ενηλικίωση εμπορικών απαιτήσεων υπολογίζοντας της ημέρες από την ημερομηνία τιμολόγησης έως την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
0 ημέρες	729.629,10	1.368.132,06	-	-
1-45 ημέρες	10.438.271,77	16.236.814,02	6.872.470,84	12.038.980,99
45-90 ημέρες	8.201.748,95	6.085.507,31	6.519.026,53	6.042.828,83
91-150 ημέρες	3.428.520,89	3.261.314,51	3.818.809,73	3.496.202,30
150+ ημέρες	3.414.098,56	3.431.650,43	4.455.053,91	3.482,313,94
	26.212.269,27	**30.383.418,33**	**21.665.361,01**	**25.060.326,06**

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις κατά τη χρήση ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	24.659.241,76	24.788.673,71	21.121.278,19	20.771.278,19
Μείον: Διαγραφή απαιτήσεων	(3.019.470,59)	584.834,17	(456.258,89)	-
Πλέον: Πρόβλεψη περιόδου	558.763,77	455.212,22	312.320,00	350.000,00
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	**22.198.534,94**	**24.659.241,76**	**20.977.339,30**	**21.121.278,19**

34.3 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος να μην μπορεί να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν. Η προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει ότι σε κάθε περίπτωση θα διατηρεί αρκετή ρευστότητα για να εκπληρώνει

τις υποχρεώσεις του όταν αυτές λήγουν, κάτω από συνήθεις συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημίες ή να διακινδυνεύεται η φήμη του.

Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων. Οι αχρησιμοποίητες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Γενικά ο Όμιλος εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά ταμειακά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές του ανάγκες για μια περίοδο τουλάχιστον 30 ημερών, συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του. Η πολιτική αυτή δε λαμβάνει υπόψη της τη σχετική επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν, όπως οι φυσικές καταστροφές.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ότι δεν υπήρχε κανένας ουσιαστικός κίνδυνος ρευστότητας, που να μην καλύπτεται είτε από τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου είτε από εγκεκριμένα τραπεζικά όρια πίστωσης. Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζεται στην εύλογη αξία του επειδή τα επιτόκια εκτοκισμού και προεξόφλησης δεν διαφέρουν σημαντικά. Παρακάτω παρατίθενται οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών τόκων και εξαιρώντας τις συμφωνίες συμψηφισμού:

Ο ΟΜΙΛΟΣ

2017	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 Έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	18.827.421,95	25.667.049,73	1.435.618,99	930.810,43	8.986.106,74	14.314.513,57
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	32.182.905,08	29.615.837,89	29.615.837,89	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	7.212.764,95	7.498.440,26	7.512.764,95	0,00	0,00	0,00
	58.223.091,98	**62.781.327,88**	**38.564.221,83**	**930.810,43**	**8.986.106,74**	**14.314.513,57**

Ο ΟΜΙΛΟΣ

2018	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 Έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	18.743.965,70	27.641.593,33	540.107,01	1.555.024,91	19.552.336,83	5.994.124,58
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	26.202.799,21	26.202.799,21	26.202.799,21	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	10.349.203,47	10.336.504,52	10.349.203,47	0,00	0,00	0,00
	55.295.968,38	**64.180.897,06**	**37.092.109,69**	**1.555.024,91**	**19.552.336,83**	**5.994.124,58**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2017	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 Έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	18.707.145,42	25.654.343,25	1.435.618,99	930.810,43	8.975.054,97	14.312.858,86
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	16.233.471,97	16.233.471,97	16.233.471,97	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	4.602.854,58	4.602.854,58	4.602.854,58	0,00	0,00	0,00
	39.543.471,97	**46.490.669,80**	**22.271.945,54**	**930.810,43**	**8.975.054,97**	**14.312.858,86**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2018	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 Έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	18.680.570,90	27.641.593,33	540.107,01	1.555.024,91	19.552.336,83	5.994.124,58
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων						
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	11.135.342,84	11.135.342,84	11.135.342,84	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	8.136.504,52	8.136.504,52	8.136.504,52	0,00	0,00	0,00
	37.952.418,26	**46.913.440,69**	**19.811.954,37**	**1.555.024,91**	**19.552.336,83**	**5.994.124,58**

Η Διοίκηση κρίνει ότι δεν πρόκειται να υπάρξει πρόβλημα χρηματοδότησης της Εταιρείας λόγω της πολύ καλής ρευστότητας που διατηρεί.

34.4 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΓΟΡΑΣ

Συνίσταται στον κίνδυνο μεταβολής στον ρυθμό ανάπτυξης της οικοδομικής δραστηριότητας και μεταβολών τιμών υλικών, συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων και τιμών μετοχών, να επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών του μέσων. Περιλαμβάνει και την τιμή της βασικής πρώτης ύλης, του χάλυβα (χρηματιστηριακό είδος), η οποία επηρεάζεται από την προσφορά, τη ζήτηση και το ύψος αποθεμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο σκοπός της διαχείρισης αυτού του κινδύνου είναι να ελέγχει την έκθεση του Ομίλου σε αυτόν, στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων. Η έκθεση των αποτελεσμάτων του Ομίλου στους ανωτέρω κινδύνους είναι μικρή.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από εισαγωγές και εξαγωγές σε ξένο νόμισμα και επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού και αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών. Ο κύριος όγκος των δραστηριοτήτων του πραγματοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς ως επί το πλείστον διεξάγεται σε Ευρώ, ενώ οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ και ως εκ τούτου ο συναλλαγματικός κίνδυνος περιορίζεται. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών διαφορών του Ομίλου προέρχεται από την Τουρκία, λόγω της ισχυρής δραστηριοποίησης του Ομίλου και της έντονης μεταβλητότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας Ευρώ – Τούρκικης λίρας. Προκειμένου να μειωθεί περαιτέρω ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο Όμιλος προέβει σε συμβόλαια αντιστάθμισης (hedging currency) με προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), διασφαλίζοντας έτσι σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ Ευρώ – Τούρκικης λίρας και Ευρώ – Αμερικάνικου Δολαρίου.

Ο Όμιλος εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις δραστηριότητες σε Τουρκία, Σερβία, Ρουμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ρωσία και Κίνα, και τις μεταβολές των νομισμάτων αυτών έναντι του Ευρώ, αλλά οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του διεξάγεται σε Ευρώ. Αλλά και η δραστηριότητα που διεξάγεται εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης διενεργείται με ρήτρα Ευρώ, ως εκ τούτου υπάρχει μικρός συναλλαγματικός κίνδυνος.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ισοτιμίες μεταξύ του Ευρώ και των νομισμάτων των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές εταιρείες.

Ισοτιμία Ευρώ /	Χώρα	Ισοτιμία 31.12.2018	Μέση ισοτιμία 2018
Δηνάριο Σερβίας	Σερβία	118,1946	118,2951
Τούρκικη λίρα	Τουρκία	6,0588	5,6789
Ρουμάνικο Λέι	Ρουμανία	4,6635	4,6654
Λίρα Αγγλίας	Αγγλία	0,89453	0,8846
Κινέζικο RMB	Κίνα	7,8751	7,8179
Δολλάρια ΗΚ	Χονγκ-Κονγκ	8,9675	9,2168
Ρούβλι	Ρωσία	79,7153	74,1711
Κούνα	Κροατία	7,4125	7,4185
Δολλάριο Αυστραλίας	Αυστραλία	1,6220	1,5836

Όλα τα δάνεια του Ομίλου έχουν συναφθεί σε Ευρώ και ως εκ τούτου δεν είναι εκτεθειμένα σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος επιτοκίων

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων, που ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά με αποτέλεσμα οι επιπτώσεις των διακυμάνσεών τους στα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές να είναι μικρές. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών αναγκών και ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες να καθορίζει τη σχέση μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Τα κυμαινόμενα επιτόκια υπολογίζονται βάσει του Euribor πλέον spread.

Ο Όμιλος δεν συνάπτει συμβόλαια αγαθών (commodity contracts) εκτός από αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη εκτιμώμενων αναγκών χρήσης και πώλησης. Τα συμβόλαια αυτά δεν διευθετούνται με συμψηφισμό.

Τέλος, ο Όμιλος δεν έχει καμία έκθεση σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου.

Η μητρική δραστηριοποιείται σε επιχειρηματικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από μεταβλητότητα στο ύψος των επιτοκίων, στις τιμές των πρώτων υλών και ενέργειας, η ανάλυση ευαισθησίας των οποίων δείχνει τα εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Κέρδη προ Φόρων	Μεταβολή στα Αποτελέσματα σε χιλ. €	Μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια σε χιλ. €
Δημοσιευμένα κέρδη 2018	1.354		
+5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	205	(1.149)	(1.149)
-0,5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	1.680	326	326
Αύξηση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	(891)	(2.245)	(2.245)
Μείωση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	3.600	2.245	2.245
Αύξηση 10% τιμών ενέργειας	937	(417)	(417)
Μείωση 10% τιμών ενέργειας	1.771	417	417

Εύλογες αξίες

Εύλογες αξίες έναντι λογιστικών αξιών

Οι εύλογες και οι λογιστικές αξίες που εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης είναι οι εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2018		31 Δεκεμβρίου 2017	
Ο ΟΜΙΛΟΣ	**Λογιστική αξία**	**Εύλογη αξία**	**Λογιστική αξία**	**Εύλογη αξία**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Απαιτήσεις	26.212.269,27	26.212.269,27	30.383.418,33	30.383.418,33
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.744.628,08	5.744.628,08	6.133.158,18	6.133.158,18
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	14.127.385,25	14.127.385,25	17.611.862,55	17.611.862,55
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	18.743.965,70	18.743.965,70	18.827.421,95	18.827.421,95
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	10.349.203,47	10.349.203,47	7.212.764,95	7.212.764,95
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.305.932,94	1.305.932,94	1.617.663,39	1.617.663,39
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	12.746.822,95	12.746.822,95	15.653.613,14	15.653.613,14
Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Συμμετοχές σε θυγατρικές	23.097.626,00	23.097.626,00	19.297.626,00	19.297.626,00
Απαιτήσεις	21.665.361,01	21.665.361,01	25.060.326,06	25.060.326,06
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.556.925,08	5.556.925,08	5.676.432,96	5.676.432,96
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	3.184.341,10	3.184.341,10	5.440.443,23	5.440.443,23
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	18.680.570,90	18.680.570,90	18.707.145,42	18.707.145,42
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	8.136.504,52	8.136.504,52	4.602.854,58	4.602.854,58
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	990.250,68	990.250,68	1.038.725,25	1.038.725,25
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	11.135.342,84	11.135.342,84	16.233.471,97	16.233.471,97

Ο Όμιλος υιοθέτησε το τροποποιημένο Δ.Π.Χ.Α 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις». Το αναθεωρημένο κείμενο απαιτεί επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις αναφορικά με την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω ιεράρχησης τριών επιπέδων.

Ιεραρχία εύλογης αξίας

Ειδικότερα ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά μέσα στα κάτωθι τρία επίπεδα, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους:

- Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

- Επίπεδο 2: πρόκειται για τα δεδομένα που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα και αφορούν τα στοιχεία προς αποτίμηση (στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία του επιπέδου 1).

- Επίπεδο 3: είναι δεδομένα τα οποία προκύπτουν από εκτιμήσεις της ίδιας της επιχείρησης καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 για τη μέτρηση της εύλογης αξίας.

Τα ποσά που εμφανίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις για τα ταμειακά διαθέσιμα, τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, τις εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις καθώς και τις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες αξίες τους λόγω της βραχυπρόθεσμης λήξης τους. Η εύλογη αξία των μακροπροθέσμων δανείων είναι σχεδόν ίδια με τη λογιστική, καθώς τα δάνεια αυτά είναι σε τοπικό νόμισμα και έντοκα με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου και της Εταιρείας, που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, ταξινομούνται ως εξής:

Ιεραρχία εύλογης αξίας

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	ΣΥΝΟΛΟ
2018				
Μετοχές	117.180,00	-	6.006,00	123.186,00
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**117.180,00**	**-**	**6.006,00**	**123.186,00**

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	ΣΥΝΟΛΟ
2017				
Μετοχές	184.450,00	-	6.006,00	190.456,00
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**184.450,00**	**-**	**6.006,00**	**190.456,00**

Στον παραπάνω πίνακα τα στοιχεία είναι ίδια και για τη μητρική και για τον Όμιλο.

34.5 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι στόχοι της διοίκησης όσον αφορά τη διαχείριση κεφαλαίου της Εταιρείας είναι να εξασφαλίζει την ικανότητα της να συνεχίσει τη δραστηριότητα της (going – concern). Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της διατήρησης υγιών δεικτών κεφαλαίου ώστε να υποστηρίζονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Για τον σκοπό διαχείρισης κεφαλαίου ο Όμιλος παρακολουθεί τον δείκτη «Καθαρός δανεισμός προς Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων». Σαν καθαρό δανεισμό ο Όμιλος ορίζει το σύνολο των τοκοφόρων δανειακών υποχρεώσεων μείον το σύνολο των διαθεσίμων του.

Για τις χρήσεις 2018 και 2017 ο δείκτης αναλύεται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	18.743.965,70	18.827.421,95	18.680.570,90	18.707.145,42
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	10.349.203,47	7.212.764,95	8.136.504,52	4.602.854,58
Μειον: Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	14.127.385,25	17.611.862,55	3.184.341,10	5.440.443,23
Καθαρός Δανεισμός	**14.965.783,92**	**8.428.324,35**	**23.632.734,32**	**17.869.556,77**
Ίδια Κεφάλαια	**76.569.739,81**	**76.846.080,01**	**58.520.637,20**	**57.166.127,74**
Καθαρός Δανεισμός / Ίδια κεφάλαια	**0,20**	**0,11**	**0,40**	**0,31**

35. ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν υιοθετήσει και εφαρμόσει το τροποποιημένο Δ.Λ.Π. 23, σύμφωνα με το οποίο καθίσταται υποχρεωτική η κεφαλαιοποίηση του κόστους δανεισμού όταν αφορά άμεσα την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου.

36. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΒΑΡΗ

Δεν υφίστανται εμπράγματα ή άλλα βάρη επί των παγίων στοιχείων του Ομίλου.

37. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Δεν υπάρχουν άλλα γεγονότα μεταγενέστερα της 31 Δεκεμβρίου 2018 που να επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

Κιλκίς 28 Ιουνίου 2019

Ο Πρόεδρος	Ο Αντιπρόεδρος	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου	Ο Οικονομικός Διευθυντής Μητρικής
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος	Νικόλαος Ν. Κουκούντζος	Αριστείδης Ν. Ζέρβας	Χρήστος Ν. Πετρίδης

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS -

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.

ΑΡ.Μ.Α.Ε: 10920/06/Β/86/40
Έδρα: ΒΙ.ΠΕ Σταυροχωρίου Κιλκίς
(δημοσιευόμενα βάσει του κ.ν. 2190/20, άρθρο 135, για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Εταιρεία, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.

Αρμόδια Εποπτική Αρχή:	**Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Διεύθυνση Α.Ε. και Πίστεως**
Διεύθυνση διαδικτύου:	https://kleemannlifts.com
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	**Πρόεδρος:** Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, **Αντιπρόεδρος:** Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, **Διευθύνων Σύμβουλος:** Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, **Αναπ. Διευθ. Σύμβουλος:** Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, **Μη εκτελεστικό μέλος:** Μαρία Δ. Καραδέδογλου, **Ανεξάρτητα μη Εκτελεστικά Μέλη:** Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Βασίλειος Θ. Ζιώγας
Ημερομηνία έγκρισης των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο:	**28 Ιουνίου 2019**
Νόμιμος Ελεγκτής:	**Βαργιεμέζης Χρήστος (ΑΜ ΣΟΕΛ 30891)**
Ελεγκτική Εταιρεία:	**Grant Thornton (ΑΜ ΣΟΕΛ 127)**
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών:	**Με σύμφωνη γνώμη**

1.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12. 2017**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	41.418	36.054	24.555	23.951
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.364	1.438	1.314	1.369
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.996	3.049	1.875	1.886
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	8.540	8.923	31.038	27.367
Αποθέματα	28.972	28.600	17.112	17.425
Απαιτήσεις από πελάτες	26.212	30.383	21.665	25.060
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	26.956	31.133	7.237	11.235
Υπεραξία	2.167	1.788	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**138.625**	**141.368**	**104.796**	**108.293**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό Κεφάλαιο	8.277	8.277	8.277	8.277
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	61.991	60.513	50.244	48.889
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και ιδιοκτητών Μητρικής (α)	70.268	68.790	58.521	57.166
Μη ελεγχόμενα δικαιώματα (β)	6.302	8.056	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)	76.570	76.846	58.521	57.166
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	18.744	18.827	18.681	18.707
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.977	5.031	3.997	3.803
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	10.349	7.213	8.137	4.603
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	27.985	33.451	15.460	24.014
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	62.055	64.522	46.275	51.127
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**138.625**	**141.368**	**104.796**	**108.293**

1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	
	01.01-31.12. 2018	01.01-31.12. 2017	01.01-31.12. 2018	01.01-31.12. 2017
Κύκλος εργασιών	**126.784**	**134.652**	**80.071**	**92.756**
Μικτά κέρδη	**40.354**	**46.635**	**22.830**	**28.023**
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**5.129**	**14.739**	**568**	**6.982**
Κέρδη (ζημίες) προ φόρων	**4.209**	**13.043**	**1.354**	**7.524**
Κέρδη (ζημίες) μετά από φόρους (Α)	**2.982**	**9.945**	**1.204**	**5.740**
- Ιδιοκτήτες Μητρικής	2.433	8.813	-	-
- Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	549	1.132	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	**(1.217)**	**(1.253)**	**151**	**(194)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α+Β)	**1.765**	**8.692**	**1.355**	**5.546**
- Μετόχους Μητρικής	1.502	7.844	-	-
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	263	848	-	-
Κέρδη (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή – βασικά (σε Ευρώ)	0,1029	0,3727	0,0509	0,2427
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε Ευρώ)	-	-	-	-
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	7.526	16.997	2.152	8.521

1.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσεως (01.01.2018 και 01.01.2017, αντίστοιχα)	76.866	90.855	57.166	72.123
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	1.765	8.692	1.355	5.546
Αύξηση / (μείωση) μετοχικού κεφαλαίου	-	(16.500)	-	-
Διανεμηθέντα μερίσματα	(1.853)	(6.133)	-	(20.497)
Αγορές / (πωλήσεις) ιδίων μετοχών	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές	(188)	(68)	-	(6)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσεως (31.12.2018 και 31.12.2017, αντίστοιχα)	**76.570**	**76.846**	**58.521**	**57.166**

1.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	4.209	13.043	1.354	7.524
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.396	2.258	1.584	1.539
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(64)	12	(64)	12
Προβλέψεις	205	2.068	(123)	1.403
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.295)	(930)	-	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημίες) επενδυτικής δραστηριότητας	(92)	(338)	(1.662)	(2.255)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	985	1.129	746	916
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(1.683)	(1.947)	(687)	927
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	4.574	217	5.336	(67)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	1.354	5.136	(3.281)	1.000
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(958)	(1.163)	(746)	(916)
Καταβεβλημένοι φόροι	(6.319)	(1.351)	(4.330)	(103)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	***3.312***	***18.134***	***(1.873)***	***9.980***
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	(561)	-	(3.800)	-
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(7.696)	(5.523)	(1.824)	(1.178)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	9	50	-	4
Τόκοι εισπραχθέντες	115	208	82	208
Μερίσματα εισπραχθέντα	-	-	1.652	2.000
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	***(8.133)***	***(5.265)***	***(3.890)***	***1.034***
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-
Πληρωμές για μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-	(20.497)	-	(20.497)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	7.014	28.510	7.014	28.510
Εξοφλήσεις δανείων	(3.903)	(26.743)	(3.507)	(25.750)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(44)	(28)	-	-
Εισπράξεις κρατικών επιχορηγήσεων	-	-	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.	(1.731)	(2.220)	-	(14)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	***1.336***	***(20.978)***	***3.507***	***(17.751)***
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	**(3.485)**	**(8.109)**	**(2.256)**	**(6.737)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	**17.612**	**25.721**	**5.440**	**12.177**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	**14.127**	**17.612**	**3.184**	**5.440**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες: (Παρατίθενται διακριτά σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση)

1. Η Σημ. 3.22 των Οικονομικών Καταστάσεων περιλαμβάνει τις επωνυμίες όλων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου και τις λοιπές πληροφορίες που απαιτούνται (χώρα καταστατικής έδρας, ποσοστό συμμετοχής και μέθοδος ενοποίησης).

2. Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2018, έχουν συνταχθεί με βάση τις λογιστικές αρχές που ακολουθήθηκαν κατά τη σύνταξη των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

3. Οι χρήσεις, για τις οποίες δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά η Εταιρεία και οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου παρουσιάζονται αναλυτικά στη Σημείωση 28 των Οικονομικών Καταστάσεων.

4. Στη σημ. 8 παρατίθενται οι παρακάτω αλλαγές που αφορούν τις συμμετοχές της Εταιρείας.

5. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη στα ακίνητα της Μητρικής Εταιρείας καθώς και των θυγατρικών εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ανωτέρω ενοποίηση.

6. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της Εταιρείας και των θυγατρικών της εταιρειών, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας και του Ομίλου.

7. Το ποσό των σωρευτικών προβλέψεων που έχουν διενεργηθεί έως την 31 Δεκεμβρίου 2018 είναι:

(ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Όμιλος	Εταιρεία
α) για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	77	0
β) για λοιπές προβλέψεις (υποτιμήσεις στοιχείων ενεργητικού - πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού κ.λπ.)	28.836	27.040

8. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας χρήσης ανήλθε στην Εταιρεία σε 838 άτομα (31 Δεκεμβρίου 2017: 854 άτομα) και στον Όμιλο σε 1.428 άτομα (31 Δεκεμβρίου 2017: 1.382 άτομα).

9. Τα ποσά των εσόδων και εξόδων σωρευτικά από την έναρξη της διαχειριστικής χρήσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της τρέχουσας περιόδου που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα, κατά την έννοια του ΔΛΠ 24, προς αυτήν μέρη είναι τα εξής:

(ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Όμιλος	Εταιρεία
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	871	30.046
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	5.389	13.391
γ) Απαιτήσεις	370	7.298
δ) Υποχρεώσεις	475	4.223
ε) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	1.123	450

στ) Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	0	0
ζ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	33	33

10. Τόσο η Μητρική Εταιρεία όσο και οι θυγατρικές και συγγενείς της επιχειρήσεις δεν κατέχουν μετοχές της Μητρικής την 31 Δεκεμβρίου 2018.

11. Δεν έχει επέλθει διακοπή εκμετάλευσης κλάδου ή Εταιρείας του Ομίλου.

12. Δεν υπάρχουν μεταβολές στη μέθοδο ενσωμάτωσης των εταιρειών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και δεν υπάρχουν εταιρείες ή/και κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει η Εταιρεία και δεν περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Εκτός από την KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ δεν υπάρχουν εταιρείες ή/και κοινοπραξίες που:

α. Ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για πρώτη φορά στην τρέχουσα χρήση, ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί στην προηγούμενη χρήση,

β. Δεν ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στην τρέχουσα χρήση ενώ είχαν ενσωματωθεί στην προηγούμενη χρήση.

13. Τα λοιπά συνολικά έσοδα (μετά από φόρους) που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια αναλύονται ως εξής (ποσά σε χιλ. Ευρώ):

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	01.01-31.12.18	**01.01-31.12.17**	**01.01-31.12.18**	**01.01-31.12.17**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	(1.131)	(1.027)	-	-
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(54)	(306)	(47)	(274)
Κρατικές επιχορηγήσεις	-	-	-	-
Αναπροσαρμογή παγίων-λοιπά	32	80	197	80
Σύνολο λοιπών εσόδων	**(1.217)**	**(1.253)**	**150**	**(194)**

14. Οι επενδύσεις κατά την χρήση 2018 ανήλθαν στον Όμιλο σε Ευρώ 7.651 χιλ. (2017: Ευρώ 5.653 χιλ.) και στην Εταιρεία σε Ευρώ 1.826 χιλ. (2016: Ευρώ 1.177 χιλ.).

15. Ο φόρος εισοδήματος στα στοιχεία της Κατάστασης Αποτελεσμάτων αναλύεται ως εξής (ποσά σε χιλ. Ευρώ):

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	01.01-31.12.18	**01.01-31.12.17**	**01.01-31.12.18**	**01.01-31.12.17**
Τρέχων φόρος εισοδήματος	1.155	3.471	-	1.911
Φόρος προηγ. Χρήσεων	193	(176)	219	-
Πρόβλεψη φόρων φορολογικού ελέγχου	-	-	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(121)	(197)	(69)	(127)
Σύνολο	**1.227**	**3.098**	**150**	**1.784**

16. Τυχόν διαφορές στα αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

ΒΙ.ΠΕ Σταυροχωρίου Κιλκίς, 28 Ιουνίου 2019

Ο Πρόεδρος	Ο Αντιπρόεδρος	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου	Ο Οικονομικός Διευθυντής Μητρικής
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454713	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454710	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΕ 171629	Νικόλαος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: Τ 230395	Αριστείδης Ν. Ζέρβας Α.ΑΔ Α΄ ΤΑΞΗΣ: 37232	Χρήστος Ν. Πετρίδης Α.ΑΔ Α΄ ΤΑΞΗΣ:20384

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS
ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.)
ΩΣ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
Αρ. Μητρώου 10920/06/Β/86/40
Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 14486435000
Έδρα: ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχώρι Κιλκίς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 3
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 4
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ 25
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 28
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 29
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 30
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 31
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 32
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 34
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 35
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 87

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Οι κάτωθι υπογεγραμμένοι με την παρούσα δηλώνουμε υπεύθυνα, ότι, εξ όσων γνωρίζουμε:

- οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, Ατομικές και Ενοποιημένες, της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS Ανώνυμος Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» για την χρήση από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσης της Εταιρείας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο,
- η συνημμένη Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν,
- οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» στις 28/06/2019 και πρόκειται να δημοσιοποιηθούν με την ανάρτηση τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση https://kleemannlifts.com.

Κιλκίς, 28 Ιουνίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454713	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454710	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΕ 171629

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση (η «Έκθεση») του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και του Ομίλου KLEEMANN της χρήσης 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018, είναι εναρμονισμένη με τις διατάξεις του Ν.2190/1920 όπως έχουν αντικατασταθεί, από 1-1-2019, από τα άρθρα 150-154 του Νόμου 4548/2018, του νόμου 3556/2007 (Φ.Ε.Κ. 91Α/30.4.2007).

Η Έκθεση απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση για την δραστηριότητα της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την εν λόγω χρήση και περιλαμβάνεται αυτούσια στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018 μαζί με τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και τις δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι αναγνώστες που ενδιαφέρονται για περισσότερες πληροφορίες μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα της Μητρικής Εταιρείας στο https://kleemannlifts.com ή να απευθυνθούν κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες στα κεντρικά γραφεία της Εταιρείας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. (η «Μητρική» ή η «Εταιρεία») συστάθηκε νομότυπα τον Ιούνιο του 1983 (ΦΕΚ 2308/27.07.1983) και έχει αριθμό μητρώου Α.Ε. 10920/06/Β/86/40. Η διάρκεια λειτουργίας της έχει ορισθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2050, ενώ έδρα της είναι η ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχωρίου, Κιλκίς.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Οι θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες ενοποιούνται με την μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποίησης, είναι οι εξής:

		Συμμετοχή	
Εταιρεία	**Έδρα**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
KLEFER A.E. (2)	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	50%	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S. (2)	Κωνσταντινούπολη, Τουρκία	70%	70%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O (1)	Βελιγράδι, Σερβία	100%	100%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L. (1)	Βουκουρέστι, Ρουμανία	100%	100%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED (1)	Χονγκ-Κονγκ	100%	100%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD (2)	Οξφόρδη, Ηνωμένο Βασίλειο	100%	100%
KLEEMANN SERVICES LTD (1)	Λευκωσία, Κύπρος	100%	100%
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD (3)	Κουνσάν, Κίνα	100%	100%
KUNSHAN KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD (3)	Κουνσάν, Κίνα	100%	100%
KLEEMANN LIFTS RUS (1)	Μόσχα, Ρωσία	99,5%	99,5%
KLEEMANN DIZALA D.o.o. (1)	Ζάγκρεμπ, Κροατία	100%	100%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY (1)	Σύδνεϋ, Αυστραλία	100%	80,09%
KLEEMANN AUFZUGE GmbH (1)	Ντίσελντορφ, Γερμανία	100%	100%
KLEEMANN ASCENSEURS SARL (1)	Παρίσι, Γαλλία	100%	100%
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ (4)	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	100%	-

(1) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN LIFTS UK LTD
(2) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
(3) Είναι θυγατρική εταιρεία της HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED
(4) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN SERVICES LTD

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Κύρια δραστηριότητα των εταιρειών του Ομίλου είναι η παραγωγή και εμπορία συστημάτων ανελκυστήρων, όπως: Υδραυλικοί ανυψωτικοί μηχανισμοί (έμβολα, μονάδες ισχύος, σασί), ηλεκτρομηχανικοί ανυψωτικοί μηχανισμοί (μηχανές, σασί, αντίβαρα), θάλαμοι (επιβατικοί, φορτηγοί, πανοραμικοί), ηλεκτρονικοί πίνακες, ηλεκτρονικά συστήματα και ανελκυστήρες ανύψωσης φορτίων τύπου Compact. Η ανάγκη για άμεση προσαρμοστικότητα του Ομίλου στις απαιτήσεις των πελατών και τις τάσεις του κλάδου, δημιούργησε μία νέα επιχειρηματική δραστηριότητα που είναι η προσφορά του «Ολοκληρωμένου Πακέτου Ανελκυστήρα».

Νέα προϊόντα καλύπτουν όλες τις πιθανές ανάγκες κάθε κατασκευής, όπως: Υδραυλικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο (ARION Hydro MRL), ηλεκτρομηχανικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο (APOLLO Traction MRL και ATLAS Traction MRL), υδραυλικός ανελκυστήρας Maison Lift, ανελκυστήρας για μικρότερα φορτία DUMBWAITER και αντισεισμικός ανελκυστήρας.

Τα κυριότερα εξαρτήματα που εμπορεύονται, τα οποία προορίζονται για ανελκυστήρες κατοικιών και γραφείων, πανοραμικούς ανελκυστήρες εμπορικών κέντρων και ξενοδοχείων και ανελκυστήρες φορτίων βιομηχανικών χώρων, είναι τα εξής: Ηλεκτρομηχανικοί κινητήρες, οδηγοί (ράγες), λάδια, καλώδια, επικαθίσεις, συρματόσχοινα και λοιπά μηχανολογικά εξαρτήματα.

Τα προϊόντα και εμπορεύματα προορίζονται για ανελκυστήρες κατοικιών, γραφείων, εμπορικών κέντρων, ξενοδοχείων, βιομηχανικών χώρων, αεροδρομίων και λοιπών. Ο στόχος της KLEEMANN είναι να ικανοποιεί τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε πελάτη αυξάνοντας παράλληλα το μερίδιο αγοράς που κατέχει και την αναγνωρισιμότητα διεθνώς.

ΠΆΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΆ ΣΤΟΙΧΕΊΑ ΟΜΊΛΟΥ

ΓΗΠΕΔΑ – ΟΙΚΟΠΕΔΑ	ΚΤΙΡΙΑ
KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.	
Οικόπεδα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς συνολικής έκτασης 53.632 τμ.	Ενιαίο κεντρικό κτίριο παραγωγής και αποθήκης επιφάνειας 21.242 τμ.
	Κτίριο πύργου δοκιμών ανελκυστήρων μεγάλων ταχυτήτων με γραφεία επιφάνειας 5.274 τμ.
	Κτίριο παραγωγής-αποθήκευσης (ηλεκτρονικά) και γραφείων απέναντι από τις κεντρικές εγκαταστάσεις στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς επιφάνειας 2.301 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης (θάλαμοι) κοντά στο κύριο συγκρότημα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς επιφάνειας 9.329 τμ μαζί με κτίριο γραφείων επιφάνειας 1.000 τμ.
Αγροτεμάχια εφαπτόμενα στα όρια της ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς και των οικοπέδων της Εταιρείας συνολικής έκτασης 118.716 τμ.	Κτίριο logistics με γραφεία επιφάνειας 15.511 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης με γραφεία επιφάνειας 3.952 τμ.
	Κτίριο αποθήκης ανακύκλωσης επιφάνειας 485,05 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης με γραφεία επιφάνειας 3.431 τμ.
Αγροτεμάχια στον Ασπρόπυργο Αττικής, στον οδικό άξονα της Αττικής Οδού συνολικής έκτασης 12.882 τμ.	Κέντρο διανομής στο αγροτεμάχιο επιφάνειας 3.642 τμ.
Αγροτεμάχιο στην Ιαλυσό Ρόδου συνολικής έκτασης 2.580 τμ.	
Οικόπεδο- Αγρός στην Πολίχνη συνολικής έκτασης 2.483 τμ.	Κτίρια με γραφεία επιφάνειας 1.160 τμ (υπόγειο 435 τμ, αποθήκη 435 τμ, ισόγειο 145 τμ και 1ος όροφος 145 τμ).

Διαμερίσματα	Ισόγειο κατάστημα στις οδούς Νέστωρος 23 και Ακροπόλεως 52 στην Νίκαια Πειραιά επιφάνειας 122 τμ, το οποίο εκμισθώνεται.
	Ημιυπόγειος αποθήκη στην οδό Λέσβου 13 στο Γαλάτσι Αθηνών επιφάνειας 174 τμ, η οποία εκμισθώνεται.
	Διαμέρισμα στο Κιλκίς στην οδό Π. Μελά 19, επιφάνειας 81 τμ. το οποίο εκμισθώνεται.
	Διαμέρισμα στο Κιλκίς στην οδό 21ης Ιουνίου & Γρεβενών, επιφάνειας, 93 τμ., το οποίο ιδιοχρησιμοποιείται παρέχοντάς το ως κατοικία σε εργαζόμενους και συνεργάτες.
	Τετραόροφο κτίριο γραφείων & καταστημάτων στην οδό Δημοκρατίας 2 (πρώην Λυκόβρυσης), Αθήνα, συνολικής επιφάνειας 1.015,05 τμ (υπόγειο 262,60 τμ, ισόγειο 197,54 τμ, 1ος όροφος 197,54 τμ, 2ος όροφος 181,09 τμ, 3ος όροφος 153,52 τμ, δώμα & βοηθητικούς 22,76 τμ). Απο όλο το κτίριο η εταιρεία εκμισθώνει το υπόγειο & ισόγειο και το υπόλοιπο παραμένει κενό.
KLEFER A.E.	
Οικόπεδα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς συνολικής έκτασης 19.561 τμ.	Κτίρια παραγωγής και αποθήκης (πορτών) επιφάνειας 11.731 τμ (1.736 τμ αφορούν κτίρια Διοίκησης).
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	
Οικόπεδο στο Simanovci Δήμου Pecinci στο Βελιγράδι συνολικής έκτασης 30.859 τμ.	Κτίρια παραγωγής, αποθήκης και γραφείων, συνολικής επιφάνειας 8.282 τμ.

Μηχανολογικός εξοπλισμός

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός του Ομίλου είναι τελευταίας τεχνολογίας, μεγάλου βαθμού αυτοματοποίησης και υψηλής παραγωγικής ικανότητας.

Μεταφορικά μέσα

Ο ιδιόκτητος μεταφορικός στόλος του Ομίλου αποτελείται από εβδομήντα ένα φορτηγά αυτοκίνητα μεταφοράς εμπορευμάτων και επαγγελματικά φορτηγάκια για το service, έξι λεωφορεία, είκοσι ένα αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, δώδεκα μοτοσικλέτες για την μεταφορά του προσωπικού, ογδοντά επτά κλαρκ εσωτερικής μεταφοράς (αυτοκινούμενα και χειροκίνητα) και δύο ανοιχτά αμαξίδια για μεταφορά επισκεπτών εντός των εγκαταστάσεων.

Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός

Τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός του Ομίλου περιλαμβάνουν: Έπιπλα, σκεύη, μηχανές γραφείων, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και συστήματα υπολογιστών, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό και κατασκευασμένα εκθέματα προβολής στις εγκαταστάσεις του και τις εγκαταστάσεις τρίτων-πελατών.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ – ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει συνάψει σειρά από ασφαλιστήρια συμβόλαια όπως, πυρός, απώλειας κερδών και πιστώσεων και αστικής ευθύνης προϊόντος και μεταφερόμενων φορτίων, ενώ από τις εγγυήσεις ύψους Ευρώ 3.000.000, που έχουν δοθεί για δανεισμό της θυγατρικής KLEEMANN ASANSOR S.A., αυτή έχει κάνει χρήση ποσού Ευρώ 2.200.000.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το στελεχιακό δυναμικό του Ομίλου είναι άριστα εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο, ενώ προκειμένου να ανταποκριθεί με επιτυχία στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της αγοράς, ο Όμιλος επενδύει στην διαρκή

εκπαίδευση και ενημέρωσή του. Επιπρόσθετα, η Διοίκηση έχει καταφέρει να διατηρεί άριστες σχέσεις με το προσωπικό, γεγονός που βοηθάει στην αρμονική λειτουργία του Ομίλου.

Η εξέλιξη του μέσου όρου προσωπικού του Ομίλου καθώς και του συνολικού αριθμού προσωπικού της εταιρείας και του Ομίλου αντίστοιχα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Μέσος όρος Ομίλου	**2018**	**2017**	**Συν. Αριθμός στη λήξη της περιόδου**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μισθωτοί	982	934	Μητρική	838	854
Ημερομίσθιοι	446	448	Όμιλος	1.391	1.382
ΣΥΝΟΛΟ	**1.428**	**1.382**			

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΑΔΟΥ

Γενικά στοιχεία κλάδου

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στο βιομηχανικό κλάδο παραγωγής και εμπορίας εξαρτημάτων ανελκυστήρων, των οποίων η ζήτηση κατά κύριο λόγο σχετίζεται με την οικοδομική δραστηριότητα και τον αριθμό και το είδος των κατοικιών και οικοδομών που κατασκευάζονται. Επηρεάζεται επίσης από γενικότερες τάσεις όπως η εξοικονόμηση ενέργειας, νέες τεχνολογίες, ανάγκη για καλύτερες υπηρεσίες και αυστηρότερους κανονισμούς ασφαλείας.

Ανάλογα με την δραστηριότητά τους, οι εταιρείες του κλάδου μπορούν να διαχωριστούν σε τέσσερις κατηγορίες:

- Παραγωγής εξαρτημάτων: Βιομηχανίες και βιοτεχνίες, οι οποίες παράγουν εξαρτήματα ανελκυστήρων.
- Εγκαταστάσεων και συντηρήσεων: Προμηθεύουν τον ανελκυστήρα στον κατασκευαστή του κτιρίου και αναλαμβάνουν την συντήρησή του.
- Εμπορίας εξαρτημάτων ανελκυστήρων: Δραστηριοποιούνται μεταξύ των δυο ανωτέρω αλλά αναπτύσσονται έχοντας διαφορετική λειτουργική δομή.
- Προμήθειας ολοκληρωμένων ανελκυστήρων: Εξελιγμένη μορφή εταιρειών εμπορίας εξαρτημάτων, αφού είναι σε θέση να προμηθεύσουν τις εταιρείες εγκατάστασης με ένα πλήρες πακέτο εξαρτημάτων.

Τα όρια ανάμεσα στις κατηγορίες δεν είναι ευδιάκριτα με συνέπεια να υπάρχουν εταιρείες οι οποίες συνδυάζουν τις ανωτέρω δραστηριότητες. Για παράδειγμα, στον κλάδο των ανελκυστήρων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο δραστηριοποιούνται αρκετές πολυεθνικές επιχειρήσεις, οι οποίες εκτός από παραγωγή συγκεκριμένων εξαρτημάτων, πραγματοποιούν την εγκατάσταση και την συντήρηση των ανελκυστήρων. Οι συγκεκριμένες εταιρείες έχουν δώσει τα τελευταία έτη, μεγαλύτερη βαρύτητα στην αγορά της συντήρησης, στην οποία δεν δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ο ανταγωνισμός του Ομίλου προέρχεται κατά κύριο λόγο από μικρές και μεσαίες βιοτεχνίες παραγωγής εξατομικευμένων εξαρτημάτων ανελκυστήρων, από ομοειδείς επιχειρήσεις αλλά και από εταιρείες ανταγωνιστές ως προς την παραγωγή και διάθεση εξαρτημάτων ανελκυστήρων, οι οποίες δύνανται να είναι και πελάτες του Ομίλου στις περιπτώσεις που λειτουργούν ως εγκαταστάτες και δεν δύνανται να προμηθευτούν εσωτερικά για δικούς τους λόγους τα εξαρτήματα του ανελκυστήρα.

Προοπτικές της παγκόσμιας αγοράς

Οι προοπτικές ανάπτυξης που παρουσιάζονται στο εμπόριο του ανελκυστήρα στα πλαίσια της διεθνούς αγοράς φαίνονται ευοίωνες. Αναμένεται αύξηση των πωλήσεων του κλάδου, γεγονός που έγκειται στην ανάκαμψη οικονομιών αναπτυσσόμενων χωρών όπως η Ινδία και η Κίνα και δεν είναι τυχαίο ότι αναμένεται να δημιουργήσει σχεδόν τη μισή από την παγκόσμια ζήτηση σε συνάρτηση με τα ποσοστά του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης και του κύματος αστυφιλίας λαμβάνοντας υπόψη πως αναφερόμαστε στις πλέον πυκνοκατοικημένες χώρες του πλανήτη.

Επιπλέον εκτιμάται ότι έως το 2030 τα 2/3 του πληθυσμού της γης θα ζουν σε πόλεις, ποσοστό πολύ αξιόλογο και ελπιδοφόρο για τον τομέα του ανελκυστήρα. Ακόμη όμως και στις αγορές της Ευρώπης, των Η.Π.Α. και της Ιαπωνίας όπου δεν αναμένεται σημαντική αύξηση ζήτησης νέων προϊόντων, εκτιμάται πως η αύξηση της ζήτησης σε προϊόντα ανακαίνισης θα είναι ισχυρή λόγω της ανάγκης συμμόρφωσης στην επιβολή νέων κανονισμών ασφαλείας. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί πως στην παρούσα περίοδο στην παγκόσμια αγορά υπάρχει μια τάση υπεροχής προϊόντων που έχουν καλύτερη ενεργειακή αποδοτικότητα, είναι φιλικά προς το περιβάλλον και έχουν

βελτιωμένα χαρακτηριστικά ασφάλειας, άνεσης και αποδοτικότητας γεγονός που εκτιμάται ότι θα συμβάλλει στην αύξηση της ζήτησής τους.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2018

Τα σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2018 και η επίδρασή τους στην Οικονομική Έκθεση είναι τα ακόλουθα:

ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΑΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η κυπριακή εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD ολοκλήρωσε τον Σεπτέμβριο την ίδρυση νέας θυγατρικής στην Ελλάδα, με την επωνυμία KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ. Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της νέας θυγατρικής ανέρχεται σε Ευρώ 100 χιλ με συμμετοχή 100% της KLEEMANN SERVICES LTD. Αντικείμενο της επιχείρησης είναι η εγκατάσταση ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Τον Οκτώβριο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 202,6 χιλ. στη θυγατρική εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Τον Φεβρουάριο του 2018 αποφασίστηκε από την Kleemann Hellas ABEE αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 2,8 εκ. στη θυγατρική εταιρεία στην Αγγλία, Kleemann Lifts UK Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα. Τον Ιούλιο του 2018 αποφασίστηκε από την Kleemann Hellas ABEE αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 1,0 εκ. στη θυγατρική εταιρεία στην Αγγλία, Kleemann Lifts UK Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΣΤΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ

Τον Απρίλιο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 2,1 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων στη Κίνα. Τον Ιούλιο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 5,1 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί αντίστοιχα με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Η HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED προχώρησε κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2018 σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ συνολικού ύψους 5,9 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία της στη Κίνα, KLEEMANN LIFTS (CHINA) Co. Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων.

ΕΞΑΓΟΡΑ ΜΗ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Τον Οκτώβριο του 2018 η KLEEMANN LIFTS UK Ltd προχώρησε σε εξαγορά του υπολοίπου 20% της θυγατρικής της στην Αυστραλία, KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY. Ως αποτέλεσμα, το ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής ανέρχεται πλέον σε 100%.

Μεταγενέστερα Γεγονότα

Δεν υπάρχουν λοιπά σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα μετά την λήξη της χρήσης 2018 έως σήμερα, τα οποία να χρήζουν ειδικής αναφοράς κατά τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

Με μείωση κύκλου εργασιών σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, έκλεισε το έτος για τον Όμιλο Kleemann.

Συγκεκριμένα, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου το 2018 ανέρχεται σε 126,8 εκ. ευρώ έναντι 134,7 εκ. ευρώ παρουσιάζοντας μείωση 5,8%, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017.

Τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου το 2018 ανήλθαν σε 4,2 εκ. € από 13,0 εκ. € το 2017 ενώ το EBITDA διαμορφώθηκε σε 7,5 εκ. € από 17,0 εκ. €. Το αντίστοιχο περιθώριο για τα κέρδη προ φόρων ανέρχεται σε 3,3% από 9,7% ενώ το EBITDA 5,9% από 12,6% το 2017.

Τέλος, τα κέρδη μετά από φόρους και μη ελεγχόμενα δικαιώματα διαμορφώθηκαν σε 3,0 εκ. ευρώ από 9,9 εκ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2017, με το περιθώριο να ανέρχεται σε 2,4% από 7,4%.

Παρά τις συνεχιζόμενες προκλήσεις το 2018 σε σημαντικές διεθνείς αγορές όπως η Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο, η Διοίκηση για το 2019 αναμένει τη διατήρηση της υγιούς ρευστότητας του Ομίλου, ενώ συνεχίζει την περαιτέρω διείσδυσή του σε αγορές που εμφανίζουν προοπτικές ανάπτυξης.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΜΕΓΕΘΩΝ

Η θετική πορεία του Ομίλου αποτυπώνεται στα οικονομικά αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης:

Κύκλος εργασιών: Ο κύκλος εργασιών Ομίλου ανήλθε σε Ευρώ 126,8 εκατ. (μείωση 5,8%), ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 80,1 εκατ. (μείωση 13,7%) σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Ο Όμιλος παράλληλα με την εξωστρεφή στρατηγική του πέτυχε την περαιτέρω εξάπλωσή του διεθνώς και δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 100 χώρες, με το ποσοστό των διεθνών πωλήσεών του να ανέρχεται στο 91% όσο και πέρσι.

Μικτά κέρδη: Το μικτό περιθώριο του Ομίλου (31,8% το 2018 έναντι 34,6% το 2017) εμφανίζεται μειωμένο, όπως μειωμένο εμφανίζεται της Εταιρείας (28,5% έναντι 30,2% το 2017).

Αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA): Τα αποτελέσματα του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 7,5 εκατ. (2017: Ευρώ 17,0 εκατ.) και το περιθώριο EBITDA σε 5,9% (2017: 12,6%), ενώ της Εταιρείας ανήλθαν σε Ευρώ 2,2 εκατ. (2017: Ευρώ 8,5εκατ.) και το περιθώριο EBITDA σε 2,7% (2017: 9,2%).

Καθαρά κέρδη μετά φόρων: Το αποτέλεσμα μετά φόρων του Ομίλου διαμορφώθηκε σε Ευρώ 3,0 εκατ. (2017: Ευρώ 9,9 εκατ.), ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 1,2 εκατ. (2017: Ευρώ 5,7 εκατ.).

Ταμειακές ροές: Οι ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες Ομίλου διαμορφώθηκαν σε εισροή Ευρώ 11,6 εκατ. (2017: εισροή Ευρώ 20,6 εκατ.) και της Εταιρείας σε εισροή Ευρώ 3,2 εκατ. (2017: εισροή Ευρώ 11,0 εκατ.).

Αποθέματα: Τα αποθέματα του Ομίλου ανέρχονται σε Ευρώ 29,0 εκατ. ή 20,9% του συνολικού Ενεργητικού (2017: Ευρώ 28,6 εκατ. ή 20,2% του συνολικού Ενεργητικού) και της Εταιρείας Ευρώ 17,1 εκατ. και 16,3% επί του συνολικού Ενεργητικού (2017: Ευρώ 17,4 εκατ. και 16,1% επί του συνολικού Ενεργητικού αντίστοιχα).

Απαιτήσεις από πελάτες: Οι απαιτήσεις από πελάτες για τον Όμιλο ύψους Ευρώ 26,2 εκατ. (2017: Ευρώ 30,4 εκατ.) ή 18,9% του συνόλου του Ενεργητικού του (2017: 21,5%) και για την Εταιρεία Ευρώ 21,7 εκατ. (2017: Ευρώ 25,0 εκατ.) ή 20,7% του συνόλου Ενεργητικού της (2017: 23,1%).

Προμηθευτές: Το υπόλοιπο των προμηθευτών του Ομίλου διαμορφώθηκε σε Ευρώ 12,7 εκατ. (2017: Ευρώ 15,7 εκατ.) ή 20,5% (2017: 24,3%) του συνόλου των υποχρεώσεων, ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 11,1 εκατ. (2017: Ευρώ 16,2 εκατ.) ή 24,1% (2017: 31,8%) του συνόλου των υποχρεώσεων.

Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις: Για τον Όμιλο ανήλθαν σε Ευρώ 18,7 εκατ. (2017: Ευρώ 18,8 εκατ.) και για την Εταιρεία ανήλθαν σε Ευρώ 18,7 εκατ. (2017: Ευρώ 18,7 εκατ.).

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις: Για τον Όμιλο ανήλθαν σε Ευρώ 10,3 εκατ. (2017: Ευρώ 7,2 εκατ.) και για την Εταιρεία ανήλθαν σε Ευρώ 8,1 εκατ. (2017: Ευρώ 4,6 εκατ.).

Οι παρακάτω πίνακες παρέχουν ποσοστιαία ενημέρωση για τις μεταβολές των λογαριασμών της Κατάστασης Αποτελεσμάτων και Χρηματοοικονομικής Θέσης.

	Όμιλος		Εταιρεία	
Ενεργητικό	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	14,9%	6,3%	2,5%	(1,2%)
Αποθέματα	1,3%	3,7%	(1,8%)	(9,0%)
Απαιτήσεις από πελάτες	(13,7%)	2,2%	(13,5%)	6,2%
Συμμετοχές σε θυγατρικές	-	-	19,7%	0,0%
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	(6,3%)	10,5%	(2,1%)	11,5%
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0,2%	11,5%	(0,4%)	9,4%
Διαθέσιμα	(19,8%)	(31,5%)	(41,5%)	(55,3%)
Υποχρεώσεις				
Προμηθευτές	(18,6%)	27,4%	(31,4%)	7,4%
Τραπεζικές υποχρεώσεις	11,7%	9,9%	15,0%	13,4%
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	9,7%	62,6%	-	-
Ίδια κεφάλαια	(0,4%)	(15,4%)	2,4%	(20,7%)

Επί της Κατάστασης Αποτελεσμάτων παραθέτεται ο ακόλουθος πίνακας (ποσά σε εκατ. Ευρώ).

	Όμιλος			Εταιρεία		
	Από 1 Ιανουαρίου έως			Από 1 Ιανουαρίου έως		
(Ποσά σε εκατ. Ευρώ)	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**%**	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**%**
Πωλήσεις	**126,78**	**134,65**	**(5,8%)**	**80,07**	**92,76**	**(13,7%)**
Κόστος πωληθέντων	(86,42)	(88,02)	(1,8%)	(57,25)	(64,73)	(11,6%)
Μικτά κέρδη	**40,35**	**46,64**	**(13,5%)**	**22,83**	**28,02**	**(18,5%)**
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	0,56	2,49	(77,5%)	2,89	3,15	(8,3%)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(14,08)	(14,44)	(2,5%)	(10,22)	(9,97)	2,5%
Έξοδα ερευνών & ανάπτυξης	(1,85)	(1,44)	28,5%	(1,64)	(1,26)	30,2%
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	(19,85)	(18,51)	7,2%	(13,30)	(12,96)	2,6%
Έσοδα χρεογράφων και συμμετοχών	-	-	-	1,65	2,00	(17,5%)
Κέρδος /(Ζημία) αποτίμησης χρεογράφων	-	0,04	(100,0%)	-	0,04	(100,0%)
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	(0,92)	(1,74)	(47,1%)	(0,87)	(1,49)	(41,6%)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	**4,21**	**13,04**	**(67,7%)**	**1,35**	**7,52**	**(82,0%)**
Φόροι εισοδήματος	(1,22)	(3,10)	(60,6%)	(0,15)	(1,78)	(91,6%)
Κέρδος/ (ζημίες) μετά από φόρους	**2,98**	**9,95**	**(70,1%)**	**1,20**	**5,74**	**(79,1%)**

Για την καλύτερη κατανόηση των Οικονομικών Καταστάσεων, παρατίθενται οι ακόλουθοι οικονομικοί δείκτες για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	Όμιλος		Εταιρεία	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
ΕΞΕΛΙΞΗΣ (%)				
Μεταβολής Κύκλου Εργασιών	(5,84%)	16,22%	(13,68%)	14,35%
Μεταβολής καθαρών κερδών μετά φόρων	(70,02%)	149,34%	(79,02%)	182,00%
Μεταβολής παγίων	12,92%	8,45%	1,97%	(1,36%)
Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων	(0,36%)	(15,42%)	2,37%	(20,74%)
ΑΠΟΔΟΣΗΣ (σε χιλιάδες Ευρώ)				
Κέρδη μετά φόρων (ΕΑΤ)	2.982	9.945	1.204	5.740
Κέρδη προ φόρων (ΕΒΤ)	4.209	13.043	1.354	7.524
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)	7.526	16.997	2.152	8.521

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ (ημέρες)				
Μέση διάρκεια παραμονής απαιτήσεων (Πελ.+ Γραμ.+ Επιτ.)	77	80	98	93
Μέση διάρκεια παραμονής υποχρεώσεων (Προμηθ.+ Γραμ. + Επιτ.)	55	55	77	81
Μέση διάρκεια παραμονής αποθεμάτων	122	116	110	103
Μέση διάρκεια λειτουργικού κύκλου	199	196	208	196
Μέση διάρκεια εμπορικού κύκλου	144	142	131	114
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
Ίδια προς συνολικά κεφάλαια	0,55	0,54	0,56	0,53
Ίδια κεφάλαια προς συνολικές υποχρεώσεις	1,23	1,19	1,26	1,12
Τραπεζικά δάνεια προς ίδια κεφάλαια	0,38	0,34	0,46	0,41
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ				
Ολικής ρευστότητας	2,14	2,22	1,95	1,88
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς κέρδη μετά φόρων	15,76	4,61	19,59	4,99
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς ίδια κεφάλαια	0,50	0,53	0,40	0,50

Δεν προέκυψαν γεγονότα από την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης έως και το χρόνο υποβολής αυτής της Έκθεσης που να είναι ζημιογόνα και να υποδηλώνουν την ανάγκη προσαρμογών των στοιχείων Ενεργητικού και Ιδίων Κεφαλαίων-Υποχρεώσεων της δημοσιευμένης Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ή να απαιτούν αποκάλυψή τους στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της κλειόμενης χρήσης, κατά τη διάρκεια της οποίας, οι δραστηριότητες της Εταιρείας ήταν σύμφωνες με την ισχύουσα νομοθεσία και τους σκοπούς της, όπως ορίζονται στο Καταστατικό της.

Σχετικά με την διανομή μερίσματος, η Διοίκηση της Εταιρείας αναφέρει ότι η μερισματική πολιτική της είναι άμεσα συνδεμένη με την κεφαλαιουχική της διάρθρωση, την αποδοτικότητα της, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και την αυτοχρηματοδότηση των επενδύσεων της, με κύριο γνώμονα το μακροπρόθεσμο συμφέρον της Εταιρείας και των μετόχων της.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ

Η διείσδυση σε ακόμα περισσότερες νέες αγορές του εξωτερικού θα συνεχίσει να είναι βασικός στόχος του Ομίλου και το 2019. Στο πλαίσιο αυτό, το στρατηγικό πλάνο περιλαμβάνει προωθητικές ενέργειες, όπως είναι η δημιουργία νέων γραφείων αντιπροσώπευσης στο εξωτερικό καθώς επίσης και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Φυσικά, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται συνεχώς σε project που περιλαμβάνουν την εύρεση και υλοποίηση ενεργειών περαιτέρω μείωσης κόστους για προσαρμογή στα νέα οικονομικά δεδομένα αλλά και για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών, κυρίως στα παραγωγικά και διοικητικά τμήματα. Η Διοίκηση με γνώμονα την ικανότητα ανάπτυξης του Ομίλου, ο όποιος σε λίγα χρόνια άλλαξε επιτυχώς το πεδίο δραστηριότητας του από την εγχώρια στη παγκόσμια αγορά, εκτιμά ότι ο Όμιλος θα συνεχίσει την επιτυχημένη πορεία του και το 2019.

Παράλληλα, η ρευστότητα εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να διατηρείται σε υψηλά επίπεδα και να δίνει στον Όμιλο την απαιτούμενη ευελιξία και τη δυνατότητα να προχωράει σε νέες επενδύσεις. Ο Όμιλος είναι σε θέση να καλύπτει τις λειτουργικές του ανάγκες και επιπλέον να χρηματοδοτεί την γεωγραφική αλλά και προϊοντική του ανάπτυξη.

Τονίζεται ότι οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων στηρίζονται σε παραμέτρους των οποίων η θετική ή αρνητική μεταβολή δε μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια από τη Διοίκηση, οι κυριότερες των οποίων είναι η εξέλιξη της αγοράς της πρώτης ύλης, το κόστος ενέργειας, η πορεία της οικοδομικής δραστηριότητας, το ύψος των επιτοκίων, η πιστωτική επέκταση των τραπεζών, η τρέχουσα πορεία της Ελληνικής οικονομίας, ο πληθωρισμός και η αγοραστική δύναμη του καταναλωτικού κοινού.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η Εταιρεία και ο Όμιλος προβαίνουν στις απαιτούμενες ενέργειες περιορισμού της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα από τη διακύμανση στις μεταβλητές κόστους και πωλήσεων και την αδυναμία πρόβλεψης χρηματοοικονομικών αγορών, καθώς εκτίθενται στους κάτωθι χρηματοοικονομικούς κινδύνους:

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου, καθώς οι πωλήσεις πραγματοποιούνται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο εισπρακτικό ρίσκο, έχει συναφθεί ασφάλιση πιστώσεων για πωλήσεις στο εξωτερικό και υπάρχει μεγάλη διασπορά των υπολοίπων, καθώς δεν υπάρχει πελάτης με ποσοστό άνω του 5% των συνολικών εσόδων του Ομίλου. Επίσης, γεωγραφικά δεν παρατηρείται συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, πλην της Ελλάδος στην οποία δημιουργούνται και λογίζονται προβλέψεις για επισφάλειες απαιτήσεων.

Η πρόβλεψη επισφάλειας αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της Εταιρείας για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες της και αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων σημαντικού ρίσκου και συγκεντρωτικές ζημίες για κατηγορίες ομοειδών απαιτήσεων που εκτιμώνται ότι έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα γίνει γνωστές. Υπάρχει συνεχής έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των μεγάλων πελατών και έτσι περιορίζεται η έκθεση σε κίνδυνο, φροντίζοντας να υπάρχουν επαρκή ασφαλιστικά όρια σε αυτούς.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαίτησης.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν τα άμεσα ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία δεν επαρκούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία λήξης τους.

Η προσέγγιση του Ομίλου για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει ότι σε κάθε περίπτωση θα τη διατηρεί σε επαρκές ύψος ώστε να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του όταν λήγουν, κάτω από συνήθεις ή δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίστανται μη αποδεκτές ζημίες ή να διακυβεύεται η φήμη του, μέσω της ύπαρξης του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων, ενώ οι αχρησιμοποίητες πιστώσεις προς τον Όμιλο, είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπισθεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμιακών διαθεσίμων.

Ο Όμιλος εξασφαλίζει ταμιακά διαθέσιμα για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών για τουλάχιστον 30 ημέρες, περιλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του, χωρίς να λαμβάνει υπόψη του την επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν, όπως φυσικές καταστροφές. Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου σε διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος στις 31 Δεκεμβρίου 2018 διατηρεί εγκεκριμένα συνολικά τραπεζικά όρια πίστωσης Ευρώ 64,2 εκατ.

Επιδίωξη του Ομίλου είναι τα εγκεκριμένα τραπεζικά όρια να είναι σημαντικά μεγαλύτερα από τα επίπεδα δανεισμού της, συνθήκη που την παρούσα περίοδο επιτυγχάνεται. Όσον αφορά στην επενδυτική του πολιτική, ο Όμιλος περιορίζει την έκθεση του σε κινδύνους επενδύοντας επί του παρόντος μόνο σε άμεσα ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός κίνδυνος ρευστότητας, που να μην καλύπτεται είτε από τα ταμιακά διαθέσιμα του Ομίλου είτε από εγκεκριμένα τραπεζικά όρια πίστωσης.

Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Συνίσταται στον κίνδυνο μεταβολής στον ρυθμό ανάπτυξης της οικοδομικής δραστηριότητας και μεταβολές τιμών υλικών, συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων και τιμών μετοχών, που επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών του μέσων. Περιλαμβάνει και την τιμή της βασικής πρώτης ύλης (του χάλυβα), η οποία επηρεάζεται από την προσφορά, τη ζήτηση και το ύψος αποθεμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Μεταξύ των ενεργειών στις οποίες προβαίνει η Εταιρεία για να μειώσει την επίπτωσή της στο κόστος παραγωγής είναι η μαζική αγορά πρώτων υλών (οικονομίες κλίμακας) όταν η τιμή τους είναι χαμηλή. Ο σκοπός της διαχείρισης αυτού του κινδύνου είναι να ελέγχει την έκθεση του Ομίλου σε αυτόν, στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

<u>α) Κίνδυνος μείωσης της μικτής κερδοφορίας λόγω ανατίμησης ξένων νομισμάτων</u>:

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από εισαγωγές και εξαγωγές σε ξένο νόμισμα και επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού και αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών. Ο κύριος όγκος των δραστηριοτήτων του πραγματοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς ως επί το πλείστον διεξάγεται

σε Ευρώ, ενώ οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ και ως εκ τούτου ο συναλλαγματικός κίνδυνος περιορίζεται. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών διαφορών του Ομίλου προέρχεται από την Τουρκία, Αγγλία και Ρωσία, λόγω της ισχυρής δραστηριοποίησης του Ομίλου και της έντονης μεταβλητότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας των εν λόγω χωρών. Προκειμένου να μειωθεί περαιτέρω ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο Όμιλος προέβει σε συμβόλαια αντιστάθμισης (hedging currency) με προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), διασφαλίζοντας έτσι σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία.

β) Κίνδυνος από την μετατροπή οικονομικών καταστάσεων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα:

Ο Όμιλος έχει επενδύσεις σε ξένες επιχειρήσεις, των οποίων το λειτουργικό νόμισμα δεν είναι το ευρώ, συνεπώς οι οικονομικές τους καταστάσεις δεν συντάσσονται σε ευρώ. Εξαιτίας αυτού, ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μετατροπή των εν λόγω οικονομικών καταστάσεων σε ευρώ προκειμένου να ενοποιηθούν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος να διακυμαίνεται η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο επιτοκίου, καθώς ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός κατά την 31/12/2018 κυμαίνεται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων στη βάση του διατραπεζικού επιτοκίου Euribor, που ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά, με αποτέλεσμα οι επιπτώσεις των διακυμάνσεών τους στα αποτελέσματα και τις ταμιακές ροές να είναι μικρές. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών αναγκών και ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες να καθορίζει τη σχέση μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων.

Ο Όμιλος δε συνάπτει συμβόλαια αγαθών (commodity contracts) εκτός από αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη εκτιμώμενων αναγκών χρήσης και πώλησης.

Η μητρική δραστηριοποιείται σε επιχειρηματικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από μεταβλητότητα στο ύψος των επιτοκίων, στις τιμές των πρώτων υλών και ενέργειας, η ανάλυση ευαισθησίας των οποίων δείχνει τα εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Κέρδη προ Φόρων	Μεταβολή στα Αποτελέσματα σε χιλ. €	Μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια σε χιλ. €
Δημοσιευμένα κέρδη 2018	1.354		
+5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	205	(1.149)	(1.149)
-0,5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	1.680	326	326
Αύξηση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	(891)	(2.245)	(2.245)
Μείωση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	3.600	2.245	2.245
Αύξηση 10% τιμών ενέργειας	937	(417)	(417)
Μείωση 10% τιμών ενέργειας	1.771	417	417

ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το όραμα της Διοίκησης είναι να γίνει ο Όμιλος πρώτης προτίμησης στη διεθνή αγορά ανελκυστήρων, καθώς αποτελεί μια σύγχρονη βιομηχανία, με ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση, στενή συνεργασία με τους πελάτες της, άριστη φήμη και ισχυρή θέση σε αυτή την αγορά. Προκειμένου να επιτευχθεί το όραμα του Ομίλου, έχουν τεθεί συγκεκριμένοι στρατηγικοί στόχοι, οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι:

- **Υψηλή ποιότητα**: Επιδίωξη του Ομίλου αποτελεί η ποιότητα να είναι το βασικό χαρακτηριστικό των προϊόντων και υπηρεσιών του. Η ποιότητα των προϊόντων πρέπει να ξεπερνάει τις προσδοκίες των πελατών και παράλληλα να υπάρχουν εκείνες οι διαδικασίες οι οποίες διασφαλίζουν τη συνεχή βελτίωσή της.
- **Συνέπεια** – **Εξυπηρετικότητα**: Η συνέπεια και η εξυπηρετικότητα απέναντι στον πελάτη αποτελεί εκ των βασικών στρατηγικών στόχων του Ομίλου. Ο χρόνος παράδοσης των προϊόντων και εξυπηρέτησης των πελατών αποτελούν κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας των στόχων του Ομίλου.

- **Οικονομία – Αποδοτικότητα**: Πρέπει να επιτυγχάνεται το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα με τη χρήση των λιγότερων δυνατών πόρων. Τα οφέλη είναι πολλαπλά και διαχέονται τόσο εντός του Ομίλου (μέτοχοι, Διοίκηση, εργαζόμενοι, κ.α.) όσο και εκτός (πελάτες, προμηθευτές, κοινωνία, κ.α.)
- **Ανάπτυξη:** Η συνεχόμενη μεγέθυνση των εργασιών διασφαλίζει πρωταρχικώς την βιωσιμότητα της Εταιρείας και, στη συνέχεια, την διασφάλιση της ηγετικής της θέσης στην αγορά. Αντίθετα, η στασιμότητα εντός ενός ταχέως αναπτυσσόμενου επιχειρηματικού περιβάλλοντος έχει ως τελικό αποτέλεσμα τη συρρίκνωση των εργασιών και των μεγεθών του Ομίλου.

Για την επίτευξη του οράματος και των στρατηγικών στόχων, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Ομίλου συνοψίζονται στα εξής:

- **Αξιοπιστία** - Ο Όμιλος έχει καταφέρει να συνδέσει το όνομα του με την αξιοπιστία, αφού βασική επιδίωξη είναι η άμεση ανταπόκριση στις προσδοκίες και απαιτήσεις των πελατών, όσον αφορά το προϊόν, την ποιότητα, την ταχύτητα και την τιμή. Η παρουσία του σε σημαντικές διεθνείς εκθέσεις και οι καταχωρήσεις σε διεθνή κλαδικά έντυπα συντελούν ώστε το όνομά του να είναι αναγνωρίσιμο στη διεθνή αγορά ανελκυστήρων. Η διαπραγματευτική ισχύς σε σχέση με τους προμηθευτές και η καθετοποίηση του Ομίλου έχουν ως αποτέλεσμα τον απόλυτο έλεγχο στην ποιότητα και το κόστος παραγωγής του τελικού προϊόντος.

- **Τεχνολογία** - Ο Όμιλος αποτελεί μια βιομηχανία εντάσεως κεφαλαίου και καθίσταται από τους πλέον σύγχρονους τεχνολογικά στην Ευρώπη. Με αιχμή την επένδυση σε μηχανολογικό εξοπλισμό, η στρατηγική στηρίχθηκε στους άξονες της ποιότητας, καινοτομίας, ταχύτητας και ευελιξίας.

- **Λύσεις πακέτου** - Κατέχοντας ηγετική θέση, ο Όμιλος είναι ο μόνος στην Ελλάδα που δύναται να παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις ανελκυστήρων που εξασφαλίζουν συμβατότητα όλων των υλικών, απόλυτη ασφάλεια στον τελικό χρήστη και τον συντηρητή, ολοκληρωμένη και διαρκή τεχνική υποστήριξη πελατών και κάλυψη εξειδικευμένων λύσεων (π.χ. ανακαίνιση).

- **Τεχνογνωσία** – ο Όμιλος κατέχει την απαιτούμενη τεχνογνωσία για την ανάπτυξη καινοτόμων και διαφοροποιημένων προϊόντων που στηρίζεται στη 20ετή παρουσία στη διεθνή αγορά, στις μακροχρόνιες συνεργασίες με πελάτες/εγκαταστάτες, στην ανθρωποκεντρική κουλτούρα και στα 1.391 άτομα ανθρώπινο δυναμικό (542 πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης εκ των οποίων οι 338 είναι Μηχανολόγοι-Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί). Το Τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης υποστηρίζει την ανάπτυξη νέων προϊόντων υψηλής τεχνολογίας που απευθύνονται στις τάσεις της διεθνούς αγοράς, καθώς και στις νέες νομοθετικές απαιτήσεις, ενώ επιπρόσθετα, σχεδιάζονται και εισάγονται στην αγορά καινοτόμα προϊόντα, όπως ο αντισεισμικός ανελκυστήρας, ο υδραυλικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο, καινοτόμες λύσεις ανακαίνισης ανελκυστήρων ανυψωτικά συστήματα, διατάξεις μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης κ.α., για τα οποία ο Όμιλος έχει καταθέσει 23 αιτήσεις, σε Ελλάδα αλλά και διεθνώς, για κατοχύρωση βιομηχανικής πνευματικής ιδιοκτησίας και έχει λάβει τα σχετικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Η ενίσχυση της ηγετικής θέσης του Ομίλου στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή αγορά αποτελεί στρατηγικό στόχο της Διοίκησης, όπως επίσης η περαιτέρω ανάπτυξή του και βελτίωση των παραγόμενων συστημάτων και υπηρεσιών που προσφέρει. Η στρατηγική επίτευξης αυτού του στόχου προσδιορίζεται από την ανάπτυξη συνεργασιών σε εξωτερικό και εσωτερικό, την αναβάθμιση των μηχανογραφικών συστημάτων της Εταιρείας και αναδιάρθρωση της οργάνωσής της, την επέκταση της διεθνούς παρουσίας της Εταιρείας για την εκμετάλλευση ευκαιριών που παρουσιάζονται στο εξωτερικό, την αναβάθμιση των εκπαιδευτικών συστημάτων προσωπικού και συνεργατών της Εταιρείας, την ανάπτυξη νέων στελεχών, την υλοποίηση του σημαντικού επενδυτικού σχεδίου της Εταιρείας, το εκτεταμένο πρόγραμμα επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη και την συνδεόμενη συνεχή ανάπτυξη της τεχνογνωσίας.

Στους άμεσους στόχους της Διοίκησης του Ομίλου εντάσσονται:

- **Η ανάπτυξη στην εγχώρια αγορά**. Ο Όμιλος προσβλέπει στην βελτίωση του μεριδίου της εγχώριας αγοράς ανελκυστήρων, η οποία στηρίζεται στη στρατηγική διείσδυσης σε αυτήν και στην προώθηση του πακέτου, στην ενδυνάμωση του δικτύου συνεργατών, στην ανάπτυξη εκθεσιακών χώρων, στην προώθηση νέων προτάσεων Kleemann Design, στην επικοινωνία με το ευρύ κοινό, καθώς και με το κοινό των μηχανικών / αρχιτεκτόνων και στην ανάπτυξη στις νέες αγορές στάθμευσης, stairlifts και σκαλών.

- **Η ανάπτυξη των εξαγωγών**. Με βάση τα ανωτέρω συγκριτικά του πλεονεκτήματα, ο Όμιλος, αναπτύσσει την στρατηγική του με την διεύρυνση της πελατειακής του βάσης και την επέκταση σε νέες απαιτητικές περιοχές, όπως για παράδειγμα οι ανεπτυγμένες τεχνολογικά χώρες της Ευρώπης με αυστηρότερες προδιαγραφές ποιότητας, υλικών και υπηρεσιών, ενώ παράλληλα πετυχαίνει τη μείωση της εξάρτησής από υπάρχουσες αγορές. Επιπλέον, ο Όμιλος αποσκοπεί στην προώθηση νέων προϊόντων και στην εφαρμογή

ανταγωνιστικότερης τιμολογιακής πολιτικής προκειμένου να αναπτύξει περαιτέρω την παρουσία τους στην διεθνή αγορά.

- **Η διείσδυση στην αγορά αντικατάστασης παλαιών ανελκυστήρων**. Στην Ελλάδα λειτουργούν περισσότεροι από 300.000 ανελκυστήρες άνω των 30 ετών, ένα σημαντικό ποσοστό των οποίων χρήζει μερικής ή ολικής αντικατάστασης. Η σχετική ΚΥΑ που αφορά την ασφάλεια του ανελκυστήρα και δόθηκε στη δημοσιότητα στο τέλος του 2008, μεταφέροντας την αντικατάσταση στα επόμενα έτη, γεγονός που δεν ενισχύει θετικά τη δραστηριότητα του Ομίλου, αλλά ούτε επηρεάζει ουσιωδώς τα μεγέθη του, καθώς η καθημερινή πραγματικότητα υποδεικνύει ότι υπάρχει ικανοποιητική κινητικότητα για επισκευές και συντηρήσεις λόγω παλαιότητας και ανάγκης εκσυγχρονισμού των ανελκυστήρων.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι σημαντικές συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεμένα μέρη, κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24, αφορούν θυγατρικές, συνδεδεμένες επιχειρήσεις, μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικά στελέχη. Παρουσιάζονται συνοπτικά στον επόμενο πίνακα:

2018	**Όμιλος**		**Εταιρεία**	
	Έσοδα/Πωλήσεις	**Έξοδα/Αγορές**	**Έσοδα/Πωλήσεις**	**Έξοδα/Αγορές**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	29.322.770,95	12.683.442,83
Συνδεδεμένες εταιρείες	870.407,41	4.266.534,29	722.719,74	257.648,36
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	552,79	1.122.616,86	552,79	429.280,99
Σύνολο	**870.960,20**	**5.389.151,15**	**30.046.043,48**	**13.390.772,18**
	Απαιτήσεις	**Υποχρεώσεις**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	7.163.209,55	4.099.630,62
Συνδεδεμένες εταιρείες	369.795,68	441.566,43	134.561,08	89.856,08
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	192,91	33.403,19	192,91	33.403,19
Σύνολο	**369.988,59**	**474.969,62**	**7.297.963,54**	**4.222.889,89**

2017	**Όμιλος**		**Εταιρεία**	
	Έσοδα / Πωλήσεις	**Έξοδα / Αγορές**	**Έσοδα / Πωλήσεις**	**Έξοδα / Αγορές**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	27.847.673,78	12.893.494,98
Συνδεδεμένες εταιρείες	848.583,29	3.945.481,90	697.938,00	266.259,26
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	6.937,59	1.043.201,97	6.937,59	474.312,60
Σύνολο	***855.520,88***	***4.988.683,87***	***28.552.549,37***	***13.634.066,84***
	Απαιτήσεις	**Υποχρεώσεις**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	7.690.023,48	6.945.642,16
Συνδεδεμένες εταιρείες	425.924,13	950.063,45	156.334,08	76.940,45
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	89,68	4.688,38	89,68	4.688,38
Σύνολο	***426.013,81***	***954.751,83***	***7.846.447,24***	***7.027.270,99***

Αναλυτικότερα, πωλήσεις και αγορές προς θυγατρικές για τις χρήσεις 2018 και 2017, αναλύονται ως εξής:

Πωλήσεις 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2018	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	-	(938,21)	16.175,26	53.120,00	53.221,95	**121.579,00**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	69.029,40	2.587.853,94	218.742,47	-	13.327,66	**2.888.953,47**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	109.380,92	1.815.963,96	31.820,70	248,00	22.580,71	**1.979.994,29**
KLEEMANN LIFT RO SRL	27.245,47	1.922.018,14	69.206,40	370,00	69.738,53	**2.088.578,54**
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	2.975,28	2.421.411,14	33.474,44	-	165.414,92	**2.623.275,78**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	-	551.938,11	6.143,72	-	37.693,38	**595.775,21**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	45.787,24	5.009.900,28	154.963,06	30,00	464.839,02	**5.675.519,60**
KLEEMANN LIFT RUS	328.341,00	3.287.547,65	50.112,50	-	20.083,79	**3.686.084,94**
KLEEMANN DIZALA	-	14.403,14	9.233,30	-	1.709,59	**25.346,03**
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	66.074,50	5.593.007,11	71.926,27	-	237.792,49	**5.968.800,37**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	17.640,00	-	-	27.813,07	**45.453,07**
KLEEMANN AUFZUGE	39.715,33	3.272.586,67	56.877,22	-	249.515,13	**3.618.694,35**
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ	-	-	-	-	207,20	**207,20**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	-	-	2.350,91	-	2.158,19	**4.509,10**
Σύνολο	**688.549,14**	**26.493.331,93**	**721.026,25**	**53.768,00**	**1.366.095,63**	**29.322.770,95**

Πωλήσεις 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2017	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	6.480,00	664,49	7.343,63	9.763,00	60.328,01	**84.579,13**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	-	3.424.172,82	233.578,78	1.012,00	12.243,35	**3.671.006,95**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	94.844,66	2.324.946,47	42.890,27	2.287,22	8.039,78	**2.473.008,40**
KLEEMANN LIFT RO SRL	65.680,20	2.173.533,86	49.036,53	2.108,98	84.911,76	**2.375.271,33**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	19.464,88	426.045,98	144.335,26	-	33.317,09	**623.163,21**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	539,03	5.233.397,43	107.477,32	29.256,56	376.879,34	**5.747.549,68**
KLEEMANN LIFT RUS	645.572,46	3.802.897,10	56.639,47	1.804,52	14.917,36	**4.521.830,91**
KLEEMANN DIZALA	-	54.536,85	4.958,92	-	3.325,47	**62.821,24**
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	115.488,90	5.474.390,29	136.857,54	11.110,62	220.896,61	**5.958.743,96**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	-	-	-	4.075,83	**4.075,83**
KLEEMANN AUFZUGE	645,60	2.139.353,75	20.744,98	37.165,76	90.440,42	**2.288.350,51**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	-	30.969,43	1.044,14	-	5.259,06	**37.272,63**
Σύνολο	**948.715,73**	**25.084.908,47**	**804.906,84**	**94.508,66**	**914.634,08**	**27.847.673,78**

Αγορές 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2018	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ.αποθέματακ αιάχρ.υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	885,65	8.830.290,02	537.896,94	77.587,29	28.170,64	**9.474.830,54**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	133.150,00	-	-	-	-	**133.150,00**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	33.710,75	513.173,68	-	20.846,46	-	**567.730,89**
KLEEMANN LIFT RO SRL	-	-	-	-	312.072,00	**312.072,00**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	808.061,49	-	-	-	184.402,48	**992.463,97**
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	-	-	9.527,81	**9.527,81**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	-	-	83,34	-	1.899,49	**1.982,83**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	-	-	-	1.800,00	**1.800,00**
KLEEMANN AUFZUGE	-	-	-	-	3.728,08	**3.728,08**
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	-	-	-	(231,72)	-	**(231,72)**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO.,LTD	1.186.388,43	-	-	-	-	**1.186.388,43**
Σύνολο	**2.162.196,32**	**9.343.463,70**	**537.980,28**	**98.202,03**	**541.600,50**	**12.683.442,83**

Αγορές 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2017	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	74.894,76	9.501.910,74	597.935,39	105.243,29	7.829,10	**10.287.813,28**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	178.000,00	-	5.512,90	30.190,07	-	**213.702,97**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	42.894,39	268.980,00	-	15.030,00	4.530,22	**331.434,61**
KLEEMANN LIFT RO SRL	-	-	-	-	309.317,54	**309.317,54**

KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	387.205,79	271.936,91	20,22	212.281,16	29.911,73	**901.355,81**
KLEEMANN LIFTS U.K.LTD	-	-	-	-	5.299,32	**5.299,32**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	-	-	-	3.980,00	**3.980,00**
KLEEMANN AUFZUGE	-	-	-	73.290,24	-	**73.290,24**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO, LTD	767.301,21	-	-	-	-	**767.301,21**
Σύνολο	**1.450.296,15**	**10.042.827,65**	**603.468,51**	**436.034,76**	**360.867,91**	**12.893.494,98**

Πλην των προαναφερομένων, δεν υπάρχουν λοιπές συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Όσον αφορά απαιτήσεις και υποχρεώσεις της Εταιρείας έναντι των θυγατρικών της εταιρειών, παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας:

	Υποχρεώσεις		**Απαιτήσεις**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
KLEFER A.E.	3.233.385,83	6.255.654,65	14.965,35	14.857,77
KLEEMANN ASANSOR S.A.	81.450,00	30.000,00	288.521,98	165.757,88
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	-	37.279,86	72.057,29	650.733,11
KLEEMANN LIFT RO SRL	121.977,00	309.317,54	799.725,99	993.147,45
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	383.890,08	302.444,13	663.664,70	130.476,02
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	1.885,59	6.324,32	2.038.868,10	1.867.161,88
KLEEMANN SERVICES LTD	-	4.630,66	19.594,25	2.375,04
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	60.195,98	1.080.668,61
KLEEMANN DIZALA	-	-	2.428,60	58.588,50
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	-	-	2.431.023,80	2.528.996,83
KLEEMANN AUFZUGE	3.728,08	(9,00)	567.384,16	114.836,51
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	(231,72)	-	201.658,86	-
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	273.545,76	-	3.068,69	82.423,88
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ	-	-	51,80	-
Σύνολο	**4.099.630,62**	**6.945.642,16**	**7.163.209,55**	**7.690.023,48**

Οι λοιπές συνδεμένες εταιρείες, οι οποίες δεν ενοποιούνται προκειμένου να προκύψουν τα αποτελέσματα του Ομίλου, είναι οι: AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş. (Τουρκία), AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş. (Τουρκία), TECHNOLAMA (Ισπανία), SKYLIFT (Ελλάδα), CITYLIFT (Ελλάδα) και MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD (Κύπρος). Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις Εταιρείας και Ομίλου έναντι αυτών αναλύονται ως εξής:

	Υποχρεώσεις		**Απαιτήσεις**	
Εταιρεία	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.	1.818,76	3.769,93	-	-
MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD	15.000,00	5.000,00	-	-
TECHNOLAMA	73.037,32	65.570,52	-	-
CITY LIFT	-	-	342,74	405,56
SKY LIFT	-	2.600,00	134.218,34	155.928,52
Σύνολο	**89.856**	**76.940**	**134.561**	**156.334**

Όμιλος	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.	1.153,03	-	-	1.323,32
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş	1.818,76	3.769,93	29.064,27	-
MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD	55.000,00	45.000,00	206.000,00	200.000,00
TECHNOLAMA	383.594,64	898.288,44	170,33	170,33
CITY LIFT	-	-	342,74	405,56
SKY LIFT	-	3.005,08	134.218,34	224.025,22
Σύνολο	**441.566**	**950.063,45**	**369.988,59**	**425.924,13**

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην KLEEMANN

Ο Όμιλος KLEEMANN επιδιώκει να αναπτύσσεται μέσα από τη συνεχή επέκταση και βελτίωση των προϊόντων και υπηρεσιών του, με υπεύθυνο τρόπο, συμβάλλοντας στην ευημερία των ανθρώπων του, φροντίζοντας για το περιβάλλον και υποστηρίζοντας την τοπική κοινωνία δίπλα στην οποία δραστηριοποιείται. Οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης αποτελούν οδηγό στη χάραξη της επιχειρηματικής στρατηγικής του Ομίλου, η οποία υλοποιείται στη βάση τεσσάρων αξόνων:

- Οικονομική ανάπτυξη

- Ευημερία εργαζομένων
- Περιβαλλοντική υπευθυνότητα
- Κοινωνική ευαισθησία

Στις αξίες της KLEEMANN αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά στοιχεία της εταιρικής κουλτούρας:

Η Ασφάλεια
Φροντίζουμε για την υγεία και την ασφάλεια τη δική μας και των ανθρώπων μας, των πελατών - χρηστών των προϊόντων μας, καθώς και για την ασφάλεια των εγκαταστάσεών μας.
Η Εμπιστοσύνη
Κάνουμε ό,τι λέμε και λέμε ό,τι κάνουμε. Εμπιστευόμαστε τους ανθρώπους και τις ικανότητές τους και για αυτό μπορούμε να ευθυγραμμιζόμαστε.
Το Πάθος για τον Άνθρωπο
Αγαπάμε και νοιαζόμαστε για το συνάδελφο, τον πελάτη και το συνάνθρωπό μας. Έχουμε άριστες σχέσεις μεταξύ μας. Αγαπάμε τη δουλειά μας και δημιουργούμε ευκαιρίες ανάπτυξης για όλους.
Breakthrough Κουλτούρα
Καινοτομούμε σε όλους τους τομείς, αναπτυσσόμαστε, εξελισσόμαστε διαρκώς και βελτιωνόμαστε. Θέτουμε εξαιρετικούς στόχους, δεσμευόμαστε, αναλαμβάνουμε το ρίσκο και δεν φοβόμαστε να αποτύχουμε.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τα θέματα που εντάσσονται στους άξονες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των συμμετόχων του. Οι συμμέτοχοι ή ενδιαφερόμενα μέρη της KLEEMANN αποτελούν σημαντικό παράγοντα για τη συνεχή ανάπτυξη και βελτίωση της Εταιρίας, καθώς απολαμβάνουν την προστιθέμενη αξία, που δημιουργείται από την επιχειρηματική της δραστηριότητα. Οι συμμέτοχοι της KLEEMANN είναι:

1. Μέτοχοι
2. Εργαζόμενοι
3. Πελάτες
4. Προμηθευτές
5. Κράτος & ρυθμιστικές αρχές
6. Τοπικές κοινωνίες
7. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
8. Επιστημονική κοινότητα

Η επιχειρηματική δράση του Ομίλου KLEEMANN συνδέεται με τη διαρκή επιδίωξη να λειτουργεί, πρώτα και πάνω από όλα, με αίσθημα ευθύνης απέναντι στους πελάτες, το καταναλωτικό κοινό, τους συνεργάτες και τους επενδυτές, που εμπιστεύονται τον Όμιλο, τους εργαζόμενους και την κοινωνία, δίπλα στην οποία λειτουργεί και αναπτύσσεται.

2. Εταιρική διακυβέρνηση και καταπολέμηση της διαφθοράς

Πρωταρχικός στόχος του Ομίλου KLEEMANN είναι η παραγωγή αξίας για τους μετόχους του και για κάθε συνδεδεμένο με αυτή μέρος, συμπεριλαμβανομένων όλων των ενδιαφερόμενων μερών του. Ο Όμιλος KLEEMANN, μέσω της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, συνεισφέρει στην εθνική οικονομία, ενώ παράλληλα, μέσω των επενδύσεων που πραγματοποιεί σε ετήσια βάση, θέτει τις βάσεις για την επίτευξη της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Παράλληλα, οι ορθές πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται στην KLEEMANN αποτελούν παράγοντα σταθερότητας και προοπτικής. Για την αποτελεσματική προστασία των περιουσιακών στοιχείων του ομίλου και για την διαφύλαξη των συμφερόντων των ενδιαφερόμενων μερών, ο όμιλος KLEEMANN διαθέτει ανεξάρτητη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία υπάγεται στο διοικητικό συμβούλιο του ομίλου.
Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, διασφαλίζει την ορθή λειτουργία των πολιτικών που έχουν υιοθετεί από τον Όμιλο, σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων και προστασία απορρήτου, την πολυμορφία και

διαφορετικότητα εντός των εταιριών και την πολιτική για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η οποία επιτυγχάνεται μέσω της Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών (Whistle Blower). Με τη διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων σε όλες τις λειτουργίες της εταιρίας, την παρακολούθηση των εταιριών του ομίλου και τη συνεργασία με τους εξωτερικούς ορκωτούς ελεγκτές, φροντίζει να εφαρμόζονται όλοι οι κανονισμοί και οι διαδικασίες λειτουργίας, που έχουν θεσπιστεί από την Ανώτερη Διοίκηση.
Ο Όμιλος KLEEMANN, δεν δείχνει καμία ανοχή σε οποιαδήποτε περίπτωση παραβατικής συμπεριφοράς, όπως αναφέρεται στον «Κώδικα Δεοντολογίας», ο οποίος ακολουθείται και εφαρμόζεται από όλους τους εργαζόμενους στον Όμιλο.

3. Υπευθυνότητα για τους Ανθρώπους μας

Η KLEEMANN φροντίζει για την ανάπτυξη των ανθρώπων της σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο γι' αυτό και επενδύει στην εκπαίδευση τους, αναγνωρίζει κι επιβραβεύει τις καλές επιδόσεις τους.
Επενδύουμε στο ανθρώπινο δυναμικό, αναγνωρίζοντας ότι οι «άνθρωποί μας» είναι η κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη και την επιτυχημένη πορεία της KLEEMANN.
Ο Όμιλος KLEEMANN αποτελεί σημαντικό εργοδότη, παρέχοντας κατά το 2018 απασχόληση σε 1392 συνολικά άτομα.

Σύνολο ανθρώπινου δυναμικού ανά φύλο				
	2017		2018	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
Όμιλος KLEEMANN	1108	274	1079	313

Ο Όμιλος έχει ενσωματώσει υπεύθυνες εργασιακές πρακτικές στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τα εργασιακά θέματα. Το εργασιακό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από αξιοκρατία και παροχή ίσων ευκαιριών προς όλους τους εργαζόμενους.

Κώδικας Δεοντολογίας

Ο Όμιλος KLEEMANN έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Κώδικα Δεοντολογίας με κύριο στόχο να προάγει τη διαφάνεια, την ακεραιότητα, την αξιοπιστία, τον υγιή ανταγωνισμό εντός της επιχείρησης και ταυτόχρονα να διευρύνει την αλυσίδα της εταιρικής υπευθυνότητας. Ο Κώδικας Δεοντολογίας του Ομίλου KLEEMANN απευθύνεται σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιριών του, σε όλους τους εργαζομένους του, σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του (εξωτερικούς συνεργάτες, συμβούλους, πελάτες, προμηθευτές, μετόχους), καθώς και σε όλους όσους ενεργούν εκπροσωπώντας την εταιρία, ανεξάρτητα από τη χώρα όπου απασχολούνται.

Σύμφωνα με την Πολιτική Διαφορετικότητας του Ομίλου, κανενός είδους διάκριση δεν γίνεται αποδεκτή με βάση το φύλο ή άλλα χαρακτηριστικά. Το κοινωνικό ή εθνικό υπόβαθρο, οι πολιτικές ή οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, η ηλικία, οι σεξουαλικές προτιμήσεις, η φυσική ικανότητα και το φύλο δεν αποτελούν κριτήρια αξιολόγησης των εργαζομένων στην KLEEMANN, αλλά ευκαιρία για νέες καινοτομίες και καλύτερα αποτελέσματα. Η διαφορετικότητα είναι αλληλένδετη με την αξιοκρατία και την παροχή ίσων δυνατοτήτων και ευκαιριών εξέλιξης. Ενδεικτικά αναφέρουμε την πορεία του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών σε όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας:

Έτος	% γυναικών εταιρίας	% γυναικών διοίκησης	% γυναικών πωλήσεις
2004	**12,6%**	**32,0%**	**5,3%**
2018	**20,4%**	**27,7%**	**44,2%**

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης των εργαζομένων, πραγματοποιείται Αξιολόγηση της Απόδοσης του Ανθρώπινου Δυναμικού, η οποία αφορά όλους τους εργαζομένους ανεξαιρέτως και είναι ετήσια.

Η εκπαίδευση των εργαζομένων στον Όμιλο KLEEMANN είναι προτεραιότητα και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ανάπτυξης των ανθρώπων του. Κάθε εργαζόμενος έχει ένα ατομικό Πλάνο Ανάπτυξης, το οποίο συμπληρώνεται κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Αξιολόγησης της Απόδοσης και ανανεώνεται μέσα στο έτος.
Η KLEEMANN προσφέρει μια σειρά από παροχές και προγράμματα στους εργαζόμενους της, πέραν αυτών που ορίζει η νομοθεσία. Σε αυτό το πλαίσιο, εφαρμόζει Πολιτική Αμοιβών και Παροχών. Οι παροχές που προσφέρει η KLEEMANN είναι οι παρακάτω

- Ομαδικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο
- Ιατρείο
- Γυμναστήριο και Playroom
- Happy Benefits
- Παροχή επιδοτούμενου γεύματος σε οργανωμένο εστιατόριο εταιρίας
- Επιδότηση προσωπικής εκπαίδευσης
- Δωρεάν μετακίνηση εργαζομένων με εταιρικά μέσα
- Χορήγηση διατακτικών
- Επιβραβεύσεις για διάφορους λόγους

Οι επιπρόσθετες παροχές της Εταιρίας προς τους εργαζομένους της αποτελούν κίνητρα, τα οποία εκφράζουν μια σύγχρονη και δυναμική φιλοσοφία της Διοίκησης της KLEEMANN, η οποία επιδιώκει τη συνεχή επέκταση των παροχών της.

Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία

Ο Όμιλος KLEEMANN δεσμεύεται για τη διαφύλαξη ενός υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας και υλοποιεί δράσεις πέρα από τις εκάστοτε νομοθετικές απαιτήσεις. Προκειμένου να εξαλειφθούν οι συνθήκες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε κάποιο συμβάν, ο Όμιλος έχει αναπτύξει Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας Προσωπικού και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΣΔΥΑΕ), σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο OHSAS 18001:2007 [OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEM]. Ωστόσο, η διατήρηση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος απαιτεί τη συνεχή συνεργασία όλων των εργαζομένων και σε αυτό το πλαίσιο επενδύει σημαντικά στη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευσης σε θέματα Υγείας & Ασφάλειας.

Ο δείκτης για την απόδοση της προληπτικής δράσης στην Υ&Α είναι ο
AIR = Accident Incident Rate

$$\text{AIR} = \frac{\textit{Αριθμός Ατυχημάτων ή Περιστατικών}}{\textit{Αριθμός εργαζομένων}} \times 1000$$

Η διακύμανση του δείκτη εξαρτάται από τα ατυχήματα - περιστατικά αλλά και από τον αριθμό των εργαζομένων. Καλή απόδοση σημαίνει μείωση του δείκτη.
Ο δείκτης AIR ατυχημάτων για το 2018 είναι 5,88 έναντι 16,6 του 2017.
Ο δείκτης AIR περιστατικών για το 2018 είναι 12,94 έναντι 23,5 του 2017.
Για τον Όμιλο αποτελεί συνεχής και αδιαπραγμάτευτος στόχος τα 0 ατυχήματα στην εργασία.

4. Φροντίδα για το Περιβάλλον

Η περιβαλλοντική διαχείριση για τον Όμιλο KLEEMANN αποτελεί βασικό μέρος της εταιρικής υπευθυνότητας. Ο Όμιλος δεσμεύεται για μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία του, καθώς η προστασία του περιβάλλοντος για τον Όμιλο αποτελεί όχι μόνο ανάγκη, αλλά είναι το μέσο για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης του οργανισμού. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι απόλυτα συνυφασμένη και συνδεδεμένη με τις βασικές μας αξίες του Ομίλου KLEEMANN.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, η Διοίκηση της KLEEMANN αποφάσισε να σχεδιάσει και να εγκαταστήσει ένα Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με το πρότυπο ELOT EN ISO 14001:2015 [ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM]. Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης καλύπτει το σχεδιασμό, την κατασκευή, τη συναρμολόγηση, τις μελέτες εγκαταστάσεων και τις μεθόδους τελικού ελέγχου και δοκιμών ανελκυστήρων και εξαρτημάτων.

Η KLEEMANN έχει επιπλέον λάβει πιστοποίηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του EN ISO 14006:2011 [ECO Design ISO]. Το Eco product design αποτελεί πολύ σημαντικό εργαλείο, που βοηθά την Εταιρία στον υπολογισμό του οικολογικού αποτυπώματος των προϊόντων της σε όλο τον κύκλο ζωής τους από την παραγωγή μέχρι το σημείο της ανακύκλωσης τους. Με τον υπολογισμό του αποτυπώματος ο Όμιλος είναι σε θέση να επανασχεδιάσει τα προϊόντα με τέτοιο τρόπο ώστε να μειωθεί το οικολογικό αποτύπωμα τόσο κατά την παραγωγή τους όσο και κατά την λειτουργία τους.
Ο Όμιλος KLEEMANN με σκοπό τον περιορισμό των επιδράσεών του στο φυσικό περιβάλλον και τη συνακόλουθη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, προγραμματίζει και υλοποιεί σημαντικές επενδύσεις σε ετήσια βάση.
Ο Όμιλος, έχει εντοπίσει και διαχειρίζεται τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά θέματα, τα οποία σχετίζονται με τη λειτουργία του και τα έχει κατανείμει σε 3 βασικές κατηγορίες αναφορικά με τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος:

- Κατανάλωση ενέργειας και εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου
- Χρήση φυσικών πόρων όπως νερό, πρώτες και βοηθητικές ύλες
- Διαχείριση στερεών και υδατικών αποβλήτων

Κατανάλωση ενέργειας εντός του Ομίλου σε MWh	2018
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας	**3.068,90**
Κατανάλωση φυσικού αερίου	**4.184,57**

Ο Όμιλος KLEEMANN αναγνωρίζει τη σημασία της συμβολής του στην προσπάθεια καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, και για το λόγο αυτό καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη μείωση των αέριων εκπομπών του. Ο Όμιλος συμμορφώνεται πλήρως με την ισχύουσα νομοθεσία αναφορικά με τα ανώτατα όρια αέριων εκπομπών που προκύπτουν από τη λειτουργία του.
Από την παραγωγική διαδικασία του Ομίλου προκύπτουν απόβλητα, τα οποία διαχειρίζεται με τρόπο υπεύθυνο σε συνεργασία με αδειοδοτημένους συνεργάτες και πάντα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Διαχείριση αποβλήτων Ομίλου KLEEMAN ανά κατηγορία	2018
Ανακύκλωση	**97,31%**
Διάθεση σε ΧΥΤΑ	**2.69%**

Βασική αρχή του Ομίλου KLEEMANN είναι η πλήρης συμμόρφωση με την κείμενη Εθνική και Ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία. Σε τριμηνιαία βάση πραγματοποιούνται περιβαλλοντικοί έλεγχοι στα εργοστάσια κατά τη διάρκεια των οποίων ελέγχεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία, καθώς και η τήρηση των διαδικασιών και περιβαλλοντικών μέτρων. Τα αποτελέσματα των περιβαλλοντικών ελέγχων αυτών, παρουσιάζονται στη Διοίκηση του Ομίλου και εφόσον απαιτείται λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα.

5. Υπευθυνότητα στην Αγορά

Ο Όμιλος KLEEMANN δραστηριοποιείται στην Ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά και εξειδικεύεται στην κατασκευή και εμπορία κάθε τύπου ανελκυστήρα προσώπων ή φορτίων, για εμπορική ή οικιακή χρήση. Η γκάμα των προϊόντων του Ομίλου περιλαμβάνει, επίσης, κυλιόμενες σκάλες, κυλιόμενους διαδρόμους, συστήματα πρόσβασης, συστήματα στάθμευσης, ανελκυστήρες πλοίων και υποσυστήματα ανελκυστήρα. Ο Όμιλος διατηρεί

παραγωγικές εγκαταστάσεις σε Ελλάδα, Σερβία και Κίνα, καθώς και δύο κέντρα συναρμολόγησης σε Ρωσία και Τουρκία. Με πωλήσεις σε περισσότερες από 100 χώρες, η KLEEMANN εξακολουθεί να αναπτύσσεται, συνεπής στην ιστορία και στις αξίες της.

Ο πελάτης στο επίκεντρο

Στην KLEEMANN οι πελάτες βρίσκονται στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων της. Σταθερά προσανατολισμένη στις αξίες της για καινοτομία και άριστη εξυπηρέτηση, και προκειμένου να διατηρήσει το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα, η KLEEMANN έχει υιοθετήσει ευέλικτες διαδικασίες για τη μεγιστοποίηση της ικανοποίησης του πελάτη.

Προϊόντα υψηλής ποιότητας, με ευέλικτη εξυπηρέτηση και με διαρκή τεχνική υποστήριξη αποτελούν ισχυρή δέσμευση για την εταιρία. Γι' αυτό το σκοπό, η Εταιρία οργανώνει διαρκώς προγράμματα τεχνικής εκπαίδευσης, κατά τα οποία, το τεχνικό προσωπικό των πελατών της Εταιρίας καταρτίζεται πρακτικά και θεωρητικά σε θέματα εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης του ανελκυστήρα. Επίσης, οργανώνει ειδικά ενημερωτικά σεμινάρια σχετικά με την ασφάλεια και τις διεθνείς εξελίξεις στο χώρο. Ειδικότερα:

- Εκπαίδευση πελατών σε σεμινάρια που διοργανώνονται στις εγκαταστάσεις μας 6 φορές το χρόνο με στόχο τη μετάδοση τεχνογνωσίας.
- Ευαισθητοποίηση και ενσωμάτωση οδηγιών για καλύτερη εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρίες και ιδιαίτερες ανάγκες.
- Επένδυση σε έρευνα & ανάπτυξη προκειμένου να προηγούμαστε των εξελίξεων στον τομέα μας.
- Έρευνες με σκοπό τη διερεύνηση των αναγκών των πελατών.

Προμηθευτές - Σχέσεις συνεργασίας & εμπιστοσύνης

Η υψηλή ποιότητα των πρώτων υλών που προμηθεύεται η Εταιρία είναι αδιαπραγμάτευτη για την KLEEMANN και η διαχείριση των προμηθειών γίνεται μέσω συγκεκριμένης διαδικασίας, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και αντικειμενικότητα. Κρίσιμος συντελεστής επιτυχίας για την KLEEMANN αποτελεί η επιλογή και η μακροχρόνια συνεργασία με τους προμηθευτές μας. Ευνοώντας το διάλογο μεταξύ εταιρίας και συνεργατών εδραιώνουμε τη σχέση μας, αναγνωρίζουμε τις ανάγκες που υπάρχουν και αντιμετωπίζουμε την αγορά με συνέπεια σεβασμό, διαφάνεια και δικαιοσύνη.

Διασφάλιση Ποιότητας

Ο Όμιλος KLEEMANN δεσμεύεται να σχεδιάζει, να παράγει και να προσφέρει στους πελάτες της προϊόντα και υπηρεσίες υψηλού επιπέδου. Έτσι το Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας, που εφαρμόζεται, πληρεί όλες τις προδιαγραφές ασφάλειας και ποιότητας, όπως προβλέπονται από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία. Το Σύστημα είναι σύμφωνο με τα παρακάτω:

- Lift Directive 2014/33/EU, Annex XI, Module H1
- EN ISO 9001: 2015 [QUALITY MANAGEMENT SYSTEM]
- EN1090-1:2009+A1:2011[STRUCTURAL STEEL AND ALUMINIOUM COMPONENTS (KIT)]
- EN ISO 10002:2004 [QUALITY MANAGEMENT – CUSTOMER SATISFACTION]
- OHSAS 18001:2007 / ELOT 1801:2008 [OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEM]
- EN ISO 14001:2015 [ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM]
- EN ISO 14006:2011 [ECO Design ISO]

Ο Όμιλος KLEEMANN δίνει ιδιαίτερη αξία στην πιστοποίηση ποιότητας και αξιοπιστίας των ανελκυστήρων και στις υπηρεσίες του. Για το λόγο αυτό ήταν από τους πρώτους στην Ελλάδα που ανέπτυξαν σύστημα διασφάλισης ποιότητας.
Ο ποιοτικός έλεγχος διενεργείται καθ' όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας των προϊόντων, είναι ενταγμένος απόλυτα στο σύστημα που εφαρμόζεται και πραγματοποιείται σε δύο επίπεδα. Το πρώτο, γίνεται από τους τεχνίτες της παραγωγής και το δεύτερο από ανεξάρτητους ελεγκτές. Ο ποιοτικός έλεγχος εφαρμόζεται σε τρεις κατευθύνσεις. Στις εισερχόμενες α' ύλες και εξαρτήματα, στα ενδιάμεσα προϊόντα και στο τελικό προϊόν. Οι προμηθευτές επιλέγονται με αυστηρά κριτήρια και αξιολογούνται κάθε χρόνο. Στα ημιενδιάμεσα και ενδιάμεσα προϊόντα γίνονται δειγματοληπτικοί έλεγχοι, ενώ το τελικό προϊόν ελέγχεται 100%.

Εξυπηρέτηση και Ικανοποίηση Πελατών

Στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των πελατών του, ο Όμιλος KLEEMANN εφαρμόζει συγκεκριμένες διαδικασίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της ικανοποίησης τους. Ειδικότερα καταγράφονται:

- Η ικανοποίηση του πελάτη όπως εκφράζεται μέσα από ένα ερωτηματολόγιο και αποτυπώνεται σε μία βαθμολογία που θα απορρέει από αυτό.

- Η ικανοποίηση του πελάτη από την αξιοπιστία του προϊόντος και τα παράπονα των πελατών.

Η διαδικασία Διαχείρισης Παραπόνων περιγράφει αναλυτικά τον χειρισμό των παραπόνων πελατών σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ISO 10002:2004 και πάντα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 9001:2015.

Έρευνα και ανάπτυξη προϊόντων

Ο Όμιλος KLEEMANN, πιστός στη δέσμευσή του για συνεχή ανάπτυξη και καινοτομία, έχει επενδύσει ιδιαίτερα στην Έρευνα & Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών. Το τμήμα R & D εστιάζει κυρίως στην αναζήτηση νέων τεχνολογιών και τάσεων της αγοράς, προκειμένου να βελτιώσει τα υπάρχοντα προϊόντα και να ενισχύσει, επίσης, το σχεδιασμό νέων, αξιόπιστων και καινοτόμων χαρακτηριστικών. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα KLEEMANN για όλα τα παραγόμενα προϊόντα, ο Όμιλος χρησιμοποιεί state-of-the-art μηχανολογικό εξοπλισμό και απασχολεί ομάδα εξειδικευμένων μηχανικών και τεχνικών. Η συνεργασία μηχανικών υψηλού επιστημονικού επίπεδου που το επανδρώνουν, επιφέρει αξιόπιστα και σύγχρονα τεχνολογικά προϊόντα αλλά και συνεχείς βελτιώσεις σε όλα τα προϊόντα του Ομίλου KLEEMANN.

Μέσα από την κατοχύρωση σειράς διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η KLEEMANN έχει κατοχυρώσει σειρά εφευρέσεων, αποκτώντας το αποκλειστικό δικαίωμα υλοποίησής τους.
Το τμήμα R&D, επίσης, συνεργάζεται στενά με κορυφαία πανεπιστήμια και εξειδικευμένα ινστιτούτα ερευνών με σκοπό την ανάπτυξη μοναδικών, υψηλής ποιότητας και ασφαλείας λύσεων ανελκυστήρων.

6. Υπευθυνότητα για την Κοινωνία

Ο Όμιλος KLEEMANN και οι άνθρωποί του απαρτίζουν ουσιαστικά, μία επιχειρηματική ομάδα η οποία λειτουργεί ως ζωντανό κομμάτι της κοινωνίας. Διαχρονικός στόχος του Ομίλου είναι να αποτελεί έναν οργανισμό που συνεισφέρει στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας για όλους, βελτιώνοντας παράλληλα την ποιότητα ζωής της κοινωνίας. Σε αυτό το πλαίσιο αναπτύσσει προγράμματα και υλοποιεί δράσεις για την υποστήριξης της τοπικής κοινωνίας είτε αυτόνομα ως εταιρεία είτε σε συνεργασία με Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς. Ενδεικτικά κατά τη διάρκεια του 2018 πραγματοποίησε:

- Χορηγίες σε τοπικούς συλλόγους (πχ. Λύκειο Ελληνίδων Κιλκίς)
- Χορηγία σε εκδήλωση του Make a wish
- Χορηγία σε συνέδρια τεχνολογίας (τριήμερο διαγωνισμό ρομποτικής First Lego League Eduact)
- Χορηγία στην φοιτητική εκδήλωση TedexAuth του ΑΠΘ για την προώθηση καινοτόμων ιδεών
- Χορηγία εκδηλώσεων με στόχο την υποστήριξη ευπαθών κοινωνικά ομάδων (πχ. εκδήλωσης του συλλόγου "ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ" - Sail for Pink για τον καρκίνο του μαστού)
- Δωρεά ερμαριών και εξοπλισμού για την παιδιατρική κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Κιλκίς
- Ποικίλες Δωρεές σε Δημοτικά σχολεία του Νομού Κιλκίς
- Δωρεά μέσω του Ελληνικού Δικτύου Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για τους πυρόπληκτους στο Μάτι, Αττικής
- Δωρεά σε Δίκτυο Αρωγής και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για πραγματοποίηση συναυλίας
- Δωρεά σε Ναυτικό σύλλογο Αμμόχωστου
- Δωρεά σε ποδοσφαιρική ομάδα Κιλκισιακού
- Χορηγία Διαγωνισμού Φωτογραφίας στη δράση Open House Thessaloniki
- Συμμετοχή στο Διεθνή Μαραθώνιο Θεσσαλονίκης μέσω του Συλλόγου «ΕΛΕΠΑΠ»

Επιπλέον με την εθελοντική συνεισφορά των εργαζομένων του Ομίλου, παραδόθηκαν συνολικά 500 κιβώτια αλληλεγγύης. Τα πακέτα αλληλεγγύης ετοιμάζονται δύο φορές τον χρόνο από τους εργαζόμενους του Ομίλου

και διανέμονται στις Μητροπόλεις και εκκλησίες τόσο του Κιλκίς αλλά και της Θεσσαλονίκης με στόχο την στήριξη των απόρων οικογενειών τις γιορτές των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

Αναλυτικότερα, οι δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου KLEEMANN περιγράφονται στον Απολογισμό ΕΚΕ 2018, οποίος συντάσσεται με βάση το διεθνές πρότυπο GRI και θα είναι διαθέσιμος το Σεπτέμβριο του 2019 (βλ. www.kleemannlifts.com)

Κιλκίς, 28 Ιούνιου 2019

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Νικόλαος Κ. Κουκούντζος

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.»

Έκθεση ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.
Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και των Θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ευθύνες της διοίκησης επί των επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.
Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει.

Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
β. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 01 Αυγούστου 2019
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Χρήστος Βαργιεμέζης
Α.Μ. ΣΟΕΛ 30891

Grant Thornton
An instinct for growth™
Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.» στις 28/06/2019 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση https://kleemannlifts.com.

Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευθέντα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρείας, αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης, των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμιακών ροών της Εταιρείας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΣΗΜ.	ΟΜΙΛΟΣ 2018	ΟΜΙΛΟΣ 2017	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2018	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	**5**	41.418.039,46	36.054.235,96	24.554.954,18	23.951.175,12
Επενδύσεις σε ακίνητα	**6**	1.364.457,58	1.438.440,19	1.313.777,42	1.369.344,86
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	**7**	2.995.716,33	3.048.999,34	1.875.125,67	1.886.202,86
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	**8**	-	-	23.097.626,00	19.297.626,00
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	**9**	5.744.628,08	6.133.158,18	5.556.925,08	5.676.432,96
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**10**	2.794.903,98	2.789.461,57	2.383.457,75	2.393.228,06
Υπεραξία	**8**	2.166.742,53	1.787.873,86	-	-
		56.484.487,96	**51.252.169,10**	**58.781.866,10**	**54.574.009,86**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	**11**	28.972.249,85	28.600.116,60	17.111.977,02	17.424.763,44
Απαιτήσεις από πελάτες	**12**	26.212.269,27	30.383.418,33	21.665.361,01	25.060.326,06
Λοιπές απαιτήσεις	**13**	12.705.017,86	13.330.479,16	3.929.473,81	5.603.123,57
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και χρεόγραφα	**14**	123.186,00	190.456,00	123.186,00	190.456,00
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	**15**	14.127.385,25	17.611.862,55	3.184.341,10	5.440.443,23
		82.140.108,23	**90.116.332,64**	**46.014.338,94**	**53.719.112,30**
Σύνολο Ενεργητικού		**138.624.596,19**	**141.368.501,74**	**104.796.205,04**	**108.293.122,16**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	**16**	8.277.045,00	8.277.045,00	8.277.045,00	8.277.045,00
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	**16**	-	-	-	-
Λοιπά αποθεματικά	**16**	48.914.803,93	44.174.474,54	46.156.701,30	41.198.095,17
Κέρδη εις νέο		19.018.194,94	21.415.217,36	4.086.890,90	7.690.987,57
Συν/κή διαφορά ενοπ. θυγατρικών εταιρειών		(5.942.226,95)	(5.076.852,36)	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Μετόχων Εταιρείας		**70.267.816,92**	**68.789.884,54**	**58.520.637,20**	**57.166.127,74**
Μη ελεγχόμενα δικαιώματα		6.301.922,90	8.056.195,47	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**76.569.739,82**	**76.846.080,01**	**58.520.637,20**	**57.166.127,74**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	**17**	18.743.965,70	18.827.421,95	18.680.570,90	18.707.145,42
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	**18**	3.477.581,41	3.207.569,69	3.006.366,00	2.764.602,00
Προβλέψεις	**22**	-	29.384,26	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**19**	1.305.932,94	1.617.663,39	990.250,68	1.038.725,25
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**10**	193.404,03	176.329,22	-	-
		23.720.884,08	**23.858.368,51**	**22.677.187,58**	**22.510.472,67**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	**20**	12.746.822,95	15.653.613,14	11.135.342,84	16.233.471,97
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	**28**	863.647,04	3.332.064,82	326.726,06	2.098.992,33
Λοιπές υποχρεώσεις	**21**	13.818.963,97	12.522.195,20	3.851.598,93	4.326.493,54
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	**17**	10.349.203,47	7.212.764,95	8.136.504,52	4.602.854,58
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	**22**	555.334,86	1.943.415,11	148.207,91	1.354.709,33
		38.333.972,29	**40.664.053,22**	**23.598.380,26**	**28.616.521,75**
Σύνολο υποχρεώσεων		**62.054.856,37**	**64.522.421,73**	**46.275.567,84**	**51.126.994,42**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**138.624.596,19**	**141.368.501,74**	**104.796.205,04**	**108.293.122,16**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	ΣΗΜ.	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Πωλήσεις	**23**	**126.783.515,79**	**134.651.623,94**	**80.071.155,25**	**92.755.779,64**
Κόστος πωληθέντων	**24**	(86.429.518,48)	(88.016.211,58)	(57.240.944,67)	(64.732.837,15)
Μικτό κέρδος		**40.353.997,31**	**46.635.412,36**	**22.830.210,58**	**28.022.942,49**
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) (καθαρά)	**26**	557.774,35	2.494.169,03	2.892.595,84	3.154.502,76
Έξοδα Διάθεσης	**24**	(19.851.320,94)	(18.513.208,76)	(13.300.418,70)	(12.962.591,70)
Έξοδα Διοίκησης	**24**	(14.081.742,56)	(14.435.025,86)	(10.215.282,04)	(9.971.561,65)
Έξοδα Ερευνών Αναπτύξεως	**24**	(1.849.484,35)	(1.441.933,38)	(1.638.784,35)	(1.261.254,07)
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων και χρηματοδοτικών αποτελεσμάτων		**5.129.223,81**	**14.739.413,39**	**568.321,33**	**6.982.037,83**
Χρηματοδοτικά έσοδα	**27**	260.955,59	369.028,29	81.653,96	208.001,93
Χρηματοδοτικά έξοδα	**27**	(1.181.115,31)	(2.109.552,00)	(948.008,43)	(1.710.026,54)
Έσοδα από μερίσματα	**27**	-	(242,01)	1.652.408,05	2.000.000,00
Αύξηση (μείωση) αξίας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	**27**	-	44.485,00	-	44.485,00
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων		**4.209.064,09**	**13.043.132,67**	**1.354.374,91**	**7.524.498,22**
Φόρος εισοδήματος	**28**	(1.227.204,20)	(3.098.009,65)	(149.930,47)	(1.784.466,22)
Κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους		**2.981.859,89**	**9.945.123,02**	**1.204.444,44**	**5.740.032,00**
Κατανεμημένα σε:					
-Μετόχους Μητρικής	**31**	2.432.554,31	8.812.987,43	1.204.444,44	5.740.032,00
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα		549.305,58	1.132.135,59	-	-
		2.981.859,89	**9.945.123,02**	**1.204.444,44**	**5.740.032,00**
Βασικά και απομειωμένα καθαρά κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή της Μητρικής Εταιρείας (σε απόλυτα ποσά)	**31**	0,1029	0,3727	0,0509	0,2427
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων		**7.525.701,49**	**16.997.198,80**	**2.152.355,70**	**8.520.728,46**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) χρήσης	**2.981.859,89**	**9.945.123,02**	**1.204.444,44**	**5.740.032,00**
Στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα:				
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(54.203,43)	(306.001,46)	(46.517,60)	(274.064,97)
Κρατικές Επιχορηγήσεις	-	-	-	
Αντιστάθμηση ταμειακών ροών (Hedging)	-	80.406,75	-	80.406,75
Αναπροσαρμογή Παγίων-Λοιπά	(31.576,03)	-	196.582,62	-
Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα:				
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.131.518,46)	(1.027.514,12)	-	-
Σύνολο λοιπών εσόδων	**(1.217.297,92)**	**(1.253.108,83)**	**150.065,02**	**(193.658,22)**
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	**1.764.561,97**	**8.692.014,19**	**1.354.509,46**	**5.546.373,78**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης μετά από φόρους	**1.764.561,97**	**8.692.014,19**	**1.354.509,46**	**5.546.373,78**
Κατανέμονται σε:				
-Μετόχους Μητρικής	1.502.217,50	7.844.173,92	1.354.509,46	5.546.373,78
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	262.344,47	847.840,27	-	-
	1.764.561,97	**8.692.014,19**	**1.354.509,46**	**5.546.373,78**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

ΟΜΙΛΟΣ								
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Αποθεματικο Υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό Αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Υπόλοιπο Κερδών εις νέο**	**Σύνολο**	**Δικαιώματα Μειοψηφίας**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο την 01.01.2017	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.791.393,71**	**37.910.997,77**	**17.381.082,62**	**81.536.991,72**	**9.318.375,62**	**90.855.367,34**
Αναπροσαρμογές κατά την εφαρμοφή του ΔΛΠ 9 και ΔΛΠ 15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 01.01.2017	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.791.393,71**	**37.910.997,77**	**17.381.082,62**	**81.536.991,72**	**9.318.375,62**	**90.855.367,34**
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής								
Διανομή Μερισμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	-3.996.630,30	-3.996.630,30	-2.136.835,04	-6.133.465,34
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	16.500.000,00	-15.176.472,62	0,00	0,00	-1.323.527,38	0,00	0,00	0,00
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	-16.500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-16.500.000,00	0,00	-16.500.000,00
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	0,00	0,00	-823,25	-636.141,48	541.304,99	-95.659,74	27.823,56	-67.836,18
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής	*0,00*	*-15.176.472,62*	*-823,25*	*-636.141,48*	*-4.778.852,69*	*-20.592.290,04*	*-2.109.011,48*	*-22.701.301,52*
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης								
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	8.812.987,43	8.812.987,43	1.132.135,59	9.945.123,02
Λοιπά Συνολικά ¨Εσοδα	0,00	0,00	0,00	-967.804,57	0,00	-967.804,57	-285.304,26	-1.253.108,83
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*-967.804,57*	*8.812.987,43*	*7.845.182,86*	*846.831,33*	*8.692.014,19*
Υπόλοιπο την 31.12.2017	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.790.570,46**	**36.307.051,72**	**21.415.217,36**	**68.789.884,54**	**8.056.195,47**	**76.846.080,01**
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Αποθεματικο Υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό Αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Υπόλοιπο Κερδών εις νέο**	**Σύνολο**	**Δικαιώματα Μειοψηφίας**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο την 01.01.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.790.570,46**	**36.307.051,72**	**21.415.217,36**	**68.789.884,54**	**8.056.195,47**	**76.846.080,01**
Αναπροσαρμογές κατά την εφαρμοφή του ΔΛΠ 9 και ΔΛΠ 15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 01.01.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.790.570,46**	**36.307.051,72**	**21.415.217,36**	**68.789.884,54**	**8.056.195,47**	**76.846.080,01**
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής								
Διανομή Μερισμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	-91.005,77	-91.005,77	-1.762.489,50	-1.853.495,27
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	0,00	0,00	700.928,57	4.036.761,90	-4.670.969,83	66.720,64	-254.127,54	-187.406,90
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής	*0,00*	*0,00*	*700.928,57*	*4.036.761,90*	*-4.761.975,60*	*-24.285,13*	*-2.016.617,04*	*-2.040.902,17*
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης								
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	2.432.554,31	2.432.554,31	549.305,58	2.981.859,89
Λοιπά Συνολικά ¨Εσοδα	0,00	0,00	0,00	-862.735,68	-67.601,13	-930.336,81	-286.961,11	-1.217.297,92
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*-862.735,68*	*2.364.953,18*	*1.502.217,50*	*262.344,47*	*1.764.561,97*
Υπόλοιπο την 31.12.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**3.491.499,03**	**39.481.077,94**	**19.018.194,94**	**70.267.816,91**	**6.301.922,90**	**76.569.739,81**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Αποθεμάτικο Υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό Αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Υπόλοιπο Κερδών εις νέο**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 01.01.2017	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.058.857,03**	**39.975.436,67**	**6.635.129,36**	**72.122.940,68**
Αναπροσαρμογές κατά την εφαρμοφή του ΔΛΠ 9 και ΔΛΠ 15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 01.01.2017	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.058.857,03**	**39.975.436,67**	**6.635.129,36**	**72.122.940,68**
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής						
Διανομή Μερισμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	-3.996.630,30	-3.996.630,30
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	16.500.000,00	-15.176.472,62	0,00	0,00	-1.323.527,38	0,00
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	-16.500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-16.500.000,00
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	0,00	0,00	0,00	-642.540,31	635.983,89	-6.556,42
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής	*0,00*	*-15.176.472,62*	*0,00*	*-642.540,31*	*-4.684.173,79*	*-20.503.186,72*
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης						
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	5.740.032,00	5.740.032,00
Λοιπά Συνολικά ¨Εσοδα	0,00	0,00	0,00	-193.658,22	0,00	-193.658,22
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*-193.658,22*	*5.740.032,00*	*5.546.373,78*
Υπόλοιπο την 31.12.2017	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.058.857,03**	**39.139.238,14**	**7.690.987,57**	**57.166.127,74**
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Αποθεμάτικο Υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό Αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Υπόλοιπο Κερδών εις νέο**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 01.01.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.058.857,03**	**39.139.238,14**	**7.690.987,57**	**57.166.127,74**
Αναπροσαρμογές κατά την εφαρμοφή του ΔΛΠ 9 και ΔΛΠ 15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 01.01.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.058.857,03**	**39.139.238,14**	**7.690.987,57**	**57.166.127,74**
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής						
Διανομή Μερισμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	0,00	0,00	700.157,97	4.040.011,41	-4.740.169,38	0,00
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής	*0,00*	*0,00*	*700.157,97*	*4.040.011,41*	*-4.740.169,38*	*0,00*
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης						
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	1.204.444,44	1.204.444,44
Λοιπά Συνολικά ¨Εσοδα	0,00	0,00	0,00	218.436,75	-68.371,73	150.065,02
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*218.436,75*	*1.136.072,71*	*1.354.509,46*
Υπόλοιπο την 31.12.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.759.015,00**	**43.397.686,30**	**4.086.890,90**	**58.520.637,20**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	ΣΗΜ.	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	29	10.591.396,51	20.647.048,47	3.204.367,09	10.999.563,00
Καταβληθέντες τόκοι		(957.882,79)	(1.162.533,13)	(745.954,94)	(916.196,13)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(6.320.124,04)	(1.351.458,66)	(4.331.777,77)	(102.985,95)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**3.313.389,68**	**18.133.056,68**	**(1.873.365,62)**	**9.980.380,92**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων		(561.020,49)	-	(3.800.000,00)	-
Αγορές ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων		(7.696.129,15)	(5.523.331,70)	(1.824.243,94)	(1.177.871,29)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		8.562,51	49.701,28	370,00	3.500,00
Τόκοι εισπραχθέντες		114.931,85	208.254,07	81.653,96	208.001,93
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	1.652.408,05	2.000.000,00
		(8.133.655,28)	**(5.265.376,35)**	**(3.889.811,93)**	**1.033.630,64**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Πληρωμές για μείωση μετοχικού κεφαλαίου		-	(20.496.630,30)	-	(20.496.630,30)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		7.014.150,84	28.510.000,00	7.014.150,84	28.510.000,00
Εξοφλήσεις δανείων		(4.902.661,11)	(26.742.982,26)	(3.507.075,42)	(25.750.000,00)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		(44.261,56)	(27.763,58)	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.		(1.731.439,87)	(2.219.656,39)	(14.225,27)	(14.225,27)
		1.335.788,30	**(20.977.032,53)**	**3.507.075,42**	**(17.750.855,57)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών		**(3.484.477,30)**	**(8.109.352,20)**	**(2.256.102,13)**	**(6.736.844,01)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στην αρχή της χρήσης		17.611.862,55	25.721.214,75	5.440.443,23	12.177.287,24
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στο τέλος της χρήσης		**14.127.385,25**	**17.611.862,55**	**3.184.341,10**	**5.440.443,23**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. (η «Εταιρεία») ιδρύθηκε το 1983 και είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 10920/06/B/86/40. Η διάρκειά της έχει οριστεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2050, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Κύριο αντικείμενο της Εταιρείας είναι η παραγωγή και εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων, κατέχοντας ηγετική θέση στον κλάδο της. Η έδρα, τα κεντρικά γραφεία και η διεύθυνση επικοινωνίας της είναι στη ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχωρίου Κιλκίς, ενώ η ηλεκτρονική διεύθυνσή της είναι https://kleemannlifts.com/.

Ο μοναδικός μέτοχος που κατέχει το 100% των μετοχών είναι η εταιρεία MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD. Το σύνολο των μετοχών την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε 23.648.700 και είναι όλες κοινές ονομαστικές με ονομαστική αξία 0,35 €/μετοχή.

Το Διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας απαρτίζεται από τους:
1. Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, Πρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
2. Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, Αντιπρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
3. Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
4. Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
5. Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
6. Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος
7. Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1. ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Οι παρούσες ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του Κανονισμού 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Ε.Ε. στις 19 Ιουλίου 2002 και με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας («going concern»).

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του.

2.2. ΒΑΣΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους με εξαίρεση τα Γήπεδα-Οικόπεδα και τα Χρεόγραφα, τα οποία αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία.

2.3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις και όλες οι οικονομικές πληροφορίες απεικονίζονται σε Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά), το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας.

2.4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΩΝ

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων απαιτεί από τη Διοίκηση να παίρνει αποφάσεις και να κάνει εκτιμήσεις και υποθέσεις που επηρεάζουν την εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, καθώς και τα καταχωρημένα ποσά στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, εσόδων και εξόδων. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι αναθεωρήσεις των εκτιμήσεων και των σχετικών με αυτές υποθέσεων γίνονται σε συνεχή βάση και αναγνωρίζονται στην περίοδο που πραγματοποιήθηκαν και στις τυχόν επόμενες. Ιδιαίτερη πληροφόρηση σχετικά με τις περιοχές στις οποίες υπάρχει αβεβαιότητα εκτιμήσεων και κρίσιμες αποφάσεις όσον αφορά στην

εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, με σημαντική επίδραση στα ποσά που καταχωρούνται στις Οικονομικές Καταστάσεις, περιγράφονται στις ακόλουθες σημειώσεις:

- Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία (Σημείωση 5)
- Άυλα περιουσιακά στοιχεία (Σημείωση 7)
- Αποθέματα (Σημείωση 11)
- Απαιτήσεις από πελάτες (Σημείωση 12)
- Προβλέψεις (Σημείωση 22)
- Ενδεχόμενες Δεσμεύσεις, Ενδεχόμενες απαιτήσεις και Υποχρεώσεις (Σημείωση 32)

Οι λογιστικές πολιτικές που παρατίθενται παρακάτω έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται σε αυτές τις Οικονομικές Καταστάσεις και από όλες τις εταιρείες του Ομίλου.

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

3.1 ΒΑΣΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1.1 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Θυγατρικές εταιρείες είναι οι εταιρείες στις οποίες ασκείται έλεγχος από την Μητρική, με την έννοια ότι έχει τη δύναμη να ορίζει αποφάσεις, άμεσα ή έμμεσα, που αφορούν τις χρηματοοικονομικές αρχές διαχείρισης των θυγατρικών εταιρειών με σκοπό να έχει οφέλη από αυτές. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου, τα οποία είναι ασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η άσκηση ελέγχου.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος αυτός δεν υφίσταται. Οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών έχουν αλλάξει όπου αυτό απαιτήθηκε προκειμένου να ευθυγραμμιστούν με αυτές του Ομίλου.

Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μειούμενο με τυχόν απομείωση της αξίας τους.

3.1.2 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΑΛΕΙΦΟΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

Ενδοεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές και κέρδη και ζημιές που προέκυψαν από ενδοεταιρικές συναλλαγές απαλείφονται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, ενώ μη πραγματοποιημένα κέρδη και μη πραγματοποιημένες ζημιές από συναλλαγές με συνδεδεμένες, στην έκταση που δεν υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας, απαλείφονται μέχρι το ύψος της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές.

3.2 ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

Το Δ.Π.Χ.Α. 8 «Λειτουργικοί τομείς», θέτει κριτήρια για τον προσδιορισμό των διακεκριμένων τομέων δραστηριότητας των επιχειρήσεων, οι οποίοι ορίζονται με βάση τη διάρθρωση της Εταιρείας. Οι τομείς που πρέπει να αναφερθούν ξεχωριστά προσδιορίζονται με βάση τα ποσοτικά κριτήρια που θέτει το Πρότυπο.

Από τη χρήση 2017 και έπειτα, οι συμμετοχικοί τίτλοι της Εταιρείας και του Ομίλου έπαψαν να είναι διαπραγματεύσιμοι σε δημόσια αγορά, οπότε δεν υφίσταται η υποχρέωση της σχετικής πληροφόρισης.

3.3 ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

3.3.1 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΞΕΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Η Εταιρεία τηρεί τα λογιστικά της βιβλία σε Ευρώ. Συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα, μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή ξένου νομίσματος της ημέρας της συναλλαγής. Τα κέρδη ή οι ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο

νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

3.3.2 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Η μετατροπή των Οικονομικών Καταστάσεων όσων εταιρειών του Ομίλου δεν έχουν ως λειτουργικό νόμισμα το Ευρώ (καμία Εταιρεία του Ομίλου δεν λειτουργεί σε καθεστώς υπερπληθωριστικής οικονομίας) γίνεται ως εξής:

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των αλλοδαπών δραστηριοτήτων περιλαμβανομένων υπεραξίας και αναπροσαρμογών εύλογης αξίας από την ενοποίηση μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισχύουσα ισοτιμία κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τη μέση τιμή του ξένου νομίσματος κατά τη διάρκεια της χρήσης, η οποία προσεγγίζει την ισχύουσα ισοτιμία κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού και των σχετικών αντισταθμίσεων αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και παρουσιάζονται σε ξεχωριστή γραμμή στην καθαρή θέση.

3.4 ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παρουσιάζονται στο ιστορικό κόστος κτήσης, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις άμεσα σχετιζόμενες δαπάνες για την απόκτησή τους, μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση της αξίας τους, με εξαίρεση τα Γήπεδα-Οικόπεδα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται ως αύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνο αν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Το κόστος κτήσης και οι σωρευμένες αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων που πωλούνται ή αποσύρονται, μεταφέρονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη στιγμή της πώλησης ή της απόσυρσης και οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 16, τα κόστη που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις για απόσυρση ενσώματων ακινητοποιήσεων αναγνωρίζονται στην περίοδο που αυτές δημιουργούνται και στο βαθμό που μπορεί να γίνει μια λογική εκτίμηση της εύλογης αξίας τους. Τα εν λόγω κόστη κεφαλαιοποιούνται, ως μέρος της αξίας των αποκτώμενων ενσώματων ακινητοποιήσεων, και αποσβένονται ανάλογα.

Τα γήπεδα και οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των λοιπών ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους, η οποία έχει ως ακολούθως:

Κτίρια	8-50 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	1-20 έτη
Μέσα μεταφοράς	5-25 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	1-20 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και η ωφέλιμη ζωή των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης αν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο, ενώ οι λογιστικές αξίες τους εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις (βλέπε σχετικά παράγραφο 3.6).

Στην περίπτωση αυτή προσδιορίζονται οι ανακτήσιμες αξίες και αν οι λογιστικές αξίες τις υπερβαίνουν, η διαφορά αναγνωρίζεται ως ζημία απομείωσης στα αποτελέσματα και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις μειώνονται στην ανακτήσιμη αξία τους, η οποία είναι η μεγαλύτερη, μεταξύ της εύλογης αξίας τους, μείον τα απαιτούμενα για την πώληση κόστη, και της αξίας χρήσης αυτών, για την εκτίμηση της οποίας, οι εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους, με ένα προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

3.5 ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις αφορούν άδειες λογισμικού, οι οποίες αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον σωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε σωρευμένη απομείωση. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στο διάστημα της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι έως 15 χρόνια.

Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα στο έτος που προκύπτουν.

Κόστη και δαπάνες αναφορικά με την εσωτερική δημιουργία και ανάπτυξη λογισμικού κεφαλαιοποιούνται στο βαθμό που συντρέχουν οι πρόνοιες του σχετικού Προτύπου.

3.6 ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΑΞΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Οι λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι δεν είναι ανακτήσιμες. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται και καταχωρείται απ' ευθείας στα αποτελέσματα, όταν οι λογιστικές αξίες υπερβαίνουν το εκτιμώμενο ανακτήσιμο ποσό, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας, μείον τα απαιτούμενα για την πώληση κόστη, και της αξίας χρήσης αυτών, για την εκτίμηση της οποίας, οι εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους βάσει ενός προεξοφλητικού επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με τα περιουσιακά στοιχεία. Για ένα περιουσιακό στοιχείο που δεν αποφέρει σημαντικές ανεξάρτητες ταμειακές εισροές, το ανακτήσιμο ποσό καθορίζεται για την μονάδα παραγωγής ταμειακών ροών, στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει.

Μετά την αναγνώριση ζημίας απομείωσης ενός περιουσιακού στοιχείου, σε κάθε ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων εξετάζεται αν οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή της συνεχίζουν να υπάρχουν. Στην περίπτωση αυτή, επαναπροσδιορίζεται το ανακτήσιμο ποσό και η ζημία απομείωσης αντιλογίζεται, επαναφέροντας τη λογιστική αξία στο ανακτήσιμο ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει τη λογιστική αξία (καθαρή από αποσβέσεις) που θα είχε προσδιοριστεί αν δεν είχε καταχωρηθεί η αρχική ζημία απομείωσης.

3.7 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των επενδύσεων, κατά το χρόνο απόκτησής τους με βάση το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν και επανεξετάζει την ταξινόμησή τους σε κάθε ημερομηνία παρουσίασης.

3.7.1 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με σκοπό την πώληση, σε σύντομο χρονικό διάστημα, ταξινομούνται στο Κυκλοφορούν Ενεργητικό εάν κατέχονται για εμπορία ή αναμένεται να πωληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

3.7.2 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΕΣ ΩΣ ΤΗΝ ΛΗΞΗ

Επενδύσεις με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη, τις οποίες ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να κρατήσουν ως την λήξη τους.

3.7.3 ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία ή δεν ταξινομούνται σε μια από τις ανωτέρω κατηγορίες και ταξινομούνται στο μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό, εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Οι αγορές και πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής στην οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να τις αγοράσει. Αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους, πλέον του κόστους συναλλαγής και διαγράφονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από αυτές λήγουν ή μεταβιβάζονται και ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία τους.

3.7.4 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται τα ακίνητα τα οποία κατέχονται είτε για την απόδοση ενοικίων είτε για κεφαλαιουχικό κέρδος είτε και για τα δύο. Ως ακίνητα για επένδυση θεωρούνται μόνο τα γήπεδα και τα κτίρια. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αρχικώς επιμετρούνται στο κόστος. Στο αρχικό κόστος περιλαμβάνονται και τα έξοδα συναλλαγών: επαγγελματικές και νομικές δαπάνες, φόροι μεταβίβασης και άλλα άμεσα κόστη.

Οι αποσβέσεις των επενδυτικών ακινήτων υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους, η οποία είναι 25 έως 42 χρόνια.

3.8 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσης ή κόστους παραγωγής, το οποίο προσδιορίζεται με την μέθοδο FIFO, και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, η οποία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων ολοκλήρωσης και πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση. Το κόστος παραγωγής περιλαμβάνει άμεσα υλικά, άμεσα εργατικά και τα αναλογούντα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα που πραγματοποιούνται προκειμένου να φέρουν τα αποθέματα στην παρούσα κατάσταση. Διαγραφές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν.

3.9 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ

Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και ελέγχονται σε ετήσια βάση για περίπτωση απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλο το ποσό που οφείλεται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Οι διαγραφές απαιτήσεων που κρίνονται ως ανεπίδεκτες είσπραξης πραγματοποιούνται μέσω της σχηματισθείσας πρόβλεψης.

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου, μείον την πρόβλεψη για μείωση της αξίας τους. Στην περίπτωση που η αναπόσβεστη αξία ή το κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου υπερβαίνει την παρούσα αξία, τότε το στοιχείο αυτό αποτιμάται στο ανακτήσιμο ποσό αυτού, δηλαδή στη παρούσα αξία των μελλοντικών ροών του περιουσιακού στοιχείου, η οποία υπολογίζεται με βάση το μέσο επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας.

3.10 ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο καθώς επίσης και τις καταθέσεις όψεως.

3.11 ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους, ενώ μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης παρακολουθούνται στο ανεξόφλητο υπόλοιπό τους. Ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, οπότε ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

3.12 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ

Ο φόρος εισοδήματος χρήσης αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο και καταχωρείται στα αποτελέσματα, εκτός από την περίπτωση που αφορά κονδύλια που καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, οπότε καταχωρείται κατά ανάλογο τρόπο σε αυτά.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος είναι ο αναμενόμενος πληρωτέος φόρος επί του φορολογητέου εισοδήματος χρήσης, βάσει των θεσπισμένων συντελεστών φόρου κατά την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται βάσει του ισολογισμού που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής αξίας και φορολογικής βάσης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Δεν λογίζεται αν προκύπτει από αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία, όταν έγινε η συναλλαγή, δεν επηρέασε το λογιστικό ή το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να ισχύσουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονιστεί η υποχρέωση, οι οποίοι βασίζονται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο στην έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και μειώνονται όταν αυτό υλοποιηθεί.

Όσον αφορά πρόσθετους φόρους, οι οποίοι είναι πιθανόν να προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους, η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες του εσωτερικού χρησιμοποιούν ιστορικά στοιχεία από φορολογικούς ελέγχους παρελθόντων ελεγμένων φορολογικά χρήσεων και μέσω αυτών σχηματίζουν πρόβλεψη

μελλοντικών φορολογικών διαφορών για τις ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που θα προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους των φορολογικά ανέλεγκτων χρήσεων.

Πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων καταχωρούνται στον ίδιο χρόνο με αυτόν της υποχρέωσης καταβολής του σχετικού μερίσματος.

3.13 ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

3.13.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Οι υποχρεώσεις για εισφορές σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται ως έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά το χρόνο πραγματοποίησης τους.

3.13.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2112/1920 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Δ.Λ.Π. 19.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις, για τα προγράμματα παροχών είναι η παρούσα αξία των δουλευμένων παροχών, λαμβάνοντας υπόψη προσαρμογές για τυχόν αναλογιστικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημίες) και κόστος για υπηρεσίες παρελθόντων ετών.

Το ύψος της υποχρέωσης προσδιορίζεται ετησίως βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική Εταιρεία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method).

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές με το επιτόκιο που ισχύει για ομόλογο πιστωτικής διαβάθμισης ΑΑ, που έχει εκδοθεί σε νόμισμα κοινό με αυτό στο οποίο καταβάλλεται η καθορισμένη παροχή και έχει εναπομένουσα διάρκεια που εναρμονίζεται με τη διάρκεια της σχετικής υποχρέωσης.

Τα σωρευμένα αναλογιστικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την απόκλιση μεταξύ εκτιμήσεων και εμπειρίας και από την μεταβολή των χρησιμοποιούμενων αναλογιστικών υποθέσεων, κατά το μέρος που υπερβαίνουν το 10% του μεγαλύτερου μεταξύ των δουλευμένων υποχρεώσεων και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, αποσβένονται σε περίοδο ίση με τη μέση εναπομένουσα εργάσιμη ζωή του προσωπικού.

Το κόστος από την υπηρεσία παρελθόντων ετών αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως, εκτός αν οι μεταβολές στη βάση υπολογισμού της παροχής εξαρτώνται από την παραμονή των εργαζομένων στην υπηρεσία για καθορισμένη χρονική περίοδο, οπότε αποσβένεται με τη γραμμική μέθοδο στη διάρκεια της περιόδου αυτής.

3.14 ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων, με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν, ενώ όσες σχετίζονται με την αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων, περιλαμβάνονται στις Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή αυτών.

3.15 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση, από την οποία είναι πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της, οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, και το ποσό της μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης και αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης, αντιλογίζονται, ενώ χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό για τον οποίο αρχικά δημιουργήθηκαν.

Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημίες. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

Προβλέψεις για αναδιοργάνωση αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει εγκεκριμένο λεπτομερές και επίσημο σχέδιο αναδιοργάνωσης, το οποίο έχει αρχίσει ή έχει ανακοινωθεί δημόσια. Μελλοντικά λειτουργικά κόστη δεν περιλαμβάνονται στην πρόβλεψη.

3.16 Έσοδα

Περιλαμβάνουν την εύλογη αξία πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρή από Φ.Π.Α., εκπτώσεις και επιστροφές, ενώ τα διεταιρικά έσοδα του Ομίλου απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

3.16.1 Πωλησεις αγαθων

Όταν οι κίνδυνοι και οι ανταμοιβές της ιδιοκτησίας έχουν μεταφερθεί στον αγοραστή, η είσπραξη του τιμήματος είναι εύλογα εξασφαλισμένη, οι σχετιζόμενες δαπάνες και πιθανές επιστροφές μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα και δεν υπάρχει συνεχιζόμενη ανάμειξη στη διαχείρισή τους.

3.16.2 Παροχη υπηρεσιων

Στην περίοδο παροχής των υπηρεσιών βάσει του σταδίου ολοκλήρωσης τους σε σχέση με το σύνολό τους.

3.16.3 Έσοδα απο μερισματα

Με την έγκριση της διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των μετόχων των θυγατρικών Εταιρειών.

3.17 Χρηματοδοτικα εσοδα-εξοδα (καθαρα)

Αποτελούνται από τους χρεωστικούς τόκους επί των δανείων, τα συναλλαγματικά κέρδη ή ζημιές από τον δανεισμό των εταιρειών και τα έσοδα από δεδουλευμένους πιστωτικούς τόκους από επενδυθέντα διαθέσιμα και τόκους από τρεχούμενους λογαριασμούς πελατών.

3.18 Μισθωσεις

Κριτήριο για το χαρακτηρισμό μιας μίσθωσης ως χρηματοδοτική ή λειτουργική είναι η ουσία της συναλλαγής και όχι ο τύπος της σύμβασης.

Ενδεικτικές περιπτώσεις κατά τις οποίες η μίσθωση θεωρείται ως χρηματοδοτική, και λογίζεται ως απόκτηση παγίου και ανάληψη μιας υποχρέωσης, είναι οι παρακάτω:

- Μεταφορά της ιδιοκτησίας του μισθωμένου παγίου στον μισθωτή στο τέλος της περιόδου μίσθωσης,
- δικαίωμα αγοράς του μισθωμένου παγίου από το μισθωτή στη λήξη της μίσθωσης με ευνοϊκούς όρους,
- διάρκεια της μίσθωσης μεγαλύτερη ή ίση με το 75% της οικονομικής ζωής του μισθωμένου παγίου,
- παρούσα αξία των ελάχιστων πληρωμών μίσθωσης μεγαλύτερη ή ίση με το 90% της πραγματικής αξίας του μισθωμένου παγίου.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις τα καταβαλλόμενα ενοίκια διαχωρίζονται σε χρηματοοικονομικά έξοδα (τόκους) που καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα και σε μείωση της αναληφθείσας υποχρέωσης.

Όλες οι υπόλοιπες συμβάσεις μίσθωσης χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές, οπότε τα ενοίκια καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα με την πραγματοποίησή τους.

3.19 Μερισματα

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους του Ομίλου αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στις Οικονομικές Καταστάσεις όταν η διανομή τους εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν στους μετόχους τους ως μέρισμα ποσοστό 35% επί των κερδών που προκύπτουν από τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος και του τακτικού αποθεματικού ή μπορούν να μη διανείμουν μέρισμα με τη σύμφωνη γνώμη του συνόλου των μετόχων τους.

Μέρισμα το οποίο είναι μικρότερο από το 35% των κερδών μετά φόρων και τακτικού αποθεματικού μπορεί να αναγγελθεί και να πληρωθεί με έγκριση του 70% των μετόχων. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει αν θα προτείνει ή όχι τη διανομή μερίσματος στη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων δεν προτίθεται να προτείνει την διανομή μερίσματος.

Οι κάτοχοι των μετοχών εισπράττουν μερίσματα, όπως διανέμονται κατά καιρούς, και έχουν δικαίωμα μιας ψήφου, ανά μετοχή, στις συνελεύσεις των μετόχων της Εταιρείας.

3.20 ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά και τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή, υπολογίζονται με τη διαίρεση του αναλογούντος στους μετόχους της Εταιρείας καθαρού κέρδους μετά τους φόρους με το σταθμισμένο μέσο αριθμό των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια της χρήσης.

3.21 ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΥΙΟΘΕΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2018

Α. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Το νέο Πρότυπο δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Το νέο Πρότυπο δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 1:** Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, **ΔΛΠ 28:** Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Β. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Η Διοίκηση προέβη σε ανάλυση της αναμενόμενης επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 την 01/01/2019 καθώς και στην εκτιμώμενη επίπτωση του στις οικονομικές καταστάσεις.
Κατά τη μετάβαση, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις υφιστάμενες λειτουργικές μισθώσεις θα προεξοφληθούν χρησιμοποιώντας το σχετικό επιτόκιο προεξόφλησης. Η παρούσα αξία που θα προκύψει θα αναγνωριστεί ως υποχρέωση από μισθώσεις. Τα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων θα επιμετρηθούν ισόποσα με την υποχρέωση από μισθώσεις, προσαρμοσμένα κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων.
Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης, σύμφωνα με την οποία τα συγκριτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους δεν θα επαναδιατυπωθούν. Παράλληλα, θα παρασχεθούν επεξηγήσεις των λόγων για τις μεταβολές των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 για πρώτη φορά.
Η τελική επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 θα εξαρτηθεί από το επιτόκιο προεξόφλησης κατά την 01/01/2019, τον προσδιορισμό των συμβάσεων μίσθωσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου προτύπου κατά την ημερομηνία αυτή, την τελική αξιολόγηση για τη διάρκεια των μισθώσεων, ιδιαίτερα όσον αφορά την εξάσκηση τυχόν δικαιωμάτων ανανέωσης και τερματισμού, και την ενσωμάτωση νέων αποκτήσεων στην ενοποίηση.
Συνοπτικά, με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της διοίκησης, η επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 αναμένεται να είναι ως εξής:
Στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης κατά την 01/01/2019 αναμένεται αύξηση στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων λόγω κεφαλαιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης και μια αντίστοιχη αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις, ύψους € 2,1 εκ..

Στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων για τη χρήση 2019, οι αποσβέσεις αναμένεται να αυξηθούν κατά € 1,2 εκ. και οι «Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα» αναμένεται να αυξηθούν κατά € 0,04 εκ.. Η μείωση των εξόδων από ενοίκια αναμένεται να οδηγήσει σε βελτίωση των «Λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων».

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11:** Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, **ΔΛΠ 12:** Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, **ΔΛΠ 23:** Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες

στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.22 ΑΡΧΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η Οικονομική Έκθεση του Ομίλου περιλαμβάνει την Μητρική Εταιρεία και τις θυγατρικές στις οποίες αυτή ασκεί έλεγχο, δηλαδή δυνατότητα της Μητρικής να ορίζει τις αποφάσεις που αφορούν τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές διαχείρισης των θυγατρικών, με σκοπό να έχει οφέλη από αυτές.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις των θυγατρικών καταρτίζονται την ίδια ημερομηνία και με τις ίδιες λογιστικές πολιτικές με τις Οικονομικές Καταστάσεις της Μητρικής και διενεργούνται αναγκαίες εγγραφές αναμόρφωσης, για να διασφαλιστεί η συνέπεια των ακολουθούμενων λογιστικών πολιτικών. Οι θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες ενοποιούνται, από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος μεταβιβάζεται εκτός Ομίλου, με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης, είναι οι ακόλουθες:

Επωνυμία	Δραστηριότητα	Έδρα	Συμμετοχή 31.12.18	Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις (*)
KLEFER A.E. (2)	Παραγωγή και εμπορία αυτομάτων θυρών ανελκυστήρων	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	50%	2010
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S. (2)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Κωνσταντινούπολη, Τουρκία	70%	-
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Βελιγράδι, Σερβία	100%	2007-2017
KLEEMANN LIFT RO S.R.L. (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Βουκουρέστι, Ρουμανία	100%	-

Επωνυμία	Δραστηριότητα	Έδρα	Συμμετοχή 31.12.18	Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις (*)
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED (1)	Συμμετοχή σε λοιπές επιχειρήσεις	Χονγκ-Κονγκ	100%	-
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD (2)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Οξφόρδη, Ηνωμένο Βασίλειο	100%	-
KLEEMANN SERVICES LTD (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Λευκωσία, Κύπρος	100%	-
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD (3)	Παραγωγή και εμπορία εξαρτημάτων ανελκυστήρων	Κουνσάν, Κίνα	100%	-
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD (3)	Εμπορία εξαρτημάτων ανελκυστήρων	Κουνσάν, Κίνα	100%	-
KLEEMANN LIFTS RUS (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Μόσχα, Ρωσία	99,5%	-
KLEEMANN DIZALA D.o.o. (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Ζάγκρεμπ, Κροατία	100%	-
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Σύδνεϋ, Αυστραλία	100%	-
KLEEMANN AUFZUGE GmbH (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Ντίσελντορφ, Γερμανία	100%	-
KLEEMANN ASCENSEURS SARL(1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Παρίσι, Γαλλία	100%	-
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ(4)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	ΒΙΠΕ Κιλκις, Ελλάδα	100%	-

(*) Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις γίνεται αναλυτική αναφορά στις παραγράφους 28.1 και 28.2 παρακάτω
(1) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN LIFTS UK LTD
(2) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
(3) Είναι θυγατρική εταιρεία της HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED
(4) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN SERVICES LTD

Ενδοεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές, καθώς και κέρδη ή ζημιές από αυτές, απαλείφονται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, ενώ μη πραγματοποιημένα κέρδη και μη πραγματοποιημένες ζημιές από συναλλαγές με συνδεδεμένες εταιρείες απαλείφονται μέχρι το ύψος της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές.

4. ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΗ ΕΛΕΓΧΟΥΣΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις οικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό. Οι συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες των εν λόγω θυγατρικών παρατίθενται προ εγγραφών απαλοιφής των ενδοομιλικών συναλλαγών.

Συνοπτική Κατάσταση	**KLEFER S.A.**		**KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S.**	
Οικονομικής Θέσης	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Ποσά σε €				
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	3.128.591,05	3.280.959,50	423.491,72	552.900,39
Στοιχεία κυκλοφορούντουν στοιχείων	11.273.715,60	14.365.004,70	5.726.700,54	7.611.747,61
Σύνολο Ενεργητικού	**14.402.306,65**	**17.645.964,20**	**6.150.192,26**	**8.164.648,00**
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	804.908,27	777.225,12	49.858,78	73.889,49
Βραχυπρόοθεσμες Υποχρεώσεις	2.433.261,76	3.657.547,19	3.424.680,49	4.178.151,90
Σύνολο Υποχρεώσεων	**3.238.170,03**	**4.434.772,31**	**3.474.539,27**	**4.252.041,39**
Ίδια Κεφάλαια	**11.164.136,62**	**13.211.191,89**	**2.675.652,99**	**3.912.606,61**
Ποσά που αναλογούν σε:				
Μετόχους της εταιρείας	5.582.068,31	6.605.595,95	1.872.957,09	2.738.824,63
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	5.582.068,31	6.605.595,95	802.695,90	1.173.781,98

Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	**2017**	**2017**	**2017**	**2017**
Κύκλος Εργασιών	18.540.625,41	19.431.987,97	8.515.749,00	9.231.500,00
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	1.263.721,66	1.894.724,04	(297.323,98)	169.635,04
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	(10.776,93)	(30.338,30)	(936.170,15)	(833.453,34)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα	**1.252.944,73**	**1.864.385,74**	**(1.233.494,13)**	**(663.818,30)**
Που αναλογούν σε:				
Μετόχους της εταιρείας	626.472,37	932.192,87	(863.445,89)	(464.672,81)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	626.472,37	932.192,87	(370.048,24)	(199.145,49)

Συνοπτική Κατάσταση Ταμιακών Ροών	**2017**	**2017**	**2017**	**2017**
Ταμιακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων	2.750.306,76	4.414.523,80	254.203,12	231.180,93
Ταμιακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων	(145.844,10)	(309.120,56)	(19.047,10)	(18.663,08)
Ταμιακές Ροές Χρημ/κών Δραστηριοτήτων	(3.300.000,00)	(4.000.000,00)	(303.459,49)	(300.000,00)
Καθαρή μεταβολή στα Χρηματικά Διαθέσιμα	**(695.537,34)**	**105.403,24**	**(68.303,47)**	**(87.482,15)**
Ταμιακά Διαθέσιμα Έναρξης	1.647.791,41	1.542.388,17	1.038.133,09	1.125.615,24
Ταμιακά Διαθέσιμα Λήξης	**952.254,07**	**1.647.791,41**	**969.829,62**	**1.038.133,09**

5. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα γήπεδα και τα οικόπεδα του Ομίλου αποτιμήθηκαν κατά την ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α. (01/01/2004) στην εύλογη αξία (fair value). Ο Όμιλος κατά τακτά χρονικά διαστήματα προβαίνει σε επανεκτίμηση της αξίας των γηπέδων και οικοπέδων του. Η τελευταία αναπροσαρμογή πραγματοποιήθηκε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Από την αποτίμηση στην εύλογη αξία προέκυψε ποσό Ευρώ 302.529,20 για αναπροσαρμογή της αξίας των οικοπέδων και γηπέδων. Τα λοιπά ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια του Ομίλου αποτιμώνται με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους. Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Έπιπλα και Η/Υ	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2017	**5.103.686,18**	**26.232.065,74**	**17.013.061,03**	**3.428.233,82**	**6.370.042,68**	**1.896.243,15**	**60.043.332,60**
Προσθήκες	-	93.863,28	445.982,22	350.869,93	667.987,58	2.863.599,30	**4.422.302,31**
Αναπροσαρμογές	(11.803,37)	-	-	-	-	-	**(11.803,37)**
Μεταφορές	-	180.970,64	16.420,63	13.323,82	17.438,53	(595.737,88)	**(367.584,26)**
Πωλήσεις	-	-	-	(72.518,86)	(13.222,63)	-	**(85.741,49)**
Καταστροφές	-	-	(532,48)	(25.901,99)	(28.801,37)	-	**(55.235,84)**
Συναλλαγματική διαφορά	16.988,90	113.428,86	(18.030,26)	(23.730,29)	(67.948,61)	(68.418,30)	**(47.709,70)**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.108.871,71**	**26.620.328,52**	**17.456.901,14**	**3.670.276,43**	**6.945.496,18**	**4.095.686,27**	**63.897.560,25**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**-**	**6.189.968,64**	**12.824.013,21**	**2.093.131,08**	**5.003.042,18**	**-**	**26.110.155,11**
Αποσβέσεις χρήσης	-	583.577,88	680.578,04	251.396,67	377.645,03	-	**1.893.197,62**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	(55.775,69)	(4.182,68)	-	**(59.958,37)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	(69,44)	(14.949,81)	(28.457,15)	-	**(43.476,40)**
Συναλλαγματική διαφορά	-	7.492,14	(10.662,47)	(9.229,59)	(44.193,75)	-	**(56.593,67)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2017	**-**	**6.781.038,66**	**13.493.859,34**	**2.264.572,66**	**5.303.853,63**	**-**	**27.843.324,29**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.108.871,71**	**19.839.289,86**	**3.963.041,80**	**1.405.703,77**	**1.641.642,55**	**4.095.686,27**	**36.054.235,96**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2018	**5.108.871,71**	**26.620.328,52**	**17.456.901,14**	**3.670.276,43**	**6.945.496,18**	**4.095.686,27**	**63.897.560,25**
Προσθήκες	147.189,73	30.168,11	919.715,05	230.210,42	421.773,90	5.677.661,27	**7.426.718,48**
Αναπροσαρμογές	76.717,87	-	-	-	-	-	**76.717,87**
Μεταφορές	598.961,64	147.375,83	60.350,94	0,61	47.391,44	(937.350,92)	**(83.270,46)**
Πωλήσεις	-	-	-	(2.495,40)	(15.167,27)	-	**(17.662,67)**
Καταστροφές	-	(16.847,10)	(7.687,41)	-	(4.030,88)	-	**(28.565,39)**
Συναλλαγματική διαφορά	987,20	6.594,20	(32.390,91)	(26.960,33)	(89.728,13)	(30.082,03)	**(171.580,00)**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2018	**5.932.728,15**	**26.787.619,56**	**18.396.888,81**	**3.871.031,73**	**7.305.735,24**	**8.805.914,59**	**71.099.918,08**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**-**	**6.781.038,66**	**13.493.859,34**	**2.264.572,66**	**5.303.853,63**	**-**	**27.843.324,29**
Αποσβέσεις χρήσης	-	588.755,47	694.922,67	268.740,64	434.594,30	-	**1.987.013,08**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	(2.495,40)	(8.638,97)	-	**(11.134,37)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	(11.316,08)	(7.692,69)	(24.953,34)	(5.118,51)	-	**(49.080,62)**
Συναλλαγματική διαφορά	-	520,51	(16.238,05)	(10.443,34)	(62.082,88)	-	**(88.243,76)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2018	**-**	**7.358.998,56**	**14.164.851,27**	**2.495.421,22**	**5.662.607,57**	**-**	**29.681.878,62**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**5.932.728,15**	**19.428.621,00**	**4.232.037,54**	**1.375.610,51**	**1.643.127,67**	**8.805.914,59**	**41.418.039,46**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Έπιπλα και Η/Υ	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2017	**4.172.962,73**	**21.036.561,98**	**12.234.612,78**	**2.463.222,35**	**4.612.515,98**	**94.713,45**	**44.614.589,27**
Προσθήκες	-	55.368,05	118.023,81	209.391,26	360.195,47	375.446,63	**1.118.425,22**
Αναπροσαρμογές	(11.803,37)	-	-	-	-	-	**(11.803,37)**
Μεταφορές	-	180.970,64	477,06	-	-	(380.145,45)	**(198.697,75)**
Πωλήσεις	-	-	-	-	(4.451,83)	-	**(4.451,83)**
Καταστροφές	-	-	(532,48)	-	(5.928,63)	-	**(6.461,11)**
Συναλλαγματικές διαφορές							**-**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2017	**4.161.159,36**	**21.272.900,67**	**12.352.581,17**	**2.672.613,61**	**4.962.330,99**	**90.014,63**	**45.511.600,43**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**-**	**5.313.018,85**	**9.562.408,91**	**1.641.272,96**	**3.851.145,81**	**-**	**20.367.846,53**
Αποσβέσεις χρήσης	-	477.723,66	380.826,35	135.809,41	208.002,04	-	**1.202.361,46**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	-	(3.784,71)	-	**(3.784,71)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	(69,44)	-	(5.928,53)	-	**(5.997,97)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2017	**-**	**5.790.742,51**	**9.943.165,82**	**1.777.082,37**	**4.049.434,61**	**-**	**21.560.425,31**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**4.161.159,36**	**15.482.158,16**	**2.409.415,35**	**895.531,24**	**912.896,38**	**90.014,63**	**23.951.175,12**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2018	**4.161.159,36**	**21.272.900,67**	**12.352.581,17**	**2.672.613,61**	**4.962.330,99**	**90.014,63**	**45.511.600,43**
Προσθήκες	147.189,73	21.878,11	765.082,29	70.727,41	264.176,47	346.172,22	**1.615.226,23**
Αναπροσαρμογές	302.529,20	-	-	-	-	-	**302.529,20**
Μεταφορές	0,27	75.255,71	15.217,85	0,61	-	(173.744,90)	**(83.270,46)**
Πωλήσεις	-	-	-	-	(8.639,17)	-	**(8.639,17)**
Καταστροφές	-	(16.847,10)	-	-	(1.462,60)	-	**(18.309,70)**
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2018	**4.610.878,56**	**21.353.187,39**	**13.132.881,31**	**2.743.341,63**	**5.216.405,69**	**262.441,95**	**47.319.136,53**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**-**	**5.790.742,51**	**9.943.165,82**	**1.777.082,37**	**4.049.434,61**	**-**	**21.560.425,31**
Αποσβέσεις χρήσης	-	483.402,75	376.077,90	143.451,15	221.966,55	-	**1.224.898,35**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	-	(8.638,97)	-	**(8.638,97)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	(11.316,08)	-	-	(1.186,26)	-	**(12.502,34)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2018	**-**	**6.262.829,18**	**10.319.243,72**	**1.920.533,52**	**4.261.575,93**	**-**	**22.764.182,35**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**4.610.878,56**	**15.090.358,21**	**2.813.637,59**	**822.808,11**	**954.829,76**	**262.441,95**	**24.554.954,18**

Για τα οικόπεδα και τα κτίρια δεν υφίστανται υποθήκες και εμπράγματα βάρη κατά την 31.12.2018 τόσο για τον Όμιλο όσο και για την Εταιρεία.

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

6. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Οι επενδύσεις σε ακίνητα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2017	**1.708.329,99**	**1.620.726,55**
Προσθήκες	-	-
Πωλήσεις	-	-
Συναλλαγματική διαφορά	(15.629,13)	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2017	**1.692.700,86**	**1.620.726,55**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**197.566,32**	**195.814,25**
Αποσβέσεις χρήσης	57.006,93	55.567,44
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-
Συναλλαγματική διαφορά	(312,58)	-
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2017	**254.260,67**	**251.381,69**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**1.438.440,19**	**1.369.344,86**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2018	**1.692.700,86**	**1.620.726,55**
Συναλλαγματική διαφορά	(18.059,25)	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2018	**1.674.641,61**	**1.620.726,55**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**254.260,67**	**251.381,69**
Αποσβέσεις χρήσης	56.645,74	55.567,44
Συναλλαγματική διαφορά	(722,38)	-
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2018	**310.184,03**	**306.949,13**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**1.364.457,58**	**1.313.777,42**

Ο Όμιλος εφαρμόζει το μοντέλο κόστους για την επιμέτρηση των επενδύσεων σε ακίνητα, τα οποία έχει στην ιδιοκτησία του και δεν τα χρησιμοποιεί για τις συνήθεις παραγωγικές εργασίες τους, αλλά τα εκμισθώνει σε τρίτους. Τα έσοδα από ενοίκια προερχόμενα από επενδυτικά ακίνητα για τη χρήση είναι Ευρώ 63.144 (2017: Ευρώ 62.272).
Επί των ανωτέρω ακινήτων δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη. Επίσης, δεν πραγματοποιήθηκαν έξοδα για τα επενδυτικά ακίνητα εντός της χρήσης και δεν υπάρχουν λοιπές υποχρεώσεις που να προκύπτουν από συμβάσεις μισθώσεων ακινήτων.

Η λογιστική αξία των επενδυτικών ακινήτων της μητρικής εταιρείας την 31/12/2018 δεν απέχει σημαντικά από την εύλογη αξία τους. Ο προσδιορισμός της αξίας τους πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητο εξωτερικό ορκωτό εκτιμητή, μέλος του σώματος ορκωτών εκτιμητών και πιστοποιημένο κατά TEGoVA (The European Group of Valuers' Associations).

Οι αποσβέσεις τους υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους η οποία εκτιμάται στη χρονική διάρκεια 20 έως 50 ετών.

7. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αφορούν άδειες λογισμικών προγραμμάτων και κόστη και δαπάνες αναφορικά με την εσωτερική δημιουργία και ανάπτυξη λογισμικού.

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**3.871.021,17**	**3.268.970,67**
Προσθήκες	1.231.114,41	58.362,80
Μεταφορές	198.696,30	198.696,30
Συναλλαγματική διαφορά	(34.962,53)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.265.869,35**	**3.526.029,77**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**1.932.089,92**	**1.358.418,25**
Αποσβέσεις χρήσης	319.505,11	281.408,66
Αποσβέσεις Καταστροφέντων	(34.725,02)	-
Συναλλαγματική διαφορά	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**2.216.870,01**	**1.639.826,91**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**3.048.999,34**	**1.886.202,86**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**5.265.869,35**	**3.526.029,77**
Προσθήκες	224.133,97	210.594,91
Μεταφορές	81.693,26	81.693,26
Καταστροφές	(4.637,66)	
Συναλλαγματική διαφορά	(23.044,74)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**5.544.014,18**	**3.818.317,94**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**2.216.870,01**	**1.639.826,91**
Αποσβέσεις χρήσης	347.371,52	303.365,36
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	(4.645,77)	
Συναλλαγματική διαφορά	(11.297,91)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**2.548.297,85**	**1.943.192,27**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**2.995.716,33**	**1.875.125,67**

Εσωτερικώς δημιουργούμενα πάγια που συμπεριλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα υπάρχουν μόνο στην μητρική και αφορούν την ανάπτυξη του λογισμικού προγράμματος ΔΙΑΣ. Τα στοιχεία για το πάγιο αυτό παρατίθενται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**410.788,59**	**410.788,59**
Προσθήκες	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**410.788,59**	**410.788,59**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**193.706,65**	**193.706,65**
Αποσβέσεις περιόδου	19.385,00	19.385,00
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**213.091,00**	**213.091,00**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**197.697,00**	**197.697,00**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**410.788,59**	**410.788,59**
Προσθήκες	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**410.788,59**	**410.788,59**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**213.091,00**	**213.091,00**
Αποσβέσεις περιόδου	27.086,16	27.086,16
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**240.177,72**	**240.177,72**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**170.611,28**	**170.611,28**

8. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Η Εταιρεία καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης καθώς και της προηγούμενης χρήσης, αναλύονται ως εξης:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2017	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2017	% Συμμετοχής
KLEFER A.E	ΕΛΛΑΔΑ	1.173.881,21	-	1.173.881,21	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	ΤΟΥΡΚΙΑ	232.206,36	-	232.206,36	70%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	ΑΓΓΛΙΑ	17.891.538,43	-	17.891.538,43	100%
		19.297.626,00	**-**	**19.297.626,00**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2018	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2018	% Συμμετοχής
KLEFER A.E	ΕΛΛΑΔΑ	1.173.881,21	-	1.173.881,21	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	ΤΟΥΡΚΙΑ	232.206,36	-	232.206,36	70%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	ΑΓΓΛΙΑ	17.891.538,43	3.800.000,00	21.691.538,43	100%
		19.297.626,00	**-**	**23.097.626,00**	

Η εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης καθώς και της προηγούμνενης χρήσης, αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2017	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2017	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS DMCC	Ντουμπάι	52.507,00	(52.507,00)	-	100%
		52.507,00	**(52.507,00)**	**-**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2018	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2018	% Συμμετοχής
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ	Ελλάδα	-	100.000,00	100.000,00	100%
		-	**100.000,00**	**100.000,00**	

Η Εταιρεία HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης καθώς και της προηγούμνενης χρήσης, αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2017	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2017	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	Κίνα	5.800.038,78	2.537.063,20	8.337.101,98	100%
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	Κίνα	90.670,00	-	90.670,00	100%
		5.890.708,78	-	**8.427.771,98**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2018	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2018	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	Κίνα	8.337.101,98	5.931.085,34	14.268.187,33	100%
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	Κίνα	90.670,00	-	90.670,00	100%
		8.427.771,98	**5.931.085,34**	**14.358.857,33**	

Η Εταιρεία KLEEMANN LIFTS UK LTD καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης καθώς και της προηγούμνεης χρήσης, αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2017	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2017	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS RUS	Ρωσία	242.780,00	-	242.780,00	99,5%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	Αυστραλία	2.520.598,07	-	2.520.598,07	80,1%
KLEEMANN AUFZUGE	Γερμανία	500.000,00	-	500.000,00	100%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O	Σερβία	3.776.162,00	-	3.776.162,00	100%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	Ρουμανία	300.003,87	-	300.003,87	100%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	Χονγκ-Κονγκ	7.595.376,50	2.000.000,00	9.595.376,50	
KLEEMANN SERVICES LTD	Κύπρος	77.218,00	-	77.218,00	100%
KLEEMANN DIZALA	Κροατία	200.000,00	-	200.000,00	100%
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	Γαλλία	-	100.000,00	100.000,00	100%
		15.212.138,44	**2.100.000,00**	**17.312.138,44**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2018	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2018	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS RUS	Ρωσία	242.780,00		242.780,00	99,5%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	Αυστραλία	2.520.598,07	561.020,49	3.081.618,56	100%
KLEEMANN AUFZUGE	Γερμανία	500.000,00		500.000,00	100%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O	Σερβία	3.776.162,00		3.776.162,00	100%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	Ρουμανία	300.003,87		300.003,87	100%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	Χονγκ-Κονγκ	9.595.376,50	7.200.000,00	16.795.376,50	100%
KLEEMANN SERVICES LTD	Κύπρος	77.218,00	202.625,00	279.843,00	100%
KLEEMANN DIZALA	Κροατία	200.000,00	(200.000,00)	-	100%
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	Γαλλία	100.000,00		100.000,00	100%
		17.312.138,44	**7.763.645,49**	**25.075.783,93**	

Η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι δεν προκύπτουν λόγοι απομείωσης της αξίας των συμμετοχών.

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στην ικανότητα των παραπάνω επιχειρήσεων να μεταφέρουν κεφάλαια στην εταιρεία με τη μορφή ταμειακών μερισμάτων ή αποπληρωμές δανείων ή προκαταβολές. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος δεν έχει συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες δομημένες οντότητες.

Σημαντικές Μεταβολές στη σύνθεση του Ομίλου

Η κυπριακή εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD ολοκλήρωσε τον Σεπτέμβριο την ίδρυση νέας θυγατρικής στην Ελλάδα, με την επωνυμία KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ. Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της νέας θυγατρικής ανέρχεται σε Ευρώ 100 χιλ με συμμετοχή 100% της KLEEMANN SERVICES LTD. Αντικείμενο της επιχείρησης είναι η εγκατάσταση ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων.

Τον Οκτώβριο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 202,6 χιλ. στη θυγατρική εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων.

Τον Φεβρουάριο του 2018 αποφασίστηκε από την Kleemann Hellas ABEE αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 2,8 εκ. στη θυγατρική εταιρεία στην Αγγλία, Kleemann Lifts UK Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα. Τον Ιούλιο του 2018 αποφασίστηκε από την Kleemann Hellas ABEE αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 1,0 εκ. στη θυγατρική εταιρεία στην Αγγλία, Kleemann Lifts UK Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα.

Τον Απρίλιο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 2,1 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων στη Κίνα. Τον Ιούλιο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 5,1 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί αντίστοιχα με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα.

Η HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED προχώρησε κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2018 σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ συνολικού ύψους 5,9 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία της στη Κίνα, KLEEMANN LIFTS (CHINA) Co. Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων.

Τον Οκτώβριο του 2018 η KLEEMANN LIFTS UK Ltd προχώρησε σε εξαγορά του υπολοίπου 20% της θυγατρικής της στην Αυστραλία, KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY. Ως αποτέλεσμα, το ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής ανέρχεται πλέον σε 100%.

Υπεραξία

Η μεταβολή στο κονδύλι της υπεραξίας παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2018	**2017**
Λογιστική Αξία την 1/1	1.787.873,86	1.787.873,86
Προσθήκες	378.868,67	-
Απομειώσεις	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12	**2.166.742,53**	**1.787.873,86**

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, τον Οκτώβριο του 2018 ο Όμιλος εξαγόρασε το υπόλοιπο 20% της εταιρείας KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY, για το ποσό των Ευρώ 561.020,49. Το συνολικό κόστος κτήσης αυτής της εταιρίας ανήλθε σε Ευρώ 3.081.618,56, δηλαδή υψηλότερο από το μετοχικό κεφάλαιο που είχε αποκτήσει και επομένως ο Όμιλος αναγνώρισε υπεραξία.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
Κατά την 31/12/2018 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36. Από τη διενέργεια του εν λόγω ελέγχου δεν ανέκυψε θέμα απομείωσης υπεραξίας κατά την 31/12/2018.

Η ανακτήσιμη αξία προσεγγίσθηκε βάσει αξίας χρήσεως (value in use). Η αξία χρήσεως προκύπτει ως η παρούσα αξία προβλεπόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών των εταιρειών προεξοφλημένες σε επιτόκιο που αντικατοπτρίζει τη χρονική αξία του χρήματος και τον κίνδυνο που σχετίζεται με τις εταιρείες. Ο υπολογισμός αυτός χρησιμοποιεί προβλέψεις ταμειακών ροών που έχουν εγκριθεί από τη διοίκηση και καλύπτουν τετραετή περίοδο με αναγωγή στο διηνεκές. Ο υπολογισμός της αξίας της χρήσης βασίστηκε στις παρακάτω βασικές παραδοχές.

Για τον υπολογισμό των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της και ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις
Αντίστοιχα, πραγματοποιήθηκε έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της αξίας κτήσης θυγατρικών και δεν προέκυψε κάποια διαφορά.

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης
Η ανακτήσιμη αξία κάθε ΜΔΤΡ (Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών) καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας χρήσης της (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών (μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών), όπως αναμένεται να παραχθούν από κάθε Θυγατρική Εταιρεία ως ξεχωριστή/διακριτή ΜΔΤΡ. Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας χρήσης επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών:

- Κατάρτιση 5ετών επιχειρηματικών σχεδίων ανά ΜΔΤΡ:
  - ✓ Μέγιστη περίοδος 5 ετών. Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας εξάγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης που αναφέρονται παρακάτω,
  - ✓ Βάσει πρόσφατα καταρτισμένων προϋπολογισμών και εκτιμήσεων,
  - ✓ Προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA & μελλοντικές εκτιμήσεις με χρήση εύλογων παραδοχών.

Οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των ΜΔΤΡ βασίστηκαν σε 5ετή επιχειρηματικά σχέδια εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, τα οποία έχουν συμπεριλάβει τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία, προβλέψεις κλαδικών μελετών και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

- Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές:

Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας έχουν εξαχθεί συμπερασματικά χρησιμοποιώντας τις εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης στο διηνεκές, όπως αυτές λήφθηκαν από εξωτερικές πηγές (έως 2% ανάλογα τη χώρα δραστηριοποίησης της κάθε ΜΔΤΡ).

Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC):
Η μέθοδος του WACC αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε ΜΔΤΡ, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού και τυχόν επιχορηγήσεις, προκειμένου για να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων της εταιρείας. Για τις χρήσεις 2020 και έπειτα έχει γίνει επαναπροσδιορισμός του μέσου σταθμισμένου κόστος κεφαλαίου (WACC στο διηνεκές) λόγω της προσδοκώμενης βελτίωσης των οικονομικών μεγεθών.

Οι βασικές παράμετροι προσδιορισμού του σταθμισμένου κόστους κεφαλαίου (WACC) περιλαμβάνουν:

- Απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς (risk-free return):

Δεδομένου του προσδιορισμού όλων των ταμειακών ροών των επιχειρηματικών σχεδίων στο νόμισμα του ευρώ, ως απόδοση μηδενικού κινδύνου (risk-free return), χρησιμοποιήθηκε η απόδοση του δεκαετούς Γερμανικού Ομολόγου.

- Ειδικός κίνδυνος της χώρας (country risk premium):

Για τον υπολογισμό του ειδικού κινδύνου της χώρας (country risk premium) λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την δραστηριοποίηση στην κάθε αγορά (Κίνα, Αυστραλία κλπ), όπως αυτό προκύπτει από το προαναφερθέν country risk premium, έχει συμπεριληφθεί στο Κόστος Κεφαλαίου (Cost of Equity) της κάθε εταιρείας.

- Equity risk premium:

Για τον υπολογισμό του equity risk premium λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Οι δείκτες ευαισθησίας beta αξιολογούνται ετήσια με βάση δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς. Εκτός των ανωτέρω εκτιμήσεων σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ, δεν έχουν υποπέσει στην αντίληψη της Διοίκησης, μεταβολές στις συνθήκες που ενδεχομένως να επηρέαζαν τις λοιπές παραδοχές της.

Τα επιτόκια προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκαν στο διηνεκές εκτιμήθηκαν από 5% έως και 15% ανάλογα τη χώρα και γεωγραφική περιοχή (Ευρώπη, Ασία, Αυστραλία) δραστηριοποίησης της κάθε ΜΔΤΡ.

Ανάλυση ευαισθησίας των ανακτήσιμων ποσών:

Η Διοίκηση δεν γνωρίζει επί του παρόντος οποιοδήποτε άλλο γεγονός ή συνθήκη που θα επέφερε λογικά πιθανή μεταβολή σε κάποια από τις βασικές παραδοχές στις οποίες βασίστηκε ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού των ΜΔΤΡ. Παρά ταύτα, την 31/12/2018, ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών ανά ΜΔΤΡ σε σχέση με μία μεταβολή σε κάποιες από τις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται ανωτέρω ενδεικτικά αναφέρεται μία αλλαγή:

(i) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο περιθώριο EBITDA έως το 2020 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο EBITDA έως το διηνεκές,
(ii) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το 2020 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το διηνεκές ή
(iii) μισής εκατοστιαίας μονάδας στον ρυθμό ανάπτυξης έως το διηνεκές.

Από τις σχετικές αναλύσεις ευαισθησίας δεν προκύπτει κάποιο ποσό απομείωσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που αποτιμήθηκαν.

ΟΜΙΛΟΣ KLEEMANN LIFTS UK

Οι παρακάτω πίνακες συνοψίζουν τις οικονομικές πληροφορίες του Ομίλου Kleemann Lifts UK, ο οποίος αποτελείται από τις θυγατρικές της Kleemann Lifts UK Ltd, η οποία ανήκει κατά 100% στην Kleemann Hellas S.A.:

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για τη Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου		
(Ποσά σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)		
	KL. LIFTS UK ΟΜΙΛΟΣ	
	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	**31.12.2017**
Πωλήσεις	**63.335.296,41**	**56.527.491,81**
Κόστος Πωληθέντων	(50.916.052,00)	**(43.673.951,47)**
Μικτά κέρδη	**12.419.244,41**	**12.853.540,34**
Λοιπά έσοδα / (έξοδα)	240.039,74	**431.200,49**
Έξοδα Διάθεσης	(4.835.872,71)	**(3.731.108,03)**
Έξοδα Διοίκησης	(4.549.811,95)	**(4.416.482,59)**
Έξοδα Ερευνών και Ανάπτυξης	-	-
Κέρδη προ φόρων και χρηματοδοτικών αποτελεσμάτων	**3.273.599,49**	**5.137.150,21**
Χρηματοδοτικά έσοδα	25.940,45	**115.102,60**
Χρηματοδοτικά έξοδα	(65.331,64)	**(195.430,50)**
Έσοδα από μερίσματα	-	-
Αύξηση (μείωση) αξιας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	-	-
Κέρδη προ φόρων	**3.234.208,30**	**5.056.822,31**
Φόρος εισοδήματος	(676.091,93)	(692.730,00)
Κέρδη μετά από φόρους	**2.558.116,37**	**4.364.092,31**
Κατανέμονται σε:		
-Ιδιοκτήτες μητρικής	2.554.241,58	4.230.478,18
-Δικαιώματα Μειοψηφίας	3.874,79	133.614,13
	2.558.116,37	**4.364.092,31**
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	**3.738.813,09**	**5.490.140,08**

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης 31 Δεκεμβρίου

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)	KL. LIFTS UK ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2018	**31.12.2017**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Μακροπρόθεσμο ενεργητικό		
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	13.694.986,43	8.729.199,48
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.096.074,18	1.129.742,18
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0,00	0,00
Συμμετοχές σε θυγατρικές	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	177.062,05	376.068,21
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	113.299,91	119.041,62
Υπεραξία	2.166.742,53	1.787.873,86
	17.248.165,10	**12.141.925,34**
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Αποθέματα	6.940.364,19	7.216.058,44
Απαιτήσεις από πελάτες	10.426.322,66	9.022.037,23
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	5.523.233,66	5.135.673,40
Επενδύσεις	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	9.020.960,46	9.485.494,82
	31.910.880,97	**30.859.263,89**
Σύνολο ενεργητικού	**49.159.046,07**	**43.001.189,23**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Καθαρή θέση		
Μετοχικό Κεφάλαιο	21.691.538,73	17.891.538,73
Κέρδη εις νέο	6.295.026,12	4.363.344,47
Σύνολο καθαρής θέσης μετόχων Εταιρείας	**27.986.564,85**	**22.254.883,20**
Δικαιώματα μειοψηφίας	5.239,90	378.330,63
Σύνολο καθαρής θέσης	**27.991.804,75**	**22.633.213,83**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	63.394,80	120.276,53
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	34.352,63	27.560,20
Προβλέψεις	-	29.384,26
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.587,42	238.563,28
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	84.594,60	80.996,96
	188.929,45	**496.781,23**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Προμηθευτές	10.973.444,19	10.932.385,20
Οφειλές από φόρους τέλη	466.659,91	1.144.533,39
Λοιπές υποχρεώσεις	9.213.381,87	7.340.659,44
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	12.698,95	109.910,37
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	312.126,95	343.705,78
	20.978.311,87	**19.871.194,17**
Σύνολο υποχρεώσεων	**21.167.241,32**	**20.367.975,40**
Σύνολο Καθαρής Θέσης και Υποχρεώσεων	**49.159.046,07**	**43.001.189,24**

Κατάσταση Ταμιακών Ροών για τη Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου		
(Ποσά σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)		
	KL. LIFTS UK ΟΜΙΛΟΣ	
	Από 1 Ιανουαρίου εως	
	31.12.2018	**31.12.2017**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	3.217.008,29	4.266.676,60
Καταβληθέντες τόκοι	-4.152,43	-95.817,06
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος	-979.357,44	-731.740,38
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**2.233.498,42**	**3.439.119,16**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	-561.020,49	0,00
Αγορές ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων	-5.701.294,72	-4.011.209,91
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	2.495,40	39.742,36
Τόκοι εισπραχθέντες	33.275,71	244,20
Μερίσματα εισπραχθέντα	145.042,20	68.595,86
Λοιπά	0	52030,33
	-6.081.501,90	**-3.850.597,16**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	3.762.424,77	0,00
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		
Εξοφλήσεις δανείων	-95.585,69	-692.982,26
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	-44.261,56	-27.763,58
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.	-239.108,40	-205.698,44
	3.383.469,12	**-926.444,28**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	**-464.534,36**	**-1.337.922,28**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στην αρχή της χρήσης	9.485.494,82	10.823.417,10
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στο τέλος της χρήσης	**9.020.960,46**	**9.485.494,82**

9. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Γραμμάτια εισπρακτέα μακρ. Λήξης	4.474.390,37	4.762.412,47	4.474.390,37	4.762.412,47
Επιταγές εισπρακτέες μακρ. Λήξης	7.487,33	32.408,17	7.487,33	32.408,17
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	1.262.750,38	1.338.337,53	1.075.047,38	881.612,32
	5.744.628,08	**6.133.158,17**	**5.556.925,08**	**5.676.432,96**

Η Εταιρεία έχει προχωρήσει σε συμφωνίες με ορισμένους πελάτες εσωτερικού, με βάση τις οποίες τα υπόλοιπα αυτών διακανονίζονται σε έντοκες ή άτοκες μηνιαίες δόσεις. Οι μακροπρόθεσμες αυτές απαιτήσεις εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο αναπόσβεστο κόστος. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε είναι το μέσο επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας. Το επιτόκιο αυτό ανέρχεται σε περίπου 3,0% για τις χρήσεις 2018 και 3,7% 2017.

10. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται επί των προσωρινών διαφορών, σύμφωνα με τη μέθοδο της υποχρέωσης, με τη χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες του Ομίλου.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων του Ομίλου επανεξετάζεται σε κάθε χρήση, προκειμένου το υπόλοιπο που εμφανίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης να απεικονίζει τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές.

Ο συντελεστής με τον οποίο υπολογίζεται ο αναβαλλόμενος φόρος είναι ίσος με αυτόν που εκτιμάται ότι θα ισχύει κατά την στιγμή αναστροφής των προσωρινών φορολογικών διαφορών. Ο αναβαλλόμενος φόρος της Εταιρείας έχει υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη τον φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά την ημερομηνία ανάκτησης των σχετικών αξιών.

Για τον υπολογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας της μητρικής, καθώς και των θυγατρικών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα χρησιμοποιήθηκε ο φορολογικός συντελεστής των ετών, όπου αναμένεται να γίνει η διευθέτηση των προσωρινών διαφορών. Ο φορολογικός συντελεστής για τη χρήση 2019 θα ανέλθει σε 28%, τη χρήση 2020 σε 27%, το 2021 σε 26% και από το 2022 σε 25%.

Οι κινήσεις στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2018 και 2017 έχουν ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ	**Υπόλοιπο 1 Ιαν. 17**	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 17**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(2.153.160,46)	(111.034,13)	-	2.967,24	(2.261.227,35)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(36.111,88)	5.997,47	-	(3.013,71)	(33.128,12)
Προβλέψεις για απαξ. αποθέμ.	327.451,07	209.399,68	-	3,21	536.853,96
Απαιτήσεις από πελάτες	3.010.148,75	(349.982,02)	-	(25.863,54)	2.634.303,19
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	727.234,17	80.059,23	-	110.501,85	917.795,25
Άλλες προβλέψεις	364.653,73	183.273,32	-	(11.573,55)	536.353,50
Λοιπά	152.222,13	178.826,19	-	(48.866,39)	282.181,92
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**2.392.437,51**	**196.539,74**	**-**	**24.155,11**	**2.613.132,35**

Κατ/ση Οικονομικής Θέσης					
Αναβ/νες φορ/κές Απαιτ.	**2.500.889,91**				**2.789.461,57**
Αναβ/νες φορ/κές Υποχρ.	108.452,04				176.329,22
Σύνολο	**2.392.437,51**				**2.613.132,35**

	Υπόλοιπο 1 Ιαν. 18	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 18**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(2.261.227,35)	226.828,51	(482,24)	(59.645,79)	(2.094.526,87)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(33.128,12)	10.037,76	378,92	(1.488,00)	(24.199,44)
Προβλέψεις για απαξ. αποθέμ.	536.853,96	259.509,39	-	0,11	796.363,46
Απαιτήσεις από πελάτες	2.634.303,19	(52.328,86)	3.265,46	(25.061,37)	2.560.178,42
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	917.795,25	(46.789,54)	185,36	(13.531,41)	857.659,66
Άλλες προβλέψεις	536.353,50	(390.537,28)	- (24.148,12)	8.347,20	154.163,42
Λοιπά	282.181,92	113.897,57		(20.070,05)	351.861,31
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**2.613.132,35**	**120.617,54**	**(20.800,62)**	**(111.449,31)**	**2.601.499,95**

Κατ/ση Οικονομικής Θέσης					
Αναβ/νες φορ/κές Απαιτ.	2.500.889,91				2.789.461,57
Αναβ/νες φορ/κές Υποχρ.	108.452,04				176.329,22
Σύνολο	**2.392.437,51**				**2.613.132,35**

Τα αντίστοιχα ποσά για την Εταιρεία παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Υπόλοιπο 1 Ιαν. 17**	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 17**
Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	(1.871.342,18)	(97.388,50)	-	-	(1.968.730,68)
Ασώματες Ακινητοποιήσεις	(53.442,93)	12.712,08	-	-	(40.730,85)
Προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα	294.465,71	233.835,90	-	-	528.301,61
Απαιτήσεις από πελάτες	2.846.875,75	(353.045,02)	-	-	2.493.830,73
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	639.928,79	49.863,76	-	111.942,03	801.734,58
Άλλες προβλέψεις	257.507,90	168.200,00	-	(32.842,19)	392.865,71
Λοιπά	73.500,90	112.456,08	-	-	185.956,96
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**2.187.493,94**	**83.134,30**	**-**	**79.099,84**	**2.393.228,06**

	Υπόλοιπο 1 Ιαν. 18	Χρέωση στα Αποτελέσματα	Μεταβολή φορολογικού συντελεστή	Χρέωση στην Καθαρά Θέση	Υπόλοιπο 31 Δεκ. 18
Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	(1.968.730,68)	193.014,56	-	(59.749,56)	(1.835.465,68)
Ασώματες Ακινητοποιήσεις	(40.730,85)	16.689,84	-	-	(24.041,01)
Προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα	528.301,61	261.782,71	-	-	790.084,32
Απαιτήσεις από πελάτες	2.493.830,73	(32.402,64)	-	-	2.461.428,09
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	801.734,58	(40.321,48)	-	(9.821,60)	751.591,50
Άλλες προβλέψεις	392.865,71	(342.200,00)	-	(9.167,50)	41.498,19
Λοιπά	185.956,96	12.405,37	-	-	198.362,35
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**2.393.228,06**	**68.968,36**	**-**	**(78.738,66)**	**2.383.457,76**

11. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα Αποθέματα έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	5.989.080,19	5.929.649,62	3.636.087,65	3.067.289,76
Πρώτες ύλες και λοιπά υλικά παραγωγής	23.784.945,57	23.026.744,06	16.288.891,07	16.099.110,91
Εμπορεύματα	2.811.303,09	2.274.687,25	8.728,00	80.092,47
Μείον: Ενδοεταιρικά αποθέματα	(766.232,74)	(779.490,56)		
Μείον: Πρόβλεψη για υποτίμηση	(2.846.846,26)	(1.851.473,77)	(2.821.729,70)	(1.821.729,70)
Σύνολο	**28.972.249,85**	**28.600.116,60**	**17.111.977,02**	**17.424.763,44**

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη, επί του συνόλου των αποθεμάτων του Ομίλου.

12. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ

Στις απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνονται τα εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Πελάτες	48.083.700,94	54.634.459,82	30.200.884,49	32.766.014,29
Επιταγές εισπρακτέες μεταχρονολογημένες	3.687.543,78	3.947.583,84	3.667.962,40	3.899.288,99
Γραμμάτια εισπρακτέα	10.095.535,75	12.989.908,37	8.773.853,42	9.516.300,97
Μείον: προβλέψεις επισφαλειών	(22.198.534,94)	(24.659.241,76)	(20.977.339,30)	(21.121.278,19)
Ενδοεταιρικές απαιτήσεις	(13.455.976,26)	(16.529.291,94)	-	-
Σύνολο	**26.212.269,27**	**30.383.418,33**	**21.665.361,01**	**25.060.326,06**

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση με την πιστωτική της πολιτική και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

Η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις έχει σχηματιστεί για συγκεκριμένα υπόλοιπα πελατών που έχουν ξεπεράσει την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, για τα περισσότερα από τα οποία ο Όμιλος έχει προσφύγει στα δικαστήρια.

Επί των απαιτήσεων της Εταιρείας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.

13. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Απαιτήσεις έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Χρεώστες διάφοροι	957.544,53	5.812.850,69	2.255.989,49	3.275.253,12
Προκαταβολές προμηθευτών	1.968.355,72	1.143.354,05	497.830,61	794.093,43
Λογ. Διαχ. Προκ/λών & πιστώσεων	65.273,90	68.779,32	25.452,75	51.889,23
Έξοδα επόμενων χρήσεων	448.497,21	442.354,63	281.231,87	144.766,40
Αγορές υπό παραλαβή	968.057,22	323.646,06	866.157,29	1.310.991,37
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	5.393.649,82	4.629.091,31	2.811,80	26.130,02
Λοιπά	2.903.639,46	910.403,10	-	-
Σύνολο	**12.705.017,86**	**13.330.479,16**	**3.929.473,81**	**5.603.123,57**

Στο κονδύλι «Χρεώστες Διάφοροι» της μητρικής περιλαμβάνεται κατά κύριο λόγο απαίτηση Φ.Π.Α. (Ευρω 0,3 εκατ.) και απαίτηση προκαταβολής φόρου προηγούμενων χρήσεων (Ευρώ 1,8 εκ).

14. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ

Οι Βραχυπρόθεσμες Επενδύσεις και Χρεόγραφα κατανέμονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία, μέσω των αποτελεσμάτων	123.186,00	190.456,00	123.186,00	190.456,00

Οι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και χρεόγραφα της Εταιρείας ταξινομούνται στην κατηγορία «Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμημένα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων».

Οι μεταβολές από την επιμέτρηση στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αύξηση / (μείωση) αξίας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα» της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Η κίνηση των βραχυπρόθεσμων επενδύσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία είναι ως εξής:

Πίνακας Κίνησης Αξιογράφων

	Σύνολο Μετοχών Εισηγμένων	**Σύνολο Μετοχών μη Εισηγμένων**	**Σύνολο**
2018			
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	184.450,00	6.006,00	**190.456,00**
Αγορές	-	-	**-**
Πωλήσεις	-	-	**-**
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση ή αποτίμηση	(67.270,00)	-	**(67.270,00)**
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**117.180,00**	**6.006,00**	**123.186,00**

	Σύνολο Μετοχών Εισηγμένων	**Σύνολο Μετοχών μη Εισηγμένων**	**Σύνολο**
2017			
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	139.965,00	6.006,00	**145.971,00**
Αγορές	-	-	**-**
Πωλήσεις	-	-	**-**
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση ή αποτίμηση	44.485,00	-	**44.485,00**
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**184.450,00**	**6.006,00**	**190.456,00**

15. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΑΥΤΩΝ

Τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Αυτών έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Ταμείο	4.668.659,26	4.703.580,39	92.056,82	53.691,71
Τραπεζικές καταθέσεις	9.458.725,99	12.908.282,16	3.092.284,48	5.386.751,52
Σύνολο	**14.127.385,25**	**17.611.862,55**	**3.184.341,10**	**5.440.443,23**

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στα ταμεία του Ομίλου και της Εταιρείας και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση. Κατά τις ανωτέρω ημερομηνίες δεν υπήρχαν υπεραναλήψεις από τραπεζικούς λογαριασμούς.

16. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας αποτελείται από 23.648.700 ονομαστικές μετοχές των Ευρώ 0,35 η κάθε μία, δηλαδή συνολικά Ευρώ 8.277.045 και είναι ολοσχερώς καταβλημένο. Δεν υπάρχουν στο τέλος της τρέχουσας χρήσης, μετοχές της μητρικής Εταιρείας που κατέχονται είτε από την ίδια είτε από θυγατρικές και συγγενείς της επιχειρήσεις.

Τα αποθεματικά διαμορφώθηκαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Λοιπά αποθεματικά:				
Τακτικό αποθεματικό	3.491.499,03	2.790.570,47	2.759.015,00	2.058.857,03
Ειδικά φορολογημένα αποθεματικά	15.693.088,39	12.286.844,98	15.303.088,39	11.896.844,98
Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών	(21.143,63)	(31.190,77)	-	(27.671,43)
Έκτακτο αποθεματικό	65.856,02	65.856,02	65.856,02	65.856,02
Διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	1.551.067,32	1.607.265,25	1.462.027,67	1.288.596,28
Αφορολόγητα αποθ. αναπτυξιακών νόμων	28.046.861,07	27.413.093,07	26.605.173,71	25.971.405,71
Hedging αποτιμηση παραγωγων ΣΜΕ € / TRL	(105.585,63)	(122.919,56)	(106.709,69)	(124.043,62)
Αποθεματικά από έσοδα φορολογ. κατ' ειδικό τρόπο	193.161,35	181.883,90	68.250,20	68.250,20
Σύνολο	**48.914.803,92**	**44.174.474,54**	**46.156.701,30**	**41.198.095,17**

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας, ετησίως παρακρατείται το 5% τουλάχιστον των καθαρών κερδών για τη δημιουργία τακτικού αποθεματικού, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την εξίσωση, πριν τη διανομή μερίσματος, του χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού κερδών και ζημιών και διανέμεται μόνο κατά τη διάλυση της Εταιρείας. Η παρακράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, όταν το υπόλοιπό του φθάσει το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

Ειδικά φορολογημένα αποθεματικά

Τα ειδικά φορολογημένα αποθεματικά της Εταιρείας αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη, από τα οποία, αφορούν κάλυψη της ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενο επενδυτικό πρόγραμμα του Ν.3299/04, κάλυψη της ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενο επενδυτικό πρόγραμμα του Μέτρο 6.5, αναλογία μη διανεμηθέντων κερδών από παρακρατηθέντες φόρους μερισμάτων της θυγατρικής KLEFER A.E. και της θυγατρικής KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As, αποθεματικό φορολογημένο για διανομή βάσει του Ν.4172/2013 και τα υπόλοιπα αφορούν προαιρετικό ειδικό αποθεματικό για την υλοποίηση επενδύσεων που σχηματίστηκε στις χρήσεις 2007, 2008 και 2009.

Αποθεματικά αναλογιστικών κερδών

Αφορά αποθεματικό αναλογιστικών διαφορών το οποίο δημιουργήθηκε μετά την τροποποίηση του Δ.Λ.Π. 19.

Έκτακτο αποθεματικό

Αφορά μη διανεμηθέντα αφορολόγητα κέρδη βάσει των διατάξεων του Ν.1892/90 για την κάλυψη ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενα επενδυτικά προγράμματα ενταγμένα στις διατάξεις του. Σε περίπτωση διανομής, θα φορολογηθούν με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων

Προέκυψε από την αναπροσαρμογή αξίας των Γηπέδων – Οικοπέδων στην εύλογη αξία βάσει του Δ.Λ.Π. 16 και από την διαφορά αναπροσαρμογής αξίας από την απορρόφηση της θυγατρικής Moda Lift ABEE.

Αφορολόγητα αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων

Αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη απαλλασσόμενα της φορολογίας βάσει των αναπτυξιακών νόμων για επενδύσεις Ν.1828/89, Ν.1892/90, Ν.2601/98 και Ν.3299/04, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν επαρκή κέρδη για το σχηματισμό τους από το υπόλοιπο των κερδών που απομένουν μετά την διανομή μερισμάτων και αναλογούντων φόρων αυτών. Σε περίπτωση διανομής, θα φορολογηθούν με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα

Τα αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα αφορούν έσοδα από τόκους τραπεζών και υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο

Τα αποθεματικά φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο αφορούν έσοδα από τόκους. Έγινε παρακράτηση φόρου στην πηγή, ενώ πέρα των προπληρωμένων φόρων υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Λοιπά αποθεματικά
Τα λοιπά αποθεματικά περιλαμβάνουν το αποτέλεσμα της αποτίμησης των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης, τα οποία αποκτήθηκαν από τον όμιλο προκειμένου να αντισταθμιστεί ο κίνδυνος από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Για τα ανωτέρω αφορολόγητα αποθεματικά δεν έχουν λογιστικοποιηθεί αναβαλλόμενοι φόροι σε περίπτωση διανομής τους.

17. ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προσυμφωνημένα και προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων τα οποία, ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς, μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά. Ως αποτέλεσμα, οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων επιτοκίων στα αποτελέσματα χρήσεως και τις ταμειακές ροές των λειτουργικών δραστηριοτήτων του Ομίλου είναι μικρές. Τα κυμαινόμενα επιτόκια υπολογίζονται βάσει του Euribor πλέον spread.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μακροπρόθεσμες				
Ομολογιακά δάνεια	18.743.965,70	18.827.421,95	18.680.570,90	18.707.145,42
Βραχυπρόθεσμες				
Βραχυπρόθεσμοι τραπεζικοί λογ/μοί	10.349.203,47	7.212.764,95	8.136.504,52	4.602.854,58
Σύνολο	**29.093.169,17**	**26.040.186,90**	**26.817.075,42**	**23.310.000,00**

Το σύνολο του τραπεζικού δανεισμού είναι σε Ευρώ. Η λήξη των ομολογιακών δανείων και των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών λογαριασμών παρουσιάζεται στη Σημείωση 34.5.

Τα πραγματικά επιτόκια έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Ομολογιακά δάνεια	2,93%	3,64%	2,94%	3,66%
Βραχυπρόθεσμοι τραπεζικοί λογ/μοί	2,39%	2,94%	3,04%	4,55%

Ο Όμιλος διατηρεί εγκεκριμένα συνολικά τραπεζικά όρια ύψους Ευρώ 64,2 εκατ.. Η Μητρική Εταιρεία στις 31/12/2018 έχει ομολογιακά δάνεια το υπόλοιπο των οποίων ανέρχεται σε Ευρώ 22,8 εκατ. και βραχυπρόθεσμο δανεισμού ύψους Ευρώ 5,0 εκατ. Οι θυγατρικές της Εταιρείας έχουν δανεισμό ύψους Ευρώ 2,2 εκατ.

Η έκθεση των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου σε μεταβολές επιτοκίων και οι συμβατικές ημερομηνίες επαναποτίμησης περιορίζονται σε μια μέγιστη περίοδο 180 ημερών για τα ομολογιακά δάνεια και σε 30-90 ημέρες για τους βραχυπρόθεσμους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Η εύλογη αξία αυτών των δανείων προσέγγιζε την λογιστική τους αξία στις διάφορες ημερομηνίες της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης καθώς η επίδραση προεξόφλησης δεν είναι σημαντική. Η εύλογη αξία έχει υπολογιστεί βάσει χρηματορροών οι οποίες έχουν προεξοφληθεί χρησιμοποιώντας ένα επιτόκιο σύμφωνο με τα τελευταία ισχύοντα κυμαινόμενα επιτόκια στο τέλος της χρήσης.

Η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων για τους τόκους έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	(651.610,50)	(388.587,57)	(673.597,68)	(423.015,41)
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	(227.593,20)	(636.235,78)	(82.693,08)	(479.567,79)
Σύνολο	**(879.203,70)**	**(1.024.823,35)**	**(756.290,76)**	**(902.583,20)**

18. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους, το ύψος της οποίας ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση) του εργαζομένου. Υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Στην Ελλάδα, υπάλληλοι που συνταξιοδοτούνται δικαιούνται το 40% τέτοιας αποζημίωσης σύμφωνα με το Ν.2112/1920. Αυτά τα προγράμματα δεν χρηματοδοτούνται και αποτελούν προγράμματα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19. Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών του Ομίλου σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 υπολογίστηκαν από ανεξάρτητες εταιρίες αναλογιστών.

Οι Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού Λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία είναι οι ακόλουθες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Παρούσα αξία μη χρηματοδ. Υποχρεώσεων	3.427.722,63	3.133.680,20	3.006.366,00	2.764.602,00
Μη καταχωρηθ. αναλ. Ζημίες	49.858,78	73.889,49	-	-
Υποχρέωση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	**3.477.581,41**	**3.207.569,69**	**3.006.366,00**	**2.764.602,00**
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης				
Καθαρή υποχρέωση στην έναρξη του έτους	3.207.569,69	2.545.483,55	2.764.602,00	2.206.651,00
Παροχές που πληρώθηκαν	(375.861,96)	(299.482,25)	(91.074,00)	(55.161,00)
Σύνολο δαπάνης στα Αποτελέσματα	619.911,68	541.869,31	296.142,00	227.105,00
Σύνολο αναλ. (κερδών)/ζημιών σε κατάσταση				

λοιπών εσόδων	25.962,00	419.699,08	36.696,00	386.007,00
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	**3.477.581,41**	**3.207.569,69**	**3.006.366,00**	**2.764.602,00**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	509.641,16	461.843,80	195.353,00	157.077,00
Τόκος στην υποχρέωση	64.418,95	51.033,51	55.099,00	43.913,00
Έξοδα & απόσβεση αναλογιστικής ζημιάς	161,58	2.603,00	-	-
Ζημία διακανονισμού / περικοπής / παύσης	45.690,00	26.389,00	45.690,00	26.115,00
Σύνολο δαπάνης στα αποτελέσματα	**619.911,68**	**541.869,31**	**296.142,00**	**227.105,00**

Οι παραδοχές στις οποίες βασίστηκε η αναλογιστική μελέτη για τον υπολογισμό της πρόβλεψης είναι οι εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,75%	2,75%	2,75%	2,75%
Μέση Μελλοντική Διάρκεια εργάσιμης ζωής	17,99	18,52	17,99	18,52

19. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μακροπρ. γραμμάτια πληρωτέα	-	-	-	-
Επιχορ. επένδ. πάγιου ενεργητ.	245.171,96	257.041,16	-	-
Επιχορηγ. από επιδοτούμενα προγ. παγίων	990.250,68	1.038.725,25	990.250,68	1.038.725,25
Λοιπά	70.510,30	321.896,98	-	-
Σύνολο	**1.305.932,94**	**1.617.663,39**	**990.250,68**	**1.038.725,25**

20. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Οι οφειλές προς τους Προμηθευτές έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προμηθευτές	22.622.294,60	28.040.050,68	8.542.758,30	12.977.299,28
Επιταγές πληρωτέες	3.240.575,97	4.057.501,73	2.592.584,54	3.256.172,69
Γραμμάτια πληρωτέα	339.928,65	85.352,67	-	-
Ενδοεταιρικές υποχρεώσεις	(13.455.976,26)	(16.529.291,94)	-	-
Σύνολο	**12.746.822,96**	**15.653.613,14**	**11.135.342,84**	**16.233.471,97**

Οι εμπορικές υποχρεώσεις δεν φέρουν τόκους και διακανονίζονται κανονικά.

21. ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Αναλύονται ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Πιστωτές διάφοροι	677.971,54	616.193,61	336.140,75	319.729,17
Προκαταβολές πελατών	9.163.986,77	8.139.441,20	1.903.515,12	2.489.785,93
Μερίσματα	107.274,97	-	-	-
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	1.279.045,18	1.212.565,27	1.063.486,20	999.364,52
Λοιπά	3.822.300,24	2.129.303,92	-	-
Ενδοεταιρικές λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(1.987.196,84)	(142.787,92)		-
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	755.582,11	567.479,13	548.456,86	517.613,92
Σύνολο	**13.818.963,97**	**12.522.195,21**	**3.851.598,93**	**4.326.493,54**

22. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προβλέψεις αναλύονται ως εξής:

	Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις		Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	
	ΟΜΙΛΟΣ	**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	**ΟΜΙΛΟΣ**	**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**
01/01/2017	**1.747.057,64**	**1.287.958,27**	**8.720,00**	**-**
Προσθετες Προβλέψεις Χρήσεως	1.309.606,41	1.180.000,00	20.664,26	-
Μεταφορά προβλέψεων από μακροπρόθεσμες σε βραχυπρόθεσμες	-	-	-	-
Μη χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις που αναστράφηκαν	(513.248,94)	(513.248,94)	-	-
Χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις Χρήσεως	(600.000,00)	(600.000,00)	-	-
31/12/2017	**1.943.415,11**	**1.354.709,33**	**29.384,26**	**-**
Προσθετες Προβλέψεις Χρήσεως	-	-		-
Μη χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις που αναστράφηκαν	(26.501,42)	(26.501,42)	-	-
Χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις Χρήσεως	(1.361.578,83)	(1.180.000,00)	(29.384,26)	-
31/12/2018	**555.334,86**	**148.207,91**	**-**	**-**

Οι μακροπρόθεσμες προβλέψεις δεν εμφανίζονται σε προεξοφλημένα ποσά, καθώς δεν υπάρχει ακριβής εκτίμηση του χρόνου καταβολής τους.

23. ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Η ανάλυση του κύκλου εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας για την τρέχουσα και προηγούμενη χρήση εξαιρουμένων των ενδοεταιρικών έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προϊόντων, ετοίμων και ημιτελών	83.238.777,26	87.903.071,44	70.960.068,36	82.290.407,36
Εμπορευμάτων	29.816.020,94	33.013.347,09	5.100.589,70	6.408.339,56
Ά υλών	3.981.628,99	3.584.002,98	3.882.904,09	3.686.258,67
Υπηρεσιών	9.747.088,60	10.151.202,43	127.593,10	370.774,05
Σύνολο	**126.783.515,79**	**134.651.623,94**	**80.071.155,25**	**92.755.779,64**

24. ΕΞΟΔΑ

Τα Έξοδα που περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ 2017	**Κόστος Πωληθέντων**	**Έξοδα Διάθεσης**	**Έξοδα Διοίκησης**	**Έξοδα Έρ. & Αν/ξης**	**Σύνολο**
Παροχές σε εργαζομένους	16.511.003,76	7.675.838,16	7.699.007,74	1.007.911,00	**32.893.760,66**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	112.740.165,40	-	14.395,29	-	**112.754.560,69**
Αποσβέσεις	1.053.204,20	419.828,70	689.450,04	106.122,95	**2.268.605,89**
Λοιπά έξοδα	5.667.398,96	10.417.541,90	7.338.513,82	327.899,43	**23.751.354,11**
Αποκερδοποίηση αποθεμάτων	223.118,37	-	-	-	**223.118,37**
Λ. εγγραφές ενοποίησης/απαλοιφές	(48.178.679,11)	-	(1.306.341,03)	-	**(49.485.020,14)**
Σύνολο	**88.016.211,58**	**18.513.208,76**	**14.435.025,86**	**1.441.933,38**	**122.406.379,58**
ΟΜΙΛΟΣ 2018					
Παροχές σε εργαζομένους	17.084.803,84	9.120.194,04	7.217.675,31	1.455.808,91	**34.878.482,10**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	107.929.178,65	9.574,58	3.166,23	-	**107.941.919,46**
Αποσβέσεις	1.053.356,12	430.077,39	798.155,26	109.350,64	**2.390.939,41**
Λοιπά έξοδα	7.894.977,23	10.291.474,93	8.120.897,74	284.324,80	**26.591.674,70**
Αποκερδοποίηση αποθεμάτων	(13.257,84)	-	-	-	**(13.257,84)**
Λ. εγγραφές ενοποίησης/απαλοιφές	(47.519.539,52)	-	(2.058.151,98)	-	**(49.577.691,50)**
Σύνολο	**86.429.518,48**	**19.851.320,94**	**14.081.742,56**	**1.849.484,35**	**122.212.066,33**
ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2017					
Παροχές σε εργαζομένους	10.349.603,47	4.961.774,52	4.975.782,56	837.810,97	**21.124.971,52**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	52.111.636,57	-	-	-	**52.111.636,57**
Αποσβέσεις	568.390,45	305.153,93	559.834,29	105.312,28	**1.538.690,95**
Λοιπά έξοδα	1.703.206,66	7.695.663,25	4.435.944,80	318.130,82	**14.152.945,53**
Σύνολο	**64.732.837,15**	**12.962.591,70**	**9.971.561,65**	**1.261.254,07**	**88.928.244,57**
ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2018					
Παροχές σε εργαζομένους	10.006.878,37	5.696.297,04	4.386.339,44	1.265.488,33	**21.355.003,18**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	45.151.607,48	-	-	-	**45.151.607,48**
Αποσβέσεις	537.427,69	295.366,79	642.935,74	108.304,15	**1.584.034,37**
Λοιπά έξοδα	1.545.031,13	7.308.754,87	5.186.006,86	264.991,87	**14.304.784,73**
Σύνολο	**57.240.944,67**	**13.300.418,70**	**10.215.282,04**	**1.638.784,35**	**82.395.429,76**

25. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το κόστος μισθοδοσίας που περιλαμβάνεται στις Οικονομικές Καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μισθοί και ημερομίσθια	27.694.072,85	25.195.819,50	16.106.429,71	15.064.787,28
Εργοδοτικές εισφορές	5.752.637,49	5.313.372,77	4.198.391,95	3.933.824,94
Λοιπές παροχές στο προσωπικό	1.340.697,72	2.328.895,20	959.107,48	2.071.198,41
Αποζημιώσεις απόλυσης	91.074,04	55.673,19	91.074,04	55.160,89
Μισθοδοσία	**34.878.482,10**	**32.893.760,66**	**21.355.003,18**	**21.124.971,52**
Πρόβλ. για αποζ. προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	505.433,50	1.052.481,23	241.764,00	557.951,00
Σύνολο Δαπανών Μισθοδοσίας	**35.383.915,60**	**33.946.241,89**	**21.596.767,18**	**21.682.922,52**

26. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ / (ΕΞΟΔΑ)

Τα Λοιπά έσοδα / (έξοδα) είναι τα εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Επιχορηγήσεις & διάφορα έσοδα πωλήσεων	436.284,97	255.470,83	353.465,45	168.524,50
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	3.522.172,64	3.000.378,81	2.973.776,20	2.795.596,97
Έσοδα από προβλέψεις προηγ. χρήσεων	79.148,64	681.335,28	16.278,63	469.684,28
Συναλλαγματικές διαφορές	2.101.046,17	1.536.333,32	-	-
Αποζημιώσεις ασφαλειών	55.047,02	8.867,18	-	-
Άλλα έσοδα	811.753,51	1.656.083,37	331.836,19	928.639,33
Έσοδα/έξοδα προηγούμενων χρήσεων	(87.130,30)	(64.056,72)	(94.229,94)	(74.336,37)
Συνολικά Έσοδα	**6.918.322,65**	**7.074.412,07**	**3.581.126,53**	**4.288.108,71**
Άλλα έξοδα	(983.914,32)	(1.325.229,73)	(688.530,69)	(1.133.605,95)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.210.533,64)	(1.949.245,48)	-	-
Ενδοεταιρικά λοιπά έσοδα / έξοδα	(2.166.100,35)	(1.306.341,04)	-	-
Συνολικά έξοδα	**(6.360.548,31)**	**(4.580.816,25)**	**(688.530,69)**	**(1.133.605,95)**
Σύνολο Άλλων εσόδων / (εξόδων) (καθαρά)	**557.774,34**	**2.493.595,82**	**2.892.595,84**	**3.154.502,76**

27. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ - ΕΣΟΔΑ

Τα Χρηματοοικονομικά Έξοδα - Έσοδα διαμορφώθηκαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Έσοδα από τόκους	174.720,26	233.561,89	81.653,96	208.001,93
Έσοδα από μερίσματα *(*)*	-	-	1.652.408,05	2.000.000,00
Αύξηση (μείωση) αξιας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	-	44.485,00	-	44.485,00
Άλλα χρημ/κά Έσοδα	152.485,68	135.466,40	-	-
Άλλα χρημ/κά Έξοδα	(368.161,96)	(1.084.970,66)	(191.717,67)	(807.443,34)
Έξοδα από τόκους	(879.203,70)	(1.024.823,35)	(756.290,76)	(902.583,20)
Σύνολο	**(920.159,72)**	**(1.696.280,72)**	**786.053,58**	**542.460,39**

(*) Τα έσοδα από μερίσματα της μητρικής στη χρήση 2017 προέρχονται από την θυγατρική Klefer S.A ενώ για το 2018 προέρχονται από τη θυγατρική Εταιρεία Klefer S.A., , KLEEMANN ASANSOR S.A..

28. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

28.1 ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Σύμφωνα με το φορολογικό νόμο 4334/2015 που ψηφίστηκε στις 16/07/2015, ο φορολογικός συντελεστής των νομικών προσώπων που εδρεύουν στην Ελλάδα, ανέρχεται σε 29% για τις χρήσεις που αρχίζουν την 01/01/2015 και έπειτα. Βάσει του νέου φορολογικού νόμου 4579/2018, που ψηφίσθηκε το Δεκέμβριο του 2018, οι φορολογικοί συντελεστές των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων, μειώνονται σταδιακά κατά 1% ανά έτος, ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής. Η Εταιρεία υπολόγισε το φόρο εισοδήματος για την χρήση με συντελεστή 29% (2017 29%) ενώ για τον υπολογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας της μητρικής, καθώς και των θυγατρικών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα χρησιμοποιήθηκε ο φορολογικός συντελεστής των ετών, όπου αναμένεται να γίνει η διευθέτηση των προσωρινών. Για κέρδη τα οποία θα διανεμηθούν από 01/01/2019 ο φόρος ανέρχεται σε 10%.

Σύμφωνα με τον Ν.3842/2010 άρθρο 17 παράγραφος 3 και την ΠΟΛ 1159/2011 που έχουν ισχύ για ισολογισμούς που κλείνουν από 30 Ιουνίου 2011 και μετά, ο φορολογικός έλεγχος των επιχειρήσεων που

ελέγχονται υποχρεωτικά από Νόμιμους Ελεγκτές ή Ελεγκτικά γραφεία που είναι εγγεγραμμένα στο δημόσιο μητρώο του Ν. 3693/2008 (ΦΕΚ 174 Α΄), θα διενεργείται πλέον από αυτούς. Οι νόμιμοι ελεγκτές θα εκδίδουν «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης».

Σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/2016 του Υπουργείου Οικονομικών που αποδέχεται τη γνωμοδότηση υπ' αριθ. 256/2015 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επισημάνσεις για παραβιάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου για την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και προστίμων στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (πέντε χρόνια από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί).

Για τις χρήσεις που αρχίζουν από 01.01.2014 και εφεξής στο νόμο 4174/2013 ορίζεται ως γενικός χρόνος παραγραφής, η 5ετία από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης.

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013, η μητρική εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο από Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο σύμφωνα με την ΠΟΛ 1159/26/7/2011 και έλαβαν Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης με Σύμφωνη Γνώμη χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Εκκρεμεί η οριστικοποίηση των ελέγχων από το Υπουργείο Οικονομικών.

Για τις χρήσεις 2014, 2015, 2016 και 2017 η μητρική Εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. έχουν ελεγχθεί φορολογικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65Α παραγρ. 1 Ν.4174/2013. Εκκρεμεί η οριστικοποίηση των ελέγχων από το Υπουργείο Οικονομικών.

Από τη χρήση 2016 και έπειτα, ο συγκεκριμένος έλεγχος κατέστη πλέον προαιρετικός. Η μητρική Εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. επέλεξαν να συνεχίσουν να λαμβάνουν το Ετήσιο Πιστοποιητικό.

Για τη χρήση 2018, είναι ήδη σε εξέλιξη ο φορολογικός έλεγχος για την έκδοση «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» για τη μητρική Εταιρεία και τη θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. Η Διοίκηση της Ομίλου δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010, για την οποία και σχημάτισε πρόβλεψη για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις Ευρώ 95.000. Κατά συνέπεια, οι φορολογικές της υποχρεώσεις για τις ανέλεγκτες χρήσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι πέρα των σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν, δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας.

28.2 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Οι ισχύοντες εταιρικοί φόροι επί των κερδών και οι φόροι επί των διανεμομένων των θυγατρικών εταιρειών του εξωτερικού, έχουν ως εξής:

	Εταιρικός φόρος	Φόρος σε διανεμόμενα
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	20%	15%
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	15%	5%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	16%	0%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	0%	0%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	20%	0%
KLEEMANN SERVICES LTD	12,5%	0%
KLEEMANN LIFTS (CHINA) Co. Ltd	25%	5%
KUNSHAN KLEEMANN LIFTS TRADING CO. LTD	25%	5%
KLEEMANN LIFTS RUS	20%	15%

KLEEMANN ELEVATOR AUSTRALIA PTY LTD	30%	0%
KLEEMANN AUFZUGE GmbH	31,3%	0%
KLEEMANN DIZALA D.o.o.	20%	0%
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	33%	0%

Επισημαίνεται ότι στην Τουρκία και Ρουμανία αντίστοιχα δεν πραγματοποιείται τακτικός έλεγχος από τις φορολογικές αρχές, οι οποίες έχουν δικαίωμα να ελέγξουν τα βιβλία της Εταιρείας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, μόνο σε περίπτωση όπου συντρέχει λόγος ή δειγματοληπτικά. Βάσει των ανωτέρω η KLEEMANN ASANSOR SAN. VE TIC. A.S. που εδρεύει στην Τουρκία έχει ελεγχθεί για το έτος 2005 δειγματοληπτικά, ενώ για τα έτη 2012 έως 2015 έχει ενταχθεί στο Νόμο 6736 φορολογικής περαίωσης της Τουρκικής Κυβέρνησης πληρώνοντας περίπου 122 χιλ €. Η KLEEMANN LIFT RO S.R.L. που εδρεύει στην Ρουμανία όπως αναφέρθηκε ανωτέρω δεν υπόκειται σε τακτικό έλεγχο λόγω τοπικής νομοθεσίας, συνεπώς, επί της ουσίας δεν νοείται ο όρος «ανέλεγκτη χρήση» για αυτή την θυγατρική. Για την θυγατρική KLEEMANN LIFTOVI D.o.o. οι ανέλεγκτες χρήσεις είναι από το 2007 έως το 2017.

28.3 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ο φόρος εισοδήματος που επιβάρυνε τα αποτελέσματα αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1 Ιανουαρίου έως		**1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Τρέχων φόρος εισοδήματος	1.154.764,86	3.470.518,94	218.898,81	1.911.100,50
Φόρος προηγ. Χρήσεων	193.056,86	(175.969,55)	-	-
Πρόβλεψη φόρων φορολογικού ελέγχου	-	-	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(120.617,52)	(196.539,74)	(68.968,34)	(126.634,28)
Σύνολο	**1.227.204,20**	**3.098.009,65**	**149.930,47**	**1.784.466,22**

Η φορολογητέα βάση έχει προσαυξηθεί με τις μη εκπιπτόμενες δαπάνες και τις προβλεπόμενες λογιστικές διαφορές φορολογικού ελέγχου. Ο φόρος επί των κερδών του Ομίλου και της Εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου, επί των κερδών. Επιπρόσθετα, ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής για τον Όμιλο διαμορφώνεται και από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές στις χώρες που ο Όμιλος δραστηριοποιείται.

Συμφωνία πραγματικού φορολογικού συντελεστή	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδος προ φόρων	13.043.132,67	13.043.132,67	1.354.374,91	7.524.498,22
Συντελεστής φόρου	29,00%	29,00%	29,00%	29,00%
Φόρος θεωρητικός βάσει του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή	**3.782.508,47**	**3.782.508,47**	**392.768,72**	**2.182.104,48**
Πλέον / Μείον:				
Επίδραση φορολογικών συντελεστών εξωτερικού	483.361,81	330.572,76	-	-
Φόρος επί μονίμων φορολογικών διαφορών	317.786,57	655.853,29	408.900,00	798.155,81
Φόρος που αναλογεί σε ζημίες	(75.519,00)	(149.851,98)	-	-
Φόρος που αναλογεί σε αφορολόγητα έσοδα	(478.500,00)	400.517,55	(478.500,00)	(400.517,55)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή και φορολογικής αναπροσαρμογής παγίων	(174,55)	(24.099,31)	-	-
Φόροι έκτακτης εισφοράς επί των κερδών	33,58	-	-	-
Διαφορές φορολογικού ελέγχου και φόρος προηγούμενων χρήσεων	193.056,86	(175.969,55)	218.898,81	-
Φόρος από διαφορά λογιστικής-φορολογικής βάσης	(323.168,72)	(795.276,52)	(323.168,72)	(795.276,52)
Φόροι επί ακινήτων	1.445,03	(120.688,05)	-	-
Λοιπές προσαρμογές σε επίδραση αναβαλ.	(111.745,96)	(4.521,91)	(68.968,34)	-

φορολ. στη καθαρά θέση				
Πραγματική φορολογική επιβάρυνση	**1.227.204,20**	**3.098.009,65**	**149.930,47**	**1.784.466,22**
Συντελεστής πραγματικής φορολ. Επιβάρυνσης	29,2%	23,8%	11,1%	23,7%

28.4 ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1 Ιανουαρίου έως		**1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Φόρος εισοδήματος	1.278.683,09	3.193.357,63	21.809,62	1.923.198,31
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	546.772,68	(277.127,59)	-	-
Φ.Π.Α.	(1.426.947,04)	648.712,63	-	-
Φόροι τέλη αμοιβών προσωπικού	466.752,68	416.371,71	282.409,49	164.978,02
Λοιποί φόροι τέλη	(1.614,38)	(649.249,56)	22.506,95	10.816,00
Σύνολο	**863.647,03**	**3.332.064,82**	**326.726,06**	**2.098.992,33**

29. ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες, που περιλαμβάνονται στην κατάσταση ταμειακών ροών αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	Από 1 Ιανουαρίου έως		**Από 1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδη/ζημίες προ φόρων	**4.209.064,09**	**13.043.132,67**	**1.354.374,91**	**7.524.498,22**
Προσαρμογέγια:				
Αποσβέσεις	2.396.477,69	2.257.785,41	1.584.034,37	1.538.690,63
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(63.530,95)	11.803,37	(63.530,95)	11.803,37
Προβλέψεις	(300.862,75)	1.015.211,62	(364.707,07)	845.256,77
Αύξηση υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης	505.433,50	1.052.481,23	241.764,00	557.951,00
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.294.574,44)	(930.429,86)	-	-
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	(34.745,32)		-	
(Κέρδη)/Ζημιές από πώληση παγίων στοιχείων	4.848,35	(8.744,26)	5.234,34	(2.368,91)
(Κέρδη)/Ζημίες αποτίμησης χρεογράφων	67.270,00	(40.995,77)	67.270,00	(44.485,00)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	984.971,25	1.129.242,02	745.954,94	916.196,13
Έσοδα από μερίσματα και τόκους	(117.124,89)	(276.363,72)	(1.734.062,01)	(2.208.001,93)
Αναλογούσες στην χρήση επιχορηγήσεις παγίων	(11.869,20)	(11.869,20)	-	-
	6.345.357,33	**17.241.253,51**	**1.836.332,53**	**9.139.540,28**
Μεταβολές Λειτουργικών Στοιχείων				
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων	(1.682.675,96)	(1.947.215,21)	(687.213,58)	926.975,00
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων	4.574.223,74	216.667,66	5.336.133,76	(66.868,29)
Αύξηση/(μείωση) υποχρεώσεων	2.354.491,40	5.136.342,51	(3.280.885,62)	999.916,01
	5.246.039,18	**3.405.794,96**	**1.368.034,56**	**1.860.022,72**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**11.591.396,51**	**20.647.048,47**	**3.204.367,09**	**10.999.563,00**

30. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν στους μετόχους τους ως μέρισμα ποσοστό 35% επί των κερδών που προκύπτουν από τις δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος και του τακτικού αποθεματικού ή μπορούν να μη διανείμουν μέρισμα με τη σύμφωνη γνώμη του συνόλου των μετόχων τους.

Μέρισμα το οποίο είναι μικρότερο από το 35% των κερδών μετά φόρων και τακτικού αποθεματικού μπορεί να αναγγελθεί και να πληρωθεί με έγκριση του 70% των μετόχων. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει αν θα προτείνει ή όχι τη διανομή μερίσματος στη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων δεν προτίθεται να προτείνει την διανομή μερίσματος.

31. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν με διαίρεση του καθαρού κέρδους των μετόχων της Εταιρείας, με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία στην διάρκεια τις χρήσης, εξαιρουμένων των ιδίων κοινών μετοχών που τυχόν αγοράσθηκαν από την επιχείρηση.

Τα κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή, τα οποία εμφανίζονται σε απόλυτα ποσά Ευρώ, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδη μετόχων της Μητρικής	**2.432.554,31**	**8.812.987,43**	**1.204.444,44**	**5.740.032,00**
Σταθμισμένος Μ.Ο. αριθμών μετοχών	23.648.700	23.648.700	23.648.700	23.648.700
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	**0,1029**	**0,3727**	**0,0509**	**0,2427**

32. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

32.1 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Οι λειτουργικές μισθώσεις αφορούν ενοίκια κτιρίων και αυτοκινήτων, ενώ ο Όμιλος υποχρεούται να εξαντλήσει τη διάρκεια της μίσθωσης κάθε συμβολαίου, αλλιώς επιβαρύνεται με σχετικές ρήτρες πρόωρης διακοπής.

Οι λειτουργικές μισθώσεις αναλύωνται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μεταξύ ενός και πέντε ετών	1.306.328,31	359.898,89	1.026.842,96	359.898,89
Πάνω από πέντε έτη	10.774,40	-	10.774,40	-
	1.317.102,71	**359.898,89**	**1.037.617,36**	**359.898,89**

32.2 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας. Δεν αναμένονται ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις ούτε πρόσθετες πληρωμές, μετά την ημερομηνία σύνταξης αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Έναντι των τραπεζικών δανείων, που έχουν χορηγηθεί από τα πιστωτικά ιδρύματα στην Εταιρεία, δεν έχουν παραχωρηθεί εμπράγματες ασφάλειες. Η Εταιρεία παρέχει χρηματοοικονομικές εγγυήσεις στις θυγατρικές της για χορήγηση τραπεζικών πιστώσεων και ενίοτε για αγορές παγίων, οι οποίες την 31 Δεκεμβρίου 2018 αφορούν

εγγύηση Ευρώ 3 εκατ. στην θυγατρική KLEEMANN ASANSOR S.A. και 0,4 εκ € στη θυγατρική KLEEMANN LIFTOVI για λήψη δανείου.

Οι δοθείσες εγγυητικές επιστολές του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχονται σε Ευρώ 595,8 χιλ. προς προμηθευτές ενώ τις 31 Δεκεμβρίου 2017 σε Ευρώ 328,3χιλ. σε προμηθευτές, Ευρώ 599,5 χιλ. προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Δεν υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές αποφάσεις ούτε ενδεχόμενες απαιτήσεις, οι οποίες μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική κατάσταση του Ομίλου και τις Εταιρείας.

Επίσης, δεν υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις ή οποιαδήποτε άλλα βάρη, επί των παγίων στοιχείων του ενεργητικού έναντι δανεισμού.

33. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ως συνδεμένα μέρη του Ομίλου, θεωρούνται η Εταιρεία, οι θυγατρικές της εταιρείες, οι συγγενείς επιχειρήσεις, η Διοίκηση και τα ανώτατα στελέχη του και οι άμεσοι συγγενείς τους. Τα συνδεμένα μέρη αφορούν εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς και / ή Διοίκηση με την Εταιρεία και τις συγγενείς τις εταιρείες.

Η Εταιρεία αγοράζει αγαθά (κυρίως θύρες ανελκυστήρα) και υπηρεσίες από συνδεμένα μέρη, ενώ επιπλέον παρέχει και πωλεί υπηρεσίες και αγαθά (κυρίως εμπορεύματα και προϊόντα) σε αυτά. Οι ανωτέρω συναλλαγές γίνονται στη βάση κόστους πλέον κέρδους.Οι συναλλαγές με τα συνδεμένα μέρη παρουσιάζονται ως κάτωθι:

	Αγορές – Έξοδα		**Πωλήσεις – Έσοδα**	
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Εταιρείες του Ομίλου	12.683.442,83	12.893.494,98	29.322.770,95	27.847.673,78
Μέλη Δ.Σ.	20.400,00	20.400,00	-	2.532,72
Διευθυντικά στελέχη	429.280,99	453.912,60	552,79	4.404,87
Συνδεδεμένες εταιρείες	257.648,36	266.259,26	722.719,74	697.938,00
Σύνολο	**13.390.772,18**	**13.634.066,84**	**30.046.043,48**	**28.552.549,37**
ΟΜΙΛΟΣ				
Μέλη Δ.Σ.	159.137,60	63.126,40	-	2.532,72
Διευθυντικά στελέχη	963.479,26	980.075,57	552,79	4.404,87
Συνδεδεμένες εταιρείες	4.266.534,29	3.945.481,90	870.407,41	848.583,29
Σύνολο	**5.389.151,15**	**4.988.683,87**	**870.960,20**	**855.520,88**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Υποχρεώσεις**		**Απαιτήσεις**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Εταιρείες Ομίλου: KLEFER A.E.	3.233.385,83	6.255.654,65	14.965,35	14.857,77
KLEEMANN ASANSOR S.A.	81.450,00	30.000,00	288.521,98	165.757,88
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	-	37.279,86	72.057,29	650.733,11
KLEEMANN LIFT RO SRL	121.977,00	309.317,54	799.725,99	993.147,45
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	(231,72)	-	201.658,86	-
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	383.890,08	302.444,13	663.664,70	130.476,02
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	1.885,59	6.324,32	2.038.868,10	1.867.161,88
KLEEMANN SERVICES LTD	-	4.630,66	19.594,25	2.375,04
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	60.195,98	1.080.668,61
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS	-	-	-	-
KLEEMANN DIZALA	-	-	2.428,60	58.588,50
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	-	-	2.431.023,80	2.528.996,83
KLEEMANN AUFZUGE	3.728,08	(9,00)	567.384,16	114.836,51
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	273.545,76	-	3.068,69	82.423,88
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ	-	-	51,80	-
Μέλη Δ.Σ.	13.643,19	1.291,10	-	-
Διευθυντικά στελέχη	19.760,00	3.397,28	192,91	89,68

Συνδεδεμένες εταιρείες:				
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.	1.818,76	3.769,93	-	-
MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD	15.000,00	5.000,00		-
TECHNOLAMA	73.037,32	65.570,52	-	-
CITY LIFT	-	-	342,74	405,56
SKY LIFT	-	2.600,00	134.218,34	155.928,52
Σύνολο	**4.222.889,89**	**7.027.270,99**	**7.297.963,54**	**7.846.447,24**
ΟΜΙΛΟΣ				
Μέλη Δ.Σ.	13.643,19	1.291,10	-	-
Διευθυντικά στελέχη	19.760,00	3.397,28	192,91	89,68
Συνδεδεμένες εταιρείες:				
AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.	1.153,03	-	-	1.323,02
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT)	1.818,76	3.769,93	29.064,27	-
MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD	55.000,00	45.000,00	206.000,00	200.000,00
TECHNOLAMA	383.594,64	898.288,44	170,33	170,33
CITY LIFT	-	-	342,74	405,56
SKY LIFT	-	3.005,08	134.218,34	224.025,22
Σύνολο	**474.969,62**	**954.751,83**	**369.988,59**	**426.013,81**

Το Διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας απαρτίζεται από τους:

1. Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, Πρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
2. Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, Αντιπρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
3. Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
4. Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
5. Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
6. Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος
7. Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Με απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης την 11η Ιουνίου 2014, τα μέλη του Δ.Σ. επανεκλέχθηκαν και η θητεία των ανωτέρω μελών του Δ.Σ. λήγει την 30 Ιουνίου 2019. Η εκπροσώπηση της εταιρείας παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση που θα ακολουθήσει τη λήξη της θητείας του ΔΣ, σύμφωνα με το αρθρ. 14 παρ.2 του ισχύοντος καταστατικού μας.

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

34.1 ΓΕΝΙΚΑ

Ο Όμιλος εκτίθεται στους παρακάτω κινδύνους από τη χρήση των χρηματοοικονομικών του μέσων:

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Η σημείωση αυτή παρουσιάζει πληροφορίες για την έκθεση του Ομίλου σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, για τους στόχους του Ομίλου, τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζει για την επιμέτρηση και τη διαχείριση του κινδύνου, καθώς και τη διαχείριση του κεφαλαίου του. Περισσότερα ποσοτικά στοιχεία για αυτές τις γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται σε όλο το εύρος των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο φέρει τη συνολική ευθύνη για τη δημιουργία και την εποπτεία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου.

Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου εφαρμόζονται προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου και να εφαρμόζονται έλεγχοι ως προς αυτά. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και τα σχετικά συστήματα εξετάζονται περιοδικά ώστε να ενσωματώνουν τις αλλαγές που παρατηρούνται στις συνθήκες τις αγοράς και τις δραστηριότητες του Ομίλου.

Μέσω προτύπων και διαδικασιών που θέτει η Διοίκηση, ο Όμιλος στοχεύει στην ανάπτυξη του αποτελεσματικού γενικού περιβάλλοντος ελέγχου βάσει συγκεκριμένων αρχών στο οποίο όλοι οι εργαζόμενοι αντιλαμβάνονται το ρόλο και τις υποχρεώσεις τους.

Η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου επιβλέπει τη Διοίκηση στον τρόπο που παρακολουθεί την τήρηση των πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και εξετάζει την επάρκεια του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου σε σχέση με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. Η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου επιβοηθείται στο ρόλο επίβλεψης που έχει αναλάβει από το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο πραγματοποιεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, τα πορίσματα των οποίων γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου.

34.2 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Είναι ο κίνδυνος ζημίας του Ομίλου σε περίπτωση που πελάτης ή τρίτος σε συναλλαγή χρηματοοικονομικού μέσου δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τις απαιτήσεις από πελάτες και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα (investment securities).

Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Η έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη. Τα δημογραφικά στοιχεία της πελατειακής βάσης του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αθέτησης πληρωμών που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη αγορά και τη χώρα στην οποία λειτουργούν οι πελάτες του, επηρεάζουν λιγότερο τον πιστωτικό κίνδυνο. Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου, καθώς οι πωλήσεις πραγματοποιούνται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο εισπρακτικό ρίσκο, έχει συναφθεί ασφάλιση πιστώσεων για πωλήσεις στο εξωτερικό και υπάρχει ευρεία διασπορά του πιστωτικού κινδύνου, καθώς δεν υπάρχει πελάτης με ποσοστό μεγαλύτερο του 5% των συνολικών εσόδων του Ομίλου. Επίσης, γεωγραφικά δεν παρατηρείται συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, πλην τις Ελλάδος που στην παρούσα δυσμενή οικονομική πραγματικότητα δημιουργούνται προβλήματα ρευστότητας με αντίκτυπο στην εξυπηρέτηση των απαιτήσεων των πελατών.

Ο έλεγχος πιστοληπτικής ικανότητας που πραγματοποιεί ο Όμιλος για υπάρχοντες και νέους πελάτες γίνεται από την Εμπορική και Οικονομική Διεύθυνση επιλεκτικά, με κριτήρια το σύνολο των απαιτήσεων και το ύψος του τζίρου, και περιλαμβάνει την εξέταση τραπεζικών και άλλων πηγών πιστοληπτικής βαθμολόγησης, αν υπάρχουν.

Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την γεωγραφική κατανομή των πωλήσεων, τον βαθμό πιστωτικού κινδύνου και το ιστορικό εισπραξιμότητας και επισφάλειας.

Τα εμπορεύματα πωλούνται ως επί το πλείστον (περίπου το 90%) με ρήτρες παρακράτησης της κυριότητας, ώστε ο Όμιλος να έχει εξασφαλίσει την απαίτηση του σε περίπτωση αθέτησης της πληρωμής. Ο Όμιλος δεν απαιτεί εγγυητικές επιστολές για τις απαιτήσεις από πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις.

Ο Όμιλος καταχωρεί πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση του για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων σημαντικού ρίσκου και από συγκεντρωτικές ζημίες για κατηγορίες ομοειδών απαιτήσεων που εκτιμώνται ότι έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα γίνει γνωστές. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχει συνεχής έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των μεγάλων πελατών και με τον τρόπο αυτό περιορίζεται η έκθεση σε κίνδυνο, φροντίζοντας να υπάρχουν επαρκή ασφαλιστικά όρια για τους μεγάλους πελάτες.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαίτησης.

Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου σε διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Χρηματικά Διαθέσιμα

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του με τον Όμιλο. Για την ελαχιστοποίηση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος θέτει όρια στο πόσο θα εκτίθεται σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα. Επίσης, όσον αφορά προϊόντα καταθέσεων, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο. Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	123.186,00	190.456,00	123.186,00	190.456,00
Απαιτήσεις	26.212.269,27	30.383.418,33	21.665.361,01	25.060.326,06
Λοιπές απαιτήσεις	12.705.017,86	13.330.479,16	3.929.473,81	5.603.123,57
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	14.127.385,25	17.611.862,55	3.184.341,10	5.440.443,23
	53.167.858,37	**61.516.216,04**	**28.902.361,92**	**36.294.348,86**

Ενηλικίωση υπολοίπων

Η ενηλικίωση εμπορικών απαιτήσεων υπολογίζοντας της ημέρες από την ημερομηνία τιμολόγησης έως την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
0 ημέρες	729.629,10	1.368.132,06	-	-
1-45 ημέρες	10.438.271,77	16.236.814,02	6.872.470,84	12.038.980,99
45-90 ημέρες	8.201.748,95	6.085.507,31	6.519.026,53	6.042.828,83
91-150 ημέρες	3.428.520,89	3.261.314,51	3.818.809,73	3.496.202,30
150+ ημέρες	3.414.098,56	3.431.650,43	4.455.053,91	3.482,313,94
	26.212.269,27	**30.383.418,33**	**21.665.361,01**	**25.060.326,06**

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις κατά τη χρήση ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	24.659.241,76	24.788.673,71	21.121.278,19	20.771.278,19
Μείον: Διαγραφή απαιτήσεων	(3.019.470,59)	584.834,17	(456.258,89)	-
Πλέον: Πρόβλεψη περιόδου	558.763,77	455.212,22	312.320,00	350.000,00
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	**22.198.534,94**	**24.659.241,76**	**20.977.339,30**	**21.121.278,19**

34.3 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος να μην μπορεί να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν. Η προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει ότι σε κάθε περίπτωση θα διατηρεί αρκετή ρευστότητα για να εκπληρώνει

τις υποχρεώσεις του όταν αυτές λήγουν, κάτω από συνήθεις συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημίες ή να διακινδυνεύεται η φήμη του.

Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων. Οι αχρησιμοποίητες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Γενικά ο Όμιλος εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά ταμειακά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές του ανάγκες για μια περίοδο τουλάχιστον 30 ημερών, συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του. Η πολιτική αυτή δε λαμβάνει υπόψη της τη σχετική επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν, όπως οι φυσικές καταστροφές.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ότι δεν υπήρχε κανένας ουσιαστικός κίνδυνος ρευστότητας, που να μην καλύπτεται είτε από τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου είτε από εγκεκριμένα τραπεζικά όρια πίστωσης. Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζεται στην εύλογη αξία του επειδή τα επιτόκια εκτοκισμού και προεξόφλησης δεν διαφέρουν σημαντικά. Παρακάτω παρατίθενται οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών τόκων και εξαιρώντας τις συμφωνίες συμψηφισμού:

Ο ΟΜΙΛΟΣ

2017	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 Έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	18.827.421,95	25.667.049,73	1.435.618,99	930.810,43	8.986.106,74	14.314.513,57
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	32.182.905,08	29.615.837,89	29.615.837,89	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	7.212.764,95	7.498.440,26	7.512.764,95	0,00	0,00	0,00
	58.223.091,98	**62.781.327,88**	**38.564.221,83**	**930.810,43**	**8.986.106,74**	**14.314.513,57**

Ο ΟΜΙΛΟΣ

2018	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 Έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	18.743.965,70	27.641.593,33	540.107,01	1.555.024,91	19.552.336,83	5.994.124,58
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	26.202.799,21	26.202.799,21	26.202.799,21	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	10.349.203,47	10.336.504,52	10.349.203,47	0,00	0,00	0,00
	55.295.968,38	**64.180.897,06**	**37.092.109,69**	**1.555.024,91**	**19.552.336,83**	**5.994.124,58**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2017	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 Έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	18.707.145,42	25.654.343,25	1.435.618,99	930.810,43	8.975.054,97	14.312.858,86
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	16.233.471,97	16.233.471,97	16.233.471,97	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	4.602.854,58	4.602.854,58	4.602.854,58	0,00	0,00	0,00
	39.543.471,97	**46.490.669,80**	**22.271.945,54**	**930.810,43**	**8.975.054,97**	**14.312.858,86**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2018	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 Έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	18.680.570,90	27.641.593,33	540.107,01	1.555.024,91	19.552.336,83	5.994.124,58
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων						
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	11.135.342,84	11.135.342,84	11.135.342,84	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	8.136.504,52	8.136.504,52	8.136.504,52	0,00	0,00	0,00
	37.952.418,26	**46.913.440,69**	**19.811.954,37**	**1.555.024,91**	**19.552.336,83**	**5.994.124,58**

Η Διοίκηση κρίνει ότι δεν πρόκειται να υπάρξει πρόβλημα χρηματοδότησης της Εταιρείας λόγω της πολύ καλής ρευστότητας που διατηρεί.

34.4 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΓΟΡΑΣ

Συνίσταται στον κίνδυνο μεταβολής στον ρυθμό ανάπτυξης της οικοδομικής δραστηριότητας και μεταβολών τιμών υλικών, συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων και τιμών μετοχών, να επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών του μέσων. Περιλαμβάνει και την τιμή της βασικής πρώτης ύλης, του χάλυβα (χρηματιστηριακό είδος), η οποία επηρεάζεται από την προσφορά, τη ζήτηση και το ύψος αποθεμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο σκοπός της διαχείρισης αυτού του κινδύνου είναι να ελέγχει την έκθεση του Ομίλου σε αυτόν, στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων. Η έκθεση των αποτελεσμάτων του Ομίλου στους ανωτέρω κινδύνους είναι μικρή.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από εισαγωγές και εξαγωγές σε ξένο νόμισμα και επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού και αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών. Ο κύριος όγκος των δραστηριοτήτων του πραγματοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς ως επί το πλείστον διεξάγεται σε Ευρώ, ενώ οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ και ως εκ τούτου ο συναλλαγματικός κίνδυνος περιορίζεται. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών διαφορών του Ομίλου προέρχεται από την Τουρκία, λόγω της ισχυρής δραστηριοποίησης του Ομίλου και της έντονης μεταβλητότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας Ευρώ – Τούρκικης λίρας. Προκειμένου να μειωθεί περαιτέρω ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο Όμιλος προέβει σε συμβόλαια αντιστάθμισης (hedging currency) με προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), διασφαλίζοντας έτσι σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ Ευρώ – Τούρκικης λίρας και Ευρώ – Αμερικάνικου Δολαρίου.

Ο Όμιλος εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις δραστηριότητες σε Τουρκία, Σερβία, Ρουμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ρωσία και Κίνα, και τις μεταβολές των νομισμάτων αυτών έναντι του Ευρώ, αλλά οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του διεξάγεται σε Ευρώ. Αλλά και η δραστηριότητα που διεξάγεται εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης διενεργείται με ρήτρα Ευρώ, ως εκ τούτου υπάρχει μικρός συναλλαγματικός κίνδυνος.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ισοτιμίες μεταξύ του Ευρώ και των νομισμάτων των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές εταιρείες.

Ισοτιμία Ευρώ /	Χώρα	Ισοτιμία 31.12.2018	Μέση ισοτιμία 2018
Δηνάριο Σερβίας	Σερβία	118,1946	118,2951
Τούρκικη λίρα	Τουρκία	6,0588	5,6789
Ρουμάνικο Λέι	Ρουμανία	4,6635	4,6654
Λίρα Αγγλίας	Αγγλία	0,89453	0,8846
Κινέζικο RMB	Κίνα	7,8751	7,8179
Δολλάρια ΗΚ	Χονγκ-Κονγκ	8,9675	9,2168
Ρούβλι	Ρωσία	79,7153	74,1711
Κούνα	Κροατία	7,4125	7,4185
Δολλάριο Αυστραλίας	Αυστραλία	1,6220	1,5836

Όλα τα δάνεια του Ομίλου έχουν συναφθεί σε Ευρώ και ως εκ τούτου δεν είναι εκτεθειμένα σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος επιτοκίων

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων, που ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά με αποτέλεσμα οι επιπτώσεις των διακυμάνσεών τους στα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές να είναι μικρές. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών αναγκών και ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες να καθορίζει τη σχέση μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Τα κυμαινόμενα επιτόκια υπολογίζονται βάσει του Euribor πλέον spread.

Ο Όμιλος δεν συνάπτει συμβόλαια αγαθών (commodity contracts) εκτός από αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη εκτιμώμενων αναγκών χρήσης και πώλησης. Τα συμβόλαια αυτά δεν διευθετούνται με συμψηφισμό.

Τέλος, ο Όμιλος δεν έχει καμία έκθεση σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου.

Η μητρική δραστηριοποιείται σε επιχειρηματικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από μεταβλητότητα στο ύψος των επιτοκίων, στις τιμές των πρώτων υλών και ενέργειας, η ανάλυση ευαισθησίας των οποίων δείχνει τα εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Κέρδη προ Φόρων	Μεταβολή στα Αποτελέσματα σε χιλ. €	Μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια σε χιλ. €
Δημοσιευμένα κέρδη 2018	1.354		
+5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	205	(1.149)	(1.149)
-0,5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	1.680	326	326
Αύξηση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	(891)	(2.245)	(2.245)
Μείωση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	3.600	2.245	2.245
Αύξηση 10% τιμών ενέργειας	937	(417)	(417)
Μείωση 10% τιμών ενέργειας	1.771	417	417

Εύλογες αξίες

Εύλογες αξίες έναντι λογιστικών αξιών

Οι εύλογες και οι λογιστικές αξίες που εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης είναι οι εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2018		31 Δεκεμβρίου 2017	
Ο ΟΜΙΛΟΣ	**Λογιστική αξία**	**Εύλογη αξία**	**Λογιστική αξία**	**Εύλογη αξία**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Απαιτήσεις	26.212.269,27	26.212.269,27	30.383.418,33	30.383.418,33
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.744.628,08	5.744.628,08	6.133.158,18	6.133.158,18
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	14.127.385,25	14.127.385,25	17.611.862,55	17.611.862,55
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	18.743.965,70	18.743.965,70	18.827.421,95	18.827.421,95
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	10.349.203,47	10.349.203,47	7.212.764,95	7.212.764,95
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.305.932,94	1.305.932,94	1.617.663,39	1.617.663,39
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	12.746.822,95	12.746.822,95	15.653.613,14	15.653.613,14
Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Συμμετοχές σε θυγατρικές	23.097.626,00	23.097.626,00	19.297.626,00	19.297.626,00
Απαιτήσεις	21.665.361,01	21.665.361,01	25.060.326,06	25.060.326,06
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.556.925,08	5.556.925,08	5.676.432,96	5.676.432,96
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	3.184.341,10	3.184.341,10	5.440.443,23	5.440.443,23
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	18.680.570,90	18.680.570,90	18.707.145,42	18.707.145,42
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	8.136.504,52	8.136.504,52	4.602.854,58	4.602.854,58
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	990.250,68	990.250,68	1.038.725,25	1.038.725,25
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	11.135.342,84	11.135.342,84	16.233.471,97	16.233.471,97

Ο Όμιλος υιοθέτησε το τροποποιημένο Δ.Π.Χ.Α 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις». Το αναθεωρημένο κείμενο απαιτεί επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις αναφορικά με την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω ιεράρχησης τριών επιπέδων.

Ιεραρχία εύλογης αξίας

Ειδικότερα ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά μέσα στα κάτωθι τρία επίπεδα, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους:

- Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

- Επίπεδο 2: πρόκειται για τα δεδομένα που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα και αφορούν τα στοιχεία προς αποτίμηση (στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία του επιπέδου 1).

- Επίπεδο 3: είναι δεδομένα τα οποία προκύπτουν από εκτιμήσεις της ίδιας της επιχείρησης καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 για τη μέτρηση της εύλογης αξίας.

Τα ποσά που εμφανίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις για τα ταμειακά διαθέσιμα, τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, τις εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις καθώς και τις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες αξίες τους λόγω της βραχυπρόθεσμης λήξης τους. Η εύλογη αξία των μακροπροθέσμων δανείων είναι σχεδόν ίδια με τη λογιστική, καθώς τα δάνεια αυτά είναι σε τοπικό νόμισμα και έντοκα με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου και της Εταιρείας, που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, ταξινομούνται ως εξής:

Ιεραρχία εύλογης αξίας

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	ΣΥΝΟΛΟ
2018				
Μετοχές	117.180,00	-	6.006,00	123.186,00
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**117.180,00**	**-**	**6.006,00**	**123.186,00**

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	ΣΥΝΟΛΟ
2017				
Μετοχές	184.450,00	-	6.006,00	190.456,00
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**184.450,00**	**-**	**6.006,00**	**190.456,00**

Στον παραπάνω πίνακα τα στοιχεία είναι ίδια και για τη μητρική και για τον Όμιλο.

34.5 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι στόχοι της διοίκησης όσον αφορά τη διαχείριση κεφαλαίου της Εταιρείας είναι να εξασφαλίζει την ικανότητα της να συνεχίσει τη δραστηριότητα της (going – concern). Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της διατήρησης υγιών δεικτών κεφαλαίου ώστε να υποστηρίζονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Για τον σκοπό διαχείρισης κεφαλαίου ο Όμιλος παρακολουθεί τον δείκτη «Καθαρός δανεισμός προς Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων». Σαν καθαρό δανεισμό ο Όμιλος ορίζει το σύνολο των τοκοφόρων δανειακών υποχρεώσεων μείον το σύνολο των διαθεσίμων του.

Για τις χρήσεις 2018 και 2017 ο δείκτης αναλύεται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	18.743.965,70	18.827.421,95	18.680.570,90	18.707.145,42
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	10.349.203,47	7.212.764,95	8.136.504,52	4.602.854,58
Μειον: Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	14.127.385,25	17.611.862,55	3.184.341,10	5.440.443,23
Καθαρός Δανεισμός	**14.965.783,92**	**8.428.324,35**	**23.632.734,32**	**17.869.556,77**
Ίδια Κεφάλαια	**76.569.739,81**	**76.846.080,01**	**58.520.637,20**	**57.166.127,74**
Καθαρός Δανεισμός / Ίδια κεφάλαια	**0,20**	**0,11**	**0,40**	**0,31**

35. ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν υιοθετήσει και εφαρμόσει το τροποποιημένο Δ.Λ.Π. 23, σύμφωνα με το οποίο καθίσταται υποχρεωτική η κεφαλαιοποίηση του κόστους δανεισμού όταν αφορά άμεσα την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου.

36. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΒΑΡΗ

Δεν υφίστανται εμπράγματα ή άλλα βάρη επί των παγίων στοιχείων του Ομίλου.

37. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Δεν υπάρχουν άλλα γεγονότα μεταγενέστερα της 31 Δεκεμβρίου 2018 που να επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

Κιλκίς 28 Ιουνίου 2019

Ο Πρόεδρος	Ο Αντιπρόεδρος	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου	Ο Οικονομικός Διευθυντής Μητρικής
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος	Νικόλαος Ν. Κουκούντζος	Αριστείδης Ν. Ζέρβας	Χρήστος Ν. Πετρίδης

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS -

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.

ΑΡ.Μ.Α.Ε: 10920/06/Β/86/40
Έδρα: ΒΙ.ΠΕ Σταυροχωρίου Κιλκίς
(δημοσιευόμενα βάσει του κ.ν. 2190/20, άρθρο 135, για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Εταιρεία, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.

Αρμόδια Εποπτική Αρχή:	**Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Διεύθυνση Α.Ε. και Πίστεως**
Διεύθυνση διαδικτύου:	https://kleemannlifts.com
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	**Πρόεδρος:** Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, **Αντιπρόεδρος:** Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, **Διευθύνων Σύμβουλος:** Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, **Αναπ. Διευθ. Σύμβουλος:** Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, **Μη εκτελεστικό μέλος:** Μαρία Δ. Καραδέδογλου, **Ανεξάρτητα μη Εκτελεστικά Μέλη:** Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Βασίλειος Θ. Ζιώγας
Ημερομηνία έγκρισης των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο:	**28 Ιουνίου 2019**
Νόμιμος Ελεγκτής:	**Βαργιεμέζης Χρήστος (ΑΜ ΣΟΕΛ 30891)**
Ελεγκτική Εταιρεία:	**Grant Thornton (ΑΜ ΣΟΕΛ 127)**
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών:	**Με σύμφωνη γνώμη**

1.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12. 2017**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	41.418	36.054	24.555	23.951
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.364	1.438	1.314	1.369
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.996	3.049	1.875	1.886
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	8.540	8.923	31.038	27.367
Αποθέματα	28.972	28.600	17.112	17.425
Απαιτήσεις από πελάτες	26.212	30.383	21.665	25.060
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	26.956	31.133	7.237	11.235
Υπεραξία	2.167	1.788	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**138.625**	**141.368**	**104.796**	**108.293**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό Κεφάλαιο	8.277	8.277	8.277	8.277
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	61.991	60.513	50.244	48.889
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και ιδιοκτητών Μητρικής (α)	70.268	68.790	58.521	57.166
Μη ελεγχόμενα δικαιώματα (β)	6.302	8.056	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)	76.570	76.846	58.521	57.166
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	18.744	18.827	18.681	18.707
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.977	5.031	3.997	3.803
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	10.349	7.213	8.137	4.603
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	27.985	33.451	15.460	24.014
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	62.055	64.522	46.275	51.127
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**138.625**	**141.368**	**104.796**	**108.293**

1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	
	01.01-31.12. 2018	01.01-31.12. 2017	01.01-31.12. 2018	01.01-31.12. 2017
Κύκλος εργασιών	**126.784**	**134.652**	**80.071**	**92.756**
Μικτά κέρδη	**40.354**	**46.635**	**22.830**	**28.023**
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**5.129**	**14.739**	**568**	**6.982**
Κέρδη (ζημίες) προ φόρων	**4.209**	**13.043**	**1.354**	**7.524**
Κέρδη (ζημίες) μετά από φόρους (Α)	**2.982**	**9.945**	**1.204**	**5.740**
- Ιδιοκτήτες Μητρικής	2.433	8.813	-	-
- Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	549	1.132	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	**(1.217)**	**(1.253)**	**151**	**(194)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α+Β)	**1.765**	**8.692**	**1.355**	**5.546**
- Μετόχους Μητρικής	1.502	7.844	-	-
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	263	848	-	-
Κέρδη (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή – βασικά (σε Ευρώ)	0,1029	0,3727	0,0509	0,2427
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε Ευρώ)	-	-	-	-
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	7.526	16.997	2.152	8.521

1.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσεως (01.01.2018 και 01.01.2017, αντίστοιχα)	76.866	90.855	57.166	72.123
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	1.765	8.692	1.355	5.546
Αύξηση / (μείωση) μετοχικού κεφαλαίου	-	(16.500)	-	-
Διανεμηθέντα μερίσματα	(1.853)	(6.133)	-	(20.497)
Αγορές / (πωλήσεις) ιδίων μετοχών	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές	(188)	(68)	-	(6)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσεως (31.12.2018 και 31.12.2017, αντίστοιχα)	**76.570**	**76.846**	**58.521**	**57.166**

1.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	4.209	13.043	1.354	7.524
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.396	2.258	1.584	1.539
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(64)	12	(64)	12
Προβλέψεις	205	2.068	(123)	1.403
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.295)	(930)	-	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημίες) επενδυτικής δραστηριότητας	(92)	(338)	(1.662)	(2.255)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	985	1.129	746	916
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(1.683)	(1.947)	(687)	927
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	4.574	217	5.336	(67)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	1.354	5.136	(3.281)	1.000
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(958)	(1.163)	(746)	(916)
Καταβεβλημένοι φόροι	(6.319)	(1.351)	(4.330)	(103)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	***3.312***	***18.134***	***(1.873)***	***9.980***
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	(561)	-	(3.800)	-
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(7.696)	(5.523)	(1.824)	(1.178)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	9	50	-	4
Τόκοι εισπραχθέντες	115	208	82	208
Μερίσματα εισπραχθέντα	-	-	1.652	2.000
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	***(8.133)***	***(5.265)***	***(3.890)***	***1.034***
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-
Πληρωμές για μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-	(20.497)	-	(20.497)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	7.014	28.510	7.014	28.510
Εξοφλήσεις δανείων	(3.903)	(26.743)	(3.507)	(25.750)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(44)	(28)	-	-
Εισπράξεις κρατικών επιχορηγήσεων	-	-	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.	(1.731)	(2.220)	-	(14)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	***1.336***	***(20.978)***	***3.507***	***(17.751)***
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	**(3.485)**	**(8.109)**	**(2.256)**	**(6.737)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	**17.612**	**25.721**	**5.440**	**12.177**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	**14.127**	**17.612**	**3.184**	**5.440**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες: (Παρατίθενται διακριτά σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση)

1. Η Σημ. 3.22 των Οικονομικών Καταστάσεων περιλαμβάνει τις επωνυμίες όλων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου και τις λοιπές πληροφορίες που απαιτούνται (χώρα καταστατικής έδρας, ποσοστό συμμετοχής και μέθοδος ενοποίησης).

2. Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2018, έχουν συνταχθεί με βάση τις λογιστικές αρχές που ακολουθήθηκαν κατά τη σύνταξη των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

3. Οι χρήσεις, για τις οποίες δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά η Εταιρεία και οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου παρουσιάζονται αναλυτικά στη Σημείωση 28 των Οικονομικών Καταστάσεων.

4. Στη σημ. 8 παρατίθενται οι παρακάτω αλλαγές που αφορούν τις συμμετοχές της Εταιρείας.

5. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη στα ακίνητα της Μητρικής Εταιρείας καθώς και των θυγατρικών εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ανωτέρω ενοποίηση.

6. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της Εταιρείας και των θυγατρικών της εταιρειών, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας και του Ομίλου.

7. Το ποσό των σωρευτικών προβλέψεων που έχουν διενεργηθεί έως την 31 Δεκεμβρίου 2018 είναι:

(ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Όμιλος	Εταιρεία
α) για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	77	0
β) για λοιπές προβλέψεις (υποτιμήσεις στοιχείων ενεργητικού - πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού κ.λπ.)	28.836	27.040

8. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας χρήσης ανήλθε στην Εταιρεία σε 838 άτομα (31 Δεκεμβρίου 2017: 854 άτομα) και στον Όμιλο σε 1.428 άτομα (31 Δεκεμβρίου 2017: 1.382 άτομα).

9. Τα ποσά των εσόδων και εξόδων σωρευτικά από την έναρξη της διαχειριστικής χρήσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της τρέχουσας περιόδου που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα, κατά την έννοια του ΔΛΠ 24, προς αυτήν μέρη είναι τα εξής:

(ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Όμιλος	Εταιρεία
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	871	30.046
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	5.389	13.391
γ) Απαιτήσεις	370	7.298
δ) Υποχρεώσεις	475	4.223
ε) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	1.123	450

στ) Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	0	0
ζ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	33	33

10. Τόσο η Μητρική Εταιρεία όσο και οι θυγατρικές και συγγενείς της επιχειρήσεις δεν κατέχουν μετοχές της Μητρικής την 31 Δεκεμβρίου 2018.

11. Δεν έχει επέλθει διακοπή εκμετάλευσης κλάδου ή Εταιρείας του Ομίλου.

12. Δεν υπάρχουν μεταβολές στη μέθοδο ενσωμάτωσης των εταιρειών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και δεν υπάρχουν εταιρείες ή/και κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει η Εταιρεία και δεν περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Εκτός από την KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ δεν υπάρχουν εταιρείες ή/και κοινοπραξίες που:

α. Ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για πρώτη φορά στην τρέχουσα χρήση, ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί στην προηγούμενη χρήση,

β. Δεν ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στην τρέχουσα χρήση ενώ είχαν ενσωματωθεί στην προηγούμενη χρήση.

13. Τα λοιπά συνολικά έσοδα (μετά από φόρους) που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια αναλύονται ως εξής (ποσά σε χιλ. Ευρώ):

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	01.01-31.12.18	**01.01-31.12.17**	**01.01-31.12.18**	**01.01-31.12.17**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	(1.131)	(1.027)	-	-
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(54)	(306)	(47)	(274)
Κρατικές επιχορηγήσεις	-	-	-	-
Αναπροσαρμογή παγίων-λοιπά	32	80	197	80
Σύνολο λοιπών εσόδων	**(1.217)**	**(1.253)**	**150**	**(194)**

14. Οι επενδύσεις κατά την χρήση 2018 ανήλθαν στον Όμιλο σε Ευρώ 7.651 χιλ. (2017: Ευρώ 5.653 χιλ.) και στην Εταιρεία σε Ευρώ 1.826 χιλ. (2016: Ευρώ 1.177 χιλ.).

15. Ο φόρος εισοδήματος στα στοιχεία της Κατάστασης Αποτελεσμάτων αναλύεται ως εξής (ποσά σε χιλ. Ευρώ):

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	01.01-31.12.18	**01.01-31.12.17**	**01.01-31.12.18**	**01.01-31.12.17**
Τρέχων φόρος εισοδήματος	1.155	3.471	-	1.911
Φόρος προηγ. Χρήσεων	193	(176)	219	-
Πρόβλεψη φόρων φορολογικού ελέγχου	-	-	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(121)	(197)	(69)	(127)
Σύνολο	**1.227**	**3.098**	**150**	**1.784**

16. Τυχόν διαφορές στα αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

ΒΙ.ΠΕ Σταυροχωρίου Κιλκίς, 28 Ιουνίου 2019

Ο Πρόεδρος	Ο Αντιπρόεδρος	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου	Ο Οικονομικός Διευθυντής Μητρικής
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454713	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454710	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΕ 171629	Νικόλαος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: Τ 230395	Αριστείδης Ν. Ζέρβας Α.ΑΔ Α΄ ΤΑΞΗΣ: 37232	Χρήστος Ν. Πετρίδης Α.ΑΔ Α΄ ΤΑΞΗΣ:20384

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS
ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.)
ΩΣ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
Αρ. Μητρώου 10920/06/Β/86/40
Αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 14486435000
Έδρα: ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχώρι Κιλκίς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 3
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 4
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ 25
ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 28
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 29
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 30
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 31
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 32
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 34
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 35
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 87

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Οι κάτωθι υπογεγραμμένοι με την παρούσα δηλώνουμε υπεύθυνα, ότι, εξ όσων γνωρίζουμε:

- οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, Ατομικές και Ενοποιημένες, της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS Ανώνυμος Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» για την χρήση από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσης της Εταιρείας και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο,
- η συνημμένη Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν,
- οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» στις 28/06/2019 και πρόκειται να δημοσιοποιηθούν με την ανάρτηση τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση https://kleemannlifts.com.

Κιλκίς, 28 Ιουνίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454713	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454710	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΕ 171629

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση (η «Έκθεση») του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και του Ομίλου KLEEMANN της χρήσης 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018, είναι εναρμονισμένη με τις διατάξεις του Ν.2190/1920 όπως έχουν αντικατασταθεί, από 1-1-2019, από τα άρθρα 150-154 του Νόμου 4548/2018, του νόμου 3556/2007 (Φ.Ε.Κ. 91Α/30.4.2007).

Η Έκθεση απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση για την δραστηριότητα της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την εν λόγω χρήση και περιλαμβάνεται αυτούσια στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018 μαζί με τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις και τις δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι αναγνώστες που ενδιαφέρονται για περισσότερες πληροφορίες μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα της Μητρικής Εταιρείας στο https://kleemannlifts.com ή να απευθυνθούν κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες στα κεντρικά γραφεία της Εταιρείας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. (η «Μητρική» ή η «Εταιρεία») συστάθηκε νομότυπα τον Ιούνιο του 1983 (ΦΕΚ 2308/27.07.1983) και έχει αριθμό μητρώου Α.Ε. 10920/06/Β/86/40. Η διάρκεια λειτουργίας της έχει ορισθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2050, ενώ έδρα της είναι η ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχωρίου, Κιλκίς.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Οι θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες ενοποιούνται με την μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποίησης, είναι οι εξής:

		Συμμετοχή	
Εταιρεία	**Έδρα**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
KLEFER A.E. (2)	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	50%	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S. (2)	Κωνσταντινούπολη, Τουρκία	70%	70%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O (1)	Βελιγράδι, Σερβία	100%	100%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L. (1)	Βουκουρέστι, Ρουμανία	100%	100%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED (1)	Χονγκ-Κονγκ	100%	100%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD (2)	Οξφόρδη, Ηνωμένο Βασίλειο	100%	100%
KLEEMANN SERVICES LTD (1)	Λευκωσία, Κύπρος	100%	100%
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD (3)	Κουνσάν, Κίνα	100%	100%
KUNSHAN KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD (3)	Κουνσάν, Κίνα	100%	100%
KLEEMANN LIFTS RUS (1)	Μόσχα, Ρωσία	99,5%	99,5%
KLEEMANN DIZALA D.o.o. (1)	Ζάγκρεμπ, Κροατία	100%	100%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY (1)	Σύδνεϋ, Αυστραλία	100%	80,09%
KLEEMANN AUFZUGE GmbH (1)	Ντίσελντορφ, Γερμανία	100%	100%
KLEEMANN ASCENSEURS SARL (1)	Παρίσι, Γαλλία	100%	100%
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ (4)	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	100%	-

(1) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN LIFTS UK LTD
(2) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
(3) Είναι θυγατρική εταιρεία της HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED
(4) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN SERVICES LTD

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Κύρια δραστηριότητα των εταιρειών του Ομίλου είναι η παραγωγή και εμπορία συστημάτων ανελκυστήρων, όπως: Υδραυλικοί ανυψωτικοί μηχανισμοί (έμβολα, μονάδες ισχύος, σασί), ηλεκτρομηχανικοί ανυψωτικοί μηχανισμοί (μηχανές, σασί, αντίβαρα), θάλαμοι (επιβατικοί, φορτηγοί, πανοραμικοί), ηλεκτρονικοί πίνακες, ηλεκτρονικά συστήματα και ανελκυστήρες ανύψωσης φορτίων τύπου Compact. Η ανάγκη για άμεση προσαρμοστικότητα του Ομίλου στις απαιτήσεις των πελατών και τις τάσεις του κλάδου, δημιούργησε μία νέα επιχειρηματική δραστηριότητα που είναι η προσφορά του «Ολοκληρωμένου Πακέτου Ανελκυστήρα».

Νέα προϊόντα καλύπτουν όλες τις πιθανές ανάγκες κάθε κατασκευής, όπως: Υδραυλικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο (ARION Hydro MRL), ηλεκτρομηχανικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο (APOLLO Traction MRL και ATLAS Traction MRL), υδραυλικός ανελκυστήρας Maison Lift, ανελκυστήρας για μικρότερα φορτία DUMBWAITER και αντισεισμικός ανελκυστήρας.

Τα κυριότερα εξαρτήματα που εμπορεύονται, τα οποία προορίζονται για ανελκυστήρες κατοικιών και γραφείων, πανοραμικούς ανελκυστήρες εμπορικών κέντρων και ξενοδοχείων και ανελκυστήρες φορτίων βιομηχανικών χώρων, είναι τα εξής: Ηλεκτρομηχανικοί κινητήρες, οδηγοί (ράγες), λάδια, καλώδια, επικαθίσεις, συρματόσχοινα και λοιπά μηχανολογικά εξαρτήματα.

Τα προϊόντα και εμπορεύματα προορίζονται για ανελκυστήρες κατοικιών, γραφείων, εμπορικών κέντρων, ξενοδοχείων, βιομηχανικών χώρων, αεροδρομίων και λοιπών. Ο στόχος της KLEEMANN είναι να ικανοποιεί τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε πελάτη αυξάνοντας παράλληλα το μερίδιο αγοράς που κατέχει και την αναγνωρισιμότητα διεθνώς.

ΠΆΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΆ ΣΤΟΙΧΕΊΑ ΟΜΊΛΟΥ

ΓΗΠΕΔΑ – ΟΙΚΟΠΕΔΑ	ΚΤΙΡΙΑ
KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.	
Οικόπεδα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς συνολικής έκτασης 53.632 τμ.	Ενιαίο κεντρικό κτίριο παραγωγής και αποθήκης επιφάνειας 21.242 τμ.
	Κτίριο πύργου δοκιμών ανελκυστήρων μεγάλων ταχυτήτων με γραφεία επιφάνειας 5.274 τμ.
	Κτίριο παραγωγής-αποθήκευσης (ηλεκτρονικά) και γραφείων απέναντι από τις κεντρικές εγκαταστάσεις στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς επιφάνειας 2.301 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης (θάλαμοι) κοντά στο κύριο συγκρότημα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς επιφάνειας 9.329 τμ μαζί με κτίριο γραφείων επιφάνειας 1.000 τμ.
Αγροτεμάχια εφαπτόμενα στα όρια της ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς και των οικοπέδων της Εταιρείας συνολικής έκτασης 118.716 τμ.	Κτίριο logistics με γραφεία επιφάνειας 15.511 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης με γραφεία επιφάνειας 3.952 τμ.
	Κτίριο αποθήκης ανακύκλωσης επιφάνειας 485,05 τμ.
	Κτίριο παραγωγής και αποθήκης με γραφεία επιφάνειας 3.431 τμ.
Αγροτεμάχια στον Ασπρόπυργο Αττικής, στον οδικό άξονα της Αττικής Οδού συνολικής έκτασης 12.882 τμ.	Κέντρο διανομής στο αγροτεμάχιο επιφάνειας 3.642 τμ.
Αγροτεμάχιο στην Ιαλυσό Ρόδου συνολικής έκτασης 2.580 τμ.	
Οικόπεδο- Αγρός στην Πολίχνη συνολικής έκτασης 2.483 τμ.	Κτίρια με γραφεία επιφάνειας 1.160 τμ (υπόγειο 435 τμ, αποθήκη 435 τμ, ισόγειο 145 τμ και 1ος όροφος 145 τμ).

Διαμερίσματα	Ισόγειο κατάστημα στις οδούς Νέστωρος 23 και Ακροπόλεως 52 στην Νίκαια Πειραιά επιφάνειας 122 τμ, το οποίο εκμισθώνεται.
	Ημιυπόγειος αποθήκη στην οδό Λέσβου 13 στο Γαλάτσι Αθηνών επιφάνειας 174 τμ, η οποία εκμισθώνεται.
	Διαμέρισμα στο Κιλκίς στην οδό Π. Μελά 19, επιφάνειας 81 τμ. το οποίο εκμισθώνεται.
	Διαμέρισμα στο Κιλκίς στην οδό 21ης Ιουνίου & Γρεβενών, επιφάνειας, 93 τμ., το οποίο ιδιοχρησιμοποιείται παρέχοντάς το ως κατοικία σε εργαζόμενους και συνεργάτες.
	Τετραόροφο κτίριο γραφείων & καταστημάτων στην οδό Δημοκρατίας 2 (πρώην Λυκόβρυσης), Αθήνα, συνολικής επιφάνειας 1.015,05 τμ (υπόγειο 262,60 τμ, ισόγειο 197,54 τμ, 1ος όροφος 197,54 τμ, 2ος όροφος 181,09 τμ, 3ος όροφος 153,52 τμ, δώμα & βοηθητικούς 22,76 τμ). Απο όλο το κτίριο η εταιρεία εκμισθώνει το υπόγειο & ισόγειο και το υπόλοιπο παραμένει κενό.
KLEFER A.E.	
Οικόπεδα στη ΒΙ.ΠΕ. Κιλκίς συνολικής έκτασης 19.561 τμ.	Κτίρια παραγωγής και αποθήκης (πορτών) επιφάνειας 11.731 τμ (1.736 τμ αφορούν κτίρια Διοίκησης).
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	
Οικόπεδο στο Simanovci Δήμου Pecinci στο Βελιγράδι συνολικής έκτασης 30.859 τμ.	Κτίρια παραγωγής, αποθήκης και γραφείων, συνολικής επιφάνειας 8.282 τμ.

Μηχανολογικός εξοπλισμός

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός του Ομίλου είναι τελευταίας τεχνολογίας, μεγάλου βαθμού αυτοματοποίησης και υψηλής παραγωγικής ικανότητας.

Μεταφορικά μέσα

Ο ιδιόκτητος μεταφορικός στόλος του Ομίλου αποτελείται από εβδομήντα ένα φορτηγά αυτοκίνητα μεταφοράς εμπορευμάτων και επαγγελματικά φορτηγάκια για το service, έξι λεωφορεία, είκοσι ένα αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, δώδεκα μοτοσικλέτες για την μεταφορά του προσωπικού, ογδοντά επτά κλαρκ εσωτερικής μεταφοράς (αυτοκινούμενα και χειροκίνητα) και δύο ανοιχτά αμαξίδια για μεταφορά επισκεπτών εντός των εγκαταστάσεων.

Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός

Τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός του Ομίλου περιλαμβάνουν: Έπιπλα, σκεύη, μηχανές γραφείων, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και συστήματα υπολογιστών, τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό και κατασκευασμένα εκθέματα προβολής στις εγκαταστάσεις του και τις εγκαταστάσεις τρίτων-πελατών.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ – ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει συνάψει σειρά από ασφαλιστήρια συμβόλαια όπως, πυρός, απώλειας κερδών και πιστώσεων και αστικής ευθύνης προϊόντος και μεταφερόμενων φορτίων, ενώ από τις εγγυήσεις ύψους Ευρώ 3.000.000, που έχουν δοθεί για δανεισμό της θυγατρικής KLEEMANN ASANSOR S.A., αυτή έχει κάνει χρήση ποσού Ευρώ 2.200.000.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το στελεχιακό δυναμικό του Ομίλου είναι άριστα εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο, ενώ προκειμένου να ανταποκριθεί με επιτυχία στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες της αγοράς, ο Όμιλος επενδύει στην διαρκή

εκπαίδευση και ενημέρωσή του. Επιπρόσθετα, η Διοίκηση έχει καταφέρει να διατηρεί άριστες σχέσεις με το προσωπικό, γεγονός που βοηθάει στην αρμονική λειτουργία του Ομίλου.

Η εξέλιξη του μέσου όρου προσωπικού του Ομίλου καθώς και του συνολικού αριθμού προσωπικού της εταιρείας και του Ομίλου αντίστοιχα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Μέσος όρος Ομίλου	**2018**	**2017**	**Συν. Αριθμός στη λήξη της περιόδου**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μισθωτοί	982	934	Μητρική	838	854
Ημερομίσθιοι	446	448	Όμιλος	1.391	1.382
ΣΥΝΟΛΟ	**1.428**	**1.382**			

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΑΔΟΥ

Γενικά στοιχεία κλάδου

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στο βιομηχανικό κλάδο παραγωγής και εμπορίας εξαρτημάτων ανελκυστήρων, των οποίων η ζήτηση κατά κύριο λόγο σχετίζεται με την οικοδομική δραστηριότητα και τον αριθμό και το είδος των κατοικιών και οικοδομών που κατασκευάζονται. Επηρεάζεται επίσης από γενικότερες τάσεις όπως η εξοικονόμηση ενέργειας, νέες τεχνολογίες, ανάγκη για καλύτερες υπηρεσίες και αυστηρότερους κανονισμούς ασφαλείας.

Ανάλογα με την δραστηριότητά τους, οι εταιρείες του κλάδου μπορούν να διαχωριστούν σε τέσσερις κατηγορίες:

- Παραγωγής εξαρτημάτων: Βιομηχανίες και βιοτεχνίες, οι οποίες παράγουν εξαρτήματα ανελκυστήρων.
- Εγκαταστάσεων και συντηρήσεων: Προμηθεύουν τον ανελκυστήρα στον κατασκευαστή του κτιρίου και αναλαμβάνουν την συντήρησή του.
- Εμπορίας εξαρτημάτων ανελκυστήρων: Δραστηριοποιούνται μεταξύ των δυο ανωτέρω αλλά αναπτύσσονται έχοντας διαφορετική λειτουργική δομή.
- Προμήθειας ολοκληρωμένων ανελκυστήρων: Εξελιγμένη μορφή εταιρειών εμπορίας εξαρτημάτων, αφού είναι σε θέση να προμηθεύσουν τις εταιρείες εγκατάστασης με ένα πλήρες πακέτο εξαρτημάτων.

Τα όρια ανάμεσα στις κατηγορίες δεν είναι ευδιάκριτα με συνέπεια να υπάρχουν εταιρείες οι οποίες συνδυάζουν τις ανωτέρω δραστηριότητες. Για παράδειγμα, στον κλάδο των ανελκυστήρων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο δραστηριοποιούνται αρκετές πολυεθνικές επιχειρήσεις, οι οποίες εκτός από παραγωγή συγκεκριμένων εξαρτημάτων, πραγματοποιούν την εγκατάσταση και την συντήρηση των ανελκυστήρων. Οι συγκεκριμένες εταιρείες έχουν δώσει τα τελευταία έτη, μεγαλύτερη βαρύτητα στην αγορά της συντήρησης, στην οποία δεν δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ο ανταγωνισμός του Ομίλου προέρχεται κατά κύριο λόγο από μικρές και μεσαίες βιοτεχνίες παραγωγής εξατομικευμένων εξαρτημάτων ανελκυστήρων, από ομοειδείς επιχειρήσεις αλλά και από εταιρείες ανταγωνιστές ως προς την παραγωγή και διάθεση εξαρτημάτων ανελκυστήρων, οι οποίες δύνανται να είναι και πελάτες του Ομίλου στις περιπτώσεις που λειτουργούν ως εγκαταστάτες και δεν δύνανται να προμηθευτούν εσωτερικά για δικούς τους λόγους τα εξαρτήματα του ανελκυστήρα.

Προοπτικές της παγκόσμιας αγοράς

Οι προοπτικές ανάπτυξης που παρουσιάζονται στο εμπόριο του ανελκυστήρα στα πλαίσια της διεθνούς αγοράς φαίνονται ευοίωνες. Αναμένεται αύξηση των πωλήσεων του κλάδου, γεγονός που έγκειται στην ανάκαμψη οικονομιών αναπτυσσόμενων χωρών όπως η Ινδία και η Κίνα και δεν είναι τυχαίο ότι αναμένεται να δημιουργήσει σχεδόν τη μισή από την παγκόσμια ζήτηση σε συνάρτηση με τα ποσοστά του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης και του κύματος αστυφιλίας λαμβάνοντας υπόψη πως αναφερόμαστε στις πλέον πυκνοκατοικημένες χώρες του πλανήτη.

Επιπλέον εκτιμάται ότι έως το 2030 τα 2/3 του πληθυσμού της γης θα ζουν σε πόλεις, ποσοστό πολύ αξιόλογο και ελπιδοφόρο για τον τομέα του ανελκυστήρα. Ακόμη όμως και στις αγορές της Ευρώπης, των Η.Π.Α. και της Ιαπωνίας όπου δεν αναμένεται σημαντική αύξηση ζήτησης νέων προϊόντων, εκτιμάται πως η αύξηση της ζήτησης σε προϊόντα ανακαίνισης θα είναι ισχυρή λόγω της ανάγκης συμμόρφωσης στην επιβολή νέων κανονισμών ασφαλείας. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί πως στην παρούσα περίοδο στην παγκόσμια αγορά υπάρχει μια τάση υπεροχής προϊόντων που έχουν καλύτερη ενεργειακή αποδοτικότητα, είναι φιλικά προς το περιβάλλον και έχουν

βελτιωμένα χαρακτηριστικά ασφάλειας, άνεσης και αποδοτικότητας γεγονός που εκτιμάται ότι θα συμβάλλει στην αύξηση της ζήτησής τους.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2018

Τα σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2018 και η επίδρασή τους στην Οικονομική Έκθεση είναι τα ακόλουθα:

ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΑΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η κυπριακή εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD ολοκλήρωσε τον Σεπτέμβριο την ίδρυση νέας θυγατρικής στην Ελλάδα, με την επωνυμία KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ. Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της νέας θυγατρικής ανέρχεται σε Ευρώ 100 χιλ με συμμετοχή 100% της KLEEMANN SERVICES LTD. Αντικείμενο της επιχείρησης είναι η εγκατάσταση ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Τον Οκτώβριο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 202,6 χιλ. στη θυγατρική εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Τον Φεβρουάριο του 2018 αποφασίστηκε από την Kleemann Hellas ABEE αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 2,8 εκ. στη θυγατρική εταιρεία στην Αγγλία, Kleemann Lifts UK Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα. Τον Ιούλιο του 2018 αποφασίστηκε από την Kleemann Hellas ABEE αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 1,0 εκ. στη θυγατρική εταιρεία στην Αγγλία, Kleemann Lifts UK Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΣΤΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ

Τον Απρίλιο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 2,1 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων στη Κίνα. Τον Ιούλιο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 5,1 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί αντίστοιχα με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Η HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED προχώρησε κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2018 σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ συνολικού ύψους 5,9 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία της στη Κίνα, KLEEMANN LIFTS (CHINA) Co. Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων.

ΕΞΑΓΟΡΑ ΜΗ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Τον Οκτώβριο του 2018 η KLEEMANN LIFTS UK Ltd προχώρησε σε εξαγορά του υπολοίπου 20% της θυγατρικής της στην Αυστραλία, KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY. Ως αποτέλεσμα, το ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής ανέρχεται πλέον σε 100%.

Μεταγενέστερα Γεγονότα

Δεν υπάρχουν λοιπά σημαντικά γεγονότα που έλαβαν χώρα μετά την λήξη της χρήσης 2018 έως σήμερα, τα οποία να χρήζουν ειδικής αναφοράς κατά τις απαιτήσεις των ΔΠΧΑ.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

Με μείωση κύκλου εργασιών σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, έκλεισε το έτος για τον Όμιλο Kleemann.

Συγκεκριμένα, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου το 2018 ανέρχεται σε 126,8 εκ. ευρώ έναντι 134,7 εκ. ευρώ παρουσιάζοντας μείωση 5,8%, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017.

Τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου το 2018 ανήλθαν σε 4,2 εκ. € από 13,0 εκ. € το 2017 ενώ το EBITDA διαμορφώθηκε σε 7,5 εκ. € από 17,0 εκ. €. Το αντίστοιχο περιθώριο για τα κέρδη προ φόρων ανέρχεται σε 3,3% από 9,7% ενώ το EBITDA 5,9% από 12,6% το 2017.

Τέλος, τα κέρδη μετά από φόρους και μη ελεγχόμενα δικαιώματα διαμορφώθηκαν σε 3,0 εκ. ευρώ από 9,9 εκ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2017, με το περιθώριο να ανέρχεται σε 2,4% από 7,4%.

Παρά τις συνεχιζόμενες προκλήσεις το 2018 σε σημαντικές διεθνείς αγορές όπως η Τουρκία και το Ηνωμένο Βασίλειο, η Διοίκηση για το 2019 αναμένει τη διατήρηση της υγιούς ρευστότητας του Ομίλου, ενώ συνεχίζει την περαιτέρω διείσδυσή του σε αγορές που εμφανίζουν προοπτικές ανάπτυξης.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΜΕΓΕΘΩΝ

Η θετική πορεία του Ομίλου αποτυπώνεται στα οικονομικά αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης:

Κύκλος εργασιών: Ο κύκλος εργασιών Ομίλου ανήλθε σε Ευρώ 126,8 εκατ. (μείωση 5,8%), ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 80,1 εκατ. (μείωση 13,7%) σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Ο Όμιλος παράλληλα με την εξωστρεφή στρατηγική του πέτυχε την περαιτέρω εξάπλωσή του διεθνώς και δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 100 χώρες, με το ποσοστό των διεθνών πωλήσεών του να ανέρχεται στο 91% όσο και πέρσι.

Μικτά κέρδη: Το μικτό περιθώριο του Ομίλου (31,8% το 2018 έναντι 34,6% το 2017) εμφανίζεται μειωμένο, όπως μειωμένο εμφανίζεται της Εταιρείας (28,5% έναντι 30,2% το 2017).

Αποτελέσματα προ τόκων, φόρων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA): Τα αποτελέσματα του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 7,5 εκατ. (2017: Ευρώ 17,0 εκατ.) και το περιθώριο EBITDA σε 5,9% (2017: 12,6%), ενώ της Εταιρείας ανήλθαν σε Ευρώ 2,2 εκατ. (2017: Ευρώ 8,5εκατ.) και το περιθώριο EBITDA σε 2,7% (2017: 9,2%).

Καθαρά κέρδη μετά φόρων: Το αποτέλεσμα μετά φόρων του Ομίλου διαμορφώθηκε σε Ευρώ 3,0 εκατ. (2017: Ευρώ 9,9 εκατ.), ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 1,2 εκατ. (2017: Ευρώ 5,7 εκατ.).

Ταμειακές ροές: Οι ταμιακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες Ομίλου διαμορφώθηκαν σε εισροή Ευρώ 11,6 εκατ. (2017: εισροή Ευρώ 20,6 εκατ.) και της Εταιρείας σε εισροή Ευρώ 3,2 εκατ. (2017: εισροή Ευρώ 11,0 εκατ.).

Αποθέματα: Τα αποθέματα του Ομίλου ανέρχονται σε Ευρώ 29,0 εκατ. ή 20,9% του συνολικού Ενεργητικού (2017: Ευρώ 28,6 εκατ. ή 20,2% του συνολικού Ενεργητικού) και της Εταιρείας Ευρώ 17,1 εκατ. και 16,3% επί του συνολικού Ενεργητικού (2017: Ευρώ 17,4 εκατ. και 16,1% επί του συνολικού Ενεργητικού αντίστοιχα).

Απαιτήσεις από πελάτες: Οι απαιτήσεις από πελάτες για τον Όμιλο ύψους Ευρώ 26,2 εκατ. (2017: Ευρώ 30,4 εκατ.) ή 18,9% του συνόλου του Ενεργητικού του (2017: 21,5%) και για την Εταιρεία Ευρώ 21,7 εκατ. (2017: Ευρώ 25,0 εκατ.) ή 20,7% του συνόλου Ενεργητικού της (2017: 23,1%).

Προμηθευτές: Το υπόλοιπο των προμηθευτών του Ομίλου διαμορφώθηκε σε Ευρώ 12,7 εκατ. (2017: Ευρώ 15,7 εκατ.) ή 20,5% (2017: 24,3%) του συνόλου των υποχρεώσεων, ενώ της Εταιρείας σε Ευρώ 11,1 εκατ. (2017: Ευρώ 16,2 εκατ.) ή 24,1% (2017: 31,8%) του συνόλου των υποχρεώσεων.

Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις: Για τον Όμιλο ανήλθαν σε Ευρώ 18,7 εκατ. (2017: Ευρώ 18,8 εκατ.) και για την Εταιρεία ανήλθαν σε Ευρώ 18,7 εκατ. (2017: Ευρώ 18,7 εκατ.).

Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις: Για τον Όμιλο ανήλθαν σε Ευρώ 10,3 εκατ. (2017: Ευρώ 7,2 εκατ.) και για την Εταιρεία ανήλθαν σε Ευρώ 8,1 εκατ. (2017: Ευρώ 4,6 εκατ.).

Οι παρακάτω πίνακες παρέχουν ποσοστιαία ενημέρωση για τις μεταβολές των λογαριασμών της Κατάστασης Αποτελεσμάτων και Χρηματοοικονομικής Θέσης.

	Όμιλος		Εταιρεία	
Ενεργητικό	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	14,9%	6,3%	2,5%	(1,2%)
Αποθέματα	1,3%	3,7%	(1,8%)	(9,0%)
Απαιτήσεις από πελάτες	(13,7%)	2,2%	(13,5%)	6,2%
Συμμετοχές σε θυγατρικές	-	-	19,7%	0,0%
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	(6,3%)	10,5%	(2,1%)	11,5%
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	0,2%	11,5%	(0,4%)	9,4%
Διαθέσιμα	(19,8%)	(31,5%)	(41,5%)	(55,3%)
Υποχρεώσεις				
Προμηθευτές	(18,6%)	27,4%	(31,4%)	7,4%
Τραπεζικές υποχρεώσεις	11,7%	9,9%	15,0%	13,4%
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	9,7%	62,6%	-	-
Ίδια κεφάλαια	(0,4%)	(15,4%)	2,4%	(20,7%)

Επί της Κατάστασης Αποτελεσμάτων παραθέτεται ο ακόλουθος πίνακας (ποσά σε εκατ. Ευρώ).

	Όμιλος			Εταιρεία		
	Από 1 Ιανουαρίου έως			Από 1 Ιανουαρίου έως		
(Ποσά σε εκατ. Ευρώ)	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**%**	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**%**
Πωλήσεις	**126,78**	**134,65**	**(5,8%)**	**80,07**	**92,76**	**(13,7%)**
Κόστος πωληθέντων	(86,42)	(88,02)	(1,8%)	(57,25)	(64,73)	(11,6%)
Μικτά κέρδη	**40,35**	**46,64**	**(13,5%)**	**22,83**	**28,02**	**(18,5%)**
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	0,56	2,49	(77,5%)	2,89	3,15	(8,3%)
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	(14,08)	(14,44)	(2,5%)	(10,22)	(9,97)	2,5%
Έξοδα ερευνών & ανάπτυξης	(1,85)	(1,44)	28,5%	(1,64)	(1,26)	30,2%
Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	(19,85)	(18,51)	7,2%	(13,30)	(12,96)	2,6%
Έσοδα χρεογράφων και συμμετοχών	-	-	-	1,65	2,00	(17,5%)
Κέρδος /(Ζημία) αποτίμησης χρεογράφων	-	0,04	(100,0%)	-	0,04	(100,0%)
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	(0,92)	(1,74)	(47,1%)	(0,87)	(1,49)	(41,6%)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	**4,21**	**13,04**	**(67,7%)**	**1,35**	**7,52**	**(82,0%)**
Φόροι εισοδήματος	(1,22)	(3,10)	(60,6%)	(0,15)	(1,78)	(91,6%)
Κέρδος/ (ζημίες) μετά από φόρους	**2,98**	**9,95**	**(70,1%)**	**1,20**	**5,74**	**(79,1%)**

Για την καλύτερη κατανόηση των Οικονομικών Καταστάσεων, παρατίθενται οι ακόλουθοι οικονομικοί δείκτες για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ	Όμιλος		Εταιρεία	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
ΕΞΕΛΙΞΗΣ (%)				
Μεταβολής Κύκλου Εργασιών	(5,84%)	16,22%	(13,68%)	14,35%
Μεταβολής καθαρών κερδών μετά φόρων	(70,02%)	149,34%	(79,02%)	182,00%
Μεταβολής παγίων	12,92%	8,45%	1,97%	(1,36%)
Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων	(0,36%)	(15,42%)	2,37%	(20,74%)
ΑΠΟΔΟΣΗΣ (σε χιλιάδες Ευρώ)				
Κέρδη μετά φόρων (ΕΑΤ)	2.982	9.945	1.204	5.740
Κέρδη προ φόρων (ΕΒΤ)	4.209	13.043	1.354	7.524
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)	7.526	16.997	2.152	8.521

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ (ημέρες)				
Μέση διάρκεια παραμονής απαιτήσεων (Πελ.+ Γραμ.+ Επιτ.)	77	80	98	93
Μέση διάρκεια παραμονής υποχρεώσεων (Προμηθ.+ Γραμ. + Επιτ.)	55	55	77	81
Μέση διάρκεια παραμονής αποθεμάτων	122	116	110	103
Μέση διάρκεια λειτουργικού κύκλου	199	196	208	196
Μέση διάρκεια εμπορικού κύκλου	144	142	131	114
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
Ίδια προς συνολικά κεφάλαια	0,55	0,54	0,56	0,53
Ίδια κεφάλαια προς συνολικές υποχρεώσεις	1,23	1,19	1,26	1,12
Τραπεζικά δάνεια προς ίδια κεφάλαια	0,38	0,34	0,46	0,41
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ				
Ολικής ρευστότητας	2,14	2,22	1,95	1,88
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς κέρδη μετά φόρων	15,76	4,61	19,59	4,99
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς ίδια κεφάλαια	0,50	0,53	0,40	0,50

Δεν προέκυψαν γεγονότα από την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης έως και το χρόνο υποβολής αυτής της Έκθεσης που να είναι ζημιογόνα και να υποδηλώνουν την ανάγκη προσαρμογών των στοιχείων Ενεργητικού και Ιδίων Κεφαλαίων-Υποχρεώσεων της δημοσιευμένης Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ή να απαιτούν αποκάλυψή τους στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της κλειόμενης χρήσης, κατά τη διάρκεια της οποίας, οι δραστηριότητες της Εταιρείας ήταν σύμφωνες με την ισχύουσα νομοθεσία και τους σκοπούς της, όπως ορίζονται στο Καταστατικό της.

Σχετικά με την διανομή μερίσματος, η Διοίκηση της Εταιρείας αναφέρει ότι η μερισματική πολιτική της είναι άμεσα συνδεμένη με την κεφαλαιουχική της διάρθρωση, την αποδοτικότητα της, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και την αυτοχρηματοδότηση των επενδύσεων της, με κύριο γνώμονα το μακροπρόθεσμο συμφέρον της Εταιρείας και των μετόχων της.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ

Η διείσδυση σε ακόμα περισσότερες νέες αγορές του εξωτερικού θα συνεχίσει να είναι βασικός στόχος του Ομίλου και το 2019. Στο πλαίσιο αυτό, το στρατηγικό πλάνο περιλαμβάνει προωθητικές ενέργειες, όπως είναι η δημιουργία νέων γραφείων αντιπροσώπευσης στο εξωτερικό καθώς επίσης και την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Φυσικά, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται συνεχώς σε project που περιλαμβάνουν την εύρεση και υλοποίηση ενεργειών περαιτέρω μείωσης κόστους για προσαρμογή στα νέα οικονομικά δεδομένα αλλά και για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών, κυρίως στα παραγωγικά και διοικητικά τμήματα. Η Διοίκηση με γνώμονα την ικανότητα ανάπτυξης του Ομίλου, ο όποιος σε λίγα χρόνια άλλαξε επιτυχώς το πεδίο δραστηριότητας του από την εγχώρια στη παγκόσμια αγορά, εκτιμά ότι ο Όμιλος θα συνεχίσει την επιτυχημένη πορεία του και το 2019.

Παράλληλα, η ρευστότητα εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να διατηρείται σε υψηλά επίπεδα και να δίνει στον Όμιλο την απαιτούμενη ευελιξία και τη δυνατότητα να προχωράει σε νέες επενδύσεις. Ο Όμιλος είναι σε θέση να καλύπτει τις λειτουργικές του ανάγκες και επιπλέον να χρηματοδοτεί την γεωγραφική αλλά και προϊοντική του ανάπτυξη.

Τονίζεται ότι οι εκτιμήσεις για την εξέλιξη των δραστηριοτήτων στηρίζονται σε παραμέτρους των οποίων η θετική ή αρνητική μεταβολή δε μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια από τη Διοίκηση, οι κυριότερες των οποίων είναι η εξέλιξη της αγοράς της πρώτης ύλης, το κόστος ενέργειας, η πορεία της οικοδομικής δραστηριότητας, το ύψος των επιτοκίων, η πιστωτική επέκταση των τραπεζών, η τρέχουσα πορεία της Ελληνικής οικονομίας, ο πληθωρισμός και η αγοραστική δύναμη του καταναλωτικού κοινού.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η Εταιρεία και ο Όμιλος προβαίνουν στις απαιτούμενες ενέργειες περιορισμού της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα από τη διακύμανση στις μεταβλητές κόστους και πωλήσεων και την αδυναμία πρόβλεψης χρηματοοικονομικών αγορών, καθώς εκτίθενται στους κάτωθι χρηματοοικονομικούς κινδύνους:

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου, καθώς οι πωλήσεις πραγματοποιούνται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο εισπρακτικό ρίσκο, έχει συναφθεί ασφάλιση πιστώσεων για πωλήσεις στο εξωτερικό και υπάρχει μεγάλη διασπορά των υπολοίπων, καθώς δεν υπάρχει πελάτης με ποσοστό άνω του 5% των συνολικών εσόδων του Ομίλου. Επίσης, γεωγραφικά δεν παρατηρείται συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, πλην της Ελλάδος στην οποία δημιουργούνται και λογίζονται προβλέψεις για επισφάλειες απαιτήσεων.

Η πρόβλεψη επισφάλειας αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της Εταιρείας για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες της και αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων σημαντικού ρίσκου και συγκεντρωτικές ζημίες για κατηγορίες ομοειδών απαιτήσεων που εκτιμώνται ότι έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα γίνει γνωστές. Υπάρχει συνεχής έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των μεγάλων πελατών και έτσι περιορίζεται η έκθεση σε κίνδυνο, φροντίζοντας να υπάρχουν επαρκή ασφαλιστικά όρια σε αυτούς.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαίτησης.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν τα άμεσα ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία δεν επαρκούν για την κάλυψη των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία λήξης τους.

Η προσέγγιση του Ομίλου για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει ότι σε κάθε περίπτωση θα τη διατηρεί σε επαρκές ύψος ώστε να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του όταν λήγουν, κάτω από συνήθεις ή δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίστανται μη αποδεκτές ζημίες ή να διακυβεύεται η φήμη του, μέσω της ύπαρξης του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων, ενώ οι αχρησιμοποίητες πιστώσεις προς τον Όμιλο, είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπισθεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμιακών διαθεσίμων.

Ο Όμιλος εξασφαλίζει ταμιακά διαθέσιμα για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών για τουλάχιστον 30 ημέρες, περιλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του, χωρίς να λαμβάνει υπόψη του την επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν, όπως φυσικές καταστροφές. Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου σε διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος στις 31 Δεκεμβρίου 2018 διατηρεί εγκεκριμένα συνολικά τραπεζικά όρια πίστωσης Ευρώ 64,2 εκατ.

Επιδίωξη του Ομίλου είναι τα εγκεκριμένα τραπεζικά όρια να είναι σημαντικά μεγαλύτερα από τα επίπεδα δανεισμού της, συνθήκη που την παρούσα περίοδο επιτυγχάνεται. Όσον αφορά στην επενδυτική του πολιτική, ο Όμιλος περιορίζει την έκθεση του σε κινδύνους επενδύοντας επί του παρόντος μόνο σε άμεσα ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός κίνδυνος ρευστότητας, που να μην καλύπτεται είτε από τα ταμιακά διαθέσιμα του Ομίλου είτε από εγκεκριμένα τραπεζικά όρια πίστωσης.

Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Συνίσταται στον κίνδυνο μεταβολής στον ρυθμό ανάπτυξης της οικοδομικής δραστηριότητας και μεταβολές τιμών υλικών, συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων και τιμών μετοχών, που επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών του μέσων. Περιλαμβάνει και την τιμή της βασικής πρώτης ύλης (του χάλυβα), η οποία επηρεάζεται από την προσφορά, τη ζήτηση και το ύψος αποθεμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Μεταξύ των ενεργειών στις οποίες προβαίνει η Εταιρεία για να μειώσει την επίπτωσή της στο κόστος παραγωγής είναι η μαζική αγορά πρώτων υλών (οικονομίες κλίμακας) όταν η τιμή τους είναι χαμηλή. Ο σκοπός της διαχείρισης αυτού του κινδύνου είναι να ελέγχει την έκθεση του Ομίλου σε αυτόν, στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

<u>α) Κίνδυνος μείωσης της μικτής κερδοφορίας λόγω ανατίμησης ξένων νομισμάτων</u>:

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από εισαγωγές και εξαγωγές σε ξένο νόμισμα και επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού και αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών. Ο κύριος όγκος των δραστηριοτήτων του πραγματοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς ως επί το πλείστον διεξάγεται

σε Ευρώ, ενώ οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ και ως εκ τούτου ο συναλλαγματικός κίνδυνος περιορίζεται. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών διαφορών του Ομίλου προέρχεται από την Τουρκία, Αγγλία και Ρωσία, λόγω της ισχυρής δραστηριοποίησης του Ομίλου και της έντονης μεταβλητότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας των εν λόγω χωρών. Προκειμένου να μειωθεί περαιτέρω ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο Όμιλος προέβει σε συμβόλαια αντιστάθμισης (hedging currency) με προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), διασφαλίζοντας έτσι σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία.

β) Κίνδυνος από την μετατροπή οικονομικών καταστάσεων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα:

Ο Όμιλος έχει επενδύσεις σε ξένες επιχειρήσεις, των οποίων το λειτουργικό νόμισμα δεν είναι το ευρώ, συνεπώς οι οικονομικές τους καταστάσεις δεν συντάσσονται σε ευρώ. Εξαιτίας αυτού, ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μετατροπή των εν λόγω οικονομικών καταστάσεων σε ευρώ προκειμένου να ενοποιηθούν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος να διακυμαίνεται η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο επιτοκίου, καθώς ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός κατά την 31/12/2018 κυμαίνεται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων στη βάση του διατραπεζικού επιτοκίου Euribor, που ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά, με αποτέλεσμα οι επιπτώσεις των διακυμάνσεών τους στα αποτελέσματα και τις ταμιακές ροές να είναι μικρές. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών αναγκών και ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες να καθορίζει τη σχέση μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων.

Ο Όμιλος δε συνάπτει συμβόλαια αγαθών (commodity contracts) εκτός από αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη εκτιμώμενων αναγκών χρήσης και πώλησης.

Η μητρική δραστηριοποιείται σε επιχειρηματικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από μεταβλητότητα στο ύψος των επιτοκίων, στις τιμές των πρώτων υλών και ενέργειας, η ανάλυση ευαισθησίας των οποίων δείχνει τα εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Κέρδη προ Φόρων	Μεταβολή στα Αποτελέσματα σε χιλ. €	Μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια σε χιλ. €
Δημοσιευμένα κέρδη 2018	1.354		
+5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	205	(1.149)	(1.149)
-0,5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	1.680	326	326
Αύξηση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	(891)	(2.245)	(2.245)
Μείωση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	3.600	2.245	2.245
Αύξηση 10% τιμών ενέργειας	937	(417)	(417)
Μείωση 10% τιμών ενέργειας	1.771	417	417

ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το όραμα της Διοίκησης είναι να γίνει ο Όμιλος πρώτης προτίμησης στη διεθνή αγορά ανελκυστήρων, καθώς αποτελεί μια σύγχρονη βιομηχανία, με ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση, στενή συνεργασία με τους πελάτες της, άριστη φήμη και ισχυρή θέση σε αυτή την αγορά. Προκειμένου να επιτευχθεί το όραμα του Ομίλου, έχουν τεθεί συγκεκριμένοι στρατηγικοί στόχοι, οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι:

- **Υψηλή ποιότητα**: Επιδίωξη του Ομίλου αποτελεί η ποιότητα να είναι το βασικό χαρακτηριστικό των προϊόντων και υπηρεσιών του. Η ποιότητα των προϊόντων πρέπει να ξεπερνάει τις προσδοκίες των πελατών και παράλληλα να υπάρχουν εκείνες οι διαδικασίες οι οποίες διασφαλίζουν τη συνεχή βελτίωσή της.
- **Συνέπεια** – **Εξυπηρετικότητα**: Η συνέπεια και η εξυπηρετικότητα απέναντι στον πελάτη αποτελεί εκ των βασικών στρατηγικών στόχων του Ομίλου. Ο χρόνος παράδοσης των προϊόντων και εξυπηρέτησης των πελατών αποτελούν κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας των στόχων του Ομίλου.

- **Οικονομία – Αποδοτικότητα**: Πρέπει να επιτυγχάνεται το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα με τη χρήση των λιγότερων δυνατών πόρων. Τα οφέλη είναι πολλαπλά και διαχέονται τόσο εντός του Ομίλου (μέτοχοι, Διοίκηση, εργαζόμενοι, κ.α.) όσο και εκτός (πελάτες, προμηθευτές, κοινωνία, κ.α.)
- **Ανάπτυξη:** Η συνεχόμενη μεγέθυνση των εργασιών διασφαλίζει πρωταρχικώς την βιωσιμότητα της Εταιρείας και, στη συνέχεια, την διασφάλιση της ηγετικής της θέσης στην αγορά. Αντίθετα, η στασιμότητα εντός ενός ταχέως αναπτυσσόμενου επιχειρηματικού περιβάλλοντος έχει ως τελικό αποτέλεσμα τη συρρίκνωση των εργασιών και των μεγεθών του Ομίλου.

Για την επίτευξη του οράματος και των στρατηγικών στόχων, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Ομίλου συνοψίζονται στα εξής:

- **Αξιοπιστία** - Ο Όμιλος έχει καταφέρει να συνδέσει το όνομα του με την αξιοπιστία, αφού βασική επιδίωξη είναι η άμεση ανταπόκριση στις προσδοκίες και απαιτήσεις των πελατών, όσον αφορά το προϊόν, την ποιότητα, την ταχύτητα και την τιμή. Η παρουσία του σε σημαντικές διεθνείς εκθέσεις και οι καταχωρήσεις σε διεθνή κλαδικά έντυπα συντελούν ώστε το όνομά του να είναι αναγνωρίσιμο στη διεθνή αγορά ανελκυστήρων. Η διαπραγματευτική ισχύς σε σχέση με τους προμηθευτές και η καθετοποίηση του Ομίλου έχουν ως αποτέλεσμα τον απόλυτο έλεγχο στην ποιότητα και το κόστος παραγωγής του τελικού προϊόντος.

- **Τεχνολογία** - Ο Όμιλος αποτελεί μια βιομηχανία εντάσεως κεφαλαίου και καθίσταται από τους πλέον σύγχρονους τεχνολογικά στην Ευρώπη. Με αιχμή την επένδυση σε μηχανολογικό εξοπλισμό, η στρατηγική στηρίχθηκε στους άξονες της ποιότητας, καινοτομίας, ταχύτητας και ευελιξίας.

- **Λύσεις πακέτου** - Κατέχοντας ηγετική θέση, ο Όμιλος είναι ο μόνος στην Ελλάδα που δύναται να παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις ανελκυστήρων που εξασφαλίζουν συμβατότητα όλων των υλικών, απόλυτη ασφάλεια στον τελικό χρήστη και τον συντηρητή, ολοκληρωμένη και διαρκή τεχνική υποστήριξη πελατών και κάλυψη εξειδικευμένων λύσεων (π.χ. ανακαίνιση).

- **Τεχνογνωσία** – ο Όμιλος κατέχει την απαιτούμενη τεχνογνωσία για την ανάπτυξη καινοτόμων και διαφοροποιημένων προϊόντων που στηρίζεται στη 20ετή παρουσία στη διεθνή αγορά, στις μακροχρόνιες συνεργασίες με πελάτες/εγκαταστάτες, στην ανθρωποκεντρική κουλτούρα και στα 1.391 άτομα ανθρώπινο δυναμικό (542 πανεπιστημιακής και τεχνολογικής εκπαίδευσης εκ των οποίων οι 338 είναι Μηχανολόγοι-Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί). Το Τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης υποστηρίζει την ανάπτυξη νέων προϊόντων υψηλής τεχνολογίας που απευθύνονται στις τάσεις της διεθνούς αγοράς, καθώς και στις νέες νομοθετικές απαιτήσεις, ενώ επιπρόσθετα, σχεδιάζονται και εισάγονται στην αγορά καινοτόμα προϊόντα, όπως ο αντισεισμικός ανελκυστήρας, ο υδραυλικός ανελκυστήρας χωρίς μηχανοστάσιο, καινοτόμες λύσεις ανακαίνισης ανελκυστήρων ανυψωτικά συστήματα, διατάξεις μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης κ.α., για τα οποία ο Όμιλος έχει καταθέσει 23 αιτήσεις, σε Ελλάδα αλλά και διεθνώς, για κατοχύρωση βιομηχανικής πνευματικής ιδιοκτησίας και έχει λάβει τα σχετικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Η ενίσχυση της ηγετικής θέσης του Ομίλου στην Ελληνική και Ευρωπαϊκή αγορά αποτελεί στρατηγικό στόχο της Διοίκησης, όπως επίσης η περαιτέρω ανάπτυξή του και βελτίωση των παραγόμενων συστημάτων και υπηρεσιών που προσφέρει. Η στρατηγική επίτευξης αυτού του στόχου προσδιορίζεται από την ανάπτυξη συνεργασιών σε εξωτερικό και εσωτερικό, την αναβάθμιση των μηχανογραφικών συστημάτων της Εταιρείας και αναδιάρθρωση της οργάνωσής της, την επέκταση της διεθνούς παρουσίας της Εταιρείας για την εκμετάλλευση ευκαιριών που παρουσιάζονται στο εξωτερικό, την αναβάθμιση των εκπαιδευτικών συστημάτων προσωπικού και συνεργατών της Εταιρείας, την ανάπτυξη νέων στελεχών, την υλοποίηση του σημαντικού επενδυτικού σχεδίου της Εταιρείας, το εκτεταμένο πρόγραμμα επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη και την συνδεόμενη συνεχή ανάπτυξη της τεχνογνωσίας.

Στους άμεσους στόχους της Διοίκησης του Ομίλου εντάσσονται:

- **Η ανάπτυξη στην εγχώρια αγορά**. Ο Όμιλος προσβλέπει στην βελτίωση του μεριδίου της εγχώριας αγοράς ανελκυστήρων, η οποία στηρίζεται στη στρατηγική διείσδυσης σε αυτήν και στην προώθηση του πακέτου, στην ενδυνάμωση του δικτύου συνεργατών, στην ανάπτυξη εκθεσιακών χώρων, στην προώθηση νέων προτάσεων Kleemann Design, στην επικοινωνία με το ευρύ κοινό, καθώς και με το κοινό των μηχανικών / αρχιτεκτόνων και στην ανάπτυξη στις νέες αγορές στάθμευσης, stairlifts και σκαλών.

- **Η ανάπτυξη των εξαγωγών**. Με βάση τα ανωτέρω συγκριτικά του πλεονεκτήματα, ο Όμιλος, αναπτύσσει την στρατηγική του με την διεύρυνση της πελατειακής του βάσης και την επέκταση σε νέες απαιτητικές περιοχές, όπως για παράδειγμα οι ανεπτυγμένες τεχνολογικά χώρες της Ευρώπης με αυστηρότερες προδιαγραφές ποιότητας, υλικών και υπηρεσιών, ενώ παράλληλα πετυχαίνει τη μείωση της εξάρτησής από υπάρχουσες αγορές. Επιπλέον, ο Όμιλος αποσκοπεί στην προώθηση νέων προϊόντων και στην εφαρμογή

ανταγωνιστικότερης τιμολογιακής πολιτικής προκειμένου να αναπτύξει περαιτέρω την παρουσία τους στην διεθνή αγορά.

- **Η διείσδυση στην αγορά αντικατάστασης παλαιών ανελκυστήρων**. Στην Ελλάδα λειτουργούν περισσότεροι από 300.000 ανελκυστήρες άνω των 30 ετών, ένα σημαντικό ποσοστό των οποίων χρήζει μερικής ή ολικής αντικατάστασης. Η σχετική ΚΥΑ που αφορά την ασφάλεια του ανελκυστήρα και δόθηκε στη δημοσιότητα στο τέλος του 2008, μεταφέροντας την αντικατάσταση στα επόμενα έτη, γεγονός που δεν ενισχύει θετικά τη δραστηριότητα του Ομίλου, αλλά ούτε επηρεάζει ουσιωδώς τα μεγέθη του, καθώς η καθημερινή πραγματικότητα υποδεικνύει ότι υπάρχει ικανοποιητική κινητικότητα για επισκευές και συντηρήσεις λόγω παλαιότητας και ανάγκης εκσυγχρονισμού των ανελκυστήρων.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Οι σημαντικές συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεμένα μέρη, κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24, αφορούν θυγατρικές, συνδεδεμένες επιχειρήσεις, μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και διευθυντικά στελέχη. Παρουσιάζονται συνοπτικά στον επόμενο πίνακα:

2018	**Όμιλος**		**Εταιρεία**	
	Έσοδα/Πωλήσεις	**Έξοδα/Αγορές**	**Έσοδα/Πωλήσεις**	**Έξοδα/Αγορές**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	29.322.770,95	12.683.442,83
Συνδεδεμένες εταιρείες	870.407,41	4.266.534,29	722.719,74	257.648,36
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	552,79	1.122.616,86	552,79	429.280,99
Σύνολο	**870.960,20**	**5.389.151,15**	**30.046.043,48**	**13.390.772,18**
	Απαιτήσεις	**Υποχρεώσεις**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	7.163.209,55	4.099.630,62
Συνδεδεμένες εταιρείες	369.795,68	441.566,43	134.561,08	89.856,08
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	192,91	33.403,19	192,91	33.403,19
Σύνολο	**369.988,59**	**474.969,62**	**7.297.963,54**	**4.222.889,89**

2017	**Όμιλος**		**Εταιρεία**	
	Έσοδα / Πωλήσεις	**Έξοδα / Αγορές**	**Έσοδα / Πωλήσεις**	**Έξοδα / Αγορές**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	27.847.673,78	12.893.494,98
Συνδεδεμένες εταιρείες	848.583,29	3.945.481,90	697.938,00	266.259,26
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	6.937,59	1.043.201,97	6.937,59	474.312,60
Σύνολο	***855.520,88***	***4.988.683,87***	***28.552.549,37***	***13.634.066,84***
	Απαιτήσεις	**Υποχρεώσεις**	**Απαιτήσεις**	**Υποχρεώσεις**
Ενοποιούμενες θυγατρικές εταιρείες	-	-	7.690.023,48	6.945.642,16
Συνδεδεμένες εταιρείες	425.924,13	950.063,45	156.334,08	76.940,45
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά στελέχη	89,68	4.688,38	89,68	4.688,38
Σύνολο	***426.013,81***	***954.751,83***	***7.846.447,24***	***7.027.270,99***

Αναλυτικότερα, πωλήσεις και αγορές προς θυγατρικές για τις χρήσεις 2018 και 2017, αναλύονται ως εξής:

Πωλήσεις 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2018	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	-	(938,21)	16.175,26	53.120,00	53.221,95	**121.579,00**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	69.029,40	2.587.853,94	218.742,47	-	13.327,66	**2.888.953,47**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	109.380,92	1.815.963,96	31.820,70	248,00	22.580,71	**1.979.994,29**
KLEEMANN LIFT RO SRL	27.245,47	1.922.018,14	69.206,40	370,00	69.738,53	**2.088.578,54**
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	2.975,28	2.421.411,14	33.474,44	-	165.414,92	**2.623.275,78**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	-	551.938,11	6.143,72	-	37.693,38	**595.775,21**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	45.787,24	5.009.900,28	154.963,06	30,00	464.839,02	**5.675.519,60**
KLEEMANN LIFT RUS	328.341,00	3.287.547,65	50.112,50	-	20.083,79	**3.686.084,94**
KLEEMANN DIZALA	-	14.403,14	9.233,30	-	1.709,59	**25.346,03**
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	66.074,50	5.593.007,11	71.926,27	-	237.792,49	**5.968.800,37**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	17.640,00	-	-	27.813,07	**45.453,07**
KLEEMANN AUFZUGE	39.715,33	3.272.586,67	56.877,22	-	249.515,13	**3.618.694,35**
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ	-	-	-	-	207,20	**207,20**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	-	-	2.350,91	-	2.158,19	**4.509,10**
Σύνολο	**688.549,14**	**26.493.331,93**	**721.026,25**	**53.768,00**	**1.366.095,63**	**29.322.770,95**

Πωλήσεις 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2017	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	6.480,00	664,49	7.343,63	9.763,00	60.328,01	**84.579,13**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	-	3.424.172,82	233.578,78	1.012,00	12.243,35	**3.671.006,95**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	94.844,66	2.324.946,47	42.890,27	2.287,22	8.039,78	**2.473.008,40**
KLEEMANN LIFT RO SRL	65.680,20	2.173.533,86	49.036,53	2.108,98	84.911,76	**2.375.271,33**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	19.464,88	426.045,98	144.335,26	-	33.317,09	**623.163,21**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	539,03	5.233.397,43	107.477,32	29.256,56	376.879,34	**5.747.549,68**
KLEEMANN LIFT RUS	645.572,46	3.802.897,10	56.639,47	1.804,52	14.917,36	**4.521.830,91**
KLEEMANN DIZALA	-	54.536,85	4.958,92	-	3.325,47	**62.821,24**
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	115.488,90	5.474.390,29	136.857,54	11.110,62	220.896,61	**5.958.743,96**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	-	-	-	4.075,83	**4.075,83**
KLEEMANN AUFZUGE	645,60	2.139.353,75	20.744,98	37.165,76	90.440,42	**2.288.350,51**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	-	30.969,43	1.044,14	-	5.259,06	**37.272,63**
Σύνολο	**948.715,73**	**25.084.908,47**	**804.906,84**	**94.508,66**	**914.634,08**	**27.847.673,78**

Αγορές 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2018	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ.αποθέματακ αιάχρ.υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	885,65	8.830.290,02	537.896,94	77.587,29	28.170,64	**9.474.830,54**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	133.150,00	-	-	-	-	**133.150,00**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	33.710,75	513.173,68	-	20.846,46	-	**567.730,89**
KLEEMANN LIFT RO SRL	-	-	-	-	312.072,00	**312.072,00**
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	808.061,49	-	-	-	184.402,48	**992.463,97**
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	-	-	9.527,81	**9.527,81**
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	-	-	83,34	-	1.899,49	**1.982,83**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	-	-	-	1.800,00	**1.800,00**
KLEEMANN AUFZUGE	-	-	-	-	3.728,08	**3.728,08**
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	-	-	-	(231,72)	-	**(231,72)**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO.,LTD	1.186.388,43	-	-	-	-	**1.186.388,43**
Σύνολο	**2.162.196,32**	**9.343.463,70**	**537.980,28**	**98.202,03**	**541.600,50**	**12.683.442,83**

Αγορές 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου

2017	Εμπορεύματα	Προϊόντα	Λ. αποθέματα και άχρ. υλικά	Υπηρεσίες	Λοιπά	Σύνολο
KLEFER A.E.	74.894,76	9.501.910,74	597.935,39	105.243,29	7.829,10	**10.287.813,28**
KLEEMANN ASANSOR S.A.	178.000,00	-	5.512,90	30.190,07	-	**213.702,97**
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	42.894,39	268.980,00	-	15.030,00	4.530,22	**331.434,61**
KLEEMANN LIFT RO SRL	-	-	-	-	309.317,54	**309.317,54**

KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	387.205,79	271.936,91	20,22	212.281,16	29.911,73	**901.355,81**
KLEEMANN LIFTS U.K.LTD	-	-	-	-	5.299,32	**5.299,32**
KLEEMANN SERVICES LTD	-	-	-	-	3.980,00	**3.980,00**
KLEEMANN AUFZUGE	-	-	-	73.290,24	-	**73.290,24**
KLEEMANN LIFTS TRADING CO, LTD	767.301,21	-	-	-	-	**767.301,21**
Σύνολο	**1.450.296,15**	**10.042.827,65**	**603.468,51**	**436.034,76**	**360.867,91**	**12.893.494,98**

Πλην των προαναφερομένων, δεν υπάρχουν λοιπές συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Όσον αφορά απαιτήσεις και υποχρεώσεις της Εταιρείας έναντι των θυγατρικών της εταιρειών, παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας:

	Υποχρεώσεις		**Απαιτήσεις**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
KLEFER A.E.	3.233.385,83	6.255.654,65	14.965,35	14.857,77
KLEEMANN ASANSOR S.A.	81.450,00	30.000,00	288.521,98	165.757,88
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	-	37.279,86	72.057,29	650.733,11
KLEEMANN LIFT RO SRL	121.977,00	309.317,54	799.725,99	993.147,45
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	383.890,08	302.444,13	663.664,70	130.476,02
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	1.885,59	6.324,32	2.038.868,10	1.867.161,88
KLEEMANN SERVICES LTD	-	4.630,66	19.594,25	2.375,04
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	60.195,98	1.080.668,61
KLEEMANN DIZALA	-	-	2.428,60	58.588,50
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	-	-	2.431.023,80	2.528.996,83
KLEEMANN AUFZUGE	3.728,08	(9,00)	567.384,16	114.836,51
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	(231,72)	-	201.658,86	-
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	273.545,76	-	3.068,69	82.423,88
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ	-	-	51,80	-
Σύνολο	**4.099.630,62**	**6.945.642,16**	**7.163.209,55**	**7.690.023,48**

Οι λοιπές συνδεμένες εταιρείες, οι οποίες δεν ενοποιούνται προκειμένου να προκύψουν τα αποτελέσματα του Ομίλου, είναι οι: AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş. (Τουρκία), AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş. (Τουρκία), TECHNOLAMA (Ισπανία), SKYLIFT (Ελλάδα), CITYLIFT (Ελλάδα) και MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD (Κύπρος). Οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις Εταιρείας και Ομίλου έναντι αυτών αναλύονται ως εξής:

	Υποχρεώσεις		**Απαιτήσεις**	
Εταιρεία	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.	1.818,76	3.769,93	-	-
MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD	15.000,00	5.000,00	-	-
TECHNOLAMA	73.037,32	65.570,52	-	-
CITY LIFT	-	-	342,74	405,56
SKY LIFT	-	2.600,00	134.218,34	155.928,52
Σύνολο	**89.856**	**76.940**	**134.561**	**156.334**

Όμιλος	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.	1.153,03	-	-	1.323,32
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş	1.818,76	3.769,93	29.064,27	-
MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD	55.000,00	45.000,00	206.000,00	200.000,00
TECHNOLAMA	383.594,64	898.288,44	170,33	170,33
CITY LIFT	-	-	342,74	405,56
SKY LIFT	-	3.005,08	134.218,34	224.025,22
Σύνολο	**441.566**	**950.063,45**	**369.988,59**	**425.924,13**

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην KLEEMANN

Ο Όμιλος KLEEMANN επιδιώκει να αναπτύσσεται μέσα από τη συνεχή επέκταση και βελτίωση των προϊόντων και υπηρεσιών του, με υπεύθυνο τρόπο, συμβάλλοντας στην ευημερία των ανθρώπων του, φροντίζοντας για το περιβάλλον και υποστηρίζοντας την τοπική κοινωνία δίπλα στην οποία δραστηριοποιείται. Οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης αποτελούν οδηγό στη χάραξη της επιχειρηματικής στρατηγικής του Ομίλου, η οποία υλοποιείται στη βάση τεσσάρων αξόνων:

- Οικονομική ανάπτυξη

- Ευημερία εργαζομένων
- Περιβαλλοντική υπευθυνότητα
- Κοινωνική ευαισθησία

Στις αξίες της KLEEMANN αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά στοιχεία της εταιρικής κουλτούρας:

Η Ασφάλεια
Φροντίζουμε για την υγεία και την ασφάλεια τη δική μας και των ανθρώπων μας, των πελατών - χρηστών των προϊόντων μας, καθώς και για την ασφάλεια των εγκαταστάσεών μας.
Η Εμπιστοσύνη
Κάνουμε ό,τι λέμε και λέμε ό,τι κάνουμε. Εμπιστευόμαστε τους ανθρώπους και τις ικανότητές τους και για αυτό μπορούμε να ευθυγραμμιζόμαστε.
Το Πάθος για τον Άνθρωπο
Αγαπάμε και νοιαζόμαστε για το συνάδελφο, τον πελάτη και το συνάνθρωπό μας. Έχουμε άριστες σχέσεις μεταξύ μας. Αγαπάμε τη δουλειά μας και δημιουργούμε ευκαιρίες ανάπτυξης για όλους.
Breakthrough Κουλτούρα
Καινοτομούμε σε όλους τους τομείς, αναπτυσσόμαστε, εξελισσόμαστε διαρκώς και βελτιωνόμαστε. Θέτουμε εξαιρετικούς στόχους, δεσμευόμαστε, αναλαμβάνουμε το ρίσκο και δεν φοβόμαστε να αποτύχουμε.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τα θέματα που εντάσσονται στους άξονες Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των συμμετόχων του. Οι συμμέτοχοι ή ενδιαφερόμενα μέρη της KLEEMANN αποτελούν σημαντικό παράγοντα για τη συνεχή ανάπτυξη και βελτίωση της Εταιρίας, καθώς απολαμβάνουν την προστιθέμενη αξία, που δημιουργείται από την επιχειρηματική της δραστηριότητα. Οι συμμέτοχοι της KLEEMANN είναι:

1. Μέτοχοι
2. Εργαζόμενοι
3. Πελάτες
4. Προμηθευτές
5. Κράτος & ρυθμιστικές αρχές
6. Τοπικές κοινωνίες
7. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
8. Επιστημονική κοινότητα

Η επιχειρηματική δράση του Ομίλου KLEEMANN συνδέεται με τη διαρκή επιδίωξη να λειτουργεί, πρώτα και πάνω από όλα, με αίσθημα ευθύνης απέναντι στους πελάτες, το καταναλωτικό κοινό, τους συνεργάτες και τους επενδυτές, που εμπιστεύονται τον Όμιλο, τους εργαζόμενους και την κοινωνία, δίπλα στην οποία λειτουργεί και αναπτύσσεται.

2. Εταιρική διακυβέρνηση και καταπολέμηση της διαφθοράς

Πρωταρχικός στόχος του Ομίλου KLEEMANN είναι η παραγωγή αξίας για τους μετόχους του και για κάθε συνδεδεμένο με αυτή μέρος, συμπεριλαμβανομένων όλων των ενδιαφερόμενων μερών του. Ο Όμιλος KLEEMANN, μέσω της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, συνεισφέρει στην εθνική οικονομία, ενώ παράλληλα, μέσω των επενδύσεων που πραγματοποιεί σε ετήσια βάση, θέτει τις βάσεις για την επίτευξη της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Παράλληλα, οι ορθές πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται στην KLEEMANN αποτελούν παράγοντα σταθερότητας και προοπτικής. Για την αποτελεσματική προστασία των περιουσιακών στοιχείων του ομίλου και για την διαφύλαξη των συμφερόντων των ενδιαφερόμενων μερών, ο όμιλος KLEEMANN διαθέτει ανεξάρτητη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία υπάγεται στο διοικητικό συμβούλιο του ομίλου.
Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, διασφαλίζει την ορθή λειτουργία των πολιτικών που έχουν υιοθετεί από τον Όμιλο, σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων και προστασία απορρήτου, την πολυμορφία και

διαφορετικότητα εντός των εταιριών και την πολιτική για την καταπολέμηση της διαφθοράς, η οποία επιτυγχάνεται μέσω της Πολιτική Διαχείρισης Καταγγελιών (Whistle Blower). Με τη διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων σε όλες τις λειτουργίες της εταιρίας, την παρακολούθηση των εταιριών του ομίλου και τη συνεργασία με τους εξωτερικούς ορκωτούς ελεγκτές, φροντίζει να εφαρμόζονται όλοι οι κανονισμοί και οι διαδικασίες λειτουργίας, που έχουν θεσπιστεί από την Ανώτερη Διοίκηση.
Ο Όμιλος KLEEMANN, δεν δείχνει καμία ανοχή σε οποιαδήποτε περίπτωση παραβατικής συμπεριφοράς, όπως αναφέρεται στον «Κώδικα Δεοντολογίας», ο οποίος ακολουθείται και εφαρμόζεται από όλους τους εργαζόμενους στον Όμιλο.

3. Υπευθυνότητα για τους Ανθρώπους μας

Η KLEEMANN φροντίζει για την ανάπτυξη των ανθρώπων της σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο γι' αυτό και επενδύει στην εκπαίδευση τους, αναγνωρίζει κι επιβραβεύει τις καλές επιδόσεις τους.
Επενδύουμε στο ανθρώπινο δυναμικό, αναγνωρίζοντας ότι οι «άνθρωποί μας» είναι η κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη και την επιτυχημένη πορεία της KLEEMANN.
Ο Όμιλος KLEEMANN αποτελεί σημαντικό εργοδότη, παρέχοντας κατά το 2018 απασχόληση σε 1392 συνολικά άτομα.

Σύνολο ανθρώπινου δυναμικού ανά φύλο				
	2017		2018	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
Όμιλος KLEEMANN	1108	274	1079	313

Ο Όμιλος έχει ενσωματώσει υπεύθυνες εργασιακές πρακτικές στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τα εργασιακά θέματα. Το εργασιακό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από αξιοκρατία και παροχή ίσων ευκαιριών προς όλους τους εργαζόμενους.

Κώδικας Δεοντολογίας

Ο Όμιλος KLEEMANN έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Κώδικα Δεοντολογίας με κύριο στόχο να προάγει τη διαφάνεια, την ακεραιότητα, την αξιοπιστία, τον υγιή ανταγωνισμό εντός της επιχείρησης και ταυτόχρονα να διευρύνει την αλυσίδα της εταιρικής υπευθυνότητας. Ο Κώδικας Δεοντολογίας του Ομίλου KLEEMANN απευθύνεται σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιριών του, σε όλους τους εργαζομένους του, σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του (εξωτερικούς συνεργάτες, συμβούλους, πελάτες, προμηθευτές, μετόχους), καθώς και σε όλους όσους ενεργούν εκπροσωπώντας την εταιρία, ανεξάρτητα από τη χώρα όπου απασχολούνται.

Σύμφωνα με την Πολιτική Διαφορετικότητας του Ομίλου, κανενός είδους διάκριση δεν γίνεται αποδεκτή με βάση το φύλο ή άλλα χαρακτηριστικά. Το κοινωνικό ή εθνικό υπόβαθρο, οι πολιτικές ή οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, η ηλικία, οι σεξουαλικές προτιμήσεις, η φυσική ικανότητα και το φύλο δεν αποτελούν κριτήρια αξιολόγησης των εργαζομένων στην KLEEMANN, αλλά ευκαιρία για νέες καινοτομίες και καλύτερα αποτελέσματα. Η διαφορετικότητα είναι αλληλένδετη με την αξιοκρατία και την παροχή ίσων δυνατοτήτων και ευκαιριών εξέλιξης. Ενδεικτικά αναφέρουμε την πορεία του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών σε όλες τις βαθμίδες της ιεραρχίας:

Έτος	% γυναικών εταιρίας	% γυναικών διοίκησης	% γυναικών πωλήσεις
2004	**12,6%**	**32,0%**	**5,3%**
2018	**20,4%**	**27,7%**	**44,2%**

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης των εργαζομένων, πραγματοποιείται Αξιολόγηση της Απόδοσης του Ανθρώπινου Δυναμικού, η οποία αφορά όλους τους εργαζομένους ανεξαιρέτως και είναι ετήσια.

Η εκπαίδευση των εργαζομένων στον Όμιλο KLEEMANN είναι προτεραιότητα και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ανάπτυξης των ανθρώπων του. Κάθε εργαζόμενος έχει ένα ατομικό Πλάνο Ανάπτυξης, το οποίο συμπληρώνεται κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Αξιολόγησης της Απόδοσης και ανανεώνεται μέσα στο έτος.
Η KLEEMANN προσφέρει μια σειρά από παροχές και προγράμματα στους εργαζόμενους της, πέραν αυτών που ορίζει η νομοθεσία. Σε αυτό το πλαίσιο, εφαρμόζει Πολιτική Αμοιβών και Παροχών. Οι παροχές που προσφέρει η KLEEMANN είναι οι παρακάτω

- Ομαδικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο
- Ιατρείο
- Γυμναστήριο και Playroom
- Happy Benefits
- Παροχή επιδοτούμενου γεύματος σε οργανωμένο εστιατόριο εταιρίας
- Επιδότηση προσωπικής εκπαίδευσης
- Δωρεάν μετακίνηση εργαζομένων με εταιρικά μέσα
- Χορήγηση διατακτικών
- Επιβραβεύσεις για διάφορους λόγους

Οι επιπρόσθετες παροχές της Εταιρίας προς τους εργαζομένους της αποτελούν κίνητρα, τα οποία εκφράζουν μια σύγχρονη και δυναμική φιλοσοφία της Διοίκησης της KLEEMANN, η οποία επιδιώκει τη συνεχή επέκταση των παροχών της.

Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία

Ο Όμιλος KLEEMANN δεσμεύεται για τη διαφύλαξη ενός υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας και υλοποιεί δράσεις πέρα από τις εκάστοτε νομοθετικές απαιτήσεις. Προκειμένου να εξαλειφθούν οι συνθήκες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε κάποιο συμβάν, ο Όμιλος έχει αναπτύξει Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας Προσωπικού και εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΣΔΥΑΕ), σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο OHSAS 18001:2007 [OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEM]. Ωστόσο, η διατήρηση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος απαιτεί τη συνεχή συνεργασία όλων των εργαζομένων και σε αυτό το πλαίσιο επενδύει σημαντικά στη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευσης σε θέματα Υγείας & Ασφάλειας.

Ο δείκτης για την απόδοση της προληπτικής δράσης στην Υ&Α είναι ο
AIR = Accident Incident Rate

$$\text{AIR} = \frac{\textit{Αριθμός Ατυχημάτων ή Περιστατικών}}{\textit{Αριθμός εργαζομένων}} \times 1000$$

Η διακύμανση του δείκτη εξαρτάται από τα ατυχήματα - περιστατικά αλλά και από τον αριθμό των εργαζομένων. Καλή απόδοση σημαίνει μείωση του δείκτη.
Ο δείκτης AIR ατυχημάτων για το 2018 είναι 5,88 έναντι 16,6 του 2017.
Ο δείκτης AIR περιστατικών για το 2018 είναι 12,94 έναντι 23,5 του 2017.
Για τον Όμιλο αποτελεί συνεχής και αδιαπραγμάτευτος στόχος τα 0 ατυχήματα στην εργασία.

4. Φροντίδα για το Περιβάλλον

Η περιβαλλοντική διαχείριση για τον Όμιλο KLEEMANN αποτελεί βασικό μέρος της εταιρικής υπευθυνότητας. Ο Όμιλος δεσμεύεται για μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από τη λειτουργία του, καθώς η προστασία του περιβάλλοντος για τον Όμιλο αποτελεί όχι μόνο ανάγκη, αλλά είναι το μέσο για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης του οργανισμού. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι απόλυτα συνυφασμένη και συνδεδεμένη με τις βασικές μας αξίες του Ομίλου KLEEMANN.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, η Διοίκηση της KLEEMANN αποφάσισε να σχεδιάσει και να εγκαταστήσει ένα Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με το πρότυπο ELOT EN ISO 14001:2015 [ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM]. Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης καλύπτει το σχεδιασμό, την κατασκευή, τη συναρμολόγηση, τις μελέτες εγκαταστάσεων και τις μεθόδους τελικού ελέγχου και δοκιμών ανελκυστήρων και εξαρτημάτων.

Η KLEEMANN έχει επιπλέον λάβει πιστοποίηση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του EN ISO 14006:2011 [ECO Design ISO]. Το Eco product design αποτελεί πολύ σημαντικό εργαλείο, που βοηθά την Εταιρία στον υπολογισμό του οικολογικού αποτυπώματος των προϊόντων της σε όλο τον κύκλο ζωής τους από την παραγωγή μέχρι το σημείο της ανακύκλωσης τους. Με τον υπολογισμό του αποτυπώματος ο Όμιλος είναι σε θέση να επανασχεδιάσει τα προϊόντα με τέτοιο τρόπο ώστε να μειωθεί το οικολογικό αποτύπωμα τόσο κατά την παραγωγή τους όσο και κατά την λειτουργία τους.
Ο Όμιλος KLEEMANN με σκοπό τον περιορισμό των επιδράσεών του στο φυσικό περιβάλλον και τη συνακόλουθη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, προγραμματίζει και υλοποιεί σημαντικές επενδύσεις σε ετήσια βάση.
Ο Όμιλος, έχει εντοπίσει και διαχειρίζεται τα σημαντικότερα περιβαλλοντικά θέματα, τα οποία σχετίζονται με τη λειτουργία του και τα έχει κατανείμει σε 3 βασικές κατηγορίες αναφορικά με τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος:

- Κατανάλωση ενέργειας και εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου
- Χρήση φυσικών πόρων όπως νερό, πρώτες και βοηθητικές ύλες
- Διαχείριση στερεών και υδατικών αποβλήτων

Κατανάλωση ενέργειας εντός του Ομίλου σε MWh	2018
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας	**3.068,90**
Κατανάλωση φυσικού αερίου	**4.184,57**

Ο Όμιλος KLEEMANN αναγνωρίζει τη σημασία της συμβολής του στην προσπάθεια καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, και για το λόγο αυτό καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη μείωση των αέριων εκπομπών του. Ο Όμιλος συμμορφώνεται πλήρως με την ισχύουσα νομοθεσία αναφορικά με τα ανώτατα όρια αέριων εκπομπών που προκύπτουν από τη λειτουργία του.
Από την παραγωγική διαδικασία του Ομίλου προκύπτουν απόβλητα, τα οποία διαχειρίζεται με τρόπο υπεύθυνο σε συνεργασία με αδειοδοτημένους συνεργάτες και πάντα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Διαχείριση αποβλήτων Ομίλου KLEEMAN ανά κατηγορία	2018
Ανακύκλωση	**97,31%**
Διάθεση σε ΧΥΤΑ	**2.69%**

Βασική αρχή του Ομίλου KLEEMANN είναι η πλήρης συμμόρφωση με την κείμενη Εθνική και Ευρωπαϊκή περιβαλλοντική νομοθεσία. Σε τριμηνιαία βάση πραγματοποιούνται περιβαλλοντικοί έλεγχοι στα εργοστάσια κατά τη διάρκεια των οποίων ελέγχεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία, καθώς και η τήρηση των διαδικασιών και περιβαλλοντικών μέτρων. Τα αποτελέσματα των περιβαλλοντικών ελέγχων αυτών, παρουσιάζονται στη Διοίκηση του Ομίλου και εφόσον απαιτείται λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα.

5. Υπευθυνότητα στην Αγορά

Ο Όμιλος KLEEMANN δραστηριοποιείται στην Ευρωπαϊκή και παγκόσμια αγορά και εξειδικεύεται στην κατασκευή και εμπορία κάθε τύπου ανελκυστήρα προσώπων ή φορτίων, για εμπορική ή οικιακή χρήση. Η γκάμα των προϊόντων του Ομίλου περιλαμβάνει, επίσης, κυλιόμενες σκάλες, κυλιόμενους διαδρόμους, συστήματα πρόσβασης, συστήματα στάθμευσης, ανελκυστήρες πλοίων και υποσυστήματα ανελκυστήρα. Ο Όμιλος διατηρεί

παραγωγικές εγκαταστάσεις σε Ελλάδα, Σερβία και Κίνα, καθώς και δύο κέντρα συναρμολόγησης σε Ρωσία και Τουρκία. Με πωλήσεις σε περισσότερες από 100 χώρες, η KLEEMANN εξακολουθεί να αναπτύσσεται, συνεπής στην ιστορία και στις αξίες της.

Ο πελάτης στο επίκεντρο

Στην KLEEMANN οι πελάτες βρίσκονται στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων της. Σταθερά προσανατολισμένη στις αξίες της για καινοτομία και άριστη εξυπηρέτηση, και προκειμένου να διατηρήσει το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα, η KLEEMANN έχει υιοθετήσει ευέλικτες διαδικασίες για τη μεγιστοποίηση της ικανοποίησης του πελάτη.

Προϊόντα υψηλής ποιότητας, με ευέλικτη εξυπηρέτηση και με διαρκή τεχνική υποστήριξη αποτελούν ισχυρή δέσμευση για την εταιρία. Γι' αυτό το σκοπό, η Εταιρία οργανώνει διαρκώς προγράμματα τεχνικής εκπαίδευσης, κατά τα οποία, το τεχνικό προσωπικό των πελατών της Εταιρίας καταρτίζεται πρακτικά και θεωρητικά σε θέματα εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης του ανελκυστήρα. Επίσης, οργανώνει ειδικά ενημερωτικά σεμινάρια σχετικά με την ασφάλεια και τις διεθνείς εξελίξεις στο χώρο. Ειδικότερα:

- Εκπαίδευση πελατών σε σεμινάρια που διοργανώνονται στις εγκαταστάσεις μας 6 φορές το χρόνο με στόχο τη μετάδοση τεχνογνωσίας.
- Ευαισθητοποίηση και ενσωμάτωση οδηγιών για καλύτερη εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρίες και ιδιαίτερες ανάγκες.
- Επένδυση σε έρευνα & ανάπτυξη προκειμένου να προηγούμαστε των εξελίξεων στον τομέα μας.
- Έρευνες με σκοπό τη διερεύνηση των αναγκών των πελατών.

Προμηθευτές - Σχέσεις συνεργασίας & εμπιστοσύνης

Η υψηλή ποιότητα των πρώτων υλών που προμηθεύεται η Εταιρία είναι αδιαπραγμάτευτη για την KLEEMANN και η διαχείριση των προμηθειών γίνεται μέσω συγκεκριμένης διαδικασίας, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και αντικειμενικότητα. Κρίσιμος συντελεστής επιτυχίας για την KLEEMANN αποτελεί η επιλογή και η μακροχρόνια συνεργασία με τους προμηθευτές μας. Ευνοώντας το διάλογο μεταξύ εταιρίας και συνεργατών εδραιώνουμε τη σχέση μας, αναγνωρίζουμε τις ανάγκες που υπάρχουν και αντιμετωπίζουμε την αγορά με συνέπεια σεβασμό, διαφάνεια και δικαιοσύνη.

Διασφάλιση Ποιότητας

Ο Όμιλος KLEEMANN δεσμεύεται να σχεδιάζει, να παράγει και να προσφέρει στους πελάτες της προϊόντα και υπηρεσίες υψηλού επιπέδου. Έτσι το Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας, που εφαρμόζεται, πληρεί όλες τις προδιαγραφές ασφάλειας και ποιότητας, όπως προβλέπονται από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία. Το Σύστημα είναι σύμφωνο με τα παρακάτω:

- Lift Directive 2014/33/EU, Annex XI, Module H1
- EN ISO 9001: 2015 [QUALITY MANAGEMENT SYSTEM]
- EN1090-1:2009+A1:2011[STRUCTURAL STEEL AND ALUMINIOUM COMPONENTS (KIT)]
- EN ISO 10002:2004 [QUALITY MANAGEMENT – CUSTOMER SATISFACTION]
- OHSAS 18001:2007 / ELOT 1801:2008 [OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEM]
- EN ISO 14001:2015 [ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM]
- EN ISO 14006:2011 [ECO Design ISO]

Ο Όμιλος KLEEMANN δίνει ιδιαίτερη αξία στην πιστοποίηση ποιότητας και αξιοπιστίας των ανελκυστήρων και στις υπηρεσίες του. Για το λόγο αυτό ήταν από τους πρώτους στην Ελλάδα που ανέπτυξαν σύστημα διασφάλισης ποιότητας.
Ο ποιοτικός έλεγχος διενεργείται καθ' όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας των προϊόντων, είναι ενταγμένος απόλυτα στο σύστημα που εφαρμόζεται και πραγματοποιείται σε δύο επίπεδα. Το πρώτο, γίνεται από τους τεχνίτες της παραγωγής και το δεύτερο από ανεξάρτητους ελεγκτές. Ο ποιοτικός έλεγχος εφαρμόζεται σε τρεις κατευθύνσεις. Στις εισερχόμενες α' ύλες και εξαρτήματα, στα ενδιάμεσα προϊόντα και στο τελικό προϊόν. Οι προμηθευτές επιλέγονται με αυστηρά κριτήρια και αξιολογούνται κάθε χρόνο. Στα ημιενδιάμεσα και ενδιάμεσα προϊόντα γίνονται δειγματοληπτικοί έλεγχοι, ενώ το τελικό προϊόν ελέγχεται 100%.

Εξυπηρέτηση και Ικανοποίηση Πελατών

Στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των πελατών του, ο Όμιλος KLEEMANN εφαρμόζει συγκεκριμένες διαδικασίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της ικανοποίησης τους. Ειδικότερα καταγράφονται:

- Η ικανοποίηση του πελάτη όπως εκφράζεται μέσα από ένα ερωτηματολόγιο και αποτυπώνεται σε μία βαθμολογία που θα απορρέει από αυτό.

- Η ικανοποίηση του πελάτη από την αξιοπιστία του προϊόντος και τα παράπονα των πελατών.

Η διαδικασία Διαχείρισης Παραπόνων περιγράφει αναλυτικά τον χειρισμό των παραπόνων πελατών σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ISO 10002:2004 και πάντα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 9001:2015.

Έρευνα και ανάπτυξη προϊόντων

Ο Όμιλος KLEEMANN, πιστός στη δέσμευσή του για συνεχή ανάπτυξη και καινοτομία, έχει επενδύσει ιδιαίτερα στην Έρευνα & Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών. Το τμήμα R & D εστιάζει κυρίως στην αναζήτηση νέων τεχνολογιών και τάσεων της αγοράς, προκειμένου να βελτιώσει τα υπάρχοντα προϊόντα και να ενισχύσει, επίσης, το σχεδιασμό νέων, αξιόπιστων και καινοτόμων χαρακτηριστικών. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα KLEEMANN για όλα τα παραγόμενα προϊόντα, ο Όμιλος χρησιμοποιεί state-of-the-art μηχανολογικό εξοπλισμό και απασχολεί ομάδα εξειδικευμένων μηχανικών και τεχνικών. Η συνεργασία μηχανικών υψηλού επιστημονικού επίπεδου που το επανδρώνουν, επιφέρει αξιόπιστα και σύγχρονα τεχνολογικά προϊόντα αλλά και συνεχείς βελτιώσεις σε όλα τα προϊόντα του Ομίλου KLEEMANN.

Μέσα από την κατοχύρωση σειράς διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η KLEEMANN έχει κατοχυρώσει σειρά εφευρέσεων, αποκτώντας το αποκλειστικό δικαίωμα υλοποίησής τους.
Το τμήμα R&D, επίσης, συνεργάζεται στενά με κορυφαία πανεπιστήμια και εξειδικευμένα ινστιτούτα ερευνών με σκοπό την ανάπτυξη μοναδικών, υψηλής ποιότητας και ασφαλείας λύσεων ανελκυστήρων.

6. Υπευθυνότητα για την Κοινωνία

Ο Όμιλος KLEEMANN και οι άνθρωποί του απαρτίζουν ουσιαστικά, μία επιχειρηματική ομάδα η οποία λειτουργεί ως ζωντανό κομμάτι της κοινωνίας. Διαχρονικός στόχος του Ομίλου είναι να αποτελεί έναν οργανισμό που συνεισφέρει στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας για όλους, βελτιώνοντας παράλληλα την ποιότητα ζωής της κοινωνίας. Σε αυτό το πλαίσιο αναπτύσσει προγράμματα και υλοποιεί δράσεις για την υποστήριξης της τοπικής κοινωνίας είτε αυτόνομα ως εταιρεία είτε σε συνεργασία με Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς. Ενδεικτικά κατά τη διάρκεια του 2018 πραγματοποίησε:

- Χορηγίες σε τοπικούς συλλόγους (πχ. Λύκειο Ελληνίδων Κιλκίς)
- Χορηγία σε εκδήλωση του Make a wish
- Χορηγία σε συνέδρια τεχνολογίας (τριήμερο διαγωνισμό ρομποτικής First Lego League Eduact)
- Χορηγία στην φοιτητική εκδήλωση TedexAuth του ΑΠΘ για την προώθηση καινοτόμων ιδεών
- Χορηγία εκδηλώσεων με στόχο την υποστήριξη ευπαθών κοινωνικά ομάδων (πχ. εκδήλωσης του συλλόγου "ΑΛΜΑ ΖΩΗΣ" - Sail for Pink για τον καρκίνο του μαστού)
- Δωρεά ερμαριών και εξοπλισμού για την παιδιατρική κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Κιλκίς
- Ποικίλες Δωρεές σε Δημοτικά σχολεία του Νομού Κιλκίς
- Δωρεά μέσω του Ελληνικού Δικτύου Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για τους πυρόπληκτους στο Μάτι, Αττικής
- Δωρεά σε Δίκτυο Αρωγής και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για πραγματοποίηση συναυλίας
- Δωρεά σε Ναυτικό σύλλογο Αμμόχωστου
- Δωρεά σε ποδοσφαιρική ομάδα Κιλκισιακού
- Χορηγία Διαγωνισμού Φωτογραφίας στη δράση Open House Thessaloniki
- Συμμετοχή στο Διεθνή Μαραθώνιο Θεσσαλονίκης μέσω του Συλλόγου «ΕΛΕΠΑΠ»

Επιπλέον με την εθελοντική συνεισφορά των εργαζομένων του Ομίλου, παραδόθηκαν συνολικά 500 κιβώτια αλληλεγγύης. Τα πακέτα αλληλεγγύης ετοιμάζονται δύο φορές τον χρόνο από τους εργαζόμενους του Ομίλου

και διανέμονται στις Μητροπόλεις και εκκλησίες τόσο του Κιλκίς αλλά και της Θεσσαλονίκης με στόχο την στήριξη των απόρων οικογενειών τις γιορτές των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

Αναλυτικότερα, οι δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου KLEEMANN περιγράφονται στον Απολογισμό ΕΚΕ 2018, οποίος συντάσσεται με βάση το διεθνές πρότυπο GRI και θα είναι διαθέσιμος το Σεπτέμβριο του 2019 (βλ. www.kleemannlifts.com)

Κιλκίς, 28 Ιούνιου 2019

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Νικόλαος Κ. Κουκούντζος

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.»

Έκθεση ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.
Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και των Θυγατρικών αυτής κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ευθύνες της διοίκησης επί των επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.
Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει.

Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
β. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS – ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 01 Αυγούστου 2019
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Χρήστος Βαργιεμέζης
Α.Μ. ΣΟΕΛ 30891

Grant Thornton
An instinct for growth™
Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.» στις 28/06/2019 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση https://kleemannlifts.com.

Επισημαίνεται ότι τα δημοσιευθέντα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρείας, αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης, των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμιακών ροών της Εταιρείας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΣΗΜ.	ΟΜΙΛΟΣ 2018	ΟΜΙΛΟΣ 2017	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2018	ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	**5**	41.418.039,46	36.054.235,96	24.554.954,18	23.951.175,12
Επενδύσεις σε ακίνητα	**6**	1.364.457,58	1.438.440,19	1.313.777,42	1.369.344,86
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	**7**	2.995.716,33	3.048.999,34	1.875.125,67	1.886.202,86
Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	**8**	-	-	23.097.626,00	19.297.626,00
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	**9**	5.744.628,08	6.133.158,18	5.556.925,08	5.676.432,96
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	**10**	2.794.903,98	2.789.461,57	2.383.457,75	2.393.228,06
Υπεραξία	**8**	2.166.742,53	1.787.873,86	-	-
		56.484.487,96	**51.252.169,10**	**58.781.866,10**	**54.574.009,86**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	**11**	28.972.249,85	28.600.116,60	17.111.977,02	17.424.763,44
Απαιτήσεις από πελάτες	**12**	26.212.269,27	30.383.418,33	21.665.361,01	25.060.326,06
Λοιπές απαιτήσεις	**13**	12.705.017,86	13.330.479,16	3.929.473,81	5.603.123,57
Βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και χρεόγραφα	**14**	123.186,00	190.456,00	123.186,00	190.456,00
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	**15**	14.127.385,25	17.611.862,55	3.184.341,10	5.440.443,23
		82.140.108,23	**90.116.332,64**	**46.014.338,94**	**53.719.112,30**
Σύνολο Ενεργητικού		**138.624.596,19**	**141.368.501,74**	**104.796.205,04**	**108.293.122,16**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	**16**	8.277.045,00	8.277.045,00	8.277.045,00	8.277.045,00
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	**16**	-	-	-	-
Λοιπά αποθεματικά	**16**	48.914.803,93	44.174.474,54	46.156.701,30	41.198.095,17
Κέρδη εις νέο		19.018.194,94	21.415.217,36	4.086.890,90	7.690.987,57
Συν/κή διαφορά ενοπ. θυγατρικών εταιρειών		(5.942.226,95)	(5.076.852,36)	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Μετόχων Εταιρείας		**70.267.816,92**	**68.789.884,54**	**58.520.637,20**	**57.166.127,74**
Μη ελεγχόμενα δικαιώματα		6.301.922,90	8.056.195,47	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**76.569.739,82**	**76.846.080,01**	**58.520.637,20**	**57.166.127,74**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	**17**	18.743.965,70	18.827.421,95	18.680.570,90	18.707.145,42
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	**18**	3.477.581,41	3.207.569,69	3.006.366,00	2.764.602,00
Προβλέψεις	**22**	-	29.384,26	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**19**	1.305.932,94	1.617.663,39	990.250,68	1.038.725,25
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**10**	193.404,03	176.329,22	-	-
		23.720.884,08	**23.858.368,51**	**22.677.187,58**	**22.510.472,67**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές	**20**	12.746.822,95	15.653.613,14	11.135.342,84	16.233.471,97
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	**28**	863.647,04	3.332.064,82	326.726,06	2.098.992,33
Λοιπές υποχρεώσεις	**21**	13.818.963,97	12.522.195,20	3.851.598,93	4.326.493,54
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	**17**	10.349.203,47	7.212.764,95	8.136.504,52	4.602.854,58
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	**22**	555.334,86	1.943.415,11	148.207,91	1.354.709,33
		38.333.972,29	**40.664.053,22**	**23.598.380,26**	**28.616.521,75**
Σύνολο υποχρεώσεων		**62.054.856,37**	**64.522.421,73**	**46.275.567,84**	**51.126.994,42**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**138.624.596,19**	**141.368.501,74**	**104.796.205,04**	**108.293.122,16**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	ΣΗΜ.	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Πωλήσεις	**23**	**126.783.515,79**	**134.651.623,94**	**80.071.155,25**	**92.755.779,64**
Κόστος πωληθέντων	**24**	(86.429.518,48)	(88.016.211,58)	(57.240.944,67)	(64.732.837,15)
Μικτό κέρδος		**40.353.997,31**	**46.635.412,36**	**22.830.210,58**	**28.022.942,49**
Λοιπά έσοδα / (έξοδα) (καθαρά)	**26**	557.774,35	2.494.169,03	2.892.595,84	3.154.502,76
Έξοδα Διάθεσης	**24**	(19.851.320,94)	(18.513.208,76)	(13.300.418,70)	(12.962.591,70)
Έξοδα Διοίκησης	**24**	(14.081.742,56)	(14.435.025,86)	(10.215.282,04)	(9.971.561,65)
Έξοδα Ερευνών Αναπτύξεως	**24**	(1.849.484,35)	(1.441.933,38)	(1.638.784,35)	(1.261.254,07)
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων και χρηματοδοτικών αποτελεσμάτων		**5.129.223,81**	**14.739.413,39**	**568.321,33**	**6.982.037,83**
Χρηματοδοτικά έσοδα	**27**	260.955,59	369.028,29	81.653,96	208.001,93
Χρηματοδοτικά έξοδα	**27**	(1.181.115,31)	(2.109.552,00)	(948.008,43)	(1.710.026,54)
Έσοδα από μερίσματα	**27**	-	(242,01)	1.652.408,05	2.000.000,00
Αύξηση (μείωση) αξίας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	**27**	-	44.485,00	-	44.485,00
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων		**4.209.064,09**	**13.043.132,67**	**1.354.374,91**	**7.524.498,22**
Φόρος εισοδήματος	**28**	(1.227.204,20)	(3.098.009,65)	(149.930,47)	(1.784.466,22)
Κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους		**2.981.859,89**	**9.945.123,02**	**1.204.444,44**	**5.740.032,00**
Κατανεμημένα σε:					
-Μετόχους Μητρικής	**31**	2.432.554,31	8.812.987,43	1.204.444,44	5.740.032,00
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα		549.305,58	1.132.135,59	-	-
		2.981.859,89	**9.945.123,02**	**1.204.444,44**	**5.740.032,00**
Βασικά και απομειωμένα καθαρά κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή της Μητρικής Εταιρείας (σε απόλυτα ποσά)	**31**	0,1029	0,3727	0,0509	0,2427
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων		**7.525.701,49**	**16.997.198,80**	**2.152.355,70**	**8.520.728,46**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) χρήσης	**2.981.859,89**	**9.945.123,02**	**1.204.444,44**	**5.740.032,00**
Στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα:				
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(54.203,43)	(306.001,46)	(46.517,60)	(274.064,97)
Κρατικές Επιχορηγήσεις	-	-	-	
Αντιστάθμηση ταμειακών ροών (Hedging)	-	80.406,75	-	80.406,75
Αναπροσαρμογή Παγίων-Λοιπά	(31.576,03)	-	196.582,62	-
Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα:				
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.131.518,46)	(1.027.514,12)	-	-
Σύνολο λοιπών εσόδων	**(1.217.297,92)**	**(1.253.108,83)**	**150.065,02**	**(193.658,22)**
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	**1.764.561,97**	**8.692.014,19**	**1.354.509,46**	**5.546.373,78**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα χρήσης μετά από φόρους	**1.764.561,97**	**8.692.014,19**	**1.354.509,46**	**5.546.373,78**
Κατανέμονται σε:				
-Μετόχους Μητρικής	1.502.217,50	7.844.173,92	1.354.509,46	5.546.373,78
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	262.344,47	847.840,27	-	-
	1.764.561,97	**8.692.014,19**	**1.354.509,46**	**5.546.373,78**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

ΟΜΙΛΟΣ								
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Αποθεματικο Υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό Αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Υπόλοιπο Κερδών εις νέο**	**Σύνολο**	**Δικαιώματα Μειοψηφίας**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο την 01.01.2017	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.791.393,71**	**37.910.997,77**	**17.381.082,62**	**81.536.991,72**	**9.318.375,62**	**90.855.367,34**
Αναπροσαρμογές κατά την εφαρμοφή του ΔΛΠ 9 και ΔΛΠ 15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 01.01.2017	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.791.393,71**	**37.910.997,77**	**17.381.082,62**	**81.536.991,72**	**9.318.375,62**	**90.855.367,34**
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής								
Διανομή Μερισμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	-3.996.630,30	-3.996.630,30	-2.136.835,04	-6.133.465,34
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	16.500.000,00	-15.176.472,62	0,00	0,00	-1.323.527,38	0,00	0,00	0,00
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	-16.500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-16.500.000,00	0,00	-16.500.000,00
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	0,00	0,00	-823,25	-636.141,48	541.304,99	-95.659,74	27.823,56	-67.836,18
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής	*0,00*	*-15.176.472,62*	*-823,25*	*-636.141,48*	*-4.778.852,69*	*-20.592.290,04*	*-2.109.011,48*	*-22.701.301,52*
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης								
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	8.812.987,43	8.812.987,43	1.132.135,59	9.945.123,02
Λοιπά Συνολικά ¨Εσοδα	0,00	0,00	0,00	-967.804,57	0,00	-967.804,57	-285.304,26	-1.253.108,83
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*-967.804,57*	*8.812.987,43*	*7.845.182,86*	*846.831,33*	*8.692.014,19*
Υπόλοιπο την 31.12.2017	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.790.570,46**	**36.307.051,72**	**21.415.217,36**	**68.789.884,54**	**8.056.195,47**	**76.846.080,01**
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Αποθεματικο Υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό Αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Υπόλοιπο Κερδών εις νέο**	**Σύνολο**	**Δικαιώματα Μειοψηφίας**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο την 01.01.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.790.570,46**	**36.307.051,72**	**21.415.217,36**	**68.789.884,54**	**8.056.195,47**	**76.846.080,01**
Αναπροσαρμογές κατά την εφαρμοφή του ΔΛΠ 9 και ΔΛΠ 15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 01.01.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.790.570,46**	**36.307.051,72**	**21.415.217,36**	**68.789.884,54**	**8.056.195,47**	**76.846.080,01**
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής								
Διανομή Μερισμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	-91.005,77	-91.005,77	-1.762.489,50	-1.853.495,27
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	0,00	0,00	700.928,57	4.036.761,90	-4.670.969,83	66.720,64	-254.127,54	-187.406,90
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής	*0,00*	*0,00*	*700.928,57*	*4.036.761,90*	*-4.761.975,60*	*-24.285,13*	*-2.016.617,04*	*-2.040.902,17*
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης								
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	2.432.554,31	2.432.554,31	549.305,58	2.981.859,89
Λοιπά Συνολικά ¨Εσοδα	0,00	0,00	0,00	-862.735,68	-67.601,13	-930.336,81	-286.961,11	-1.217.297,92
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*-862.735,68*	*2.364.953,18*	*1.502.217,50*	*262.344,47*	*1.764.561,97*
Υπόλοιπο την 31.12.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**3.491.499,03**	**39.481.077,94**	**19.018.194,94**	**70.267.816,91**	**6.301.922,90**	**76.569.739,81**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Αποθεμάτικο Υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό Αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Υπόλοιπο Κερδών εις νέο**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 01.01.2017	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.058.857,03**	**39.975.436,67**	**6.635.129,36**	**72.122.940,68**
Αναπροσαρμογές κατά την εφαρμοφή του ΔΛΠ 9 και ΔΛΠ 15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 01.01.2017	**8.277.045,00**	**15.176.472,62**	**2.058.857,03**	**39.975.436,67**	**6.635.129,36**	**72.122.940,68**
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής						
Διανομή Μερισμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	-3.996.630,30	-3.996.630,30
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	16.500.000,00	-15.176.472,62	0,00	0,00	-1.323.527,38	0,00
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	-16.500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-16.500.000,00
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	0,00	0,00	0,00	-642.540,31	635.983,89	-6.556,42
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής	*0,00*	*-15.176.472,62*	*0,00*	*-642.540,31*	*-4.684.173,79*	*-20.503.186,72*
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης						
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	5.740.032,00	5.740.032,00
Λοιπά Συνολικά ¨Εσοδα	0,00	0,00	0,00	-193.658,22	0,00	-193.658,22
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*-193.658,22*	*5.740.032,00*	*5.546.373,78*
Υπόλοιπο την 31.12.2017	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.058.857,03**	**39.139.238,14**	**7.690.987,57**	**57.166.127,74**
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Αποθεμάτικο Υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό Αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Υπόλοιπο Κερδών εις νέο**	**Σύνολο**
Υπόλοιπο την 01.01.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.058.857,03**	**39.139.238,14**	**7.690.987,57**	**57.166.127,74**
Αναπροσαρμογές κατά την εφαρμοφή του ΔΛΠ 9 και ΔΛΠ 15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 01.01.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.058.857,03**	**39.139.238,14**	**7.690.987,57**	**57.166.127,74**
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής						
Διανομή Μερισμάτων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Έκδοση Μετοχικού Κεφαλαίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Σχηματισμός Αποθεματικών & Λοιπές Κινήσεις	0,00	0,00	700.157,97	4.040.011,41	-4.740.169,38	0,00
Συναλλαγές με Ιδιοκτήτες Μητρικής	*0,00*	*0,00*	*700.157,97*	*4.040.011,41*	*-4.740.169,38*	*0,00*
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης						
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	1.204.444,44	1.204.444,44
Λοιπά Συνολικά ¨Εσοδα	0,00	0,00	0,00	218.436,75	-68.371,73	150.065,02
Συγκεντρωτικά Συνολικά ¨Εσοδα Χρήσης	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*218.436,75*	*1.136.072,71*	*1.354.509,46*
Υπόλοιπο την 31.12.2018	**8.277.045,00**	**0,00**	**2.759.015,00**	**43.397.686,30**	**4.086.890,90**	**58.520.637,20**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		Από 1 Ιανουαρίου έως		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	ΣΗΜ.	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	29	10.591.396,51	20.647.048,47	3.204.367,09	10.999.563,00
Καταβληθέντες τόκοι		(957.882,79)	(1.162.533,13)	(745.954,94)	(916.196,13)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος		(6.320.124,04)	(1.351.458,66)	(4.331.777,77)	(102.985,95)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**3.313.389,68**	**18.133.056,68**	**(1.873.365,62)**	**9.980.380,92**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων		(561.020,49)	-	(3.800.000,00)	-
Αγορές ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων		(7.696.129,15)	(5.523.331,70)	(1.824.243,94)	(1.177.871,29)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		8.562,51	49.701,28	370,00	3.500,00
Τόκοι εισπραχθέντες		114.931,85	208.254,07	81.653,96	208.001,93
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	1.652.408,05	2.000.000,00
		(8.133.655,28)	**(5.265.376,35)**	**(3.889.811,93)**	**1.033.630,64**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Πληρωμές για μείωση μετοχικού κεφαλαίου		-	(20.496.630,30)	-	(20.496.630,30)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		7.014.150,84	28.510.000,00	7.014.150,84	28.510.000,00
Εξοφλήσεις δανείων		(4.902.661,11)	(26.742.982,26)	(3.507.075,42)	(25.750.000,00)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		(44.261,56)	(27.763,58)	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.		(1.731.439,87)	(2.219.656,39)	(14.225,27)	(14.225,27)
		1.335.788,30	**(20.977.032,53)**	**3.507.075,42**	**(17.750.855,57)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών		**(3.484.477,30)**	**(8.109.352,20)**	**(2.256.102,13)**	**(6.736.844,01)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στην αρχή της χρήσης		17.611.862,55	25.721.214,75	5.440.443,23	12.177.287,24
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στο τέλος της χρήσης		**14.127.385,25**	**17.611.862,55**	**3.184.341,10**	**5.440.443,23**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1. ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ – KLEEMANN HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS A.B.E.E. (η «Εταιρεία») ιδρύθηκε το 1983 και είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με αριθμό 10920/06/B/86/40. Η διάρκειά της έχει οριστεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2050, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Κύριο αντικείμενο της Εταιρείας είναι η παραγωγή και εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων, κατέχοντας ηγετική θέση στον κλάδο της. Η έδρα, τα κεντρικά γραφεία και η διεύθυνση επικοινωνίας της είναι στη ΒΙ.ΠΕ. Σταυροχωρίου Κιλκίς, ενώ η ηλεκτρονική διεύθυνσή της είναι https://kleemannlifts.com/.

Ο μοναδικός μέτοχος που κατέχει το 100% των μετοχών είναι η εταιρεία MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD. Το σύνολο των μετοχών την 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχεται σε 23.648.700 και είναι όλες κοινές ονομαστικές με ονομαστική αξία 0,35 €/μετοχή.

Το Διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας απαρτίζεται από τους:
1. Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, Πρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
2. Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, Αντιπρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
3. Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
4. Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
5. Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
6. Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος
7. Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

2.1. ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Οι παρούσες ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του Κανονισμού 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου Ε.Ε. στις 19 Ιουλίου 2002 και με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας («going concern»).

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του.

2.2. ΒΑΣΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους με εξαίρεση τα Γήπεδα-Οικόπεδα και τα Χρεόγραφα, τα οποία αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία.

2.3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Οι Οικονομικές Καταστάσεις και όλες οι οικονομικές πληροφορίες απεικονίζονται σε Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά), το οποίο αποτελεί το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας.

2.4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΩΝ

Η σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων απαιτεί από τη Διοίκηση να παίρνει αποφάσεις και να κάνει εκτιμήσεις και υποθέσεις που επηρεάζουν την εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, καθώς και τα καταχωρημένα ποσά στοιχείων ενεργητικού, παθητικού, εσόδων και εξόδων. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι αναθεωρήσεις των εκτιμήσεων και των σχετικών με αυτές υποθέσεων γίνονται σε συνεχή βάση και αναγνωρίζονται στην περίοδο που πραγματοποιήθηκαν και στις τυχόν επόμενες. Ιδιαίτερη πληροφόρηση σχετικά με τις περιοχές στις οποίες υπάρχει αβεβαιότητα εκτιμήσεων και κρίσιμες αποφάσεις όσον αφορά στην

εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, με σημαντική επίδραση στα ποσά που καταχωρούνται στις Οικονομικές Καταστάσεις, περιγράφονται στις ακόλουθες σημειώσεις:

- Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία (Σημείωση 5)
- Άυλα περιουσιακά στοιχεία (Σημείωση 7)
- Αποθέματα (Σημείωση 11)
- Απαιτήσεις από πελάτες (Σημείωση 12)
- Προβλέψεις (Σημείωση 22)
- Ενδεχόμενες Δεσμεύσεις, Ενδεχόμενες απαιτήσεις και Υποχρεώσεις (Σημείωση 32)

Οι λογιστικές πολιτικές που παρατίθενται παρακάτω έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται σε αυτές τις Οικονομικές Καταστάσεις και από όλες τις εταιρείες του Ομίλου.

3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

3.1 ΒΑΣΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1.1 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Θυγατρικές εταιρείες είναι οι εταιρείες στις οποίες ασκείται έλεγχος από την Μητρική, με την έννοια ότι έχει τη δύναμη να ορίζει αποφάσεις, άμεσα ή έμμεσα, που αφορούν τις χρηματοοικονομικές αρχές διαχείρισης των θυγατρικών εταιρειών με σκοπό να έχει οφέλη από αυτές. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου, τα οποία είναι ασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η άσκηση ελέγχου.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος αυτός δεν υφίσταται. Οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών έχουν αλλάξει όπου αυτό απαιτήθηκε προκειμένου να ευθυγραμμιστούν με αυτές του Ομίλου.

Η Εταιρεία καταχωρεί τις επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μειούμενο με τυχόν απομείωση της αξίας τους.

3.1.2 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΑΛΕΙΦΟΜΕΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

Ενδοεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές και κέρδη και ζημιές που προέκυψαν από ενδοεταιρικές συναλλαγές απαλείφονται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, ενώ μη πραγματοποιημένα κέρδη και μη πραγματοποιημένες ζημιές από συναλλαγές με συνδεδεμένες, στην έκταση που δεν υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας, απαλείφονται μέχρι το ύψος της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές.

3.2 ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

Το Δ.Π.Χ.Α. 8 «Λειτουργικοί τομείς», θέτει κριτήρια για τον προσδιορισμό των διακεκριμένων τομέων δραστηριότητας των επιχειρήσεων, οι οποίοι ορίζονται με βάση τη διάρθρωση της Εταιρείας. Οι τομείς που πρέπει να αναφερθούν ξεχωριστά προσδιορίζονται με βάση τα ποσοτικά κριτήρια που θέτει το Πρότυπο.

Από τη χρήση 2017 και έπειτα, οι συμμετοχικοί τίτλοι της Εταιρείας και του Ομίλου έπαψαν να είναι διαπραγματεύσιμοι σε δημόσια αγορά, οπότε δεν υφίσταται η υποχρέωση της σχετικής πληροφόρισης.

3.3 ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

3.3.1 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΞΕΝΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Η Εταιρεία τηρεί τα λογιστικά της βιβλία σε Ευρώ. Συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα, μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την επίσημη τιμή ξένου νομίσματος της ημέρας της συναλλαγής. Τα κέρδη ή οι ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εκφράζονται σε ξένο

νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

3.3.2 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Η μετατροπή των Οικονομικών Καταστάσεων όσων εταιρειών του Ομίλου δεν έχουν ως λειτουργικό νόμισμα το Ευρώ (καμία Εταιρεία του Ομίλου δεν λειτουργεί σε καθεστώς υπερπληθωριστικής οικονομίας) γίνεται ως εξής:

Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των αλλοδαπών δραστηριοτήτων περιλαμβανομένων υπεραξίας και αναπροσαρμογών εύλογης αξίας από την ενοποίηση μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισχύουσα ισοτιμία κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση τη μέση τιμή του ξένου νομίσματος κατά τη διάρκεια της χρήσης, η οποία προσεγγίζει την ισχύουσα ισοτιμία κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού και των σχετικών αντισταθμίσεων αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και παρουσιάζονται σε ξεχωριστή γραμμή στην καθαρή θέση.

3.4 ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παρουσιάζονται στο ιστορικό κόστος κτήσης, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις άμεσα σχετιζόμενες δαπάνες για την απόκτησή τους, μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση της αξίας τους, με εξαίρεση τα Γήπεδα-Οικόπεδα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται ως αύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνο αν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και στην Εταιρεία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Το κόστος κτήσης και οι σωρευμένες αποσβέσεις των ενσώματων ακινητοποιήσεων που πωλούνται ή αποσύρονται, μεταφέρονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη στιγμή της πώλησης ή της απόσυρσης και οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Λ.Π. 16, τα κόστη που σχετίζονται με τις υποχρεώσεις για απόσυρση ενσώματων ακινητοποιήσεων αναγνωρίζονται στην περίοδο που αυτές δημιουργούνται και στο βαθμό που μπορεί να γίνει μια λογική εκτίμηση της εύλογης αξίας τους. Τα εν λόγω κόστη κεφαλαιοποιούνται, ως μέρος της αξίας των αποκτώμενων ενσώματων ακινητοποιήσεων, και αποσβένονται ανάλογα.

Τα γήπεδα και οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των λοιπών ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους, η οποία έχει ως ακολούθως:

Κτίρια	8-50 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	1-20 έτη
Μέσα μεταφοράς	5-25 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	1-20 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και η ωφέλιμη ζωή των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης αν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο, ενώ οι λογιστικές αξίες τους εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις (βλέπε σχετικά παράγραφο 3.6).

Στην περίπτωση αυτή προσδιορίζονται οι ανακτήσιμες αξίες και αν οι λογιστικές αξίες τις υπερβαίνουν, η διαφορά αναγνωρίζεται ως ζημία απομείωσης στα αποτελέσματα και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις μειώνονται στην ανακτήσιμη αξία τους, η οποία είναι η μεγαλύτερη, μεταξύ της εύλογης αξίας τους, μείον τα απαιτούμενα για την πώληση κόστη, και της αξίας χρήσης αυτών, για την εκτίμηση της οποίας, οι εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους, με ένα προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

3.5 ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις αφορούν άδειες λογισμικού, οι οποίες αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον σωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε σωρευμένη απομείωση. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στο διάστημα της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι έως 15 χρόνια.

Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα στο έτος που προκύπτουν.

Κόστη και δαπάνες αναφορικά με την εσωτερική δημιουργία και ανάπτυξη λογισμικού κεφαλαιοποιούνται στο βαθμό που συντρέχουν οι πρόνοιες του σχετικού Προτύπου.

3.6 ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΑΞΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Οι λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων εξετάζονται για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι δεν είναι ανακτήσιμες. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται και καταχωρείται απ' ευθείας στα αποτελέσματα, όταν οι λογιστικές αξίες υπερβαίνουν το εκτιμώμενο ανακτήσιμο ποσό, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας, μείον τα απαιτούμενα για την πώληση κόστη, και της αξίας χρήσης αυτών, για την εκτίμηση της οποίας, οι εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους βάσει ενός προεξοφλητικού επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με τα περιουσιακά στοιχεία. Για ένα περιουσιακό στοιχείο που δεν αποφέρει σημαντικές ανεξάρτητες ταμειακές εισροές, το ανακτήσιμο ποσό καθορίζεται για την μονάδα παραγωγής ταμειακών ροών, στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει.

Μετά την αναγνώριση ζημίας απομείωσης ενός περιουσιακού στοιχείου, σε κάθε ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων εξετάζεται αν οι συνθήκες που οδήγησαν στην αναγνώρισή της συνεχίζουν να υπάρχουν. Στην περίπτωση αυτή, επαναπροσδιορίζεται το ανακτήσιμο ποσό και η ζημία απομείωσης αντιλογίζεται, επαναφέροντας τη λογιστική αξία στο ανακτήσιμο ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει τη λογιστική αξία (καθαρή από αποσβέσεις) που θα είχε προσδιοριστεί αν δεν είχε καταχωρηθεί η αρχική ζημία απομείωσης.

3.7 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των επενδύσεων, κατά το χρόνο απόκτησής τους με βάση το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν και επανεξετάζει την ταξινόμησή τους σε κάθε ημερομηνία παρουσίασης.

3.7.1 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποκτήθηκαν με σκοπό την πώληση, σε σύντομο χρονικό διάστημα, ταξινομούνται στο Κυκλοφορούν Ενεργητικό εάν κατέχονται για εμπορία ή αναμένεται να πωληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

3.7.2 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΕΣ ΩΣ ΤΗΝ ΛΗΞΗ

Επενδύσεις με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη, τις οποίες ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την δυνατότητα να κρατήσουν ως την λήξη τους.

3.7.3 ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΓΙΑ ΠΩΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία ή δεν ταξινομούνται σε μια από τις ανωτέρω κατηγορίες και ταξινομούνται στο μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό, εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12 μήνες από την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Οι αγορές και πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής στην οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να τις αγοράσει. Αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους, πλέον του κόστους συναλλαγής και διαγράφονται όταν τα δικαιώματα είσπραξης ταμειακών ροών από αυτές λήγουν ή μεταβιβάζονται και ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία τους.

3.7.4 ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται τα ακίνητα τα οποία κατέχονται είτε για την απόδοση ενοικίων είτε για κεφαλαιουχικό κέρδος είτε και για τα δύο. Ως ακίνητα για επένδυση θεωρούνται μόνο τα γήπεδα και τα κτίρια. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αρχικώς επιμετρούνται στο κόστος. Στο αρχικό κόστος περιλαμβάνονται και τα έξοδα συναλλαγών: επαγγελματικές και νομικές δαπάνες, φόροι μεταβίβασης και άλλα άμεσα κόστη.

Οι αποσβέσεις των επενδυτικών ακινήτων υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους, η οποία είναι 25 έως 42 χρόνια.

3.8 ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσης ή κόστους παραγωγής, το οποίο προσδιορίζεται με την μέθοδο FIFO, και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, η οποία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων ολοκλήρωσης και πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση. Το κόστος παραγωγής περιλαμβάνει άμεσα υλικά, άμεσα εργατικά και τα αναλογούντα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα που πραγματοποιούνται προκειμένου να φέρουν τα αποθέματα στην παρούσα κατάσταση. Διαγραφές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν.

3.9 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ

Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και ελέγχονται σε ετήσια βάση για περίπτωση απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλο το ποσό που οφείλεται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Οι διαγραφές απαιτήσεων που κρίνονται ως ανεπίδεκτες είσπραξης πραγματοποιούνται μέσω της σχηματισθείσας πρόβλεψης.

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου, μείον την πρόβλεψη για μείωση της αξίας τους. Στην περίπτωση που η αναπόσβεστη αξία ή το κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου υπερβαίνει την παρούσα αξία, τότε το στοιχείο αυτό αποτιμάται στο ανακτήσιμο ποσό αυτού, δηλαδή στη παρούσα αξία των μελλοντικών ροών του περιουσιακού στοιχείου, η οποία υπολογίζεται με βάση το μέσο επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας.

3.10 ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο καθώς επίσης και τις καταθέσεις όψεως.

3.11 ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους, ενώ μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης παρακολουθούνται στο ανεξόφλητο υπόλοιπό τους. Ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, οπότε ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

3.12 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ

Ο φόρος εισοδήματος χρήσης αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο και καταχωρείται στα αποτελέσματα, εκτός από την περίπτωση που αφορά κονδύλια που καταχωρούνται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, οπότε καταχωρείται κατά ανάλογο τρόπο σε αυτά.

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος είναι ο αναμενόμενος πληρωτέος φόρος επί του φορολογητέου εισοδήματος χρήσης, βάσει των θεσπισμένων συντελεστών φόρου κατά την ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται βάσει του ισολογισμού που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής αξίας και φορολογικής βάσης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων. Δεν λογίζεται αν προκύπτει από αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία, όταν έγινε η συναλλαγή, δεν επηρέασε το λογιστικό ή το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να ισχύσουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονιστεί η υποχρέωση, οι οποίοι βασίζονται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο στην έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και μειώνονται όταν αυτό υλοποιηθεί.

Όσον αφορά πρόσθετους φόρους, οι οποίοι είναι πιθανόν να προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους, η Εταιρεία και οι θυγατρικές της εταιρείες του εσωτερικού χρησιμοποιούν ιστορικά στοιχεία από φορολογικούς ελέγχους παρελθόντων ελεγμένων φορολογικά χρήσεων και μέσω αυτών σχηματίζουν πρόβλεψη

μελλοντικών φορολογικών διαφορών για τις ενδεχόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που θα προκύψουν από φορολογικούς ελέγχους των φορολογικά ανέλεγκτων χρήσεων.

Πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων καταχωρούνται στον ίδιο χρόνο με αυτόν της υποχρέωσης καταβολής του σχετικού μερίσματος.

3.13 ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

3.13.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Οι υποχρεώσεις για εισφορές σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται ως έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά το χρόνο πραγματοποίησης τους.

3.13.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 2112/1920 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Δ.Λ.Π. 19.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις, για τα προγράμματα παροχών είναι η παρούσα αξία των δουλευμένων παροχών, λαμβάνοντας υπόψη προσαρμογές για τυχόν αναλογιστικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημίες) και κόστος για υπηρεσίες παρελθόντων ετών.

Το ύψος της υποχρέωσης προσδιορίζεται ετησίως βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική Εταιρεία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method).

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές χρηματοροές με το επιτόκιο που ισχύει για ομόλογο πιστωτικής διαβάθμισης ΑΑ, που έχει εκδοθεί σε νόμισμα κοινό με αυτό στο οποίο καταβάλλεται η καθορισμένη παροχή και έχει εναπομένουσα διάρκεια που εναρμονίζεται με τη διάρκεια της σχετικής υποχρέωσης.

Τα σωρευμένα αναλογιστικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την απόκλιση μεταξύ εκτιμήσεων και εμπειρίας και από την μεταβολή των χρησιμοποιούμενων αναλογιστικών υποθέσεων, κατά το μέρος που υπερβαίνουν το 10% του μεγαλύτερου μεταξύ των δουλευμένων υποχρεώσεων και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, αποσβένονται σε περίοδο ίση με τη μέση εναπομένουσα εργάσιμη ζωή του προσωπικού.

Το κόστος από την υπηρεσία παρελθόντων ετών αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως, εκτός αν οι μεταβολές στη βάση υπολογισμού της παροχής εξαρτώνται από την παραμονή των εργαζομένων στην υπηρεσία για καθορισμένη χρονική περίοδο, οπότε αποσβένεται με τη γραμμική μέθοδο στη διάρκεια της περιόδου αυτής.

3.14 ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια: α) Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων, με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν, ενώ όσες σχετίζονται με την αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων, περιλαμβάνονται στις Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή αυτών.

3.15 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση, από την οποία είναι πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της, οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, και το ποσό της μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης και αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης, αντιλογίζονται, ενώ χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό για τον οποίο αρχικά δημιουργήθηκαν.

Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημίες. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

Προβλέψεις για αναδιοργάνωση αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει εγκεκριμένο λεπτομερές και επίσημο σχέδιο αναδιοργάνωσης, το οποίο έχει αρχίσει ή έχει ανακοινωθεί δημόσια. Μελλοντικά λειτουργικά κόστη δεν περιλαμβάνονται στην πρόβλεψη.

3.16 Έσοδα

Περιλαμβάνουν την εύλογη αξία πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρή από Φ.Π.Α., εκπτώσεις και επιστροφές, ενώ τα διεταιρικά έσοδα του Ομίλου απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

3.16.1 Πωλησεις αγαθων

Όταν οι κίνδυνοι και οι ανταμοιβές της ιδιοκτησίας έχουν μεταφερθεί στον αγοραστή, η είσπραξη του τιμήματος είναι εύλογα εξασφαλισμένη, οι σχετιζόμενες δαπάνες και πιθανές επιστροφές μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα και δεν υπάρχει συνεχιζόμενη ανάμειξη στη διαχείρισή τους.

3.16.2 Παροχη υπηρεσιων

Στην περίοδο παροχής των υπηρεσιών βάσει του σταδίου ολοκλήρωσης τους σε σχέση με το σύνολό τους.

3.16.3 Έσοδα απο μερισματα

Με την έγκριση της διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των μετόχων των θυγατρικών Εταιρειών.

3.17 Χρηματοδοτικα εσοδα-εξοδα (καθαρα)

Αποτελούνται από τους χρεωστικούς τόκους επί των δανείων, τα συναλλαγματικά κέρδη ή ζημιές από τον δανεισμό των εταιρειών και τα έσοδα από δεδουλευμένους πιστωτικούς τόκους από επενδυθέντα διαθέσιμα και τόκους από τρεχούμενους λογαριασμούς πελατών.

3.18 Μισθωσεις

Κριτήριο για το χαρακτηρισμό μιας μίσθωσης ως χρηματοδοτική ή λειτουργική είναι η ουσία της συναλλαγής και όχι ο τύπος της σύμβασης.

Ενδεικτικές περιπτώσεις κατά τις οποίες η μίσθωση θεωρείται ως χρηματοδοτική, και λογίζεται ως απόκτηση παγίου και ανάληψη μιας υποχρέωσης, είναι οι παρακάτω:

- Μεταφορά της ιδιοκτησίας του μισθωμένου παγίου στον μισθωτή στο τέλος της περιόδου μίσθωσης,
- δικαίωμα αγοράς του μισθωμένου παγίου από το μισθωτή στη λήξη της μίσθωσης με ευνοϊκούς όρους,
- διάρκεια της μίσθωσης μεγαλύτερη ή ίση με το 75% της οικονομικής ζωής του μισθωμένου παγίου,
- παρούσα αξία των ελάχιστων πληρωμών μίσθωσης μεγαλύτερη ή ίση με το 90% της πραγματικής αξίας του μισθωμένου παγίου.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις τα καταβαλλόμενα ενοίκια διαχωρίζονται σε χρηματοοικονομικά έξοδα (τόκους) που καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα και σε μείωση της αναληφθείσας υποχρέωσης.

Όλες οι υπόλοιπες συμβάσεις μίσθωσης χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές, οπότε τα ενοίκια καταχωρούνται απευθείας στα αποτελέσματα με την πραγματοποίησή τους.

3.19 Μερισματα

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους του Ομίλου αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στις Οικονομικές Καταστάσεις όταν η διανομή τους εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν στους μετόχους τους ως μέρισμα ποσοστό 35% επί των κερδών που προκύπτουν από τις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος και του τακτικού αποθεματικού ή μπορούν να μη διανείμουν μέρισμα με τη σύμφωνη γνώμη του συνόλου των μετόχων τους.

Μέρισμα το οποίο είναι μικρότερο από το 35% των κερδών μετά φόρων και τακτικού αποθεματικού μπορεί να αναγγελθεί και να πληρωθεί με έγκριση του 70% των μετόχων. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει αν θα προτείνει ή όχι τη διανομή μερίσματος στη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων δεν προτίθεται να προτείνει την διανομή μερίσματος.

Οι κάτοχοι των μετοχών εισπράττουν μερίσματα, όπως διανέμονται κατά καιρούς, και έχουν δικαίωμα μιας ψήφου, ανά μετοχή, στις συνελεύσεις των μετόχων της Εταιρείας.

3.20 ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά και τα απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή, υπολογίζονται με τη διαίρεση του αναλογούντος στους μετόχους της Εταιρείας καθαρού κέρδους μετά τους φόρους με το σταθμισμένο μέσο αριθμό των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια της χρήσης.

3.21 ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΥΙΟΘΕΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2018

Α. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Το νέο Πρότυπο δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Το νέο Πρότυπο δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 1:** Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, **ΔΛΠ 28:** Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

Β. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Η Διοίκηση προέβη σε ανάλυση της αναμενόμενης επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 την 01/01/2019 καθώς και στην εκτιμώμενη επίπτωση του στις οικονομικές καταστάσεις.
Κατά τη μετάβαση, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις υφιστάμενες λειτουργικές μισθώσεις θα προεξοφληθούν χρησιμοποιώντας το σχετικό επιτόκιο προεξόφλησης. Η παρούσα αξία που θα προκύψει θα αναγνωριστεί ως υποχρέωση από μισθώσεις. Τα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων θα επιμετρηθούν ισόποσα με την υποχρέωση από μισθώσεις, προσαρμοσμένα κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων.
Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης, σύμφωνα με την οποία τα συγκριτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους δεν θα επαναδιατυπωθούν. Παράλληλα, θα παρασχεθούν επεξηγήσεις των λόγων για τις μεταβολές των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 για πρώτη φορά.
Η τελική επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 θα εξαρτηθεί από το επιτόκιο προεξόφλησης κατά την 01/01/2019, τον προσδιορισμό των συμβάσεων μίσθωσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου προτύπου κατά την ημερομηνία αυτή, την τελική αξιολόγηση για τη διάρκεια των μισθώσεων, ιδιαίτερα όσον αφορά την εξάσκηση τυχόν δικαιωμάτων ανανέωσης και τερματισμού, και την ενσωμάτωση νέων αποκτήσεων στην ενοποίηση.
Συνοπτικά, με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της διοίκησης, η επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 αναμένεται να είναι ως εξής:
Στην ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης κατά την 01/01/2019 αναμένεται αύξηση στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων λόγω κεφαλαιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης και μια αντίστοιχη αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις, ύψους € 2,1 εκ..

Στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων για τη χρήση 2019, οι αποσβέσεις αναμένεται να αυξηθούν κατά € 1,2 εκ. και οι «Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα» αναμένεται να αυξηθούν κατά € 0,04 εκ.. Η μείωση των εξόδων από ενοίκια αναμένεται να οδηγήσει σε βελτίωση των «Λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων».

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11:** Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, **ΔΛΠ 12:** Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, **ΔΛΠ 23:** Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες

στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.22 ΑΡΧΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η Οικονομική Έκθεση του Ομίλου περιλαμβάνει την Μητρική Εταιρεία και τις θυγατρικές στις οποίες αυτή ασκεί έλεγχο, δηλαδή δυνατότητα της Μητρικής να ορίζει τις αποφάσεις που αφορούν τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές διαχείρισης των θυγατρικών, με σκοπό να έχει οφέλη από αυτές.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις των θυγατρικών καταρτίζονται την ίδια ημερομηνία και με τις ίδιες λογιστικές πολιτικές με τις Οικονομικές Καταστάσεις της Μητρικής και διενεργούνται αναγκαίες εγγραφές αναμόρφωσης, για να διασφαλιστεί η συνέπεια των ακολουθούμενων λογιστικών πολιτικών. Οι θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες ενοποιούνται, από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος μεταβιβάζεται εκτός Ομίλου, με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης, είναι οι ακόλουθες:

Επωνυμία	Δραστηριότητα	Έδρα	Συμμετοχή 31.12.18	Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις (*)
KLEFER A.E. (2)	Παραγωγή και εμπορία αυτομάτων θυρών ανελκυστήρων	ΒΙΠΕ Κιλκίς, Ελλάδα	50%	2010
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S. (2)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Κωνσταντινούπολη, Τουρκία	70%	-
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Βελιγράδι, Σερβία	100%	2007-2017
KLEEMANN LIFT RO S.R.L. (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Βουκουρέστι, Ρουμανία	100%	-

Επωνυμία	Δραστηριότητα	Έδρα	Συμμετοχή 31.12.18	Ανέλεγκτες Φορολογικά Χρήσεις (*)
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED (1)	Συμμετοχή σε λοιπές επιχειρήσεις	Χονγκ-Κονγκ	100%	-
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD (2)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Οξφόρδη, Ηνωμένο Βασίλειο	100%	-
KLEEMANN SERVICES LTD (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Λευκωσία, Κύπρος	100%	-
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD (3)	Παραγωγή και εμπορία εξαρτημάτων ανελκυστήρων	Κουνσάν, Κίνα	100%	-
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD (3)	Εμπορία εξαρτημάτων ανελκυστήρων	Κουνσάν, Κίνα	100%	-
KLEEMANN LIFTS RUS (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Μόσχα, Ρωσία	99,5%	-
KLEEMANN DIZALA D.o.o. (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Ζάγκρεμπ, Κροατία	100%	-
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Σύδνεϋ, Αυστραλία	100%	-
KLEEMANN AUFZUGE GmbH (1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Ντίσελντορφ, Γερμανία	100%	-
KLEEMANN ASCENSEURS SARL(1)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	Παρίσι, Γαλλία	100%	-
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ(4)	Εμπορία ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων	ΒΙΠΕ Κιλκις, Ελλάδα	100%	-

(*) Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις γίνεται αναλυτική αναφορά στις παραγράφους 28.1 και 28.2 παρακάτω
(1) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN LIFTS UK LTD
(2) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN HELLAS A.B.E.E.
(3) Είναι θυγατρική εταιρεία της HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED
(4) Είναι θυγατρική εταιρεία της KLEEMANN SERVICES LTD

Ενδοεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές, καθώς και κέρδη ή ζημιές από αυτές, απαλείφονται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, ενώ μη πραγματοποιημένα κέρδη και μη πραγματοποιημένες ζημιές από συναλλαγές με συνδεδεμένες εταιρείες απαλείφονται μέχρι το ύψος της συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές.

4. ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΗ ΕΛΕΓΧΟΥΣΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις οικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό. Οι συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες των εν λόγω θυγατρικών παρατίθενται προ εγγραφών απαλοιφής των ενδοομιλικών συναλλαγών.

Συνοπτική Κατάσταση	**KLEFER S.A.**		**KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic. A.S.**	
Οικονομικής Θέσης	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Ποσά σε €				
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	3.128.591,05	3.280.959,50	423.491,72	552.900,39
Στοιχεία κυκλοφορούντουν στοιχείων	11.273.715,60	14.365.004,70	5.726.700,54	7.611.747,61
Σύνολο Ενεργητικού	**14.402.306,65**	**17.645.964,20**	**6.150.192,26**	**8.164.648,00**
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	804.908,27	777.225,12	49.858,78	73.889,49
Βραχυπρόοθεσμες Υποχρεώσεις	2.433.261,76	3.657.547,19	3.424.680,49	4.178.151,90
Σύνολο Υποχρεώσεων	**3.238.170,03**	**4.434.772,31**	**3.474.539,27**	**4.252.041,39**
Ίδια Κεφάλαια	**11.164.136,62**	**13.211.191,89**	**2.675.652,99**	**3.912.606,61**
Ποσά που αναλογούν σε:				
Μετόχους της εταιρείας	5.582.068,31	6.605.595,95	1.872.957,09	2.738.824,63
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	5.582.068,31	6.605.595,95	802.695,90	1.173.781,98

Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	**2017**	**2017**	**2017**	**2017**
Κύκλος Εργασιών	18.540.625,41	19.431.987,97	8.515.749,00	9.231.500,00
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	1.263.721,66	1.894.724,04	(297.323,98)	169.635,04
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	(10.776,93)	(30.338,30)	(936.170,15)	(833.453,34)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα	**1.252.944,73**	**1.864.385,74**	**(1.233.494,13)**	**(663.818,30)**
Που αναλογούν σε:				
Μετόχους της εταιρείας	626.472,37	932.192,87	(863.445,89)	(464.672,81)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	626.472,37	932.192,87	(370.048,24)	(199.145,49)

Συνοπτική Κατάσταση Ταμιακών Ροών	**2017**	**2017**	**2017**	**2017**
Ταμιακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων	2.750.306,76	4.414.523,80	254.203,12	231.180,93
Ταμιακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων	(145.844,10)	(309.120,56)	(19.047,10)	(18.663,08)
Ταμιακές Ροές Χρημ/κών Δραστηριοτήτων	(3.300.000,00)	(4.000.000,00)	(303.459,49)	(300.000,00)
Καθαρή μεταβολή στα Χρηματικά Διαθέσιμα	**(695.537,34)**	**105.403,24**	**(68.303,47)**	**(87.482,15)**
Ταμιακά Διαθέσιμα Έναρξης	1.647.791,41	1.542.388,17	1.038.133,09	1.125.615,24
Ταμιακά Διαθέσιμα Λήξης	**952.254,07**	**1.647.791,41**	**969.829,62**	**1.038.133,09**

5. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα γήπεδα και τα οικόπεδα του Ομίλου αποτιμήθηκαν κατά την ημερομηνία μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α. (01/01/2004) στην εύλογη αξία (fair value). Ο Όμιλος κατά τακτά χρονικά διαστήματα προβαίνει σε επανεκτίμηση της αξίας των γηπέδων και οικοπέδων του. Η τελευταία αναπροσαρμογή πραγματοποιήθηκε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Από την αποτίμηση στην εύλογη αξία προέκυψε ποσό Ευρώ 302.529,20 για αναπροσαρμογή της αξίας των οικοπέδων και γηπέδων. Τα λοιπά ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια του Ομίλου αποτιμώνται με τη μέθοδο του ιστορικού κόστους. Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Έπιπλα και Η/Υ	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2017	**5.103.686,18**	**26.232.065,74**	**17.013.061,03**	**3.428.233,82**	**6.370.042,68**	**1.896.243,15**	**60.043.332,60**
Προσθήκες	-	93.863,28	445.982,22	350.869,93	667.987,58	2.863.599,30	**4.422.302,31**
Αναπροσαρμογές	(11.803,37)	-	-	-	-	-	**(11.803,37)**
Μεταφορές	-	180.970,64	16.420,63	13.323,82	17.438,53	(595.737,88)	**(367.584,26)**
Πωλήσεις	-	-	-	(72.518,86)	(13.222,63)	-	**(85.741,49)**
Καταστροφές	-	-	(532,48)	(25.901,99)	(28.801,37)	-	**(55.235,84)**
Συναλλαγματική διαφορά	16.988,90	113.428,86	(18.030,26)	(23.730,29)	(67.948,61)	(68.418,30)	**(47.709,70)**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.108.871,71**	**26.620.328,52**	**17.456.901,14**	**3.670.276,43**	**6.945.496,18**	**4.095.686,27**	**63.897.560,25**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**-**	**6.189.968,64**	**12.824.013,21**	**2.093.131,08**	**5.003.042,18**	**-**	**26.110.155,11**
Αποσβέσεις χρήσης	-	583.577,88	680.578,04	251.396,67	377.645,03	-	**1.893.197,62**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	(55.775,69)	(4.182,68)	-	**(59.958,37)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	(69,44)	(14.949,81)	(28.457,15)	-	**(43.476,40)**
Συναλλαγματική διαφορά	-	7.492,14	(10.662,47)	(9.229,59)	(44.193,75)	-	**(56.593,67)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2017	**-**	**6.781.038,66**	**13.493.859,34**	**2.264.572,66**	**5.303.853,63**	**-**	**27.843.324,29**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.108.871,71**	**19.839.289,86**	**3.963.041,80**	**1.405.703,77**	**1.641.642,55**	**4.095.686,27**	**36.054.235,96**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2018	**5.108.871,71**	**26.620.328,52**	**17.456.901,14**	**3.670.276,43**	**6.945.496,18**	**4.095.686,27**	**63.897.560,25**
Προσθήκες	147.189,73	30.168,11	919.715,05	230.210,42	421.773,90	5.677.661,27	**7.426.718,48**
Αναπροσαρμογές	76.717,87	-	-	-	-	-	**76.717,87**
Μεταφορές	598.961,64	147.375,83	60.350,94	0,61	47.391,44	(937.350,92)	**(83.270,46)**
Πωλήσεις	-	-	-	(2.495,40)	(15.167,27)	-	**(17.662,67)**
Καταστροφές	-	(16.847,10)	(7.687,41)	-	(4.030,88)	-	**(28.565,39)**
Συναλλαγματική διαφορά	987,20	6.594,20	(32.390,91)	(26.960,33)	(89.728,13)	(30.082,03)	**(171.580,00)**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2018	**5.932.728,15**	**26.787.619,56**	**18.396.888,81**	**3.871.031,73**	**7.305.735,24**	**8.805.914,59**	**71.099.918,08**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**-**	**6.781.038,66**	**13.493.859,34**	**2.264.572,66**	**5.303.853,63**	**-**	**27.843.324,29**
Αποσβέσεις χρήσης	-	588.755,47	694.922,67	268.740,64	434.594,30	-	**1.987.013,08**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	(2.495,40)	(8.638,97)	-	**(11.134,37)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	(11.316,08)	(7.692,69)	(24.953,34)	(5.118,51)	-	**(49.080,62)**
Συναλλαγματική διαφορά	-	520,51	(16.238,05)	(10.443,34)	(62.082,88)	-	**(88.243,76)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2018	**-**	**7.358.998,56**	**14.164.851,27**	**2.495.421,22**	**5.662.607,57**	**-**	**29.681.878,62**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**5.932.728,15**	**19.428.621,00**	**4.232.037,54**	**1.375.610,51**	**1.643.127,67**	**8.805.914,59**	**41.418.039,46**

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Μέσα Μεταφοράς	Έπιπλα και Η/Υ	Ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΟ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2017	**4.172.962,73**	**21.036.561,98**	**12.234.612,78**	**2.463.222,35**	**4.612.515,98**	**94.713,45**	**44.614.589,27**
Προσθήκες	-	55.368,05	118.023,81	209.391,26	360.195,47	375.446,63	**1.118.425,22**
Αναπροσαρμογές	(11.803,37)	-	-	-	-	-	**(11.803,37)**
Μεταφορές	-	180.970,64	477,06	-	-	(380.145,45)	**(198.697,75)**
Πωλήσεις	-	-	-	-	(4.451,83)	-	**(4.451,83)**
Καταστροφές	-	-	(532,48)	-	(5.928,63)	-	**(6.461,11)**
Συναλλαγματικές διαφορές							**-**
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2017	**4.161.159,36**	**21.272.900,67**	**12.352.581,17**	**2.672.613,61**	**4.962.330,99**	**90.014,63**	**45.511.600,43**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**-**	**5.313.018,85**	**9.562.408,91**	**1.641.272,96**	**3.851.145,81**	**-**	**20.367.846,53**
Αποσβέσεις χρήσης	-	477.723,66	380.826,35	135.809,41	208.002,04	-	**1.202.361,46**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	-	(3.784,71)	-	**(3.784,71)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	-	(69,44)	-	(5.928,53)	-	**(5.997,97)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2017	**-**	**5.790.742,51**	**9.943.165,82**	**1.777.082,37**	**4.049.434,61**	**-**	**21.560.425,31**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**4.161.159,36**	**15.482.158,16**	**2.409.415,35**	**895.531,24**	**912.896,38**	**90.014,63**	**23.951.175,12**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2018	**4.161.159,36**	**21.272.900,67**	**12.352.581,17**	**2.672.613,61**	**4.962.330,99**	**90.014,63**	**45.511.600,43**
Προσθήκες	147.189,73	21.878,11	765.082,29	70.727,41	264.176,47	346.172,22	**1.615.226,23**
Αναπροσαρμογές	302.529,20	-	-	-	-	-	**302.529,20**
Μεταφορές	0,27	75.255,71	15.217,85	0,61	-	(173.744,90)	**(83.270,46)**
Πωλήσεις	-	-	-	-	(8.639,17)	-	**(8.639,17)**
Καταστροφές	-	(16.847,10)	-	-	(1.462,60)	-	**(18.309,70)**
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	-	-	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2018	**4.610.878,56**	**21.353.187,39**	**13.132.881,31**	**2.743.341,63**	**5.216.405,69**	**262.441,95**	**47.319.136,53**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**-**	**5.790.742,51**	**9.943.165,82**	**1.777.082,37**	**4.049.434,61**	**-**	**21.560.425,31**
Αποσβέσεις χρήσης	-	483.402,75	376.077,90	143.451,15	221.966,55	-	**1.224.898,35**
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-	-	-	(8.638,97)	-	**(8.638,97)**
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	-	(11.316,08)	-	-	(1.186,26)	-	**(12.502,34)**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2018	**-**	**6.262.829,18**	**10.319.243,72**	**1.920.533,52**	**4.261.575,93**	**-**	**22.764.182,35**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**4.610.878,56**	**15.090.358,21**	**2.813.637,59**	**822.808,11**	**954.829,76**	**262.441,95**	**24.554.954,18**

Για τα οικόπεδα και τα κτίρια δεν υφίστανται υποθήκες και εμπράγματα βάρη κατά την 31.12.2018 τόσο για τον Όμιλο όσο και για την Εταιρεία.

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

6. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Οι επενδύσεις σε ακίνητα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2017	**1.708.329,99**	**1.620.726,55**
Προσθήκες	-	-
Πωλήσεις	-	-
Συναλλαγματική διαφορά	(15.629,13)	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2017	**1.692.700,86**	**1.620.726,55**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**197.566,32**	**195.814,25**
Αποσβέσεις χρήσης	57.006,93	55.567,44
Αποσβέσεις πωληθέντων	-	-
Συναλλαγματική διαφορά	(312,58)	-
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2017	**254.260,67**	**251.381,69**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**1.438.440,19**	**1.369.344,86**
Αξία κτήσης 1 Ιανουαρίου 2018	**1.692.700,86**	**1.620.726,55**
Συναλλαγματική διαφορά	(18.059,25)	-
Αξία κτήσης 31 Δεκεμβρίου 2018	**1.674.641,61**	**1.620.726,55**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**254.260,67**	**251.381,69**
Αποσβέσεις χρήσης	56.645,74	55.567,44
Συναλλαγματική διαφορά	(722,38)	-
Σωρευμένες αποσβέσεις 31 Δεκεμβρίου 2018	**310.184,03**	**306.949,13**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**1.364.457,58**	**1.313.777,42**

Ο Όμιλος εφαρμόζει το μοντέλο κόστους για την επιμέτρηση των επενδύσεων σε ακίνητα, τα οποία έχει στην ιδιοκτησία του και δεν τα χρησιμοποιεί για τις συνήθεις παραγωγικές εργασίες τους, αλλά τα εκμισθώνει σε τρίτους. Τα έσοδα από ενοίκια προερχόμενα από επενδυτικά ακίνητα για τη χρήση είναι Ευρώ 63.144 (2017: Ευρώ 62.272).
Επί των ανωτέρω ακινήτων δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη. Επίσης, δεν πραγματοποιήθηκαν έξοδα για τα επενδυτικά ακίνητα εντός της χρήσης και δεν υπάρχουν λοιπές υποχρεώσεις που να προκύπτουν από συμβάσεις μισθώσεων ακινήτων.

Η λογιστική αξία των επενδυτικών ακινήτων της μητρικής εταιρείας την 31/12/2018 δεν απέχει σημαντικά από την εύλογη αξία τους. Ο προσδιορισμός της αξίας τους πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητο εξωτερικό ορκωτό εκτιμητή, μέλος του σώματος ορκωτών εκτιμητών και πιστοποιημένο κατά TEGoVA (The European Group of Valuers' Associations).

Οι αποσβέσεις τους υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής αυτών και των τμημάτων τους η οποία εκτιμάται στη χρονική διάρκεια 20 έως 50 ετών.

7. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αφορούν άδειες λογισμικών προγραμμάτων και κόστη και δαπάνες αναφορικά με την εσωτερική δημιουργία και ανάπτυξη λογισμικού.

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**3.871.021,17**	**3.268.970,67**
Προσθήκες	1.231.114,41	58.362,80
Μεταφορές	198.696,30	198.696,30
Συναλλαγματική διαφορά	(34.962,53)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**5.265.869,35**	**3.526.029,77**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**1.932.089,92**	**1.358.418,25**
Αποσβέσεις χρήσης	319.505,11	281.408,66
Αποσβέσεις Καταστροφέντων	(34.725,02)	-
Συναλλαγματική διαφορά	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**2.216.870,01**	**1.639.826,91**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**3.048.999,34**	**1.886.202,86**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**5.265.869,35**	**3.526.029,77**
Προσθήκες	224.133,97	210.594,91
Μεταφορές	81.693,26	81.693,26
Καταστροφές	(4.637,66)	
Συναλλαγματική διαφορά	(23.044,74)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**5.544.014,18**	**3.818.317,94**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**2.216.870,01**	**1.639.826,91**
Αποσβέσεις χρήσης	347.371,52	303.365,36
Αποσβέσεις Καταστραφέντων	(4.645,77)	
Συναλλαγματική διαφορά	(11.297,91)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**2.548.297,85**	**1.943.192,27**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**2.995.716,33**	**1.875.125,67**

Εσωτερικώς δημιουργούμενα πάγια που συμπεριλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα υπάρχουν μόνο στην μητρική και αφορούν την ανάπτυξη του λογισμικού προγράμματος ΔΙΑΣ. Τα στοιχεία για το πάγιο αυτό παρατίθενται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**410.788,59**	**410.788,59**
Προσθήκες	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**410.788,59**	**410.788,59**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2017	**193.706,65**	**193.706,65**
Αποσβέσεις περιόδου	19.385,00	19.385,00
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**213.091,00**	**213.091,00**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2017	**197.697,00**	**197.697,00**
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	**410.788,59**	**410.788,59**
Προσθήκες	**-**	**-**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**410.788,59**	**410.788,59**
Σωρευμένες αποσβέσεις 1 Ιανουαρίου 2018	**213.091,00**	**213.091,00**
Αποσβέσεις περιόδου	27.086,16	27.086,16
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	**240.177,72**	**240.177,72**
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2018	**170.611,28**	**170.611,28**

8. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Η Εταιρεία καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης καθώς και της προηγούμενης χρήσης, αναλύονται ως εξης:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2017	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2017	% Συμμετοχής
KLEFER A.E	ΕΛΛΑΔΑ	1.173.881,21	-	1.173.881,21	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	ΤΟΥΡΚΙΑ	232.206,36	-	232.206,36	70%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	ΑΓΓΛΙΑ	17.891.538,43	-	17.891.538,43	100%
		19.297.626,00	**-**	**19.297.626,00**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2018	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2018	% Συμμετοχής
KLEFER A.E	ΕΛΛΑΔΑ	1.173.881,21	-	1.173.881,21	50%
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	ΤΟΥΡΚΙΑ	232.206,36	-	232.206,36	70%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	ΑΓΓΛΙΑ	17.891.538,43	3.800.000,00	21.691.538,43	100%
		19.297.626,00	**-**	**23.097.626,00**	

Η εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης καθώς και της προηγούμνενης χρήσης, αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2017	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2017	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS DMCC	Ντουμπάι	52.507,00	(52.507,00)	-	100%
		52.507,00	**(52.507,00)**	**-**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2018	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2018	% Συμμετοχής
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ	Ελλάδα	-	100.000,00	100.000,00	100%
		-	**100.000,00**	**100.000,00**	

Η Εταιρεία HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης καθώς και της προηγούμνενης χρήσης, αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2017	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2017	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	Κίνα	5.800.038,78	2.537.063,20	8.337.101,98	100%
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	Κίνα	90.670,00	-	90.670,00	100%
		5.890.708,78	-	**8.427.771,98**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2018	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2018	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	Κίνα	8.337.101,98	5.931.085,34	14.268.187,33	100%
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	Κίνα	90.670,00	-	90.670,00	100%
		8.427.771,98	**5.931.085,34**	**14.358.857,33**	

Η Εταιρεία KLEEMANN LIFTS UK LTD καταχωρεί τις Συμμετοχές σε Θυγατρικές στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της στο κόστος κτήσης αυτών μείον τυχόν απομείωση της αξίας τους. Οι συμμετοχές της, κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης καθώς και της προηγούμνεης χρήσης, αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2017	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2017	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS RUS	Ρωσία	242.780,00	-	242.780,00	99,5%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	Αυστραλία	2.520.598,07	-	2.520.598,07	80,1%
KLEEMANN AUFZUGE	Γερμανία	500.000,00	-	500.000,00	100%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O	Σερβία	3.776.162,00	-	3.776.162,00	100%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	Ρουμανία	300.003,87	-	300.003,87	100%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	Χονγκ-Κονγκ	7.595.376,50	2.000.000,00	9.595.376,50	
KLEEMANN SERVICES LTD	Κύπρος	77.218,00	-	77.218,00	100%
KLEEMANN DIZALA	Κροατία	200.000,00	-	200.000,00	100%
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	Γαλλία	-	100.000,00	100.000,00	100%
		15.212.138,44	**2.100.000,00**	**17.312.138,44**	

Επωνυμία	Χώρα Εγκατάστασης	Αξία κτήσης 01.01.2018	Μεταβολές	Αξία κτήσης 31.12.2018	% Συμμετοχής
KLEEMANN LIFTS RUS	Ρωσία	242.780,00		242.780,00	99,5%
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	Αυστραλία	2.520.598,07	561.020,49	3.081.618,56	100%
KLEEMANN AUFZUGE	Γερμανία	500.000,00		500.000,00	100%
KLEEMANN LIFTOVI D.O.O	Σερβία	3.776.162,00		3.776.162,00	100%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	Ρουμανία	300.003,87		300.003,87	100%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	Χονγκ-Κονγκ	9.595.376,50	7.200.000,00	16.795.376,50	100%
KLEEMANN SERVICES LTD	Κύπρος	77.218,00	202.625,00	279.843,00	100%
KLEEMANN DIZALA	Κροατία	200.000,00	(200.000,00)	-	100%
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	Γαλλία	100.000,00		100.000,00	100%
		17.312.138,44	**7.763.645,49**	**25.075.783,93**	

Η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι δεν προκύπτουν λόγοι απομείωσης της αξίας των συμμετοχών.

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στην ικανότητα των παραπάνω επιχειρήσεων να μεταφέρουν κεφάλαια στην εταιρεία με τη μορφή ταμειακών μερισμάτων ή αποπληρωμές δανείων ή προκαταβολές. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος δεν έχει συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες δομημένες οντότητες.

Σημαντικές Μεταβολές στη σύνθεση του Ομίλου

Η κυπριακή εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD ολοκλήρωσε τον Σεπτέμβριο την ίδρυση νέας θυγατρικής στην Ελλάδα, με την επωνυμία KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ. Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της νέας θυγατρικής ανέρχεται σε Ευρώ 100 χιλ με συμμετοχή 100% της KLEEMANN SERVICES LTD. Αντικείμενο της επιχείρησης είναι η εγκατάσταση ολοκληρωμένων συστημάτων ανελκυστήρων.

Τον Οκτώβριο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 202,6 χιλ. στη θυγατρική εταιρεία KLEEMANN SERVICES LTD, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων.

Τον Φεβρουάριο του 2018 αποφασίστηκε από την Kleemann Hellas ABEE αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 2,8 εκ. στη θυγατρική εταιρεία στην Αγγλία, Kleemann Lifts UK Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα. Τον Ιούλιο του 2018 αποφασίστηκε από την Kleemann Hellas ABEE αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 1,0 εκ. στη θυγατρική εταιρεία στην Αγγλία, Kleemann Lifts UK Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα.

Τον Απρίλιο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 2,1 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων στη Κίνα. Τον Ιούλιο του 2018 αποφασίστηκε από την KLEEMANN LIFTS UK Ltd αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ 5,1 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία του Χονγκ Κονγκ, HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED, που θα χρησιμοποιηθεί αντίστοιχα με σκοπό τη χρηματοδότηση επενδύσεων στη Κίνα.

Η HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED προχώρησε κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2018 σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου Ευρώ συνολικού ύψους 5,9 εκατ. στη θυγατρική εταιρεία της στη Κίνα, KLEEMANN LIFTS (CHINA) Co. Ltd, που θα χρησιμοποιηθεί με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων.

Τον Οκτώβριο του 2018 η KLEEMANN LIFTS UK Ltd προχώρησε σε εξαγορά του υπολοίπου 20% της θυγατρικής της στην Αυστραλία, KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY. Ως αποτέλεσμα, το ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής ανέρχεται πλέον σε 100%.

Υπεραξία

Η μεταβολή στο κονδύλι της υπεραξίας παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2018	**2017**
Λογιστική Αξία την 1/1	1.787.873,86	1.787.873,86
Προσθήκες	378.868,67	-
Απομειώσεις	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12	**2.166.742,53**	**1.787.873,86**

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, τον Οκτώβριο του 2018 ο Όμιλος εξαγόρασε το υπόλοιπο 20% της εταιρείας KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY, για το ποσό των Ευρώ 561.020,49. Το συνολικό κόστος κτήσης αυτής της εταιρίας ανήλθε σε Ευρώ 3.081.618,56, δηλαδή υψηλότερο από το μετοχικό κεφάλαιο που είχε αποκτήσει και επομένως ο Όμιλος αναγνώρισε υπεραξία.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
Κατά την 31/12/2018 διενεργήθηκε έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36. Από τη διενέργεια του εν λόγω ελέγχου δεν ανέκυψε θέμα απομείωσης υπεραξίας κατά την 31/12/2018.

Η ανακτήσιμη αξία προσεγγίσθηκε βάσει αξίας χρήσεως (value in use). Η αξία χρήσεως προκύπτει ως η παρούσα αξία προβλεπόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών των εταιρειών προεξοφλημένες σε επιτόκιο που αντικατοπτρίζει τη χρονική αξία του χρήματος και τον κίνδυνο που σχετίζεται με τις εταιρείες. Ο υπολογισμός αυτός χρησιμοποιεί προβλέψεις ταμειακών ροών που έχουν εγκριθεί από τη διοίκηση και καλύπτουν τετραετή περίοδο με αναγωγή στο διηνεκές. Ο υπολογισμός της αξίας της χρήσης βασίστηκε στις παρακάτω βασικές παραδοχές.

Για τον υπολογισμό των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της και ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις
Αντίστοιχα, πραγματοποιήθηκε έλεγχος απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της αξίας κτήσης θυγατρικών και δεν προέκυψε κάποια διαφορά.

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης
Η ανακτήσιμη αξία κάθε ΜΔΤΡ (Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών) καθορίζεται σύμφωνα με τον υπολογισμό της αξίας χρήσης της (value in use). Ο προσδιορισμός προκύπτει μέσω της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών (μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών), όπως αναμένεται να παραχθούν από κάθε Θυγατρική Εταιρεία ως ξεχωριστή/διακριτή ΜΔΤΡ. Η συγκεκριμένη μεθοδολογία προσδιορισμού της αξίας χρήσης επηρεάζεται (έχει ευαισθησία) από τις εξής βασικές παραδοχές, όπως αυτές υιοθετήθηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών:

- Κατάρτιση 5ετών επιχειρηματικών σχεδίων ανά ΜΔΤΡ:
  - ✓ Μέγιστη περίοδος 5 ετών. Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας εξάγονται συμπερασματικά χρησιμοποιώντας εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης που αναφέρονται παρακάτω,
  - ✓ Βάσει πρόσφατα καταρτισμένων προϋπολογισμών και εκτιμήσεων,
  - ✓ Προϋπολογιστικά περιθώρια λειτουργικού κέρδους και EBITDA & μελλοντικές εκτιμήσεις με χρήση εύλογων παραδοχών.

Οι υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των ΜΔΤΡ βασίστηκαν σε 5ετή επιχειρηματικά σχέδια εγκεκριμένα από τη Διοίκηση, τα οποία έχουν συμπεριλάβει τις απαραίτητες αναθεωρήσεις για την αποτύπωση της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας και αντανακλούν προηγούμενη εμπειρία, προβλέψεις κλαδικών μελετών και λοιπές διαθέσιμες πληροφορίες από εξωτερικές πηγές.

- Ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές:

Οι ταμειακές ροές πέραν της 5ετίας έχουν εξαχθεί συμπερασματικά χρησιμοποιώντας τις εκτιμήσεις των ποσοστών ανάπτυξης στο διηνεκές, όπως αυτές λήφθηκαν από εξωτερικές πηγές (έως 2% ανάλογα τη χώρα δραστηριοποίησης της κάθε ΜΔΤΡ).

Μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (WACC):
Η μέθοδος του WACC αντανακλά το προεξοφλητικό επιτόκιο των μελλοντικών ταμειακών ροών κάθε ΜΔΤΡ, σύμφωνα με το οποίο σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού και τυχόν επιχορηγήσεις, προκειμένου για να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων της εταιρείας. Για τις χρήσεις 2020 και έπειτα έχει γίνει επαναπροσδιορισμός του μέσου σταθμισμένου κόστος κεφαλαίου (WACC στο διηνεκές) λόγω της προσδοκώμενης βελτίωσης των οικονομικών μεγεθών.

Οι βασικές παράμετροι προσδιορισμού του σταθμισμένου κόστους κεφαλαίου (WACC) περιλαμβάνουν:

- Απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς (risk-free return):

Δεδομένου του προσδιορισμού όλων των ταμειακών ροών των επιχειρηματικών σχεδίων στο νόμισμα του ευρώ, ως απόδοση μηδενικού κινδύνου (risk-free return), χρησιμοποιήθηκε η απόδοση του δεκαετούς Γερμανικού Ομολόγου.

- Ειδικός κίνδυνος της χώρας (country risk premium):

Για τον υπολογισμό του ειδικού κινδύνου της χώρας (country risk premium) λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την δραστηριοποίηση στην κάθε αγορά (Κίνα, Αυστραλία κλπ), όπως αυτό προκύπτει από το προαναφερθέν country risk premium, έχει συμπεριληφθεί στο Κόστος Κεφαλαίου (Cost of Equity) της κάθε εταιρείας.

- Equity risk premium:

Για τον υπολογισμό του equity risk premium λήφθηκαν υπόψη εκτιμήσεις από ανεξάρτητες πηγές. Οι δείκτες ευαισθησίας beta αξιολογούνται ετήσια με βάση δημοσιευμένα δεδομένα της αγοράς. Εκτός των ανωτέρω εκτιμήσεων σχετικά με τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης των ΜΔΤΡ, δεν έχουν υποπέσει στην αντίληψη της Διοίκησης, μεταβολές στις συνθήκες που ενδεχομένως να επηρέαζαν τις λοιπές παραδοχές της.

Τα επιτόκια προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκαν στο διηνεκές εκτιμήθηκαν από 5% έως και 15% ανάλογα τη χώρα και γεωγραφική περιοχή (Ευρώπη, Ασία, Αυστραλία) δραστηριοποίησης της κάθε ΜΔΤΡ.

Ανάλυση ευαισθησίας των ανακτήσιμων ποσών:

Η Διοίκηση δεν γνωρίζει επί του παρόντος οποιοδήποτε άλλο γεγονός ή συνθήκη που θα επέφερε λογικά πιθανή μεταβολή σε κάποια από τις βασικές παραδοχές στις οποίες βασίστηκε ο προσδιορισμός του ανακτήσιμου ποσού των ΜΔΤΡ. Παρά ταύτα, την 31/12/2018, ο Όμιλος ανέλυσε την ευαισθησία των ανακτήσιμων ποσών ανά ΜΔΤΡ σε σχέση με μία μεταβολή σε κάποιες από τις βασικές παραδοχές που παρουσιάζονται ανωτέρω ενδεικτικά αναφέρεται μία αλλαγή:

(i) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο περιθώριο EBITDA έως το 2020 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο EBITDA έως το διηνεκές,
(ii) μίας εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το 2020 και μισής εκατοστιαίας μονάδας στο επιτόκιο προεξόφλησης έως το διηνεκές ή
(iii) μισής εκατοστιαίας μονάδας στον ρυθμό ανάπτυξης έως το διηνεκές.

Από τις σχετικές αναλύσεις ευαισθησίας δεν προκύπτει κάποιο ποσό απομείωσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων που αποτιμήθηκαν.

ΟΜΙΛΟΣ KLEEMANN LIFTS UK

Οι παρακάτω πίνακες συνοψίζουν τις οικονομικές πληροφορίες του Ομίλου Kleemann Lifts UK, ο οποίος αποτελείται από τις θυγατρικές της Kleemann Lifts UK Ltd, η οποία ανήκει κατά 100% στην Kleemann Hellas S.A.:

Κατάσταση Αποτελεσμάτων για τη Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου		
(Ποσά σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)		
	KL. LIFTS UK ΟΜΙΛΟΣ	
	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	**31.12.2017**
Πωλήσεις	**63.335.296,41**	**56.527.491,81**
Κόστος Πωληθέντων	(50.916.052,00)	**(43.673.951,47)**
Μικτά κέρδη	**12.419.244,41**	**12.853.540,34**
Λοιπά έσοδα / (έξοδα)	240.039,74	**431.200,49**
Έξοδα Διάθεσης	(4.835.872,71)	**(3.731.108,03)**
Έξοδα Διοίκησης	(4.549.811,95)	**(4.416.482,59)**
Έξοδα Ερευνών και Ανάπτυξης	-	-
Κέρδη προ φόρων και χρηματοδοτικών αποτελεσμάτων	**3.273.599,49**	**5.137.150,21**
Χρηματοδοτικά έσοδα	25.940,45	**115.102,60**
Χρηματοδοτικά έξοδα	(65.331,64)	**(195.430,50)**
Έσοδα από μερίσματα	-	-
Αύξηση (μείωση) αξιας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	-	-
Κέρδη προ φόρων	**3.234.208,30**	**5.056.822,31**
Φόρος εισοδήματος	(676.091,93)	(692.730,00)
Κέρδη μετά από φόρους	**2.558.116,37**	**4.364.092,31**
Κατανέμονται σε:		
-Ιδιοκτήτες μητρικής	2.554.241,58	4.230.478,18
-Δικαιώματα Μειοψηφίας	3.874,79	133.614,13
	2.558.116,37	**4.364.092,31**
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	**3.738.813,09**	**5.490.140,08**

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης 31 Δεκεμβρίου

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)	KL. LIFTS UK ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2018	**31.12.2017**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Μακροπρόθεσμο ενεργητικό		
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	13.694.986,43	8.729.199,48
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.096.074,18	1.129.742,18
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	0,00	0,00
Συμμετοχές σε θυγατρικές	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	177.062,05	376.068,21
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	113.299,91	119.041,62
Υπεραξία	2.166.742,53	1.787.873,86
	17.248.165,10	**12.141.925,34**
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Αποθέματα	6.940.364,19	7.216.058,44
Απαιτήσεις από πελάτες	10.426.322,66	9.022.037,23
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	5.523.233,66	5.135.673,40
Επενδύσεις	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	9.020.960,46	9.485.494,82
	31.910.880,97	**30.859.263,89**
Σύνολο ενεργητικού	**49.159.046,07**	**43.001.189,23**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Καθαρή θέση		
Μετοχικό Κεφάλαιο	21.691.538,73	17.891.538,73
Κέρδη εις νέο	6.295.026,12	4.363.344,47
Σύνολο καθαρής θέσης μετόχων Εταιρείας	**27.986.564,85**	**22.254.883,20**
Δικαιώματα μειοψηφίας	5.239,90	378.330,63
Σύνολο καθαρής θέσης	**27.991.804,75**	**22.633.213,83**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	63.394,80	120.276,53
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	34.352,63	27.560,20
Προβλέψεις	-	29.384,26
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.587,42	238.563,28
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	84.594,60	80.996,96
	188.929,45	**496.781,23**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Προμηθευτές	10.973.444,19	10.932.385,20
Οφειλές από φόρους τέλη	466.659,91	1.144.533,39
Λοιπές υποχρεώσεις	9.213.381,87	7.340.659,44
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	12.698,95	109.910,37
Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις	312.126,95	343.705,78
	20.978.311,87	**19.871.194,17**
Σύνολο υποχρεώσεων	**21.167.241,32**	**20.367.975,40**
Σύνολο Καθαρής Θέσης και Υποχρεώσεων	**49.159.046,07**	**43.001.189,24**

Κατάσταση Ταμιακών Ροών για τη Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου		
(Ποσά σε Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)		
	KL. LIFTS UK ΟΜΙΛΟΣ	
	Από 1 Ιανουαρίου εως	
	31.12.2018	**31.12.2017**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	3.217.008,29	4.266.676,60
Καταβληθέντες τόκοι	-4.152,43	-95.817,06
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος	-979.357,44	-731.740,38
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**2.233.498,42**	**3.439.119,16**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	-561.020,49	0,00
Αγορές ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων	-5.701.294,72	-4.011.209,91
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	2.495,40	39.742,36
Τόκοι εισπραχθέντες	33.275,71	244,20
Μερίσματα εισπραχθέντα	145.042,20	68.595,86
Λοιπά	0	52030,33
	-6.081.501,90	**-3.850.597,16**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	3.762.424,77	0,00
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια		
Εξοφλήσεις δανείων	-95.585,69	-692.982,26
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	-44.261,56	-27.763,58
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.	-239.108,40	-205.698,44
	3.383.469,12	**-926.444,28**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	**-464.534,36**	**-1.337.922,28**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στην αρχή της χρήσης	9.485.494,82	10.823.417,10
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών στο τέλος της χρήσης	**9.020.960,46**	**9.485.494,82**

9. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Γραμμάτια εισπρακτέα μακρ. Λήξης	4.474.390,37	4.762.412,47	4.474.390,37	4.762.412,47
Επιταγές εισπρακτέες μακρ. Λήξης	7.487,33	32.408,17	7.487,33	32.408,17
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	1.262.750,38	1.338.337,53	1.075.047,38	881.612,32
	5.744.628,08	**6.133.158,17**	**5.556.925,08**	**5.676.432,96**

Η Εταιρεία έχει προχωρήσει σε συμφωνίες με ορισμένους πελάτες εσωτερικού, με βάση τις οποίες τα υπόλοιπα αυτών διακανονίζονται σε έντοκες ή άτοκες μηνιαίες δόσεις. Οι μακροπρόθεσμες αυτές απαιτήσεις εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο αναπόσβεστο κόστος. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε είναι το μέσο επιτόκιο δανεισμού της εταιρείας. Το επιτόκιο αυτό ανέρχεται σε περίπου 3,0% για τις χρήσεις 2018 και 3,7% 2017.

10. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται επί των προσωρινών διαφορών, σύμφωνα με τη μέθοδο της υποχρέωσης, με τη χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες του Ομίλου.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων του Ομίλου επανεξετάζεται σε κάθε χρήση, προκειμένου το υπόλοιπο που εμφανίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης να απεικονίζει τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές.

Ο συντελεστής με τον οποίο υπολογίζεται ο αναβαλλόμενος φόρος είναι ίσος με αυτόν που εκτιμάται ότι θα ισχύει κατά την στιγμή αναστροφής των προσωρινών φορολογικών διαφορών. Ο αναβαλλόμενος φόρος της Εταιρείας έχει υπολογιστεί λαμβάνοντας υπόψη τον φορολογικό συντελεστή που θα ισχύει κατά την ημερομηνία ανάκτησης των σχετικών αξιών.

Για τον υπολογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας της μητρικής, καθώς και των θυγατρικών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα χρησιμοποιήθηκε ο φορολογικός συντελεστής των ετών, όπου αναμένεται να γίνει η διευθέτηση των προσωρινών διαφορών. Ο φορολογικός συντελεστής για τη χρήση 2019 θα ανέλθει σε 28%, τη χρήση 2020 σε 27%, το 2021 σε 26% και από το 2022 σε 25%.

Οι κινήσεις στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις 2018 και 2017 έχουν ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ	**Υπόλοιπο 1 Ιαν. 17**	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 17**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(2.153.160,46)	(111.034,13)	-	2.967,24	(2.261.227,35)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(36.111,88)	5.997,47	-	(3.013,71)	(33.128,12)
Προβλέψεις για απαξ. αποθέμ.	327.451,07	209.399,68	-	3,21	536.853,96
Απαιτήσεις από πελάτες	3.010.148,75	(349.982,02)	-	(25.863,54)	2.634.303,19
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	727.234,17	80.059,23	-	110.501,85	917.795,25
Άλλες προβλέψεις	364.653,73	183.273,32	-	(11.573,55)	536.353,50
Λοιπά	152.222,13	178.826,19	-	(48.866,39)	282.181,92
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**2.392.437,51**	**196.539,74**	**-**	**24.155,11**	**2.613.132,35**

Κατ/ση Οικονομικής Θέσης					
Αναβ/νες φορ/κές Απαιτ.	**2.500.889,91**				**2.789.461,57**
Αναβ/νες φορ/κές Υποχρ.	108.452,04				176.329,22
Σύνολο	**2.392.437,51**				**2.613.132,35**

	Υπόλοιπο 1 Ιαν. 18	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 18**
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	(2.261.227,35)	226.828,51	(482,24)	(59.645,79)	(2.094.526,87)
Ασώματες ακινητοποιήσεις	(33.128,12)	10.037,76	378,92	(1.488,00)	(24.199,44)
Προβλέψεις για απαξ. αποθέμ.	536.853,96	259.509,39	-	0,11	796.363,46
Απαιτήσεις από πελάτες	2.634.303,19	(52.328,86)	3.265,46	(25.061,37)	2.560.178,42
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	917.795,25	(46.789,54)	185,36	(13.531,41)	857.659,66
Άλλες προβλέψεις	536.353,50	(390.537,28)	- (24.148,12)	8.347,20	154.163,42
Λοιπά	282.181,92	113.897,57		(20.070,05)	351.861,31
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**2.613.132,35**	**120.617,54**	**(20.800,62)**	**(111.449,31)**	**2.601.499,95**

Κατ/ση Οικονομικής Θέσης					
Αναβ/νες φορ/κές Απαιτ.	2.500.889,91				2.789.461,57
Αναβ/νες φορ/κές Υποχρ.	108.452,04				176.329,22
Σύνολο	**2.392.437,51**				**2.613.132,35**

Τα αντίστοιχα ποσά για την Εταιρεία παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Υπόλοιπο 1 Ιαν. 17**	**Χρέωση στα Αποτελέσματα**	**Μεταβολή φορολογικού συντελεστή**	**Χρέωση στην Καθαρά Θέση**	**Υπόλοιπο 31 Δεκ. 17**
Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	(1.871.342,18)	(97.388,50)	-	-	(1.968.730,68)
Ασώματες Ακινητοποιήσεις	(53.442,93)	12.712,08	-	-	(40.730,85)
Προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα	294.465,71	233.835,90	-	-	528.301,61
Απαιτήσεις από πελάτες	2.846.875,75	(353.045,02)	-	-	2.493.830,73
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	639.928,79	49.863,76	-	111.942,03	801.734,58
Άλλες προβλέψεις	257.507,90	168.200,00	-	(32.842,19)	392.865,71
Λοιπά	73.500,90	112.456,08	-	-	185.956,96
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**2.187.493,94**	**83.134,30**	**-**	**79.099,84**	**2.393.228,06**

	Υπόλοιπο 1 Ιαν. 18	Χρέωση στα Αποτελέσματα	Μεταβολή φορολογικού συντελεστή	Χρέωση στην Καθαρά Θέση	Υπόλοιπο 31 Δεκ. 18
Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	(1.968.730,68)	193.014,56	-	(59.749,56)	(1.835.465,68)
Ασώματες Ακινητοποιήσεις	(40.730,85)	16.689,84	-	-	(24.041,01)
Προβλέψεις για απαξιωμένα αποθέματα	528.301,61	261.782,71	-	-	790.084,32
Απαιτήσεις από πελάτες	2.493.830,73	(32.402,64)	-	-	2.461.428,09
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	801.734,58	(40.321,48)	-	(9.821,60)	751.591,50
Άλλες προβλέψεις	392.865,71	(342.200,00)	-	(9.167,50)	41.498,19
Λοιπά	185.956,96	12.405,37	-	-	198.362,35
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	**2.393.228,06**	**68.968,36**	**-**	**(78.738,66)**	**2.383.457,76**

11. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

Τα Αποθέματα έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	5.989.080,19	5.929.649,62	3.636.087,65	3.067.289,76
Πρώτες ύλες και λοιπά υλικά παραγωγής	23.784.945,57	23.026.744,06	16.288.891,07	16.099.110,91
Εμπορεύματα	2.811.303,09	2.274.687,25	8.728,00	80.092,47
Μείον: Ενδοεταιρικά αποθέματα	(766.232,74)	(779.490,56)		
Μείον: Πρόβλεψη για υποτίμηση	(2.846.846,26)	(1.851.473,77)	(2.821.729,70)	(1.821.729,70)
Σύνολο	**28.972.249,85**	**28.600.116,60**	**17.111.977,02**	**17.424.763,44**

Δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη, επί του συνόλου των αποθεμάτων του Ομίλου.

12. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ

Στις απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνονται τα εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Πελάτες	48.083.700,94	54.634.459,82	30.200.884,49	32.766.014,29
Επιταγές εισπρακτέες μεταχρονολογημένες	3.687.543,78	3.947.583,84	3.667.962,40	3.899.288,99
Γραμμάτια εισπρακτέα	10.095.535,75	12.989.908,37	8.773.853,42	9.516.300,97
Μείον: προβλέψεις επισφαλειών	(22.198.534,94)	(24.659.241,76)	(20.977.339,30)	(21.121.278,19)
Ενδοεταιρικές απαιτήσεις	(13.455.976,26)	(16.529.291,94)	-	-
Σύνολο	**26.212.269,27**	**30.383.418,33**	**21.665.361,01**	**25.060.326,06**

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση με την πιστωτική της πολιτική και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

Η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις έχει σχηματιστεί για συγκεκριμένα υπόλοιπα πελατών που έχουν ξεπεράσει την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, για τα περισσότερα από τα οποία ο Όμιλος έχει προσφύγει στα δικαστήρια.

Επί των απαιτήσεων της Εταιρείας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.

13. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Απαιτήσεις έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Χρεώστες διάφοροι	957.544,53	5.812.850,69	2.255.989,49	3.275.253,12
Προκαταβολές προμηθευτών	1.968.355,72	1.143.354,05	497.830,61	794.093,43
Λογ. Διαχ. Προκ/λών & πιστώσεων	65.273,90	68.779,32	25.452,75	51.889,23
Έξοδα επόμενων χρήσεων	448.497,21	442.354,63	281.231,87	144.766,40
Αγορές υπό παραλαβή	968.057,22	323.646,06	866.157,29	1.310.991,37
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	5.393.649,82	4.629.091,31	2.811,80	26.130,02
Λοιπά	2.903.639,46	910.403,10	-	-
Σύνολο	**12.705.017,86**	**13.330.479,16**	**3.929.473,81**	**5.603.123,57**

Στο κονδύλι «Χρεώστες Διάφοροι» της μητρικής περιλαμβάνεται κατά κύριο λόγο απαίτηση Φ.Π.Α. (Ευρω 0,3 εκατ.) και απαίτηση προκαταβολής φόρου προηγούμενων χρήσεων (Ευρώ 1,8 εκ).

14. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ

Οι Βραχυπρόθεσμες Επενδύσεις και Χρεόγραφα κατανέμονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία, μέσω των αποτελεσμάτων	123.186,00	190.456,00	123.186,00	190.456,00

Οι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις και χρεόγραφα της Εταιρείας ταξινομούνται στην κατηγορία «Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμημένα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων».

Οι μεταβολές από την επιμέτρηση στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αύξηση / (μείωση) αξίας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα» της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.

Η κίνηση των βραχυπρόθεσμων επενδύσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία είναι ως εξής:

Πίνακας Κίνησης Αξιογράφων

	Σύνολο Μετοχών Εισηγμένων	**Σύνολο Μετοχών μη Εισηγμένων**	**Σύνολο**
2018			
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	184.450,00	6.006,00	**190.456,00**
Αγορές	-	-	**-**
Πωλήσεις	-	-	**-**
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση ή αποτίμηση	(67.270,00)	-	**(67.270,00)**
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**117.180,00**	**6.006,00**	**123.186,00**

	Σύνολο Μετοχών Εισηγμένων	**Σύνολο Μετοχών μη Εισηγμένων**	**Σύνολο**
2017			
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	139.965,00	6.006,00	**145.971,00**
Αγορές	-	-	**-**
Πωλήσεις	-	-	**-**
Κέρδη / (Ζημιές) από πώληση ή αποτίμηση	44.485,00	-	**44.485,00**
Υπόλοιπο λήξης χρήσης	**184.450,00**	**6.006,00**	**190.456,00**

15. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΑΥΤΩΝ

Τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Αυτών έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Ταμείο	4.668.659,26	4.703.580,39	92.056,82	53.691,71
Τραπεζικές καταθέσεις	9.458.725,99	12.908.282,16	3.092.284,48	5.386.751,52
Σύνολο	**14.127.385,25**	**17.611.862,55**	**3.184.341,10**	**5.440.443,23**

Τα διαθέσιμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στα ταμεία του Ομίλου και της Εταιρείας και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση. Κατά τις ανωτέρω ημερομηνίες δεν υπήρχαν υπεραναλήψεις από τραπεζικούς λογαριασμούς.

16. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας αποτελείται από 23.648.700 ονομαστικές μετοχές των Ευρώ 0,35 η κάθε μία, δηλαδή συνολικά Ευρώ 8.277.045 και είναι ολοσχερώς καταβλημένο. Δεν υπάρχουν στο τέλος της τρέχουσας χρήσης, μετοχές της μητρικής Εταιρείας που κατέχονται είτε από την ίδια είτε από θυγατρικές και συγγενείς της επιχειρήσεις.

Τα αποθεματικά διαμορφώθηκαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Λοιπά αποθεματικά:				
Τακτικό αποθεματικό	3.491.499,03	2.790.570,47	2.759.015,00	2.058.857,03
Ειδικά φορολογημένα αποθεματικά	15.693.088,39	12.286.844,98	15.303.088,39	11.896.844,98
Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών	(21.143,63)	(31.190,77)	-	(27.671,43)
Έκτακτο αποθεματικό	65.856,02	65.856,02	65.856,02	65.856,02
Διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων	1.551.067,32	1.607.265,25	1.462.027,67	1.288.596,28
Αφορολόγητα αποθ. αναπτυξιακών νόμων	28.046.861,07	27.413.093,07	26.605.173,71	25.971.405,71
Hedging αποτιμηση παραγωγων ΣΜΕ € / TRL	(105.585,63)	(122.919,56)	(106.709,69)	(124.043,62)
Αποθεματικά από έσοδα φορολογ. κατ' ειδικό τρόπο	193.161,35	181.883,90	68.250,20	68.250,20
Σύνολο	**48.914.803,92**	**44.174.474,54**	**46.156.701,30**	**41.198.095,17**

Τακτικό αποθεματικό

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής εταιρικής νομοθεσίας, ετησίως παρακρατείται το 5% τουλάχιστον των καθαρών κερδών για τη δημιουργία τακτικού αποθεματικού, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την εξίσωση, πριν τη διανομή μερίσματος, του χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού κερδών και ζημιών και διανέμεται μόνο κατά τη διάλυση της Εταιρείας. Η παρακράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, όταν το υπόλοιπό του φθάσει το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

Ειδικά φορολογημένα αποθεματικά

Τα ειδικά φορολογημένα αποθεματικά της Εταιρείας αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη, από τα οποία, αφορούν κάλυψη της ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενο επενδυτικό πρόγραμμα του Ν.3299/04, κάλυψη της ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενο επενδυτικό πρόγραμμα του Μέτρο 6.5, αναλογία μη διανεμηθέντων κερδών από παρακρατηθέντες φόρους μερισμάτων της θυγατρικής KLEFER A.E. και της θυγατρικής KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As, αποθεματικό φορολογημένο για διανομή βάσει του Ν.4172/2013 και τα υπόλοιπα αφορούν προαιρετικό ειδικό αποθεματικό για την υλοποίηση επενδύσεων που σχηματίστηκε στις χρήσεις 2007, 2008 και 2009.

Αποθεματικά αναλογιστικών κερδών

Αφορά αποθεματικό αναλογιστικών διαφορών το οποίο δημιουργήθηκε μετά την τροποποίηση του Δ.Λ.Π. 19.

Έκτακτο αποθεματικό

Αφορά μη διανεμηθέντα αφορολόγητα κέρδη βάσει των διατάξεων του Ν.1892/90 για την κάλυψη ιδίας συμμετοχής σε επιχορηγούμενα επενδυτικά προγράμματα ενταγμένα στις διατάξεις του. Σε περίπτωση διανομής, θα φορολογηθούν με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Διαφορά από αναπροσαρμογή αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων

Προέκυψε από την αναπροσαρμογή αξίας των Γηπέδων – Οικοπέδων στην εύλογη αξία βάσει του Δ.Λ.Π. 16 και από την διαφορά αναπροσαρμογής αξίας από την απορρόφηση της θυγατρικής Moda Lift ABEE.

Αφορολόγητα αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων

Αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη απαλλασσόμενα της φορολογίας βάσει των αναπτυξιακών νόμων για επενδύσεις Ν.1828/89, Ν.1892/90, Ν.2601/98 και Ν.3299/04, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν επαρκή κέρδη για το σχηματισμό τους από το υπόλοιπο των κερδών που απομένουν μετά την διανομή μερισμάτων και αναλογούντων φόρων αυτών. Σε περίπτωση διανομής, θα φορολογηθούν με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα

Τα αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα αφορούν έσοδα από τόκους τραπεζών και υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο

Τα αποθεματικά φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο αφορούν έσοδα από τόκους. Έγινε παρακράτηση φόρου στην πηγή, ενώ πέρα των προπληρωμένων φόρων υπόκεινται σε φορολόγηση στην περίπτωση διανομής τους με τον κατά την περίοδο διανομής ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Λοιπά αποθεματικά
Τα λοιπά αποθεματικά περιλαμβάνουν το αποτέλεσμα της αποτίμησης των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης, τα οποία αποκτήθηκαν από τον όμιλο προκειμένου να αντισταθμιστεί ο κίνδυνος από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Για τα ανωτέρω αφορολόγητα αποθεματικά δεν έχουν λογιστικοποιηθεί αναβαλλόμενοι φόροι σε περίπτωση διανομής τους.

17. ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προσυμφωνημένα και προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων τα οποία, ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς, μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά. Ως αποτέλεσμα, οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων επιτοκίων στα αποτελέσματα χρήσεως και τις ταμειακές ροές των λειτουργικών δραστηριοτήτων του Ομίλου είναι μικρές. Τα κυμαινόμενα επιτόκια υπολογίζονται βάσει του Euribor πλέον spread.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μακροπρόθεσμες				
Ομολογιακά δάνεια	18.743.965,70	18.827.421,95	18.680.570,90	18.707.145,42
Βραχυπρόθεσμες				
Βραχυπρόθεσμοι τραπεζικοί λογ/μοί	10.349.203,47	7.212.764,95	8.136.504,52	4.602.854,58
Σύνολο	**29.093.169,17**	**26.040.186,90**	**26.817.075,42**	**23.310.000,00**

Το σύνολο του τραπεζικού δανεισμού είναι σε Ευρώ. Η λήξη των ομολογιακών δανείων και των βραχυπρόθεσμων τραπεζικών λογαριασμών παρουσιάζεται στη Σημείωση 34.5.

Τα πραγματικά επιτόκια έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Ομολογιακά δάνεια	2,93%	3,64%	2,94%	3,66%
Βραχυπρόθεσμοι τραπεζικοί λογ/μοί	2,39%	2,94%	3,04%	4,55%

Ο Όμιλος διατηρεί εγκεκριμένα συνολικά τραπεζικά όρια ύψους Ευρώ 64,2 εκατ.. Η Μητρική Εταιρεία στις 31/12/2018 έχει ομολογιακά δάνεια το υπόλοιπο των οποίων ανέρχεται σε Ευρώ 22,8 εκατ. και βραχυπρόθεσμο δανεισμού ύψους Ευρώ 5,0 εκατ. Οι θυγατρικές της Εταιρείας έχουν δανεισμό ύψους Ευρώ 2,2 εκατ.

Η έκθεση των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου σε μεταβολές επιτοκίων και οι συμβατικές ημερομηνίες επαναποτίμησης περιορίζονται σε μια μέγιστη περίοδο 180 ημερών για τα ομολογιακά δάνεια και σε 30-90 ημέρες για τους βραχυπρόθεσμους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Η εύλογη αξία αυτών των δανείων προσέγγιζε την λογιστική τους αξία στις διάφορες ημερομηνίες της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης καθώς η επίδραση προεξόφλησης δεν είναι σημαντική. Η εύλογη αξία έχει υπολογιστεί βάσει χρηματορροών οι οποίες έχουν προεξοφληθεί χρησιμοποιώντας ένα επιτόκιο σύμφωνο με τα τελευταία ισχύοντα κυμαινόμενα επιτόκια στο τέλος της χρήσης.

Η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων για τους τόκους έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	(651.610,50)	(388.587,57)	(673.597,68)	(423.015,41)
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	(227.593,20)	(636.235,78)	(82.693,08)	(479.567,79)
Σύνολο	**(879.203,70)**	**(1.024.823,35)**	**(756.290,76)**	**(902.583,20)**

18. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους, το ύψος της οποίας ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση) του εργαζομένου. Υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Στην Ελλάδα, υπάλληλοι που συνταξιοδοτούνται δικαιούνται το 40% τέτοιας αποζημίωσης σύμφωνα με το Ν.2112/1920. Αυτά τα προγράμματα δεν χρηματοδοτούνται και αποτελούν προγράμματα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19. Οι εκτιμήσεις για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών του Ομίλου σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 υπολογίστηκαν από ανεξάρτητες εταιρίες αναλογιστών.

Οι Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού Λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία είναι οι ακόλουθες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Παρούσα αξία μη χρηματοδ. Υποχρεώσεων	3.427.722,63	3.133.680,20	3.006.366,00	2.764.602,00
Μη καταχωρηθ. αναλ. Ζημίες	49.858,78	73.889,49	-	-
Υποχρέωση στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	**3.477.581,41**	**3.207.569,69**	**3.006.366,00**	**2.764.602,00**
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης				
Καθαρή υποχρέωση στην έναρξη του έτους	3.207.569,69	2.545.483,55	2.764.602,00	2.206.651,00
Παροχές που πληρώθηκαν	(375.861,96)	(299.482,25)	(91.074,00)	(55.161,00)
Σύνολο δαπάνης στα Αποτελέσματα	619.911,68	541.869,31	296.142,00	227.105,00
Σύνολο αναλ. (κερδών)/ζημιών σε κατάσταση				

λοιπών εσόδων	25.962,00	419.699,08	36.696,00	386.007,00
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	**3.477.581,41**	**3.207.569,69**	**3.006.366,00**	**2.764.602,00**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	509.641,16	461.843,80	195.353,00	157.077,00
Τόκος στην υποχρέωση	64.418,95	51.033,51	55.099,00	43.913,00
Έξοδα & απόσβεση αναλογιστικής ζημιάς	161,58	2.603,00	-	-
Ζημία διακανονισμού / περικοπής / παύσης	45.690,00	26.389,00	45.690,00	26.115,00
Σύνολο δαπάνης στα αποτελέσματα	**619.911,68**	**541.869,31**	**296.142,00**	**227.105,00**

Οι παραδοχές στις οποίες βασίστηκε η αναλογιστική μελέτη για τον υπολογισμό της πρόβλεψης είναι οι εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,75%	2,75%	2,75%	2,75%
Μέση Μελλοντική Διάρκεια εργάσιμης ζωής	17,99	18,52	17,99	18,52

19. ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μακροπρ. γραμμάτια πληρωτέα	-	-	-	-
Επιχορ. επένδ. πάγιου ενεργητ.	245.171,96	257.041,16	-	-
Επιχορηγ. από επιδοτούμενα προγ. παγίων	990.250,68	1.038.725,25	990.250,68	1.038.725,25
Λοιπά	70.510,30	321.896,98	-	-
Σύνολο	**1.305.932,94**	**1.617.663,39**	**990.250,68**	**1.038.725,25**

20. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ

Οι οφειλές προς τους Προμηθευτές έχουν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προμηθευτές	22.622.294,60	28.040.050,68	8.542.758,30	12.977.299,28
Επιταγές πληρωτέες	3.240.575,97	4.057.501,73	2.592.584,54	3.256.172,69
Γραμμάτια πληρωτέα	339.928,65	85.352,67	-	-
Ενδοεταιρικές υποχρεώσεις	(13.455.976,26)	(16.529.291,94)	-	-
Σύνολο	**12.746.822,96**	**15.653.613,14**	**11.135.342,84**	**16.233.471,97**

Οι εμπορικές υποχρεώσεις δεν φέρουν τόκους και διακανονίζονται κανονικά.

21. ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Αναλύονται ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Πιστωτές διάφοροι	677.971,54	616.193,61	336.140,75	319.729,17
Προκαταβολές πελατών	9.163.986,77	8.139.441,20	1.903.515,12	2.489.785,93
Μερίσματα	107.274,97	-	-	-
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	1.279.045,18	1.212.565,27	1.063.486,20	999.364,52
Λοιπά	3.822.300,24	2.129.303,92	-	-
Ενδοεταιρικές λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(1.987.196,84)	(142.787,92)		-
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	755.582,11	567.479,13	548.456,86	517.613,92
Σύνολο	**13.818.963,97**	**12.522.195,21**	**3.851.598,93**	**4.326.493,54**

22. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προβλέψεις αναλύονται ως εξής:

	Βραχυπρόθεσμες Προβλέψεις		Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	
	ΟΜΙΛΟΣ	**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	**ΟΜΙΛΟΣ**	**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**
01/01/2017	**1.747.057,64**	**1.287.958,27**	**8.720,00**	**-**
Προσθετες Προβλέψεις Χρήσεως	1.309.606,41	1.180.000,00	20.664,26	-
Μεταφορά προβλέψεων από μακροπρόθεσμες σε βραχυπρόθεσμες	-	-	-	-
Μη χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις που αναστράφηκαν	(513.248,94)	(513.248,94)	-	-
Χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις Χρήσεως	(600.000,00)	(600.000,00)	-	-
31/12/2017	**1.943.415,11**	**1.354.709,33**	**29.384,26**	**-**
Προσθετες Προβλέψεις Χρήσεως	-	-		-
Μη χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις που αναστράφηκαν	(26.501,42)	(26.501,42)	-	-
Χρησιμοποιηθήσες Προβλέψεις Χρήσεως	(1.361.578,83)	(1.180.000,00)	(29.384,26)	-
31/12/2018	**555.334,86**	**148.207,91**	**-**	**-**

Οι μακροπρόθεσμες προβλέψεις δεν εμφανίζονται σε προεξοφλημένα ποσά, καθώς δεν υπάρχει ακριβής εκτίμηση του χρόνου καταβολής τους.

23. ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Η ανάλυση του κύκλου εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας για την τρέχουσα και προηγούμενη χρήση εξαιρουμένων των ενδοεταιρικών έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προϊόντων, ετοίμων και ημιτελών	83.238.777,26	87.903.071,44	70.960.068,36	82.290.407,36
Εμπορευμάτων	29.816.020,94	33.013.347,09	5.100.589,70	6.408.339,56
Ά υλών	3.981.628,99	3.584.002,98	3.882.904,09	3.686.258,67
Υπηρεσιών	9.747.088,60	10.151.202,43	127.593,10	370.774,05
Σύνολο	**126.783.515,79**	**134.651.623,94**	**80.071.155,25**	**92.755.779,64**

24. ΕΞΟΔΑ

Τα Έξοδα που περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ 2017	**Κόστος Πωληθέντων**	**Έξοδα Διάθεσης**	**Έξοδα Διοίκησης**	**Έξοδα Έρ. & Αν/ξης**	**Σύνολο**
Παροχές σε εργαζομένους	16.511.003,76	7.675.838,16	7.699.007,74	1.007.911,00	**32.893.760,66**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	112.740.165,40	-	14.395,29	-	**112.754.560,69**
Αποσβέσεις	1.053.204,20	419.828,70	689.450,04	106.122,95	**2.268.605,89**
Λοιπά έξοδα	5.667.398,96	10.417.541,90	7.338.513,82	327.899,43	**23.751.354,11**
Αποκερδοποίηση αποθεμάτων	223.118,37	-	-	-	**223.118,37**
Λ. εγγραφές ενοποίησης/απαλοιφές	(48.178.679,11)	-	(1.306.341,03)	-	**(49.485.020,14)**
Σύνολο	**88.016.211,58**	**18.513.208,76**	**14.435.025,86**	**1.441.933,38**	**122.406.379,58**
ΟΜΙΛΟΣ 2018					
Παροχές σε εργαζομένους	17.084.803,84	9.120.194,04	7.217.675,31	1.455.808,91	**34.878.482,10**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	107.929.178,65	9.574,58	3.166,23	-	**107.941.919,46**
Αποσβέσεις	1.053.356,12	430.077,39	798.155,26	109.350,64	**2.390.939,41**
Λοιπά έξοδα	7.894.977,23	10.291.474,93	8.120.897,74	284.324,80	**26.591.674,70**
Αποκερδοποίηση αποθεμάτων	(13.257,84)	-	-	-	**(13.257,84)**
Λ. εγγραφές ενοποίησης/απαλοιφές	(47.519.539,52)	-	(2.058.151,98)	-	**(49.577.691,50)**
Σύνολο	**86.429.518,48**	**19.851.320,94**	**14.081.742,56**	**1.849.484,35**	**122.212.066,33**
ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2017					
Παροχές σε εργαζομένους	10.349.603,47	4.961.774,52	4.975.782,56	837.810,97	**21.124.971,52**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	52.111.636,57	-	-	-	**52.111.636,57**
Αποσβέσεις	568.390,45	305.153,93	559.834,29	105.312,28	**1.538.690,95**
Λοιπά έξοδα	1.703.206,66	7.695.663,25	4.435.944,80	318.130,82	**14.152.945,53**
Σύνολο	**64.732.837,15**	**12.962.591,70**	**9.971.561,65**	**1.261.254,07**	**88.928.244,57**
ΕΤΑΙΡΕΙΑ 2018					
Παροχές σε εργαζομένους	10.006.878,37	5.696.297,04	4.386.339,44	1.265.488,33	**21.355.003,18**
Κόστος ανάλωσης αποθεμάτων	45.151.607,48	-	-	-	**45.151.607,48**
Αποσβέσεις	537.427,69	295.366,79	642.935,74	108.304,15	**1.584.034,37**
Λοιπά έξοδα	1.545.031,13	7.308.754,87	5.186.006,86	264.991,87	**14.304.784,73**
Σύνολο	**57.240.944,67**	**13.300.418,70**	**10.215.282,04**	**1.638.784,35**	**82.395.429,76**

25. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το κόστος μισθοδοσίας που περιλαμβάνεται στις Οικονομικές Καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μισθοί και ημερομίσθια	27.694.072,85	25.195.819,50	16.106.429,71	15.064.787,28
Εργοδοτικές εισφορές	5.752.637,49	5.313.372,77	4.198.391,95	3.933.824,94
Λοιπές παροχές στο προσωπικό	1.340.697,72	2.328.895,20	959.107,48	2.071.198,41
Αποζημιώσεις απόλυσης	91.074,04	55.673,19	91.074,04	55.160,89
Μισθοδοσία	**34.878.482,10**	**32.893.760,66**	**21.355.003,18**	**21.124.971,52**
Πρόβλ. για αποζ. προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	505.433,50	1.052.481,23	241.764,00	557.951,00
Σύνολο Δαπανών Μισθοδοσίας	**35.383.915,60**	**33.946.241,89**	**21.596.767,18**	**21.682.922,52**

26. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ / (ΕΞΟΔΑ)

Τα Λοιπά έσοδα / (έξοδα) είναι τα εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Επιχορηγήσεις & διάφορα έσοδα πωλήσεων	436.284,97	255.470,83	353.465,45	168.524,50
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	3.522.172,64	3.000.378,81	2.973.776,20	2.795.596,97
Έσοδα από προβλέψεις προηγ. χρήσεων	79.148,64	681.335,28	16.278,63	469.684,28
Συναλλαγματικές διαφορές	2.101.046,17	1.536.333,32	-	-
Αποζημιώσεις ασφαλειών	55.047,02	8.867,18	-	-
Άλλα έσοδα	811.753,51	1.656.083,37	331.836,19	928.639,33
Έσοδα/έξοδα προηγούμενων χρήσεων	(87.130,30)	(64.056,72)	(94.229,94)	(74.336,37)
Συνολικά Έσοδα	**6.918.322,65**	**7.074.412,07**	**3.581.126,53**	**4.288.108,71**
Άλλα έξοδα	(983.914,32)	(1.325.229,73)	(688.530,69)	(1.133.605,95)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3.210.533,64)	(1.949.245,48)	-	-
Ενδοεταιρικά λοιπά έσοδα / έξοδα	(2.166.100,35)	(1.306.341,04)	-	-
Συνολικά έξοδα	**(6.360.548,31)**	**(4.580.816,25)**	**(688.530,69)**	**(1.133.605,95)**
Σύνολο Άλλων εσόδων / (εξόδων) (καθαρά)	**557.774,34**	**2.493.595,82**	**2.892.595,84**	**3.154.502,76**

27. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ - ΕΣΟΔΑ

Τα Χρηματοοικονομικά Έξοδα - Έσοδα διαμορφώθηκαν ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Έσοδα από τόκους	174.720,26	233.561,89	81.653,96	208.001,93
Έσοδα από μερίσματα *(*)*	-	-	1.652.408,05	2.000.000,00
Αύξηση (μείωση) αξιας επενδύσεων σε συμμετοχές και χρεόγραφα	-	44.485,00	-	44.485,00
Άλλα χρημ/κά Έσοδα	152.485,68	135.466,40	-	-
Άλλα χρημ/κά Έξοδα	(368.161,96)	(1.084.970,66)	(191.717,67)	(807.443,34)
Έξοδα από τόκους	(879.203,70)	(1.024.823,35)	(756.290,76)	(902.583,20)
Σύνολο	**(920.159,72)**	**(1.696.280,72)**	**786.053,58**	**542.460,39**

(*) Τα έσοδα από μερίσματα της μητρικής στη χρήση 2017 προέρχονται από την θυγατρική Klefer S.A ενώ για το 2018 προέρχονται από τη θυγατρική Εταιρεία Klefer S.A., , KLEEMANN ASANSOR S.A..

28. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

28.1 ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Σύμφωνα με το φορολογικό νόμο 4334/2015 που ψηφίστηκε στις 16/07/2015, ο φορολογικός συντελεστής των νομικών προσώπων που εδρεύουν στην Ελλάδα, ανέρχεται σε 29% για τις χρήσεις που αρχίζουν την 01/01/2015 και έπειτα. Βάσει του νέου φορολογικού νόμου 4579/2018, που ψηφίσθηκε το Δεκέμβριο του 2018, οι φορολογικοί συντελεστές των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων, μειώνονται σταδιακά κατά 1% ανά έτος, ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής. Η Εταιρεία υπολόγισε το φόρο εισοδήματος για την χρήση με συντελεστή 29% (2017 29%) ενώ για τον υπολογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας της μητρικής, καθώς και των θυγατρικών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα χρησιμοποιήθηκε ο φορολογικός συντελεστής των ετών, όπου αναμένεται να γίνει η διευθέτηση των προσωρινών. Για κέρδη τα οποία θα διανεμηθούν από 01/01/2019 ο φόρος ανέρχεται σε 10%.

Σύμφωνα με τον Ν.3842/2010 άρθρο 17 παράγραφος 3 και την ΠΟΛ 1159/2011 που έχουν ισχύ για ισολογισμούς που κλείνουν από 30 Ιουνίου 2011 και μετά, ο φορολογικός έλεγχος των επιχειρήσεων που

ελέγχονται υποχρεωτικά από Νόμιμους Ελεγκτές ή Ελεγκτικά γραφεία που είναι εγγεγραμμένα στο δημόσιο μητρώο του Ν. 3693/2008 (ΦΕΚ 174 Α΄), θα διενεργείται πλέον από αυτούς. Οι νόμιμοι ελεγκτές θα εκδίδουν «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης».

Σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1006/2016 του Υπουργείου Οικονομικών που αποδέχεται τη γνωμοδότηση υπ' αριθ. 256/2015 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επισημάνσεις για παραβιάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου για την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και προστίμων στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (πέντε χρόνια από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση έχει υποβληθεί).

Για τις χρήσεις που αρχίζουν από 01.01.2014 και εφεξής στο νόμο 4174/2013 ορίζεται ως γενικός χρόνος παραγραφής, η 5ετία από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής δήλωσης.

Για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013, η μητρική εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο από Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο σύμφωνα με την ΠΟΛ 1159/26/7/2011 και έλαβαν Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης με Σύμφωνη Γνώμη χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Εκκρεμεί η οριστικοποίηση των ελέγχων από το Υπουργείο Οικονομικών.

Για τις χρήσεις 2014, 2015, 2016 και 2017 η μητρική Εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. έχουν ελεγχθεί φορολογικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65Α παραγρ. 1 Ν.4174/2013. Εκκρεμεί η οριστικοποίηση των ελέγχων από το Υπουργείο Οικονομικών.

Από τη χρήση 2016 και έπειτα, ο συγκεκριμένος έλεγχος κατέστη πλέον προαιρετικός. Η μητρική Εταιρεία και η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. επέλεξαν να συνεχίσουν να λαμβάνουν το Ετήσιο Πιστοποιητικό.

Για τη χρήση 2018, είναι ήδη σε εξέλιξη ο φορολογικός έλεγχος για την έκδοση «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» για τη μητρική Εταιρεία και τη θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. Η Διοίκηση της Ομίλου δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Η θυγατρική ΚΛΕΦΕΡ Α.Ε. δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τη χρήση 2010, για την οποία και σχημάτισε πρόβλεψη για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις Ευρώ 95.000. Κατά συνέπεια, οι φορολογικές της υποχρεώσεις για τις ανέλεγκτες χρήσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι πέρα των σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν, δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στα ίδια κεφάλαια, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου και της Εταιρείας.

28.2 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Οι ισχύοντες εταιρικοί φόροι επί των κερδών και οι φόροι επί των διανεμομένων των θυγατρικών εταιρειών του εξωτερικού, έχουν ως εξής:

	Εταιρικός φόρος	Φόρος σε διανεμόμενα
KLEEMANN ASANSOR San. Ve Tic As	20%	15%
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	15%	5%
KLEEMANN LIFT RO S.R.L.	16%	0%
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS LIMITED	0%	0%
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	20%	0%
KLEEMANN SERVICES LTD	12,5%	0%
KLEEMANN LIFTS (CHINA) Co. Ltd	25%	5%
KUNSHAN KLEEMANN LIFTS TRADING CO. LTD	25%	5%
KLEEMANN LIFTS RUS	20%	15%

KLEEMANN ELEVATOR AUSTRALIA PTY LTD	30%	0%
KLEEMANN AUFZUGE GmbH	31,3%	0%
KLEEMANN DIZALA D.o.o.	20%	0%
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	33%	0%

Επισημαίνεται ότι στην Τουρκία και Ρουμανία αντίστοιχα δεν πραγματοποιείται τακτικός έλεγχος από τις φορολογικές αρχές, οι οποίες έχουν δικαίωμα να ελέγξουν τα βιβλία της Εταιρείας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, μόνο σε περίπτωση όπου συντρέχει λόγος ή δειγματοληπτικά. Βάσει των ανωτέρω η KLEEMANN ASANSOR SAN. VE TIC. A.S. που εδρεύει στην Τουρκία έχει ελεγχθεί για το έτος 2005 δειγματοληπτικά, ενώ για τα έτη 2012 έως 2015 έχει ενταχθεί στο Νόμο 6736 φορολογικής περαίωσης της Τουρκικής Κυβέρνησης πληρώνοντας περίπου 122 χιλ €. Η KLEEMANN LIFT RO S.R.L. που εδρεύει στην Ρουμανία όπως αναφέρθηκε ανωτέρω δεν υπόκειται σε τακτικό έλεγχο λόγω τοπικής νομοθεσίας, συνεπώς, επί της ουσίας δεν νοείται ο όρος «ανέλεγκτη χρήση» για αυτή την θυγατρική. Για την θυγατρική KLEEMANN LIFTOVI D.o.o. οι ανέλεγκτες χρήσεις είναι από το 2007 έως το 2017.

28.3 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ο φόρος εισοδήματος που επιβάρυνε τα αποτελέσματα αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1 Ιανουαρίου έως		**1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Τρέχων φόρος εισοδήματος	1.154.764,86	3.470.518,94	218.898,81	1.911.100,50
Φόρος προηγ. Χρήσεων	193.056,86	(175.969,55)	-	-
Πρόβλεψη φόρων φορολογικού ελέγχου	-	-	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(120.617,52)	(196.539,74)	(68.968,34)	(126.634,28)
Σύνολο	**1.227.204,20**	**3.098.009,65**	**149.930,47**	**1.784.466,22**

Η φορολογητέα βάση έχει προσαυξηθεί με τις μη εκπιπτόμενες δαπάνες και τις προβλεπόμενες λογιστικές διαφορές φορολογικού ελέγχου. Ο φόρος επί των κερδών του Ομίλου και της Εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου, επί των κερδών. Επιπρόσθετα, ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής για τον Όμιλο διαμορφώνεται και από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές στις χώρες που ο Όμιλος δραστηριοποιείται.

Συμφωνία πραγματικού φορολογικού συντελεστή	**ΟΜΙΛΟΣ**		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδος προ φόρων	13.043.132,67	13.043.132,67	1.354.374,91	7.524.498,22
Συντελεστής φόρου	29,00%	29,00%	29,00%	29,00%
Φόρος θεωρητικός βάσει του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή	**3.782.508,47**	**3.782.508,47**	**392.768,72**	**2.182.104,48**
Πλέον / Μείον:				
Επίδραση φορολογικών συντελεστών εξωτερικού	483.361,81	330.572,76	-	-
Φόρος επί μονίμων φορολογικών διαφορών	317.786,57	655.853,29	408.900,00	798.155,81
Φόρος που αναλογεί σε ζημίες	(75.519,00)	(149.851,98)	-	-
Φόρος που αναλογεί σε αφορολόγητα έσοδα	(478.500,00)	400.517,55	(478.500,00)	(400.517,55)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή και φορολογικής αναπροσαρμογής παγίων	(174,55)	(24.099,31)	-	-
Φόροι έκτακτης εισφοράς επί των κερδών	33,58	-	-	-
Διαφορές φορολογικού ελέγχου και φόρος προηγούμενων χρήσεων	193.056,86	(175.969,55)	218.898,81	-
Φόρος από διαφορά λογιστικής-φορολογικής βάσης	(323.168,72)	(795.276,52)	(323.168,72)	(795.276,52)
Φόροι επί ακινήτων	1.445,03	(120.688,05)	-	-
Λοιπές προσαρμογές σε επίδραση αναβαλ.	(111.745,96)	(4.521,91)	(68.968,34)	-

φορολ. στη καθαρά θέση				
Πραγματική φορολογική επιβάρυνση	**1.227.204,20**	**3.098.009,65**	**149.930,47**	**1.784.466,22**
Συντελεστής πραγματικής φορολ. Επιβάρυνσης	29,2%	23,8%	11,1%	23,7%

28.4 ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	1 Ιανουαρίου έως		**1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Φόρος εισοδήματος	1.278.683,09	3.193.357,63	21.809,62	1.923.198,31
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	546.772,68	(277.127,59)	-	-
Φ.Π.Α.	(1.426.947,04)	648.712,63	-	-
Φόροι τέλη αμοιβών προσωπικού	466.752,68	416.371,71	282.409,49	164.978,02
Λοιποί φόροι τέλη	(1.614,38)	(649.249,56)	22.506,95	10.816,00
Σύνολο	**863.647,03**	**3.332.064,82**	**326.726,06**	**2.098.992,33**

29. ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες, που περιλαμβάνονται στην κατάσταση ταμειακών ροών αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	Από 1 Ιανουαρίου έως		**Από 1 Ιανουαρίου έως**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδη/ζημίες προ φόρων	**4.209.064,09**	**13.043.132,67**	**1.354.374,91**	**7.524.498,22**
Προσαρμογέγια:				
Αποσβέσεις	2.396.477,69	2.257.785,41	1.584.034,37	1.538.690,63
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(63.530,95)	11.803,37	(63.530,95)	11.803,37
Προβλέψεις	(300.862,75)	1.015.211,62	(364.707,07)	845.256,77
Αύξηση υποχρέωσης παροχών στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης	505.433,50	1.052.481,23	241.764,00	557.951,00
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.294.574,44)	(930.429,86)	-	-
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	(34.745,32)		-	
(Κέρδη)/Ζημιές από πώληση παγίων στοιχείων	4.848,35	(8.744,26)	5.234,34	(2.368,91)
(Κέρδη)/Ζημίες αποτίμησης χρεογράφων	67.270,00	(40.995,77)	67.270,00	(44.485,00)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	984.971,25	1.129.242,02	745.954,94	916.196,13
Έσοδα από μερίσματα και τόκους	(117.124,89)	(276.363,72)	(1.734.062,01)	(2.208.001,93)
Αναλογούσες στην χρήση επιχορηγήσεις παγίων	(11.869,20)	(11.869,20)	-	-
	6.345.357,33	**17.241.253,51**	**1.836.332,53**	**9.139.540,28**
Μεταβολές Λειτουργικών Στοιχείων				
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων	(1.682.675,96)	(1.947.215,21)	(687.213,58)	926.975,00
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων	4.574.223,74	216.667,66	5.336.133,76	(66.868,29)
Αύξηση/(μείωση) υποχρεώσεων	2.354.491,40	5.136.342,51	(3.280.885,62)	999.916,01
	5.246.039,18	**3.405.794,96**	**1.368.034,56**	**1.860.022,72**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**11.591.396,51**	**20.647.048,47**	**3.204.367,09**	**10.999.563,00**

30. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται να διανέμουν στους μετόχους τους ως μέρισμα ποσοστό 35% επί των κερδών που προκύπτουν από τις δημοσιευμένες Οικονομικές Καταστάσεις, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος και του τακτικού αποθεματικού ή μπορούν να μη διανείμουν μέρισμα με τη σύμφωνη γνώμη του συνόλου των μετόχων τους.

Μέρισμα το οποίο είναι μικρότερο από το 35% των κερδών μετά φόρων και τακτικού αποθεματικού μπορεί να αναγγελθεί και να πληρωθεί με έγκριση του 70% των μετόχων. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει αν θα προτείνει ή όχι τη διανομή μερίσματος στη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων δεν προτίθεται να προτείνει την διανομή μερίσματος.

31. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή προκύπτουν με διαίρεση του καθαρού κέρδους των μετόχων της Εταιρείας, με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία στην διάρκεια τις χρήσης, εξαιρουμένων των ιδίων κοινών μετοχών που τυχόν αγοράσθηκαν από την επιχείρηση.

Τα κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή, τα οποία εμφανίζονται σε απόλυτα ποσά Ευρώ, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδη μετόχων της Μητρικής	**2.432.554,31**	**8.812.987,43**	**1.204.444,44**	**5.740.032,00**
Σταθμισμένος Μ.Ο. αριθμών μετοχών	23.648.700	23.648.700	23.648.700	23.648.700
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	**0,1029**	**0,3727**	**0,0509**	**0,2427**

32. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

32.1 ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Οι λειτουργικές μισθώσεις αφορούν ενοίκια κτιρίων και αυτοκινήτων, ενώ ο Όμιλος υποχρεούται να εξαντλήσει τη διάρκεια της μίσθωσης κάθε συμβολαίου, αλλιώς επιβαρύνεται με σχετικές ρήτρες πρόωρης διακοπής.

Οι λειτουργικές μισθώσεις αναλύωνται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μεταξύ ενός και πέντε ετών	1.306.328,31	359.898,89	1.026.842,96	359.898,89
Πάνω από πέντε έτη	10.774,40	-	10.774,40	-
	1.317.102,71	**359.898,89**	**1.037.617,36**	**359.898,89**

32.2 ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας. Δεν αναμένονται ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις ούτε πρόσθετες πληρωμές, μετά την ημερομηνία σύνταξης αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Έναντι των τραπεζικών δανείων, που έχουν χορηγηθεί από τα πιστωτικά ιδρύματα στην Εταιρεία, δεν έχουν παραχωρηθεί εμπράγματες ασφάλειες. Η Εταιρεία παρέχει χρηματοοικονομικές εγγυήσεις στις θυγατρικές της για χορήγηση τραπεζικών πιστώσεων και ενίοτε για αγορές παγίων, οι οποίες την 31 Δεκεμβρίου 2018 αφορούν

εγγύηση Ευρώ 3 εκατ. στην θυγατρική KLEEMANN ASANSOR S.A. και 0,4 εκ € στη θυγατρική KLEEMANN LIFTOVI για λήψη δανείου.

Οι δοθείσες εγγυητικές επιστολές του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ανέρχονται σε Ευρώ 595,8 χιλ. προς προμηθευτές ενώ τις 31 Δεκεμβρίου 2017 σε Ευρώ 328,3χιλ. σε προμηθευτές, Ευρώ 599,5 χιλ. προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Δεν υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές αποφάσεις ούτε ενδεχόμενες απαιτήσεις, οι οποίες μπορεί να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική κατάσταση του Ομίλου και τις Εταιρείας.

Επίσης, δεν υπάρχουν υποθήκες και προσημειώσεις ή οποιαδήποτε άλλα βάρη, επί των παγίων στοιχείων του ενεργητικού έναντι δανεισμού.

33. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ως συνδεμένα μέρη του Ομίλου, θεωρούνται η Εταιρεία, οι θυγατρικές της εταιρείες, οι συγγενείς επιχειρήσεις, η Διοίκηση και τα ανώτατα στελέχη του και οι άμεσοι συγγενείς τους. Τα συνδεμένα μέρη αφορούν εταιρείες με κοινό ιδιοκτησιακό καθεστώς και / ή Διοίκηση με την Εταιρεία και τις συγγενείς τις εταιρείες.

Η Εταιρεία αγοράζει αγαθά (κυρίως θύρες ανελκυστήρα) και υπηρεσίες από συνδεμένα μέρη, ενώ επιπλέον παρέχει και πωλεί υπηρεσίες και αγαθά (κυρίως εμπορεύματα και προϊόντα) σε αυτά. Οι ανωτέρω συναλλαγές γίνονται στη βάση κόστους πλέον κέρδους.Οι συναλλαγές με τα συνδεμένα μέρη παρουσιάζονται ως κάτωθι:

	Αγορές – Έξοδα		**Πωλήσεις – Έσοδα**	
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Εταιρείες του Ομίλου	12.683.442,83	12.893.494,98	29.322.770,95	27.847.673,78
Μέλη Δ.Σ.	20.400,00	20.400,00	-	2.532,72
Διευθυντικά στελέχη	429.280,99	453.912,60	552,79	4.404,87
Συνδεδεμένες εταιρείες	257.648,36	266.259,26	722.719,74	697.938,00
Σύνολο	**13.390.772,18**	**13.634.066,84**	**30.046.043,48**	**28.552.549,37**
ΟΜΙΛΟΣ				
Μέλη Δ.Σ.	159.137,60	63.126,40	-	2.532,72
Διευθυντικά στελέχη	963.479,26	980.075,57	552,79	4.404,87
Συνδεδεμένες εταιρείες	4.266.534,29	3.945.481,90	870.407,41	848.583,29
Σύνολο	**5.389.151,15**	**4.988.683,87**	**870.960,20**	**855.520,88**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**Υποχρεώσεις**		**Απαιτήσεις**	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Εταιρείες Ομίλου: KLEFER A.E.	3.233.385,83	6.255.654,65	14.965,35	14.857,77
KLEEMANN ASANSOR S.A.	81.450,00	30.000,00	288.521,98	165.757,88
KLEEMANN LIFTOVI D.o.o.	-	37.279,86	72.057,29	650.733,11
KLEEMANN LIFT RO SRL	121.977,00	309.317,54	799.725,99	993.147,45
KLEEMANN ASCENSEURS SARL	(231,72)	-	201.658,86	-
KLEEMANN LIFTS (CHINA) CO. LTD	383.890,08	302.444,13	663.664,70	130.476,02
KLEEMANN LIFTS U.K. LTD	1.885,59	6.324,32	2.038.868,10	1.867.161,88
KLEEMANN SERVICES LTD	-	4.630,66	19.594,25	2.375,04
KLEEMANN LIFTS RUS	-	-	60.195,98	1.080.668,61
HONG KONG ELEVATOR SYSTEMS	-	-	-	-
KLEEMANN DIZALA	-	-	2.428,60	58.588,50
KLEEMANN ELEVATORS AUSTRALIA PTY	-	-	2.431.023,80	2.528.996,83
KLEEMANN AUFZUGE	3.728,08	(9,00)	567.384,16	114.836,51
KLEEMANN LIFTS TRADING CO., LTD	273.545,76	-	3.068,69	82.423,88
KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ	-	-	51,80	-
Μέλη Δ.Σ.	13.643,19	1.291,10	-	-
Διευθυντικά στελέχη	19.760,00	3.397,28	192,91	89,68

Συνδεδεμένες εταιρείες:				
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.	1.818,76	3.769,93	-	-
MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD	15.000,00	5.000,00		-
TECHNOLAMA	73.037,32	65.570,52	-	-
CITY LIFT	-	-	342,74	405,56
SKY LIFT	-	2.600,00	134.218,34	155.928,52
Σύνολο	**4.222.889,89**	**7.027.270,99**	**7.297.963,54**	**7.846.447,24**
ΟΜΙΛΟΣ				
Μέλη Δ.Σ.	13.643,19	1.291,10	-	-
Διευθυντικά στελέχη	19.760,00	3.397,28	192,91	89,68
Συνδεδεμένες εταιρείες:				
AMETAL ASANSÖR SAN.VE TİC.A.Ş.	1.153,03	-	-	1.323,02
AMETALLIFT DIŞ TİCARET A.Ş.(ΠΡΩΗΝ YAPILIFT)	1.818,76	3.769,93	29.064,27	-
MCA ORBITAL GLOBAL HOLDINGS LTD	55.000,00	45.000,00	206.000,00	200.000,00
TECHNOLAMA	383.594,64	898.288,44	170,33	170,33
CITY LIFT	-	-	342,74	405,56
SKY LIFT	-	3.005,08	134.218,34	224.025,22
Σύνολο	**474.969,62**	**954.751,83**	**369.988,59**	**426.013,81**

Το Διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας απαρτίζεται από τους:

1. Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, Πρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
2. Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, Αντιπρόεδρος & Εκτελεστικό Μέλος
3. Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
4. Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Εκτελεστικό Μέλος
5. Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος
6. Μαρία Δ. Καραδέδογλου, Μη Εκτελεστικό Μέλος
7. Βασίλειος Θ. Ζιώγας, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Με απόφαση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης την 11η Ιουνίου 2014, τα μέλη του Δ.Σ. επανεκλέχθηκαν και η θητεία των ανωτέρω μελών του Δ.Σ. λήγει την 30 Ιουνίου 2019. Η εκπροσώπηση της εταιρείας παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση που θα ακολουθήσει τη λήξη της θητείας του ΔΣ, σύμφωνα με το αρθρ. 14 παρ.2 του ισχύοντος καταστατικού μας.

34. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

34.1 ΓΕΝΙΚΑ

Ο Όμιλος εκτίθεται στους παρακάτω κινδύνους από τη χρήση των χρηματοοικονομικών του μέσων:

- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος ρευστότητας
- Κίνδυνος συνθηκών αγοράς

Η σημείωση αυτή παρουσιάζει πληροφορίες για την έκθεση του Ομίλου σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, για τους στόχους του Ομίλου, τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζει για την επιμέτρηση και τη διαχείριση του κινδύνου, καθώς και τη διαχείριση του κεφαλαίου του. Περισσότερα ποσοτικά στοιχεία για αυτές τις γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται σε όλο το εύρος των ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο φέρει τη συνολική ευθύνη για τη δημιουργία και την εποπτεία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου.

Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου εφαρμόζονται προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου και να εφαρμόζονται έλεγχοι ως προς αυτά. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και τα σχετικά συστήματα εξετάζονται περιοδικά ώστε να ενσωματώνουν τις αλλαγές που παρατηρούνται στις συνθήκες τις αγοράς και τις δραστηριότητες του Ομίλου.

Μέσω προτύπων και διαδικασιών που θέτει η Διοίκηση, ο Όμιλος στοχεύει στην ανάπτυξη του αποτελεσματικού γενικού περιβάλλοντος ελέγχου βάσει συγκεκριμένων αρχών στο οποίο όλοι οι εργαζόμενοι αντιλαμβάνονται το ρόλο και τις υποχρεώσεις τους.

Η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου επιβλέπει τη Διοίκηση στον τρόπο που παρακολουθεί την τήρηση των πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και εξετάζει την επάρκεια του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου σε σχέση με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. Η Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου επιβοηθείται στο ρόλο επίβλεψης που έχει αναλάβει από το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο πραγματοποιεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σχετικά με την εφαρμογή των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου, τα πορίσματα των οποίων γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Εσωτερικού Ελέγχου.

34.2 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Είναι ο κίνδυνος ζημίας του Ομίλου σε περίπτωση που πελάτης ή τρίτος σε συναλλαγή χρηματοοικονομικού μέσου δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και σχετίζεται κατά κύριο λόγο με τις απαιτήσεις από πελάτες και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα (investment securities).

Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Η έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη. Τα δημογραφικά στοιχεία της πελατειακής βάσης του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αθέτησης πληρωμών που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη αγορά και τη χώρα στην οποία λειτουργούν οι πελάτες του, επηρεάζουν λιγότερο τον πιστωτικό κίνδυνο. Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου, καθώς οι πωλήσεις πραγματοποιούνται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο εισπρακτικό ρίσκο, έχει συναφθεί ασφάλιση πιστώσεων για πωλήσεις στο εξωτερικό και υπάρχει ευρεία διασπορά του πιστωτικού κινδύνου, καθώς δεν υπάρχει πελάτης με ποσοστό μεγαλύτερο του 5% των συνολικών εσόδων του Ομίλου. Επίσης, γεωγραφικά δεν παρατηρείται συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, πλην τις Ελλάδος που στην παρούσα δυσμενή οικονομική πραγματικότητα δημιουργούνται προβλήματα ρευστότητας με αντίκτυπο στην εξυπηρέτηση των απαιτήσεων των πελατών.

Ο έλεγχος πιστοληπτικής ικανότητας που πραγματοποιεί ο Όμιλος για υπάρχοντες και νέους πελάτες γίνεται από την Εμπορική και Οικονομική Διεύθυνση επιλεκτικά, με κριτήρια το σύνολο των απαιτήσεων και το ύψος του τζίρου, και περιλαμβάνει την εξέταση τραπεζικών και άλλων πηγών πιστοληπτικής βαθμολόγησης, αν υπάρχουν.

Κατά την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών, οι πελάτες ομαδοποιούνται ανάλογα με την γεωγραφική κατανομή των πωλήσεων, τον βαθμό πιστωτικού κινδύνου και το ιστορικό εισπραξιμότητας και επισφάλειας.

Τα εμπορεύματα πωλούνται ως επί το πλείστον (περίπου το 90%) με ρήτρες παρακράτησης της κυριότητας, ώστε ο Όμιλος να έχει εξασφαλίσει την απαίτηση του σε περίπτωση αθέτησης της πληρωμής. Ο Όμιλος δεν απαιτεί εγγυητικές επιστολές για τις απαιτήσεις από πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις.

Ο Όμιλος καταχωρεί πρόβλεψη απομείωσης που αντιπροσωπεύει την εκτίμηση του για ζημίες σε σχέση με τους πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις και τις επενδύσεις σε χρεόγραφα. Η πρόβλεψη αυτή αποτελείται κυρίως από ζημίες απομείωσης συγκεκριμένων απαιτήσεων σημαντικού ρίσκου και από συγκεντρωτικές ζημίες για κατηγορίες ομοειδών απαιτήσεων που εκτιμώνται ότι έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα γίνει γνωστές. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχει συνεχής έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των μεγάλων πελατών και με τον τρόπο αυτό περιορίζεται η έκθεση σε κίνδυνο, φροντίζοντας να υπάρχουν επαρκή ασφαλιστικά όρια για τους μεγάλους πελάτες.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ότι δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός πιστωτικός κίνδυνος, που να μην καλύπτεται ήδη από κάποια ασφαλιστική κάλυψη ως εγγύηση της πίστωσης ή από πρόβλεψη επισφαλούς απαίτησης.

Για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου σε διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Χρηματικά Διαθέσιμα

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του με τον Όμιλο. Για την ελαχιστοποίηση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος θέτει όρια στο πόσο θα εκτίθεται σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα. Επίσης, όσον αφορά προϊόντα καταθέσεων, ο Όμιλος συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο. Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	123.186,00	190.456,00	123.186,00	190.456,00
Απαιτήσεις	26.212.269,27	30.383.418,33	21.665.361,01	25.060.326,06
Λοιπές απαιτήσεις	12.705.017,86	13.330.479,16	3.929.473,81	5.603.123,57
Χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	14.127.385,25	17.611.862,55	3.184.341,10	5.440.443,23
	53.167.858,37	**61.516.216,04**	**28.902.361,92**	**36.294.348,86**

Ενηλικίωση υπολοίπων

Η ενηλικίωση εμπορικών απαιτήσεων υπολογίζοντας της ημέρες από την ημερομηνία τιμολόγησης έως την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
0 ημέρες	729.629,10	1.368.132,06	-	-
1-45 ημέρες	10.438.271,77	16.236.814,02	6.872.470,84	12.038.980,99
45-90 ημέρες	8.201.748,95	6.085.507,31	6.519.026,53	6.042.828,83
91-150 ημέρες	3.428.520,89	3.261.314,51	3.818.809,73	3.496.202,30
150+ ημέρες	3.414.098,56	3.431.650,43	4.455.053,91	3.482,313,94
	26.212.269,27	**30.383.418,33**	**21.665.361,01**	**25.060.326,06**

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις κατά τη χρήση ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	24.659.241,76	24.788.673,71	21.121.278,19	20.771.278,19
Μείον: Διαγραφή απαιτήσεων	(3.019.470,59)	584.834,17	(456.258,89)	-
Πλέον: Πρόβλεψη περιόδου	558.763,77	455.212,22	312.320,00	350.000,00
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	**22.198.534,94**	**24.659.241,76**	**20.977.339,30**	**21.121.278,19**

34.3 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος να μην μπορεί να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν. Η προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει ότι σε κάθε περίπτωση θα διατηρεί αρκετή ρευστότητα για να εκπληρώνει

τις υποχρεώσεις του όταν αυτές λήγουν, κάτω από συνήθεις συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημίες ή να διακινδυνεύεται η φήμη του.

Η συνετή διαχείριση της ρευστότητας επιτυγχάνεται με την ύπαρξη του κατάλληλου συνδυασμού ρευστών διαθεσίμων και εγκεκριμένων τραπεζικών πιστώσεων. Οι αχρησιμοποίητες εγκεκριμένες τραπεζικές πιστώσεις προς τον Όμιλο είναι επαρκείς ώστε να αντιμετωπιστεί οποιαδήποτε πιθανή έλλειψη ταμειακών διαθεσίμων.

Γενικά ο Όμιλος εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά ταμειακά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές του ανάγκες για μια περίοδο τουλάχιστον 30 ημερών, συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεών του. Η πολιτική αυτή δε λαμβάνει υπόψη της τη σχετική επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν, όπως οι φυσικές καταστροφές.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ότι δεν υπήρχε κανένας ουσιαστικός κίνδυνος ρευστότητας, που να μην καλύπτεται είτε από τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου είτε από εγκεκριμένα τραπεζικά όρια πίστωσης. Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζεται στην εύλογη αξία του επειδή τα επιτόκια εκτοκισμού και προεξόφλησης δεν διαφέρουν σημαντικά. Παρακάτω παρατίθενται οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών τόκων και εξαιρώντας τις συμφωνίες συμψηφισμού:

Ο ΟΜΙΛΟΣ

2017	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 Έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	18.827.421,95	25.667.049,73	1.435.618,99	930.810,43	8.986.106,74	14.314.513,57
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	32.182.905,08	29.615.837,89	29.615.837,89	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	7.212.764,95	7.498.440,26	7.512.764,95	0,00	0,00	0,00
	58.223.091,98	**62.781.327,88**	**38.564.221,83**	**930.810,43**	**8.986.106,74**	**14.314.513,57**

Ο ΟΜΙΛΟΣ

2018	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 Έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	18.743.965,70	27.641.593,33	540.107,01	1.555.024,91	19.552.336,83	5.994.124,58
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	26.202.799,21	26.202.799,21	26.202.799,21	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	10.349.203,47	10.336.504,52	10.349.203,47	0,00	0,00	0,00
	55.295.968,38	**64.180.897,06**	**37.092.109,69**	**1.555.024,91**	**19.552.336,83**	**5.994.124,58**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2017	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 Έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	18.707.145,42	25.654.343,25	1.435.618,99	930.810,43	8.975.054,97	14.312.858,86
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	16.233.471,97	16.233.471,97	16.233.471,97	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	4.602.854,58	4.602.854,58	4.602.854,58	0,00	0,00	0,00
	39.543.471,97	**46.490.669,80**	**22.271.945,54**	**930.810,43**	**8.975.054,97**	**14.312.858,86**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2018	**Συμβατικές ταμειακ. ροές**	**6 μήνες ή λιγότερο**	**6-12 μήνες**	**1-2 Έτη**	**2-5 Έτη**	**Άνω των 5 ετών**
Μη εγγυημένα τραπ.δάνεια	18.680.570,90	27.641.593,33	540.107,01	1.555.024,91	19.552.336,83	5.994.124,58
Υποχρεώσεις χρηματοδ. Μισθώσεων						
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις (εξαιρούνται παράγωγα)	11.135.342,84	11.135.342,84	11.135.342,84	0,00	0,00	0,00
Αλληλόχρεοι τραπεζικοί λογαριασμοί	8.136.504,52	8.136.504,52	8.136.504,52	0,00	0,00	0,00
	37.952.418,26	**46.913.440,69**	**19.811.954,37**	**1.555.024,91**	**19.552.336,83**	**5.994.124,58**

Η Διοίκηση κρίνει ότι δεν πρόκειται να υπάρξει πρόβλημα χρηματοδότησης της Εταιρείας λόγω της πολύ καλής ρευστότητας που διατηρεί.

34.4 ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΑΓΟΡΑΣ

Συνίσταται στον κίνδυνο μεταβολής στον ρυθμό ανάπτυξης της οικοδομικής δραστηριότητας και μεταβολών τιμών υλικών, συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων και τιμών μετοχών, να επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου ή την αξία των χρηματοοικονομικών του μέσων. Περιλαμβάνει και την τιμή της βασικής πρώτης ύλης, του χάλυβα (χρηματιστηριακό είδος), η οποία επηρεάζεται από την προσφορά, τη ζήτηση και το ύψος αποθεμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο σκοπός της διαχείρισης αυτού του κινδύνου είναι να ελέγχει την έκθεση του Ομίλου σε αυτόν, στο πλαίσιο αποδεκτών παραμέτρων, με παράλληλη βελτιστοποίηση των αποδόσεων. Η έκθεση των αποτελεσμάτων του Ομίλου στους ανωτέρω κινδύνους είναι μικρή.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους προέρχεται κυρίως από εισαγωγές και εξαγωγές σε ξένο νόμισμα και επενδύσεις σε χώρες του εξωτερικού και αντιμετωπίζεται στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών. Ο κύριος όγκος των δραστηριοτήτων του πραγματοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς ως επί το πλείστον διεξάγεται σε Ευρώ, ενώ οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ και ως εκ τούτου ο συναλλαγματικός κίνδυνος περιορίζεται. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών διαφορών του Ομίλου προέρχεται από την Τουρκία, λόγω της ισχυρής δραστηριοποίησης του Ομίλου και της έντονης μεταβλητότητας της συναλλαγματικής ισοτιμίας Ευρώ – Τούρκικης λίρας. Προκειμένου να μειωθεί περαιτέρω ο συναλλαγματικός κίνδυνος, ο Όμιλος προέβει σε συμβόλαια αντιστάθμισης (hedging currency) με προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), διασφαλίζοντας έτσι σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ Ευρώ – Τούρκικης λίρας και Ευρώ – Αμερικάνικου Δολαρίου.

Ο Όμιλος εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις δραστηριότητες σε Τουρκία, Σερβία, Ρουμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ρωσία και Κίνα, και τις μεταβολές των νομισμάτων αυτών έναντι του Ευρώ, αλλά οι λοιπές δραστηριότητες διενεργούνται με ρήτρα Ευρώ.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του διεξάγεται σε Ευρώ. Αλλά και η δραστηριότητα που διεξάγεται εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης διενεργείται με ρήτρα Ευρώ, ως εκ τούτου υπάρχει μικρός συναλλαγματικός κίνδυνος.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ισοτιμίες μεταξύ του Ευρώ και των νομισμάτων των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές εταιρείες.

Ισοτιμία Ευρώ /	Χώρα	Ισοτιμία 31.12.2018	Μέση ισοτιμία 2018
Δηνάριο Σερβίας	Σερβία	118,1946	118,2951
Τούρκικη λίρα	Τουρκία	6,0588	5,6789
Ρουμάνικο Λέι	Ρουμανία	4,6635	4,6654
Λίρα Αγγλίας	Αγγλία	0,89453	0,8846
Κινέζικο RMB	Κίνα	7,8751	7,8179
Δολλάρια ΗΚ	Χονγκ-Κονγκ	8,9675	9,2168
Ρούβλι	Ρωσία	79,7153	74,1711
Κούνα	Κροατία	7,4125	7,4185
Δολλάριο Αυστραλίας	Αυστραλία	1,6220	1,5836

Όλα τα δάνεια του Ομίλου έχουν συναφθεί σε Ευρώ και ως εκ τούτου δεν είναι εκτεθειμένα σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος επιτοκίων

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου βασίζονται σε προκαθορισμένα περιθώρια επιτοκίων, που ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν να μετατραπούν σε σταθερά με αποτέλεσμα οι επιπτώσεις των διακυμάνσεών τους στα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές να είναι μικρές. Πολιτική του Ομίλου είναι να παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων και τη διάρκεια των χρηματοδοτικών αναγκών και ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες να καθορίζει τη σχέση μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων τραπεζικών δανείων.

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Τα κυμαινόμενα επιτόκια υπολογίζονται βάσει του Euribor πλέον spread.

Ο Όμιλος δεν συνάπτει συμβόλαια αγαθών (commodity contracts) εκτός από αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη εκτιμώμενων αναγκών χρήσης και πώλησης. Τα συμβόλαια αυτά δεν διευθετούνται με συμψηφισμό.

Τέλος, ο Όμιλος δεν έχει καμία έκθεση σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου.

Η μητρική δραστηριοποιείται σε επιχειρηματικό περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από μεταβλητότητα στο ύψος των επιτοκίων, στις τιμές των πρώτων υλών και ενέργειας, η ανάλυση ευαισθησίας των οποίων δείχνει τα εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Κέρδη προ Φόρων	Μεταβολή στα Αποτελέσματα σε χιλ. €	Μεταβολή στα Ίδια Κεφάλαια σε χιλ. €
Δημοσιευμένα κέρδη 2018	1.354		
+5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	205	(1.149)	(1.149)
-0,5 ποσοστιαίες μονάδες στα επιτόκια δανεισμού	1.680	326	326
Αύξηση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	(891)	(2.245)	(2.245)
Μείωση 5% στο κόστος των πρώτων υλών	3.600	2.245	2.245
Αύξηση 10% τιμών ενέργειας	937	(417)	(417)
Μείωση 10% τιμών ενέργειας	1.771	417	417

Εύλογες αξίες

Εύλογες αξίες έναντι λογιστικών αξιών

Οι εύλογες και οι λογιστικές αξίες που εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης είναι οι εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2018		31 Δεκεμβρίου 2017	
Ο ΟΜΙΛΟΣ	**Λογιστική αξία**	**Εύλογη αξία**	**Λογιστική αξία**	**Εύλογη αξία**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Απαιτήσεις	26.212.269,27	26.212.269,27	30.383.418,33	30.383.418,33
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.744.628,08	5.744.628,08	6.133.158,18	6.133.158,18
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	14.127.385,25	14.127.385,25	17.611.862,55	17.611.862,55
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	18.743.965,70	18.743.965,70	18.827.421,95	18.827.421,95
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	10.349.203,47	10.349.203,47	7.212.764,95	7.212.764,95
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.305.932,94	1.305.932,94	1.617.663,39	1.617.663,39
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	12.746.822,95	12.746.822,95	15.653.613,14	15.653.613,14
Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Συμμετοχές σε θυγατρικές	23.097.626,00	23.097.626,00	19.297.626,00	19.297.626,00
Απαιτήσεις	21.665.361,01	21.665.361,01	25.060.326,06	25.060.326,06
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.556.925,08	5.556.925,08	5.676.432,96	5.676.432,96
Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	3.184.341,10	3.184.341,10	5.440.443,23	5.440.443,23
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	18.680.570,90	18.680.570,90	18.707.145,42	18.707.145,42
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	8.136.504,52	8.136.504,52	4.602.854,58	4.602.854,58
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	990.250,68	990.250,68	1.038.725,25	1.038.725,25
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	11.135.342,84	11.135.342,84	16.233.471,97	16.233.471,97

Ο Όμιλος υιοθέτησε το τροποποιημένο Δ.Π.Χ.Α 7 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις». Το αναθεωρημένο κείμενο απαιτεί επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις αναφορικά με την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω ιεράρχησης τριών επιπέδων.

Ιεραρχία εύλογης αξίας

Ειδικότερα ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά μέσα στα κάτωθι τρία επίπεδα, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους:

- Επίπεδο 1: διαπραγματεύσιμες τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

- Επίπεδο 2: πρόκειται για τα δεδομένα που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα και αφορούν τα στοιχεία προς αποτίμηση (στην κατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία του επιπέδου 1).

- Επίπεδο 3: είναι δεδομένα τα οποία προκύπτουν από εκτιμήσεις της ίδιας της επιχείρησης καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 για τη μέτρηση της εύλογης αξίας.

Τα ποσά που εμφανίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις για τα ταμειακά διαθέσιμα, τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, τις εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις καθώς και τις βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες αξίες τους λόγω της βραχυπρόθεσμης λήξης τους. Η εύλογη αξία των μακροπροθέσμων δανείων είναι σχεδόν ίδια με τη λογιστική, καθώς τα δάνεια αυτά είναι σε τοπικό νόμισμα και έντοκα με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου και της Εταιρείας, που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, ταξινομούνται ως εξής:

Ιεραρχία εύλογης αξίας

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	ΣΥΝΟΛΟ
2018				
Μετοχές	117.180,00	-	6.006,00	123.186,00
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**117.180,00**	**-**	**6.006,00**	**123.186,00**

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	ΣΥΝΟΛΟ
2017				
Μετοχές	184.450,00	-	6.006,00	190.456,00
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**184.450,00**	**-**	**6.006,00**	**190.456,00**

Στον παραπάνω πίνακα τα στοιχεία είναι ίδια και για τη μητρική και για τον Όμιλο.

34.5 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι στόχοι της διοίκησης όσον αφορά τη διαχείριση κεφαλαίου της Εταιρείας είναι να εξασφαλίζει την ικανότητα της να συνεχίσει τη δραστηριότητα της (going – concern). Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της διατήρησης υγιών δεικτών κεφαλαίου ώστε να υποστηρίζονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και να μεγιστοποιείται η αξία των μετόχων.

Για τον σκοπό διαχείρισης κεφαλαίου ο Όμιλος παρακολουθεί τον δείκτη «Καθαρός δανεισμός προς Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων». Σαν καθαρό δανεισμό ο Όμιλος ορίζει το σύνολο των τοκοφόρων δανειακών υποχρεώσεων μείον το σύνολο των διαθεσίμων του.

Για τις χρήσεις 2018 και 2017 ο δείκτης αναλύεται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	18.743.965,70	18.827.421,95	18.680.570,90	18.707.145,42
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	10.349.203,47	7.212.764,95	8.136.504,52	4.602.854,58
Μειον: Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	14.127.385,25	17.611.862,55	3.184.341,10	5.440.443,23
Καθαρός Δανεισμός	**14.965.783,92**	**8.428.324,35**	**23.632.734,32**	**17.869.556,77**
Ίδια Κεφάλαια	**76.569.739,81**	**76.846.080,01**	**58.520.637,20**	**57.166.127,74**
Καθαρός Δανεισμός / Ίδια κεφάλαια	**0,20**	**0,11**	**0,40**	**0,31**

35. ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν υιοθετήσει και εφαρμόσει το τροποποιημένο Δ.Λ.Π. 23, σύμφωνα με το οποίο καθίσταται υποχρεωτική η κεφαλαιοποίηση του κόστους δανεισμού όταν αφορά άμεσα την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου.

36. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΒΑΡΗ

Δεν υφίστανται εμπράγματα ή άλλα βάρη επί των παγίων στοιχείων του Ομίλου.

37. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Δεν υπάρχουν άλλα γεγονότα μεταγενέστερα της 31 Δεκεμβρίου 2018 που να επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

Κιλκίς 28 Ιουνίου 2019

Ο Πρόεδρος	Ο Αντιπρόεδρος	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου	Ο Οικονομικός Διευθυντής Μητρικής
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος	Νικόλαος Ν. Κουκούντζος	Αριστείδης Ν. Ζέρβας	Χρήστος Ν. Πετρίδης

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS -

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.

ΑΡ.Μ.Α.Ε: 10920/06/Β/86/40
Έδρα: ΒΙ.ΠΕ Σταυροχωρίου Κιλκίς
(δημοσιευόμενα βάσει του κ.ν. 2190/20, άρθρο 135, για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα ΔΛΠ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου ΚΛΕΜΑΝ ΕΛΛΑΣ - KLEEMANN HELLAS - ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε.. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Εταιρεία, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.

Αρμόδια Εποπτική Αρχή:	**Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Διεύθυνση Α.Ε. και Πίστεως**
Διεύθυνση διαδικτύου:	https://kleemannlifts.com
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	**Πρόεδρος:** Νικόλαος Κ. Κουκούντζος, **Αντιπρόεδρος:** Μενέλαος Κ. Κουκούντζος, **Διευθύνων Σύμβουλος:** Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος, **Αναπ. Διευθ. Σύμβουλος:** Νικόλαος Ν. Κουκούντζος, **Μη εκτελεστικό μέλος:** Μαρία Δ. Καραδέδογλου, **Ανεξάρτητα μη Εκτελεστικά Μέλη:** Στέργιος Ν. Γεωργαλής, Βασίλειος Θ. Ζιώγας
Ημερομηνία έγκρισης των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο:	**28 Ιουνίου 2019**
Νόμιμος Ελεγκτής:	**Βαργιεμέζης Χρήστος (ΑΜ ΣΟΕΛ 30891)**
Ελεγκτική Εταιρεία:	**Grant Thornton (ΑΜ ΣΟΕΛ 127)**
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών:	**Με σύμφωνη γνώμη**

1.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12. 2017**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	41.418	36.054	24.555	23.951
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.364	1.438	1.314	1.369
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.996	3.049	1.875	1.886
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	8.540	8.923	31.038	27.367
Αποθέματα	28.972	28.600	17.112	17.425
Απαιτήσεις από πελάτες	26.212	30.383	21.665	25.060
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	26.956	31.133	7.237	11.235
Υπεραξία	2.167	1.788	-	-
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**138.625**	**141.368**	**104.796**	**108.293**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό Κεφάλαιο	8.277	8.277	8.277	8.277
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	61.991	60.513	50.244	48.889
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και ιδιοκτητών Μητρικής (α)	70.268	68.790	58.521	57.166
Μη ελεγχόμενα δικαιώματα (β)	6.302	8.056	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)	76.570	76.846	58.521	57.166
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	18.744	18.827	18.681	18.707
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.977	5.031	3.997	3.803
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	10.349	7.213	8.137	4.603
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	27.985	33.451	15.460	24.014
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	62.055	64.522	46.275	51.127
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**138.625**	**141.368**	**104.796**	**108.293**

1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		Συνεχιζόμενες δραστηριότητες	
	01.01-31.12. 2018	01.01-31.12. 2017	01.01-31.12. 2018	01.01-31.12. 2017
Κύκλος εργασιών	**126.784**	**134.652**	**80.071**	**92.756**
Μικτά κέρδη	**40.354**	**46.635**	**22.830**	**28.023**
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**5.129**	**14.739**	**568**	**6.982**
Κέρδη (ζημίες) προ φόρων	**4.209**	**13.043**	**1.354**	**7.524**
Κέρδη (ζημίες) μετά από φόρους (Α)	**2.982**	**9.945**	**1.204**	**5.740**
- Ιδιοκτήτες Μητρικής	2.433	8.813	-	-
- Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	549	1.132	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	**(1.217)**	**(1.253)**	**151**	**(194)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α+Β)	**1.765**	**8.692**	**1.355**	**5.546**
- Μετόχους Μητρικής	1.502	7.844	-	-
-Μη ελεγχόμενα δικαιώματα	263	848	-	-
Κέρδη (ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή – βασικά (σε Ευρώ)	0,1029	0,3727	0,0509	0,2427
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε Ευρώ)	-	-	-	-
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	7.526	16.997	2.152	8.521

1.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης χρήσεως (01.01.2018 και 01.01.2017, αντίστοιχα)	76.866	90.855	57.166	72.123
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	1.765	8.692	1.355	5.546
Αύξηση / (μείωση) μετοχικού κεφαλαίου	-	(16.500)	-	-
Διανεμηθέντα μερίσματα	(1.853)	(6.133)	-	(20.497)
Αγορές / (πωλήσεις) ιδίων μετοχών	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές	(188)	(68)	-	(6)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης χρήσεως (31.12.2018 και 31.12.2017, αντίστοιχα)	**76.570**	**76.846**	**58.521**	**57.166**

1.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ (ενοποιημένα και μη ενοποιημένα) Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	4.209	13.043	1.354	7.524
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.396	2.258	1.584	1.539
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(64)	12	(64)	12
Προβλέψεις	205	2.068	(123)	1.403
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.295)	(930)	-	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημίες) επενδυτικής δραστηριότητας	(92)	(338)	(1.662)	(2.255)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	985	1.129	746	916
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(1.683)	(1.947)	(687)	927
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	4.574	217	5.336	(67)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)	1.354	5.136	(3.281)	1.000
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(958)	(1.163)	(746)	(916)
Καταβεβλημένοι φόροι	(6.319)	(1.351)	(4.330)	(103)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	***3.312***	***18.134***	***(1.873)***	***9.980***
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	(561)	-	(3.800)	-
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(7.696)	(5.523)	(1.824)	(1.178)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	9	50	-	4
Τόκοι εισπραχθέντες	115	208	82	208
Μερίσματα εισπραχθέντα	-	-	1.652	2.000
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	***(8.133)***	***(5.265)***	***(3.890)***	***1.034***
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-
Πληρωμές για μείωση μετοχικού κεφαλαίου	-	(20.497)	-	(20.497)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	7.014	28.510	7.014	28.510
Εξοφλήσεις δανείων	(3.903)	(26.743)	(3.507)	(25.750)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(44)	(28)	-	-
Εισπράξεις κρατικών επιχορηγήσεων	-	-	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα και αμοιβές Δ.Σ.	(1.731)	(2.220)	-	(14)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	***1.336***	***(20.978)***	***3.507***	***(17.751)***
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	**(3.485)**	**(8.109)**	**(2.256)**	**(6.737)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	**17.612**	**25.721**	**5.440**	**12.177**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	**14.127**	**17.612**	**3.184**	**5.440**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες: (Παρατίθενται διακριτά σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση)

1. Η Σημ. 3.22 των Οικονομικών Καταστάσεων περιλαμβάνει τις επωνυμίες όλων των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου και τις λοιπές πληροφορίες που απαιτούνται (χώρα καταστατικής έδρας, ποσοστό συμμετοχής και μέθοδος ενοποίησης).

2. Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2018, έχουν συνταχθεί με βάση τις λογιστικές αρχές που ακολουθήθηκαν κατά τη σύνταξη των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

3. Οι χρήσεις, για τις οποίες δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά η Εταιρεία και οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου παρουσιάζονται αναλυτικά στη Σημείωση 28 των Οικονομικών Καταστάσεων.

4. Στη σημ. 8 παρατίθενται οι παρακάτω αλλαγές που αφορούν τις συμμετοχές της Εταιρείας.

5. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη στα ακίνητα της Μητρικής Εταιρείας καθώς και των θυγατρικών εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ανωτέρω ενοποίηση.

6. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της Εταιρείας και των θυγατρικών της εταιρειών, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας και του Ομίλου.

7. Το ποσό των σωρευτικών προβλέψεων που έχουν διενεργηθεί έως την 31 Δεκεμβρίου 2018 είναι:

(ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Όμιλος	Εταιρεία
α) για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	77	0
β) για λοιπές προβλέψεις (υποτιμήσεις στοιχείων ενεργητικού - πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού κ.λπ.)	28.836	27.040

8. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας χρήσης ανήλθε στην Εταιρεία σε 838 άτομα (31 Δεκεμβρίου 2017: 854 άτομα) και στον Όμιλο σε 1.428 άτομα (31 Δεκεμβρίου 2017: 1.382 άτομα).

9. Τα ποσά των εσόδων και εξόδων σωρευτικά από την έναρξη της διαχειριστικής χρήσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της τρέχουσας περιόδου που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα, κατά την έννοια του ΔΛΠ 24, προς αυτήν μέρη είναι τα εξής:

(ποσά σε χιλ. Ευρώ)	Όμιλος	Εταιρεία
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	871	30.046
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	5.389	13.391
γ) Απαιτήσεις	370	7.298
δ) Υποχρεώσεις	475	4.223
ε) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	1.123	450

στ) Απαιτήσεις από διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	0	0
ζ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	33	33

10. Τόσο η Μητρική Εταιρεία όσο και οι θυγατρικές και συγγενείς της επιχειρήσεις δεν κατέχουν μετοχές της Μητρικής την 31 Δεκεμβρίου 2018.

11. Δεν έχει επέλθει διακοπή εκμετάλευσης κλάδου ή Εταιρείας του Ομίλου.

12. Δεν υπάρχουν μεταβολές στη μέθοδο ενσωμάτωσης των εταιρειών που ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και δεν υπάρχουν εταιρείες ή/και κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει η Εταιρεία και δεν περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Εκτός από την KLEEMANN SERVICES ΜΕΠΕ δεν υπάρχουν εταιρείες ή/και κοινοπραξίες που:

α. Ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για πρώτη φορά στην τρέχουσα χρήση, ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί στην προηγούμενη χρήση,

β. Δεν ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στην τρέχουσα χρήση ενώ είχαν ενσωματωθεί στην προηγούμενη χρήση.

13. Τα λοιπά συνολικά έσοδα (μετά από φόρους) που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια αναλύονται ως εξής (ποσά σε χιλ. Ευρώ):

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	01.01-31.12.18	**01.01-31.12.17**	**01.01-31.12.18**	**01.01-31.12.17**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής εκμεταλλεύσεων εξωτερικού	(1.131)	(1.027)	-	-
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(54)	(306)	(47)	(274)
Κρατικές επιχορηγήσεις	-	-	-	-
Αναπροσαρμογή παγίων-λοιπά	32	80	197	80
Σύνολο λοιπών εσόδων	**(1.217)**	**(1.253)**	**150**	**(194)**

14. Οι επενδύσεις κατά την χρήση 2018 ανήλθαν στον Όμιλο σε Ευρώ 7.651 χιλ. (2017: Ευρώ 5.653 χιλ.) και στην Εταιρεία σε Ευρώ 1.826 χιλ. (2016: Ευρώ 1.177 χιλ.).

15. Ο φόρος εισοδήματος στα στοιχεία της Κατάστασης Αποτελεσμάτων αναλύεται ως εξής (ποσά σε χιλ. Ευρώ):

	ΟΜΙΛΟΣ		**ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	01.01-31.12.18	**01.01-31.12.17**	**01.01-31.12.18**	**01.01-31.12.17**
Τρέχων φόρος εισοδήματος	1.155	3.471	-	1.911
Φόρος προηγ. Χρήσεων	193	(176)	219	-
Πρόβλεψη φόρων φορολογικού ελέγχου	-	-	-	-
Αναβαλλόμενος φόρος	(121)	(197)	(69)	(127)
Σύνολο	**1.227**	**3.098**	**150**	**1.784**

16. Τυχόν διαφορές στα αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

ΒΙ.ΠΕ Σταυροχωρίου Κιλκίς, 28 Ιουνίου 2019

Ο Πρόεδρος	Ο Αντιπρόεδρος	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου	Ο Οικονομικός Διευθυντής Μητρικής
Νικόλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454713	Μενέλαος Κ. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΒ 454710	Κωνσταντίνος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: ΑΕ 171629	Νικόλαος Ν. Κουκούντζος Α.Δ.Τ.: Τ 230395	Αριστείδης Ν. Ζέρβας Α.ΑΔ Α΄ ΤΑΞΗΣ: 37232	Χρήστος Ν. Πετρίδης Α.ΑΔ Α΄ ΤΑΞΗΣ:20384